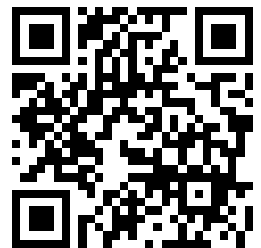

This is a reproduction of a library book that was digitized by Google as part of an ongoing effort to preserve the information in books and make it universally accessible.

Google^{TM} books

<https://books.google.com>

Acerca de este libro

Esta es una copia digital de un libro que, durante generaciones, se ha conservado en las estanterías de una biblioteca, hasta que Google ha decidido escanearlo como parte de un proyecto que pretende que sea posible descubrir en línea libros de todo el mundo.

Ha sobrevivido tantos años como para que los derechos de autor hayan expirado y el libro pase a ser de dominio público. El que un libro sea de dominio público significa que nunca ha estado protegido por derechos de autor, o bien que el período legal de estos derechos ya ha expirado. Es posible que una misma obra sea de dominio público en unos países y, sin embargo, no lo sea en otros. Los libros de dominio público son nuestras puertas hacia el pasado, suponen un patrimonio histórico, cultural y de conocimientos que, a menudo, resulta difícil de descubrir.

Todas las anotaciones, marcas y otras señales en los márgenes que estén presentes en el volumen original aparecerán también en este archivo como testimonio del largo viaje que el libro ha recorrido desde el editor hasta la biblioteca y, finalmente, hasta usted.

Normas de uso

Google se enorgullece de poder colaborar con distintas bibliotecas para digitalizar los materiales de dominio público a fin de hacerlos accesibles a todo el mundo. Los libros de dominio público son patrimonio de todos, nosotros somos sus humildes guardianes. No obstante, se trata de un trabajo caro. Por este motivo, y para poder ofrecer este recurso, hemos tomado medidas para evitar que se produzca un abuso por parte de terceros con fines comerciales, y hemos incluido restricciones técnicas sobre las solicitudes automatizadas.

Asimismo, le pedimos que:

- + *Haga un uso exclusivamente no comercial de estos archivos* Hemos diseñado la Búsqueda de libros de Google para el uso de particulares; como tal, le pedimos que utilice estos archivos con fines personales, y no comerciales.
- + *No envíe solicitudes automatizadas* Por favor, no envíe solicitudes automatizadas de ningún tipo al sistema de Google. Si está llevando a cabo una investigación sobre traducción automática, reconocimiento óptico de caracteres u otros campos para los que resulte útil disfrutar de acceso a una gran cantidad de texto, por favor, envíenos un mensaje. Fomentamos el uso de materiales de dominio público con estos propósitos y seguro que podremos ayudarle.
- + *Conserve la atribución* La filigrana de Google que verá en todos los archivos es fundamental para informar a los usuarios sobre este proyecto y ayudarles a encontrar materiales adicionales en la Búsqueda de libros de Google. Por favor, no la elimine.
- + *Manténgase siempre dentro de la legalidad* Sea cual sea el uso que haga de estos materiales, recuerde que es responsable de asegurarse de que todo lo que hace es legal. No dé por sentado que, por el hecho de que una obra se considere de dominio público para los usuarios de los Estados Unidos, lo será también para los usuarios de otros países. La legislación sobre derechos de autor varía de un país a otro, y no podemos facilitar información sobre si está permitido un uso específico de algún libro. Por favor, no suponga que la aparición de un libro en nuestro programa significa que se puede utilizar de igual manera en todo el mundo. La responsabilidad ante la infracción de los derechos de autor puede ser muy grave.

Acerca de la Búsqueda de libros de Google

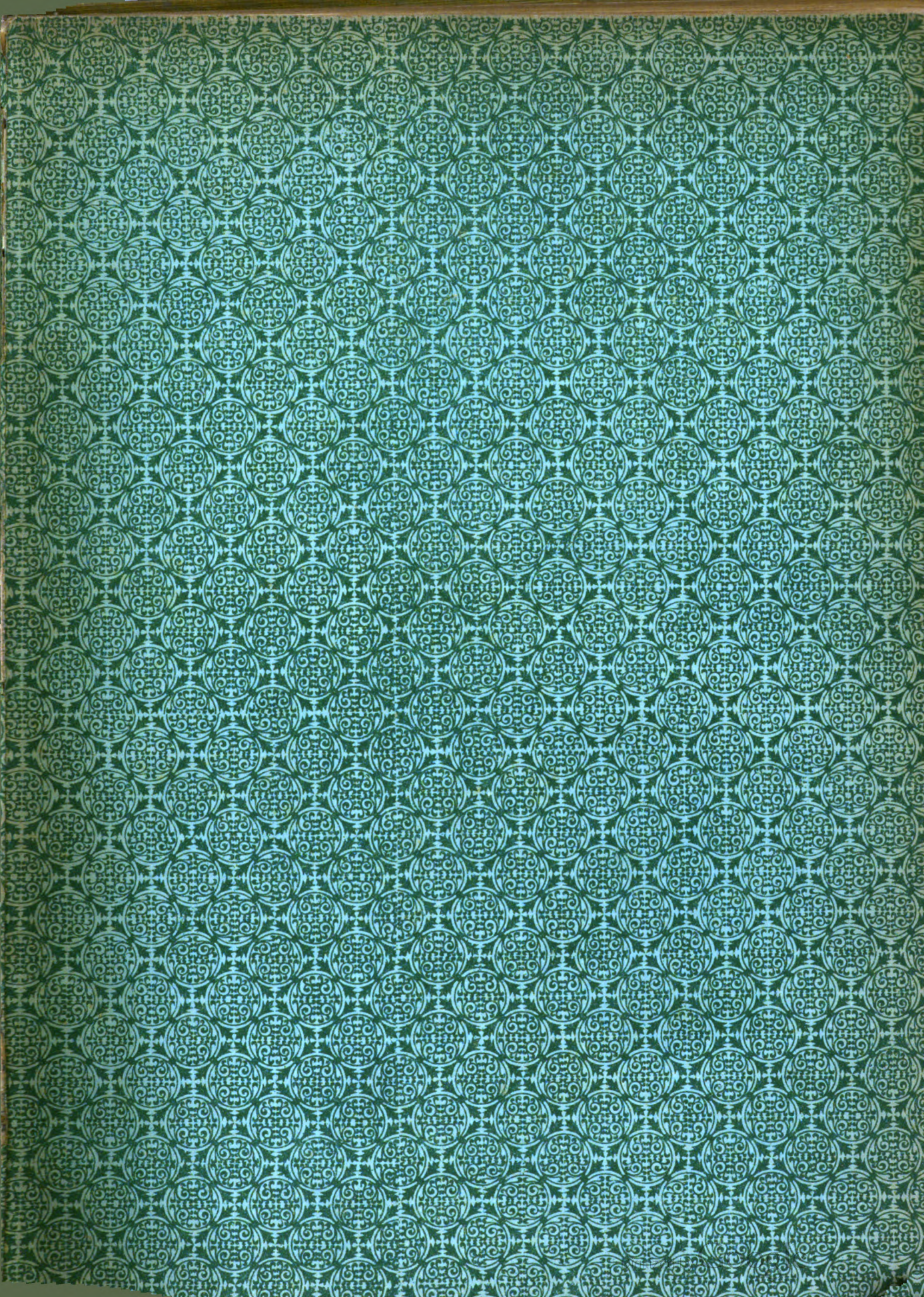
El objetivo de Google consiste en organizar información procedente de todo el mundo y hacerla accesible y útil de forma universal. El programa de Búsqueda de libros de Google ayuda a los lectores a descubrir los libros de todo el mundo a la vez que ayuda a autores y editores a llegar a nuevas audiencias. Podrá realizar búsquedas en el texto completo de este libro en la web, en la página <http://books.google.com>

INFORMACIONS JUDICIALS

SOBRE 'LS

ADICTES À LA GERMANÍA

EN LA CIUTAT É ILLA DE MALLORCA,

É

PENAS DE COS É D' HAVER

À ELLS IMPOSADAS

APRÉS LA REDUCCIÓ DE 1523,

PER

JOSEF MARÍA QUADRADO

PALMA

ESTAMPA DE FELIP GUASP

1896

fautes les pages 21-24

ADVERTENCIA

ACCEDIENDO á la fina invitación de los redactores del BOLETÍN ARQUEOLÓGICO, á quienes me precio de asociarme en el hecho de haber merecido á la insigne sociedad Luliana el diploma de honorario, acepto las acreditadas columnas que se me ofrecen para publicar un importantísimo opúsculo, el más interesante acaso de cuantos atañen á las Germanías de Mallorca, sin cuyo conocimiento la historia más detallada que de aquellos sucesos se emprenda, como he podido ver por experiencia propia en las dos ó tres que llevo escritas, resultará siempre incompleta y manca. Tales son las informaciones judiciales que de mandato del virrey Gurrea, restablecido el orden y no satisfecha aun por entero la vindicta pública, se tomaron, desde 8 de Noviembre del año de la reducción 1523, hasta mediados de Marzo de 1524, ante el doctor micer Rafael Ballester, acerca de los vecinos de la ciudad más ó menos comprometidos en los tumultos pasados, en sus tres categorías de presentes, ausentes ó difuntos, que llevan anotada al margen de los nombres y continuación de sus actos la nota de la talla ó impuesto que pagaban. Al catálogo presentado en los capítulos que encabezan el proceso, siguen las declaraciones de los testigos, en mayor ó menor número según la parroquia, no bajando de quince los que deponen en la de Santa Eulalia, 8 en la de San Jaime, 7 en la de San Nicolás, y 5 en las de Santa Cruz y San Miguel, notarios ó curiales en su mayor parte, mercaderes ó artesanos los restantes. Al texto del capítulo concerniente á cada individuo, que no bajan de 1162, me tomé el trabajo de añadir los respectivos detalles que sobre su personalidad arrojan las declaraciones, fundiéndolas de modo que nada se pierda, y conservando cuidadosamente el lenguaje y aun las palabras. No me ha sido empero posible conservar del principio al fin la forma de manzanario que permitiría fijar el domicilio de los revoltosos, grandes y pequeños, pues falta con las 18 hojas primeras del libro casi una mitad de los capítulos concernientes á la parroquia de la Almudaina y á buena porción de la de Santa Eulalia, habiendo tenido que acudir, para suplir el vacío, á las declaraciones, donde figuran continuados solo los individuos en su respectiva clase, presentes, muertos ó ausentes, hasta que he podido por fin coger con el texto de los capítulos la guía de las manzanas. No es de poca monta para reconstruir la antigua ciudad y caserío con aplicación á sus múl-

tiples conceptos, hallar al través de los siglos la correspondencia de aquellas con el sitio que hoy día ocupan; y este difícilísimo trabajo, á que años enteros he dedicado mis improbables afanes, sin concretar su importancia á este caso, es el que aproximadamente he logrado ultimar. He numerado las personas, para que en el índice alfabético puedan ser fácilmente halladas por su número marginal.

Pero no son meramente los agermanados de la ciudad los que á vista del espectador desfilan en esta imponente muestra; villa por villa presentan una tras otra su contingente, aunque mezclada con los sediciosos en primera y segunda línea la minoría de los buenos de la localidad, pues á todos los vecinos comprendió indistintamente la información recibida en cada bailía en Junio y Julio de 1523, cuando estaban todavía en pié los patíbulos, y luego repetida en los primeros meses del siguiente año. No son en verdad tan copiosos y gráficos los pormenores, ni tan marcada la fisonomía de los retratos consignados en las relaciones forenses como en la de la capital, bien que encierran datos bastantes para apreciar los sucesos especiales de cada pueblo. Imposible me ha sido reunir la totalidad de estos cuadernos: dicha considero haberlo conseguido respecto de Lluçmajor, Algaida, Campos, Santany, Porreras, Montuiri, Felanig, Manacor, Petra, Sant Juan, Sineu, Muro, Artá, Bunyola, Esporlas y Banyalbufar, Valldemosa y Soller, nada menos que diez y siete villas, es decir, la mitad llana y oriental de la isla, y una porción de la montaña, cuyas listas no suman menos de 5570 hombres. Falta, es cierto, otra mitad, Inca, La Puebla, Santa Margarita, Alcudia, Pollensa, Escorca, Campanet, Selva, Binisalem, Sancellas, Alaró, Santa María, Marratxí, Calviá, Andraig y Puigpunyent; pero algunos datos suministrarán acerca de los indicados pueblos las listas de sus vecinos, mostrándonos las multas ó composiciones en que fueron cuotados al tenor de su adhesión á la Germanía al par que su riqueza, con lo cual y con otras curiosas noticias de confiscaciones y penas que resultaron de los procesos criminales, se completará todo lo posible el trabajo general.

Grande es el interés de las presentes informaciones, y copiosísimo el caudal con que ilustran, de manera que no puede ser suplido por ninguna otra clase de documentos, la inagotable serie de episodios y variedad y muchedumbre inmensa de caracteres de aquellos radicales trastornos: tal que, aceptando el ofrecimiento de la Excm. Diputación Provincial, de publicar á sus expensas algún trabajo de pro comun, vacilé por un instante si lo aplicaría á la impresión del curioso manuscrito que tengo guardado más de treinta años hace, deseado vivamente, como otros varios de no menor atractivo, por cuantos han tenido de él noticia. La duda cesó, no obstante, ante la comparación de la preferencia que merece sobre la más dramática historia una compilación legislativa como la de los privilegios y franquicias de Mallorca, resumen de los venerandos códigos del Archivo, y la Providencia ha cuidado por otro camino de realizar prontamente, sin perjuicio de aquella atención suprema, un anhelo tan legítimo aunque menos importante.

AGERMANATS DE LA CIUTAT

PARROQUIAS DE LA ALMUDAYNA

Y DE

SANCTA EULALIA

PRESENTS

1. Juan Sard revenedor; parlava en favor de la germania, y anava als aplechs ab una mitja llansa, y excitava la gent á mal.

2. Juan Domenech paraire; era un dels estimadors de la germania y feya sermons particulars en favor de aquella, y per semblant es stat conseller y anava armat als aplechs.

3. Nadal Vadell fuster; de mala y perversa intenció: anà contra Alcudia per fer lo endirivell y tortuga y scalas per combatre y altrás fábricas que ell prometia fer per pendre Alcudia, tant era inimich de la gent qui stava dins aquella reclusa; gran sermonador de la germania y excitador de mal; y lo dia que mataren los mascarats de St. Domingo, ell hi anà y ab la crossa que aportava los pegá de crossadas y bastonadas aprés que 'ls hagueren morts, vituperantlos ab paraulas molt injuriosas, y donava albixeras que matassen á tots y feu gran festa y alegria; finalment es stat un altre Francesch Colom, y consemblant es stata sa muller y un fill seu.—Essent arribada la armada del Sr. Visrey, lo dit Vadell cavalcá ab un cavall ó matxo y posá li un pitrall de cascaells, y comensá á correr de casa sua passant per la plassa de Cort y á grans críts deya alsant la ma y rebatent la guarda: *el cap den Gurrea! el cap den Gurrea!* Diuse que descubri lo amagatall de St. Domingo quant degollaren los onze, y ha procés contra ell ahon es molt ben provat.—Moltas vegadas passant per son carrer la mostra de la gent de la germania ell exia á la porta de casa sua e deya *muyren los cans fills de cans*; e ha treballat en fer matar en Jaume Bennasser diversas vegadas y li ha portats los matadors en casa ofe-

rintlos armas, y may parlava sino de matar y degollar mascarats.—Y quant matavan algú ó venian noves en favor de la germania feya alimaras y anava sonant ab un corn cavalcant ab un rossi y ab un faster devant, y quant se seguí lo cas de St. Domingo ell cridava á grans crits: *isque n' Esteva, que encare ni ha mes*; y deya que menjaria á mossos lo Sr. Virrey y havia de menjar de la frexura de aquell: era la segona persona den Colom.

4. Perot Costa barber; affectat á la germania y barber den Francesch Colom y den Joanot, y y servia 'ls com si fossen la persona mes principal, y en tots los convits que feya en Perot Fiol als dits Coloms en tot era demanat lo dit Costa, y aportava un jaquet de malla y ondetjava 's, y á la porta de la botiga den Gabriel Jaume ell ab molts altres agermanats tenian gran collegi en mal, y de paraula degollava á tots los mascarats, y tots temps sermonava de la quitació: sa muller tal com ell, y quant li demanavan son marit ahon era, deya: en casa lo senyor mossen Colom.

5. Mossen Nicolau de Berga; stimador dels bens per la quitació damnada, y conferia molt ab los de la germania.

6. Juan Martí, genre den Alguer.

7. Miguel Solivella traginer de garrot; anava armat á cavall ab un rossi, y traginava robas de mascarats, gran avalotador y agermanat, tal com los altres tragineros, qui eran tots grans afectats y anavan á las mostrás ab llurs cavalls, y jugavan á la sortija y anavan á furtar bestiar de fora.

8. Antoni Calvó texidor de li; molt affectat y sermonador, y moss. Luis Berard qui 'l tenia en una botiga havia gran por de ell, tant era mal home; anava armat als aplechs.

9. Carles Vanrell sabater; molt affectat y avalotador, y deya mil desastres contra los homens de honor, y anà al camp de Alcudia contra lo Sr. Visrey, y anava per ciutat ab una spasa de dos mans y un guant de malla. E quant en Bagur ab los altres fonch vingut de la cort, stant à la porta Pintada, dix que ja havia vist lo rey, empero era stat be menester que no 'l haguessen conegut, que enten lo hagueren penjat; e en aço vingué lo dit Vanrell y demanà li si havia vist moss. Miquel Anglada, e lo dit Bagur dix: sí, be 'ns ha feta la guerra;» e lo dit Vanrell dix: «be ho crech jo axó, lo cá fill de cá! muyren tots los traydors!»

10. Juan Lladó.

11. Juan Bramona.

12. Antoni Rupià texidor de llana; molt affectat y sermonador, composador y prenia penyoras de mascarats quant no volian pagar, y ha composat en Citjas per mic. Berard y per son germà moss. Nicolau; cincuantener y anava à mostrars tostemps armat, y deya que las composicions servian per lo sou dels matadors qui acompanyavan en Colom.

13. Lo fill den Miquel Mirambell perayre; molt affectat y seguia los passos den Pere Bagur son sogre tant ab mostrars quant en qualsevol avalot en que dit son sogre fós, y no ha dextat la scopeta del coll fins lo dia de la reducció.

14. Las Canongessas de la plassa del Call; molt agermanadas y sermonadoras, inimigas de tots los bons y fautoras dels agermanats.

15. Vicens Tremolet y sos fills; al principi anavan en totas las mostrars y aprés son stats molt bons, y han fets molts concerts en favor del rey, y los fills han servit lo camp del rey, y lo pare es stat mort per los agermanats.—Lo un dels fills aportava bandera, los altres companyons de bandera... apres empero se son adobats.

16. Jaume Silvestre forner; parlava en favor de la germania y anava armat per ciutat ab los de la germania molt furiós; y tenia en casa sua son fill qui era matador, y l' han vist ab la spasa sangonosa qui venia de matar la muller den Abelló, y era un gran traïdor y mal home per fama pu-

blica, y son pare mateix dix que Deu li havia feta la major gracia com lo havia tret del mon porque mori de peste. Diu moss. Gil Cirera que dit Jaume Silvestre li havia trames son fill e los matadors à casa sua per matarlo.

17. La muller de Gabriel (ó Francesch) Bruy patró de nau; molt affectada à la germania, e lo dia que vengueren las letrass den Nabot fictas que tocà n' Aloy, la dita dona isqué à la carrera, e de goig se abressà ab en Bagur qui anava ab gran gent fent alegrias per ciutat, dihent dita dona: *Deu ajut à la germandat*; e que à Sta. Eularia affrontava donas de be y de notaris en favor de la germania, gran amiga del dit Pere Bagur y dels principals agermanats, y donava an en Joanot Colom collació dins casa sua matexa; en fi molt perversa dona y de mala intenció.

18. Moss. Pere Juan Alberti; es remet à lo procés que li ha fet lo fisch.—L' han vist anar per ciutat com à governador del poble ab sobrevesta reyal, y tenia juy en casa sua com à visrey, y feu scanyar lo fill de mos. Pau Sureda ell y micer V... y altres.—Era governador del poble, y ha salvadas molts donas de be en sa casa.

19. Juan (altres Jaume) Ametler guixer; affectat, y algunas vegadas sermonava la germania à la taula den Rebassa, y anava armat en totas las mostrars y era dezener als principis; aprés se revocà, que no tenia mala intenció.

20. Miquel Xemena guixer; anava ab una gran partesana per ciutat axi com los altres, y exia en tots los avalots molt voluntari, y es stat en Alcudia y altres lochs, y es anat ab las armadas que feyan los de la germania per mar, y diuen ha pagat certs bestiaris que havia presos anant ab dita armada.

21. Antoni Sellaras parayre; molt affectat à la germania y scrivia secrestas y prenia salaris y comprava robas de mascarats; scrivia baix à la presó per la germania y era 's fet scrivá de la governació; y ensemps ab en Blanch venia bens de moss. Pau Sureda y prenia consignacions contra los homens de be; y era per fama gran robador, y sermonador en favor de la germania.

22. Rafel Bolitxer forner; es stat armat en las mostrars de la germania, gran avalotador y affectatissim an en Colom y gran sermonador, y ha servit per forner en lo camp de la germania.

23. Juan Rexach forner; molt affectat y par-

lava moltes coses en favor de la germania, y anava armat en aplechs ab una spasa tirada, ab tres cosins germans seus Raxachs matadors qui menjavan y bevia en lo dit forn appellat den Coll, y ha stat tostemp reclús dins la ciutat.

24. Antelma Anglada; molt affectada y gran sermonadora, y quant venian noves que havian degollat algunas personas se alegrava molt y feya alimaras, y deya que tots los mascarats los havian de degollar arreu, y que lo rey no 'n sabria res de tot lo que feya lo Sr. Virrey perque aquest ho embarassava; y may la sentian parlar sino de degollar.

25. Bernat Binimelis masser dels consols; sermonava molt en favor de la germania y gran avalotador, ha stat tostemp reclús dins la ciutat, pero no 's sab haja fet mal.

26. Bernat Binimelis son fill; asseunador, anava en las mostrass dels asseunadors, molt affectat á la germania.

27. Maciá Vilasclars revenedor; affectat y sermonador, y comprava robass de mascarats; y diu mis. Bartomeu Cors que lo dia que mis. Sbert sen aná, lo dit Vilasclars ab altres lo cercavan ab un fester per esser de nits.

28. Tomás Domenech asseunador, anava en mostrass ab los asseunadors, y seya á la taula de la diabólica quitació y ha stat clavari de la germania, y parlava poch; ara sta á l' hospital per majordom.

29. Guillem Sala traginer; era un gran badlador, y parlava á cinch y á nou en favor de la germania.

30. Miquel Gil texidor de llana; molt affectat anava armat en mostrass y aplechs, y perque en Jaume Febrer texidor li dix que lo del castell de Bellver era molt mal fet, lo dit Gil lo volgué matar dient que era gran mascarat.

31. Pere Vicent serrador y sa muller; molt affectat y parlar en favor de la germania, y anava armat en mostrass y aplechs; sa muller avalotadora, de mala y perversa iatenció, y anava en los avalots y ab los matadors, y algunas voltas en Miquel Torrent venia á menjar en casa sua, y un dia isqué á la carrera an en Francesch Colom ab una lansa, y li feu offertas y li dix que stava al que manás.

32. Pere Bosch conrador.

33. Gaspar Venals sastre; anava armat ab los agermanats ab spassa y rodella, y avalotava,

y se creu que aná al camp de Alcudia contra lo rey y á guardar la murada; es fill den Tomás Venals.

34. Mateu Camaró blanquer.

35. Miguel Cánoves parayre; es stat de germania y molt affectat, composador, y guarda del Temple, partia lo pá per en Colom, y de nits anava sollicitant que 's levassen y anassen á la porta Pintada contra lo rey, gran sermonador, y anava en mostrass ab una alabarda, y prengué la mula del canonge Pachs per anar á Alcudia, y anava ab altres per la part forana composant mascarats y aportant donass de be y assenyalamet la mare de moss. Miquel Anglada, de la qual reberen sis ducats, los quals ha promés li tornaria. Y un dia en Colom vingué en casa de na Subirats para fer scorcoll de la muller y fillass den Cristofol Mir, y no trobantlas sen tornava, y lo dit Cánoves feu los hi tornar y trobarenlas. Finalment era un gran traydor, y parlant un dia ab un home qui 's gloriava que era stat á matar los fills de mos. Bach, lo dit Cánoves deyalí: be has fet, be has fet.

36. Miquel Suau blanquer; affectat en gran manera, cinquantaner, composador, y de las composicions pagava lo sou an els matadors de la guarda den Francesch Colom per matar homens y acompanyar aquell, y prenia sou, y prenia los diners de las setmanass de la sua cinquantena para pagarlos contra Alcudia, morber y clavari dels diners dels cinquantaners delsquals havia dos sous per lliura, y anava molt affidament armat per ciutat y perseguia los mascarats, y deya que ell tenia mil y tantas lliurass de bens per dexar á son fill, pero si sabia que son fill era contra la quitació lo desheretaria.

37. Antoni Cordonover, paraire.

38. Guillem Savi, pelleter; molt affectat sermonador y avalotador, y anava armat ab los de la germania, y de paraula matava y degollava quants mascarats eran.

39. La dona Perons.

40. Pere Mir paraire; era de la germania, y anava armat en mostrass y aplechs.

41. Bartomeu Sabata brasser; agermanat y affectat y exia algunas voltass ab armas en los avalots.

42. Gaspar Çagrau alias Baroni, mercer ó forner; molt affectat gran sermonador y avalotador de mala y perversa iatenció, y anava armat

en mostras y aplechs, y en Colom lo tenia en molt bona reputació, e quant feya ensatjar los forners, lo dit Baroni feya lo ensaig perque en Colom no fiava de ningú tant com d' ell; excitador de mal, y anava ab avalots, y acompanyava en Colom diverses voltas; y essent trames lo notari Pere Sans en la vila de Inca para presentar unas letrās del rey, lo dit Çagrau era en dita vila, y sermonava la gent contra las letrās reyal's e que no creguessen res.

43. Nicolau Pachs brasser; es stat de germania y molt affectat, y comprava robas de mascarats, y las treya de las casas perque era bastaix.

44. Cristofol Cortal blanquer; molt affectat y anava armat ab los de la germania en mostras y aplechs.

45. Cristofol Nava blanquer.

46. Antoni Roca paraire; molt affectat y sermonador, y comprava robas de mascarats y era dels principals compradors, y pagava las pells dels moltons que furtavan á 12 diners la pessa, e comprá unas pantoflas de vellut negre e aporvalas als peus per ciutat y encare vuy las té. En lo temps del set que servia mis. Sbert, era bo.

47. Jaume Sobirats asseunador; vell, molt agermanat y gran sermonador, y deya que degollasen quants mascarats eran, que en altra manera no farian res.

48. Antoni Fiol asseunador; als principis molt agermanat, y anava en mostras de la germania, y lo dia que donaren la sentencia dels rossechs volgué matar lo domine Boschá notari, empero apres fonch bo, y lo volgueren matar á ell, y fugí al camp del rey y allá serví, y los de la germania li veneren los bens.

49. Maciá ó Martí Suau, blanquer; molt affectat y agermanat, y exia en tots los avalots y anava en todas las mostras y aportava la bandera dels asseunadors, y era guarda de la Seu; y diu se publicament que era matador, mal home y gran traydor, y fugí, y are es tornat.

50. Juan Alguer blanquer; anava armat á las mostras ab los asseunadors axi com los altres, de mala intenció, y exia en tots los avalots.

51. Pere Alguer blanquer; anava armat axi-mateix, y ha stat tostemps reclús dins la ciutat.

52. Francí Garau paraire; cinquantener, gran agermanat y sermonador, y anava ab un cavall de moss. Gaspar Thomas per ciutat ab unas

cuyrassas vermel·las, y exia en tots los camps contra lo rey; lochtinent den Francesch Colom, y ha stat tramés moltas vegadas per ell á la part forana y entrevenia en los consells d' aquell, y quant lo dit Colom stava malalt ó indispost ell lo suplia en tot y per tot. Y per dupte que hagueren los Coloms que tots los qui guardavan la sala de la Universitat fossen mascarats, traguerenlos, y feren capitá de la sala lo dit Francesch Garau y son fill genre den Cerdá qui fa las spsas, y també anava lo dit fill com son pare á tots los camps contra lo rey, y pare y fill anavan armats per ciutat en loch den Colom davant los doscents homens desmandats de la seua guarda. Es stat lo dit Garau dels mes affectats que sian stat en tota la germania, composador y ladre y un altre Francesch Colom, y de nit y de dia, á cavall y á peu, may stava sino ab ell, y may ha mancat als dits Coloms. Guardava á la murada devant la casa den Mollet notari, y fayent rondas ab en Colom deya als qui guardavan: germans, feu bona guarda, que en açó nos hi va lo collar del gipó; era mestre major de la murada.

53. Antoni Oliver alias hereu blanquer; molt affectat y sermonador y cinquantener den Colom, y anava en las mostras de la Calatrava y era capitá de una torre á la murada damunt lo portal de la Mar, y guardava ab dos seus fills y guanyavan sis ducats cascun mes; y anava tostemps ab una alabarda y un talech de diners penjat al costat ab diners; y amenassava los mascarats y los composava, y es stat gran ladre en lo temps de la germania.

54. Vicent Rubí texidor de lana; molt affectat y anava en las mostias, y ha stat tostemps reclús dins ciutat.

55. Perot Pedro lo fill de la muller den Pedro traginer de garrot; molt agermanat y avalotador, y tallava los arbres dels orts de Sant Antoni, anava armat en mostras y era guarda de la Seu; ha stat tostemps reclús dins ciutat.

56. Pere Cifre traginer de garrot; molt affectat y sermonador, tallava los arbres dels orts de Sant Antoni, anava armat en mostras, y ha stat tostemps reclús dins ciutat.

57. Pero Sans fuster; molt affectat y furiós en la germania y anava armat en mostras y aplechs, y en Colom ne feya gran cas y lo tenia en bona reputació; gran sermonador, y deya

parlant de la germania que mes valia morir ab la spasa en la mà que morir penjat. Ha stat tostemps reclús dins ciutat.

58. Jaume Castelló vergueta; molt affectat y avalotador y gran ribalt, y anava armat ab los mals y stigué tostemps reclús dins la ciutat, y 's creu que isqué en los camps contra lo Visrey y guardava á la murada.

59. Juan Fábregues texidor de lana; es stat de germania y anava armat en los avalots, y tallava los arbres dels orts.

60. Antoni Nadal paraire; conseller den Colom qui no feya res sens lo consell d' aquell, y tostemps se trobava present en los consells de Sant Francesch y no feyan res que mal fos sens ell, sermonador y perseguidor dels mascarats, y deya molt mal del Sr. Visrey, y tenia dalt en lo porxo moltes pedras per tirarlas dalt abaix si lo stol del Sr. Visrey entrava y del dit porxo estava sermonant en favor de la germania; era claviari de la quitació y seya en la taula de aquella; y ell matex se ingeria en los consells, y deya que era la segona persona den Colom y que en tot li demanava de consell y que tenia de morir per en Colom.

61. Gil tragner; gran agermanat y avalotador, guarda den Colom y prenia sou, y anava armat en mostras y traginava robas de mascarats, y es exit en tots los camps contra lo Sr. Visrey, y prengué unas armas que lo dit Colom li donà y vuy en dia las té amagadas; gran avalotador y sermonador per la germania. Sa muller pitjor que ell, de molt mala y perversa intenció, perseguidora dels mascarats, y deya molt mal del Sr. Visrey y gran be den Colom y animava los pobles en fer mal.

62. Jaume Carrió texidor; gran agermanat y gran ladre, y anava armat en mostras y avalots molt furiós, y sermonava en favor de la germania y guardava la murada; era scuder den Geroni Ferrer.

63. Mestre Miquel Sagrera jove, picapedrer; affectatissim y sermonador, gran ladre y molt affectat an en Colom, y guarda del portal de Santa Catalina, gran avalotador y perseguidor de mascarats, y tots los acusava. Tenintlo en bona figura en Cardona sastre lo logá para segar un camp de forment den Gabriel Vallmanya, y sa muller vingué allá á spigolar, y ell tantost lo acusá al dit Colom dient que segava per los mas-

carats y afavoria 'ls; y volia un dia matar en Mollet notari ab altres del seu veynat. Era dezenner y anava armat en aplechs, y era nebot den Colom segons ell matex deya, y lo dit Colom lo feu sobreposat.—No s' agradava de mal, segons deya ell matex.

64. Francesch Garau sabater; molt agermanat, avalotador y gran traidor y mal home, y exia en tots los avalots armat y volia matar en Mollet ab altres del seu veynat perque era mascarar, y entre altrs paraulas que deya sermonant li senti á dir la amiga de moss. Sans prevère: cul de tal! que si han mort açi un rey e axi matex matariam aquest altre.

65. Antoni Pou texidor de llana.

66. Gabriel Olivar alias Pexam, tragner: molt affectat y es stat bastax de tota la roba que han furtada y presa los desmandats de las sgleyas y monastirs y que treyan los caps dels officis de las casas de mascarats, y anava molt ataviat del que furtava als bons.

67. La muller den Sala orb; molt affectada avalotadora y sermonadora, y anà en casa den Ferrer de Sant Jordi á portarsen forment.

68. Leonard Bonet asseunador; molt affectat á la germania y anava armat en mostras y aplechs.

69. Juan Mas coxo, sabater are corredor de coll; granment affectat y sermonador, avalotador, guarda de la murada, y anava devant en Colom, y se diu que era gran ladre y furtava bestiar y tenia carneceria en sa casa, y comprava esplets de mascarats y lo splot del rafal de moss. Castell, y ha destrossada la casa de moss. Serralta y den Pruners, y anava molt furiós per ciutat ab una spasa y en mostras y aplechs, gran amich den Cosme Bonet y li feya molts convits y anava sempre ab ell.

70. Pere Roca tragner y mesurador d' oli.

70 bis. Felip Basset Jaume apotecari; molt affectat y gran sermonador y tenia molt mala llengua ell y sa muller, avalotador y inimich dels mascarats al possible y affavoridor dels agermanats.

71. Lo fill de la vidua Catherina Crespina.

72. Catherina Rossellona; molt agermanada avalotadora, sermonadora e gran ladria, y es stada en robar la casa den Gaspar Martorell, y li han trobat en casa sua roba del dit Martorell y d' altres mascarats, que li tragueren de casa los officials y la aportaren al castell.

73. Pere Roca forner; molt affectat y parlava ab gran sabor de la germania y exia en los avalots armat, y quant los agermanats tenian camp sobre Alcudia lo dit Roca anà á Polença y pastava per los del camp de la germania.

• 74. Rafel Torrellà parayre; als principis molt affectat á la germania y anava en tots los avalots, y après perque no 'l havian elegit tretzener volgué fer altra tretzena ab d' altres, y un Dijous Sant als principis hagué gran renou per la ciutat y fonch mes per los agermanats en presó ell y en Ribas, y anàsen de la terra, y après ha servit al camp del Sr. Visrey.

• 75. Antoni Ferrer de Sant Jordi, fill den Antoni quondam; l' han vist algunas voltas per ciutat ab en Colom, y li feu en casa sua á defora al plá de Sant Jordi una cassada de ceros qui era para un rey, y matà moltes vadellas y altra bestiar, y convidà molta gent, y li feya presents y convits, y stant á Cort un testimoni vehé lo dit Ferrer y un seu fill á cavall qui aportavan an en Colom un cero mort.

76. Jaume Carrió brasser; als principis molt affectat de la quitació, après sen fugí al camp del Sr. Visrey, y los de la germania li destrossaren un seu rafal.

77. En Bertran serrador.

78. Rafel Arnau flassader; essent jurat parlava molt en favor de la germania, y lo dia de Cort que fonch feta la suspensió del Visrey dix certas paraulas en la orella den Bagur, y en Bagur comensá á cridar; «dat çá atambors y banderas» y feu gran avalot, y se té per cert que lo dit Arnau tenia ja concertada dita suspensió, y prengué la bandera en favor dels menestrals.—Era tingut per agermanat, empero tostemps anava hora igual.—Gran sermonador y avalotador, y una nit essent jurat isqué de la casa dels jurats ab mes de D homens y anà per la ciutat no sab perquè.

• 79. Gabriel Mercer apotecari; seya en la taula de la quitació y feya los albarans y apanyorava los qui devian; gran sermonador, y ell fonch lo qui introduhí que 's dix la sancta quitació.

80. Juan Farfan traginer; molt affectat y agermanat axi com los altres traginers qui tots eran pessims, y anava ab lo seu rossí algunas voltas defora contra lo rey ab en Colom y en scaramussas armat, y aportava un scut daurat, y prenia bestians, y era gran avalotador.

81. Mateu Reyas baster; molt affectat y anava armat en aplechs, y una vegada feu passar un carro per mitj de una xexa den Lodrà, y no fonch mester que ningú li digués res; y après de reduhida la ciutat ha proferidas moltes paraulas en favor de la germania y contra la justicia, de que sen fa procés particular.

82. Juan Avellá sabater; molt affectat y anava per ciutat en mostres y aplechs ab una spasa y una rodella, y exia en tots los avalots, sermonador y avalotador, y ha stat tostemps reclús dins ciutat guardant aquella.

83. Juan Figuera ferrer; affectat á la germania y anava armat en mostres y aplechs, y fô ab altres en enderrocar las tapias de madó Veyna dels Lavadors, y ha stat tostemps reclús guardant la ciutat.

84. Pere Minguello texidor de lli; anava per ciutat armat ab los de la germania.

85. Leonard Togores brasser; gran sermonador y molt furiós en la germania, y anava armat per ciutat en alguns avalots.

86. Miquel Planes parayre; molt affectat y cinquantener de la germania, y quant mataren en Rafel Sans parayre, lo dit Planes isqué ab una barra de coll de sa casa, ab la qual ell y altres li traguieren las portas de polaguera; y quant enderrocavan los horts, ell y sa muller qui ara es morta y un seu fill sempre tiravan lenya dels arbres que tallavan, segons diu la Sra. Valls tia del notari Pere Sans y en Bauzá sastre qui sta al carreró del hostal de Sineu; era molt sermonador, y en quants avalots se seguien, lo dit Planes exia ab la sua gent.

87. Gabriel Pont parayre; gran agermanat y anava armat per ciutat ab los avalots, y tenia audiencia á Sant Francesch ensemps ab fra Barceló en favor de la germania dient mal dels mascarats, y era gran sermonador.

88. Pere Falques sabater; affectat y sermonador en favor de la germania, y exia armat en tots los avalots y anava ab los matadors.

89. Antoni Frau ferrer ó menescal; molt affectat y parlava en favor de la germania, y anava armat en alguns avalots ab spasa y rodella, y fonch en robar la casa den Martorell, y après de la reducció li han feta tornar roba.

90. Pere Uguet pintor; molt affectat y sobreposat dels ferrers per la germania, fonch cinquantener y après renunciá lo offici, y anava armat á

las mostras dels agermanats, y receitava robas furtadas de mascarats y tenia carnereria en casa sua, y comprá un ase qui era de mascarats sobre lo qual se barallá ab en Ferrando germá del frare dientli *mascarat*; y en sa casa posava en Sarriá de Manacor qui era son cunyat, y aprés que fonch mort aquest, lo dit Uguet se pres tota la roba que tenia de mascarats y tallá la á la finestra, y havia robas de vellut y de seda que en Sarriá havia furtadas de moss. Perot Martí y un pitxer d' argent, y tot ho torná.

91. Bartomeu Reyas parayre: molt mal, y ja se ha format procés contra ell, y es stat judicat y tret del carcer.

92. Berenguer Pons baster; gran avalotador y sermonador de la germania, y anava armat algunas voltas en mostras y aplechs.

93. Perot Molinas ivicench spardanyer: molt affectat y exia en los avalots armat ab los agermanats, y stant la ciutat tancada, guardava á la murada devant la casa den Pruners, y vivia del sou que li davan.

94. Las dos germanas Gibertas esparteras: menjavan e bevian los matadors en llur casa, et *signanter* en Gallur qui fonch pres en ella apres la reducció; molt afectadas y sermonadoras, y feren pujar al seu terrat tres ó quatre dels matadors pera veure si el notari Genovard era en casa sua para matarlo.

95. Jordi Moll hostaler y texidor de lana; molt affectat den Colom, molt furiós y gran sermonador, y armat en mostras y aplechs, y era cinquantener, y venia lo blat á la quartera per la germania, y ha stat guarda de casa moss. Spanyol.

96. Juan Seguer sastre: affectat y sermonador, y may faltava ab las armas á las rondas y á las mostras, y moss. Parató qui lavors era jurat no fiava dell.

97. Mossen Arnau Burget: prenia y tenia los officis de batle y lochtinent de cónsol de mar que li donava la germania, y apres demaná lo salari del consolat y es li 'n stat donada part, y stava tostemps ab moss. Pere Johan. Alberti governador del poble.

98. Perot Bonnin sastre: gran avalotador, y anava per haver officis de la germania y special de cinquantener detras en Gili, y de fet lo dit Gili lo feu cinquantener y apres lo hi levá y doná 'l ó torná 'l á un sombrerer; y comprava al

encant molta roba de mascarats y d' aquells qui stavan retrets en lo castell de Felanig, un dels mestre Cardona calceter de qui comprá un morter y ara lo ha restituit á sa muller é n' y ha pagats vint sous.

99. Simon Nicolau botiguer: avalotador y mal home y gran tacany, de perversa intenció, y exhortava la gent á mal, y anava ab una scopeta al coll al costat den Colom, y es afollat de mans, y fonch á pendre set homens qui exian de las galeras de Portopi y aportarenlos presos dins ciutat.

100. Galceran Sastre specier y apres scrivent: scrivá del poble de las robas y bens de mascarats y dels encants, gran ladre y conseller del poble, y prenia salari de secrestes axi de sgleyas y monastirs com de casas dels mascarats, y aturava 's robas per son salari que 's son trobadas en son poder, y alegava profecias, y excitava la gent á mal.

101. Lo fill den Guillem Gual texidor, dit Mathiá Gual parayre: molt affectat y anava armat ab los agermanats, y fonch fama que acusá de mascarat lo dit Guillem son pare an en Colom, y lo dit Colom matá 'l y an en Bernat Perera, y el fill fonch lo primer qui pujá en casa de son pare quant lo mataren, y deya dell la dona den Botifocho: «tals com aquestos son bons.»

102. Gabriel Piris sastre: molt agermanat, y exia en los avalots per la ciutat aportant una spingarda, y aná á Alcudia contra los bons stant sitiada, y feya 's pagar lo sou, y axi matex isqué contra lo rey en los camps á favor de la germania.

103. Bartomeu Vanrell traginer, pare é fill: molt agermanats axi com tots los altres traginers, y anavan armats en mostras, be es ver que lo fill era molt mes affectat y traydor que son pare, y exia moltes vegadas defora ab roci y llansa, y tenia carnereria en sa casa, y anave robant lo que podia.

104. Lo hereu Danús: vench y reclogué 's en ciutat, essent lo Sr. Visrey á Llucmajor, y darrera ell vengueren sobre cent homens, y posá un gran spant en los mascarats, porque lansaren motiu que venia ab passats DCCC homens; y en qualsevol consell que 's tingués, los dits Coloms volian que lo dit Danús hi fos y no feyan res sens ell; y es fama que lo dit Danús feu tirar en Santanyí á las galeras.

105. Juan Muntaner ferrer qui stava à Sant Antoni; es mort, y era molt de la germania, y anava armat per ciutat, gran traydor y ladre, matador y robador, dexeble den Botifoch, y anava robant per la part forana, y era de mala y perversa intenció. Y lo dia que 's seguí lo cas dels notaris y mercaders de la Lonja, trobantse moss. Sant-Johan al carrer de Sant Miquel ab molta gent, vingué ab en Colom é ab molts altres lo dit Muntaner aportant una ballesta parada y una partesana en l'altra mà, y volgué tirar la partesana al dit moss. Sant-Johan; é perque en Jaume Febrer texidor de lana li dix: *ah traydor! qué farás an el rey?* lavors volgué li tirar á ell, é foren alguns qui 's posaren al mitj. E lo dia que pegaren an en Bibiloni á cort, lo dit Muntaner deya ab grans crits *muyren, muyren*, pero no 's sab si li pegá.

106. Marti Mascaró alias Bassó revenedor orb; molt avalotador, affectat y matador, y se diu que fonch á matar en Cathalá forner perque dix que darian en Colom y altres matadors al Sr. Visrey, y que li tirá una coltellada y trencá la sua spasa, y apres de mort, en Cosme Bonet pres la spasa del dit Cathalá y doná la an en Mascaró; y anava armat en mostras y aplechs, y apres en lo temps de la peste perdé la vista.

107. Llorens Johan alias Parbó fuster: molt affectat, y anava armat en mostras y aplechs, y prenía lenya de casa dels mascarats per adobar la murada.

108. Joanot Puig fuster: molt de germania y de mala y perversa intenció, y es fama publica que ell y altres al Salt del Aygo prengueren en Parets qui exia defora ab un hábit desfressat de frare de la Mercé, é aportarenlo á casa den Juanot y Francesch Colom y degollaren lo dit Parets.

109. Antoni Vey texidor; affectat y avalotador en gran manera, y aná ab l'armada den Francesch Colom á Ivisca y allí fonch pres en favor de la germania y posarenlo en galera, y apres lo han rescatat y no ha molt es arribat assí.

110. Gabriel Vanrell trajiner, fill de Bartomeu (V. n. 103); anava cavalcant ab un roci; y exia defora á furtar bestiar.

111. Tomás Boy trajiner: als principis aná armat y seguia com los altres en la germania, y après fugí al camp del Sr. Visrey.

112. Miquel Casasnovas revenedor, germá den Pau Casasnovas qui era dels principals de la

germania; molt affectat, y anava molt furiós armat en mostras y aplechs, ha stat tostemps reclus dins la ciutat, y stava á la taula de la quitació, y era gran composador, ladre y traydor.

113. Andreu Ferrá picapedrer: molt agermanat, de mala y perversa intenció, sermonador y partididor de pá, cinquantener, y anava armat en tots los avalots, y ha stat tostemps reclus en ciutat; y un dia en lo carrer del Moli de Vent mogué gran avalot cridant: *ahí homens de la germania*, y volia degollar en Boy lo flassader y en Perot Socías apotecari; era finalment gran traydor.

114. Francesch Bosch parayre: fonch lo primer qui tragué bandera lo dia que 's levaren, y aportava una en cada mà; après mudá d'intenció, y ha servit de continuu lo rey.

115. Antoni Gual de casa moss. Castell: affectat en grau superlatiu, gran sermonador y exortava la gent á mal, y anava ab spasa y rodella en cos y la capa al coll, y anava á executar los rossechs ensemps ab en Nacie, n' Antoni Domenech y en Binimelis y algunas voltas ab en Botifoch, y deya molt mal dels mascarats y del Sr. Visrey y de la armada sua; y un dia stant al mirador é las galeras del rey á la boca del port, dix: *mirau los cans fills de cans, venir contra cristians!*

116. Francesch Pons alias Navarrés moliner; stava defora y anava armat en mostras y aplechs, y sa muller y sa filla molt agermanadas y perseguidoras dels bons, y avalotadoras y perversas donas, y deyan als mascarats dos mil desastres.

117. Steva Soler brasser.

118. Mateu Reus brasser: hi havia dos Reus, lo un qui era batle des pla, gran agermanat, y anava armat en mostras y aplechs; l'altre era brasser y per lo semblant gran agermanat, y gran robador de bestiar y robas de mascarats, y es mort en Alcudia en favor de la germania.

119. Juan Leó mesurador d'oli: molt affectat y sermonador, y anava armat en mostras y aplechs, y ha stat tostemps reclus dins ciutat.

120. Rafel Massot texidor: molt affectat á la germania, y parlava en favor de ella, y anava armat en mostras, y era lochtinent de son pare, y venía robas de mascarats.

121. Antoni Rossinyol forner:

122. Bernadí Socías parayre: agermanat y de

la guarda den Colom, y anava ab los mals ab una scopeta al coll, y fonch guarda del morbo á Sta. Catalina posat per en Colom, e donavan li de cada cos que soterrava dos sous de tota la ciutat, y ara té lo matex offici y no s' es empatxat mes de la germania.

123. Juan Maura moliner y are mesurador d' oli: molt affectat y sermonador, y anava armat ab los agermanats, sus are ab llansa, sus are ab una ballesta parada al coll quant hi havia alguns avalots, y ha stat tostemp reclus en la ciutat; y han li squarterat un fill are derrerament per gran traydor y matador y violador de donas y de fadrinas.

ABSENTS

124. Pere Sacarés ortolá: affectatissim, y anava ab los matadors ab una scopeta, y era page y palafrener den Colom y li aportava lo cavall per la regna y 'l pensava, y es anat en los camps contra lo rey, y morí en una batalla en favor de la germania.

125. Antoni Llaneras fuster: era en lo principi de la germania y parlava molt en favor de ella, y anava á rondas y á mostrars ab los altres, y après sen es anat fora el regne.

126. Juan Broto mestre texidor de lli y bombarder: molt affectat en obras y paraulas, y anava ab una spingarda al coll ab los scopeters, y fonch un dels bombarders qui tiraren contra lo castell de Bellver bombardadas.

127. Geroni Vilasso fuster, tort: es stat la matexa germania, gran sermonador y avalotador e instador de mal, y anava ab los matadors de continuu, y fonch á matar ab altres en Pedro lo musich y pres li los ducats que tenia, y fonch al castell de Bellver quant mataren á moss. Pere Pax y altres y furtá molt argent y robas, y es anat en tots los camps contra Alcudia y contra lo rey.

• 128. Rafel Massot texidor de llana; molt agermanat y cap d' offici, composador y venedor de robas y or y argent de mascarats, y sen aportá d' una botiga prop de la Lonja barrils de sardinas que deya eran stadas den Guillem Segui, y treya draps de las casas den Tortrella y altres apuntadors ab en Mateu Coll sastre ab bras de la germania, y perseguia en Croquel texidor porque era mascarar y aná ab altres en casa sua

per volerlo matar; era cinquantener, y cabia en tots los mals consells. (*Parex el pare del número 120.*)

• 129. Micer Jordi Miguel Alber: advocat fiscal del poble, aportava bastó d' official y exia en tots los avalots de la germania, y lo feren advocat fiscal en continent que vench fora 'l regne, y fonch en sentenciar moss. Salvador Sureda; y lo dia dels set podia pendre y fer offegar los dos Coloms porque los asseunadors lo requeriren, y no ho volgué fer, y de continuu feya y parlava grans secrets ab los dits Coloms.

130. Pere Genovard parayre: es stat tramés per los agermanats en Sicilia per aportar forments, y elegit aposta den Colom contra la voluntat dels lavors jurats.

• 131. Juan Danús parayre: granment affectat á la germania, y sermonador y gran ladre; y ell ab en Bestard foren los qui procuraren que los homens de la part forana vinguessen á fer offertas e signantment los de Binisalem, y es stat al castell de Bellver e ha robat y deya mal del Visrey y de mascarats; y tenia dos fills en sa casa, lo major gran matador e de la guarda den Colom, lo xich fonch lo principal y capitá dels minyons qui tragueren lo cos de moss. Serralta del vas ahont jeya dins St. Domingo y l' aportaren á cremar; y la muller del dit Danús es tal com son marit.

132. Antoni Tarragó guixer y picapedrer: era lo centre de la germania, de mala y perversa intenció, gran ladre y matador, y anava en tots los avalots ab armas, y es stat al castell de Bellver, y ha descuberts molts amagatalls de mascarats.

133. Juan Pons alias Navarrés: molt affectat y seya á la taula de la quitació com á clavarí, y anava en los avalots ab armas, y fonch á pegar an en Pere Sancho guixer quant anaren á casa sua á nafrarlo per mascarar, y dix un dia: «com haurán fet de haver degollat tots los mascarats qui son en Alcudia, nosaltres haurem de degollar tots los mascarats qui son assi;» y quant hi havia algun avalot, lo dit Pons deya: «cans fills de cans ¿no voleu seguir? be seguiau la nit que mataren los set germans nostres.»

134. Juan Domenech *jeperut* asseunador; gran ladre, matador, y traïdor de malissima y perversissima intenció, tal que deu star al costat den Colom, *et tandem* lo principi y fi de la ger-

mania, capità en Alcudia contra lo rey, y feu treure lo panó real per força, y vench capità de Manacor quant se fonch alsat, y anà á Artá ab un cavall de moss. Villalonga, y après fonch per capità á Lluçmajor, y gloriava's ab los altres, portant brots de llor, com havia morts mes de xxxx mascarats, perseguia y matava y degollava los bons, y affrontava jurats y tots los oficials reals, y publicament amonestava los agermanats á anar contra lo rey, y anava ab un cavall armat ab un cosselet, y dix sobre la reducció an en Joanot Colom: «mossen Joanot, si á vos squarteran á mi no'm porá mancar, que ja n'estich aconortat,» y après d'haver tingut lo bastó real, fugí.

135. Gabriel Domenech *barbut* asseunador: capità dels matadors après den Francesch Colom, venedor de robas dels mascarats, y violador de donas y donzellas, cap de la gent de la Calatrava y pagava y capitanejava las guardas de la Seu, sermonador y avalotador, y anà contra lo rey ab los agermanats, y fonch á matar n' Abellona y al castell de Bellver.

• 136. Tomás Coll parayre: gran ladre y compositor, fonch elet de Petra, y anava de fora per levar y vendre las robas dels mascarats, y pres las robas dels Ramiros, y anava armat ab en Francesch Colom y ab en Batista Garau robant de nits y de dia las casas dels mascarats, y era cinquantener, quasi com en Francesch Colom, avalotador y parlant mil desastres en favor de la germania. Ja es judicat, y se remet al procés fiscal rebut contra ell.

137. Antoni Domenech asseunador: affectat en grandissima manera, primer capità contra Alcudia tramés per los Coloms y molt amich dels dits, clavari y executor dels rossechs y penyorador per auctoritat propia, compositor y matador, venedor dels drets y comprador, y arrendava vinyas y feya vendre robas de mascarats per pagar el sou als de la Seu, y era capità de Sta. Eulalia, y fonch en matar en Pruners.

138. Juan Quintana blanquer: als principis molt agermanat y sermonador y molt fol en la germania, y fonch tretzener y jurá la tretzena y es stat en lurs damnats consells y anava ab armas en las mostras, concertador de avalots y penyorador de robas de mascarats; apres es stat bó.

139. Antoni Binimelis blanquer: tan prin-

cipal en la germania com en Colom, clavari compositor y exactor dels rossegs y deutes de la universitat, usurpador de las jurisdiccions reals y universals, sermonador, avalotador y matador, y finalment pessim y de mala y perversa intenció: feya pintar las posts de la sala y scriure lo que inutilment deyan que quitavan, y fonch á matar en Bibiloni dins la scrivania del batle y en Juan Crespi y á mestre Juan l'estanyer, y anava continuament ab una alabarda, y es stat en los camps contra lo rey.

140. Pere Pellicer forner: molt agermanat, y anava ab los avalots aportant una lansa verde, y fonch causa de matar en Juan Catalá forner, porque parlant ab ell á Cort sobre ensacar blat para moldre, acusá 'l lo dit Pellicer an en Francesch Colom; «veus assí, dientho del dit Catalá, qui diu que no ensacás, porque si lo Visrey venia per assetiar la ciutat, los caps d'officis se levarán y donarán aquestos tacanys matadors an el Visrey y la terra estaria en pau,» e lo dit Catalá dix «sí, jo ho he dit,» e de aquí aportarenlo á la presó, e ans que hi atengués, matarenlo.

141. Andreu Ferrer ferrer: agermanat y cinquantener, y anava ab la sua gent en tots los avalots.

142. Juan Bonet ferrer: es stat la matexa germania, sermonador, cinquantener y capità del Moll après mort den Aloy, y prenia sou y anava ab los agermanats ab una scopeta al coll, y el feren sobreposat en loch de mestre Damià Bogellas, gran afrontador y gran ladre, y fonch á robar la casa de Gaspar Martorell notari, y finalment es stat un altre Colom de malissima intenció.

• 143. Martí ó Mathiá Alsamora carnicer, genre den Colell: affectatissim, avalotador y gran ladre y sermonador, y fonch al castell de Bellver, y als principis anava armat en las mostras; y lo dia que mataren moss. Arnau Puigdor-fila, fonch ab en Girard capità de Santa Eularia á casa den Gabriel Genovard notari, y dixerén á ell y a son fill que baxassen, y ells metían se entorn que no volian devallar, y lo dit Alsamora respós y dix: pel cap de Deu! si jo hi puig, jo us faré baxar á trossos, que tot quant mal havem, tot ho havem per notaris y capellans,»

144. Antoni Gastó carder: es stat la matexa germania; grandissim traydor y de perversissima intenció, cinquantener y alferiz dels ferrers y fonch dels primers qui pujá al castell de Bellver,

composador qui ha composats los jurats, y era conseller en mal den Colom, feya 's mostasaph y morber, y anava ab un gosset y spasa de duas mans, y anà á Soller ab en Botifoch companyó seu per matar en Puigderós, y fonch lo primer qui investi en Rafel Sans parayre quant lo mataren.

145. Antoni Genovard sabater: dels principals agermanats y traydors, cap d' offici, cinquantener y partia pa entre 'ls dolents, sermonador y mal conseller, cavaller den Colom ab lo cavall den Garcia, y los del rey mataren li lo cavall en lo camp y nafraren al dit Genovard á Jesus, y anava contra Alcudia y contra los camps del rey, gran ladre y receptador de tots los furts qui 's feyan per casas de mascarats, esgleyas y monastirs.

146. Galceran Simonet parayre: affectat en gran manera y cinquantener, avalotador y composador, y anava per ciutat armat ab un cavall de moss. Jordi Santacília, y exia en tots los avalots ab la sua gent.

147. Hipolit Roca sastre: molt affectat y gran sermonador, y anava ab los mals homens, y deya que volia morir per la germania, y anà á Ivisca ab en Francesch Colom, y alli fonch pres.

148. Pere Dalmau barber: es stat la matexa germania, cinquantener y capitá de las torres de St. Antoni, isqué moltes vegadas defora contra lo rey en favor de la germania y sollicitava á molts que isquessen, y seya á la taula de la damnada quitació, y prenia terras de mascarats y sembrava las y no volia pagar lo loguer, y volgué matar un majoral den Juan Sunyer qui li demanava diners sino per en Galceran carnicer; era homeyer, y diu se matá en Macip y rompé la spasa de dos mans porque dix que no passaria molt que hic hauria justicia, y fonch á matar en Rull y son fill: se li ha fet procés.

149. Bernat Galiana parayre: un altre Colom y pitjor, son conseller, cap y principi dels malfactors y de la germania, cap d' offici, y tenia la bossa dels diners qui 's robavan dels mascarats para pagar los pajesos qui s' eran reclusos dins la ciutat y dava 'ls dotze diners y dos pans á cada un cascu dia, y aportavan á sa casa los draps que treyan dels apuntadors, y deya que degollassen arreu els mascarats; gran ladre, embriach, blasfemador, conseller del diabolich y sangonós consell de la damnada germania, gran

matador, y es stat en lo càs de St. Domingo y en lo del castell de Bellver y á matar en Vanrell barber y en Bofill ferrer, y feu tirar una treta an en Talladas lo carnicer porque prest no li donava carn, y ferí 'l al bras y al costat, y haguera 'l mort sino per los altres carnicers: se li feu procés.

150. Miquel Corso ferrer: affectatissim, avalotador é instador de mal, y anava ab los matadors y volgué matar an Jaume Mollet notari y á son pare, y anava molt voluntari en los avalots, y per la part forana robant y composant, y era guarda de la Seu y regonexia los qui entravan á la Seu. (*Vide n. 942.*)

MORTS

151. Pere Crespi llibreter: molt affectat y sermonador, y feya 's capitá de cort ab la gent de la Ferreria, y moltes voltas seya al banch dels jurats per guardar la sala, y anava continuament ab una spasa de duas mans nua y ab un punyalás, y algunas voltas ab un gosset y una celada, y deya mal del Visrey y dels mascarats, y deya als que ell tenia per tals que 's levassen de la sua porta que no volia que li stiguessen en aquella, y dix á Cort an en Gili: «¿quants mascarats aportau entorn que de continuu parlan mal de la germania?» y sa casa era magatzem de roba de mascarats, y aqui venian los caps dels officis y donavan roba als pajesos reclusos y molts lansas per soterrar los qui morian, y aconsellava en Gili en quin modo farian reparos contra lo camp que 'l Visrey tenia á la Real, y anava ab las guardas de la Seu, y volgué matar á un sastre jovenet porque era mascarar, y se diu que fonch en lo càs de St. Domingo.

152. Antoni Frau brodador: sermonador y avalotador, y cavalcava per ciutat ab un cavall de moss. Pau Sureda que comprá dels agermanats fent lo gentilhome, y anà á Alcudia per rescatar son fill que havian pres en dita vila, altres diuen en Ivisca ahont havia anat ab en Francesch Colom.

153. Miquel Oliver mañfle dels sastres: gran germanista y avalotador fins á la mort, e quant alguns mascarats sastres no volian anar á la mostra del offici, los acusava an en Crespi instador y penyorava 'ls, y un dia havent convocat mestre Enrich consell de sastres per renun-

ciar que no volia ser elet porque las cosas que feyan no plahian á Deu ni al rey, lo dit Oliver ab altres avalotaren lo consell fentli grans amenassas.

154. Pere Navarro scrivent, fet notari per en Colom en lo temps de la germania; secretari y manefe dels Coloms, scrivá de tots los furts y latrocinis y de tots ó la major part dels actes de la germania, y cabia en tots los consells, concerts y secrets dels dos germans Coloms y en las morts dels mascarats qui 's degollavan, y un dia dix an en Citjas notari: «ja sabs d' aquí á demá han de matar un notari, guarda 't,» y lo sendemá mataren en Luch Almenara; sermonador y ladre qui anava per monastirs á pendre robas de mascarats, y es stat en tots los camps contra 'l rey, y feya sequestres y aturava 's lo que li plahia, y feu matar un Sant-Martí.

155. Miquel Mirambell parayre (*pare del n. 13*): molt affectat y gran sermonador y anava armat.

156. Perot Pella cirurgiá: molt affectat y en lo principi de continuu sermonava y es stat en los camps contra Alcudia, y en totas las armadas dels agermanats y assenyaladament contra Ivissa hi anava per cirurgiá, y prenia sou, y feu se robas novas y papafigo nou per anar en dits camps; diu se fonch per forsa, y ell scusava 's y feu se malalt y digueren que si no hi anava qu' ells lo farian malalt, y apres ha servit lo camp del rey y li han robat y venut los bens.

157. Pere Sellaras texidor: principal en la germania y cinquantener, y quant se feu l' armada per Ivissa ell elegia los de la sua cinquantena y los hi feya anar per forsa, y anava en los avalots ab spasa de duas mans, y ab alguns matadors per las casas dels mascarats qui no volian pagar; e lo dia que volian degollar los Burghesos en casa de Juanot de Salas, stava á la Plassa Nova ab un squadró de gent, y mossen Pere Juan Alberti governador del poble vingué ab una sobrevesta real dient: «ahi homens del rey,» y lo dit Sellaras reya sen y may no 's mogué.

158. Francesch Axartell major de dias, portador de letras: era la matexa germania, y stava á la porta de la Sala, cridant y avalotant, dient mil desastres dels homens d' honor y del senyor Visrey y donant ánimo als mals, y dix que ja li havian mort un fill al castell de Bellver en favor de la germania y que 'n tenia cinch encare, y en

donaria tres dells sols que fossen degollats tots los homens de honor, y que ell seria en degollar son fill Jaume Axartell qui era mascarat; y que lo dia del castell de Bellver fonch lo principal dels qui mogueren lo avalot y anava cridant, y après la mort de son fill abatia las portas de la casa de la Sta. Vicensa per matarli son fill qui era mascarat y traguerenlo per un terrat algunas personas y salvarenlo.

159. Sebastiá Pou picapedrer: gran sermonador, y lo dia de la suspensió del Visrey avalotá los jurats mes que tots, y ha perseguit mes que tots son germá Daniel qui era mascarat, y á Manacor feu mil desastres contra los bons, y mori en lo camp de la Pobla contra lo rey.

160. Gabriela Macipa: molt agermanada y gran sermonadora, y pagava molt voluntariament als qui anaren contra Alcudia, dient que ho pagava tant de bona gana per la sancta germandat com ninguna cosa hagués may pagada, y que la quitació no 's podia fer sens sanch y que de Deu venia porque se descubrisen los furts que los homens de be havian fets en la universitat, y que anassen abax los mascarats qui no volian adherir en aquella, y que tot lo que aportavan de la Cort tot éra malvestat, que lo rey no hi sabia res, y que 'n (*falta algo*) ab son cunyat mudavan tot lo que el rey provehia.

161. Bartomeu Lodrá texidor: avalotador y matador, de perversa intenció, y amenassava matar als bons, dezener y guarda del Temple, y es anat en los camps contra Alcudia, y gloriava 's com ell s' era acostat tant á l' artelleria dels del rey que treballava en girarla contra ells.

162. Antoni Xavari pintor: affectat y aná á Ivissa contra lo Sr. Visrey ab l' armada den Francesch Colom, y no es tornat, que allí mori en favor de la germania.

163. Juanot Aguiló pelleter: de la guarda den Colom y exia armat en tots los avalots, y aná en los camps de la germania, y mataren lo los del rey en la destrossa del rafal Garcés ó de la Pobla.

164. Senyora Francina Catlara vidua: afectada y agermanada, y feu donació de tots sos bens an en Miquel Torrent capitá de la germania que penjaren, y tenia aquell en casa y altres mals homens y agermanats, y après lo dit Torrent demanava á moss. P. J. Alberti que 'l metés en possessió de dita heretat.

165. En Lleopard picapedrer: de la germania y affectat.
166. Antoni Stelrich, texidor de llana: agermanat fins a la mort, cap d' offici, compositor y venedor de robas de mascarats, y feya pagar tots los bons, y robava, y cabia en tots los mals consells, y havia aplegats molts matalassos de mascarats en casa sua.
167. Baptista Garau parayre: cinquantaner y compositor, y entrà en casa de micer Berard y robà dos barrals plens de grech molt preciós y 'ls donà an en Colom y se ocupà las claus de la casa, gran ladre y venedor de robas de mascarats, y stava per guarda a la murada a la porta Plegadissa, y anava tostemps al costat den Francesch Colom ab dos fills seus, qui son vius y grans affectats, tots ab spases de dos mans, y fonch en lo del castell de Bellver, y volia matar a son germà Antoni per mascarar.
168. Antoni Garau picapedrer: affectatissim y gran avalotador, y anava ab los matadors y ab la squadra den Colom y guanyava sou de ell, y es stat en los camps de la germania per spingarder, y fonch en lo castell de Bellver y robà moltes cosas, y es estat a matar en Pedro lo musich, gran desonestador de donas e gran ladre, e cascadia mudava de vestits, y anava tostemps ab una spingarda al coll.
169. Pere Frau corredor: gran sermonador y avalotador fins qu' es mort a l' hospital, y feya cridas en favor de la germania per manament den Francesch Colom, comprava robas de mascarats e incitava que 'ls matassen y parlava mal del Visrey.
170. Juan Nacie blanquer: es se fet clavari de la universitat a fastig de tots los clavaris, y feya tants avalots com ningú pogués fer, y comandava y feya tot quant volia ell y en Botifoch a fastig de jurats y de tots altres officials reals, gran compositor y exactor per tota la part forana del que feya pagar als servidors del rey, gran amich den Talladas (834) y perseguidor de mascarats, y ha tostemps perseverat en sa mala affectió fins que morí dins la presó après de la reducció, y merexia esser squarterat dels primers.
171. Juan Nava blanquer.
172. Miquel Obrador forner: als principis molt affectat, y era un dels elets dels forners y anava en todas las mostrats, y fonch de la tretze-

na, compartidor de forment y conseller de la germania, y anava molt temorech y deya que tot era perdut, y apres s' amagà dins la Seu, y allà morí.

173. Lo nebot del dit Obrador, qui era coxo: anava ab los agermanats, e isqué en favor de la germania y fonch nafrat y pres per los del camp del rey y allí morí; pero alguns lo han tingut tostemps per mascarar y creuen que hi anà per forsa.

174. Juan Balaguer barber ó cirugià: gran sermonador y mal dient y fautor de la germania, y may s' afartava de dir mal del Sr. Visrey y dels homens d' honor, y sermonava la *tresca* y la *verdesca* y que havian de venir moltes velas y que la costa de la Seu havia de correr de sanch, y las donas de be se havian de embarcar y metre 's fins de las mamellas en aygua, y que degollarian tota la gent qui vendria, y que no s' en poria armar sino un vaxell; y un dia venint nova que los de Alcudia havian destrossat lo camp, lo dit Balaguer isqué en mitg la carrera y dix: degollar ho tot, infants y tots.

175. Juan Mateu parayre: affectat y anava ab los agermanats.

176. Tomás Venals sastre: affectat y sermonador, y anà contra la vila d' Alcudia ab los agermanats.

177. Mestre Pere Sard picapedrer: pessim, gran avalotador y gran ladre, y fonch en lo del castell de Bellver, y anava armat en los avalots, y parlava en favor de la germania.

178. Ramon Arguimbau texidor: pessim, y affectatissim en la germania y matador, tant mal com en Francesch Colom, y era de sa guarda y prenia sou, gran sermonador, ladre y afrontador, conseller pessim, fonc en los camps contra Alcudia, matà en Gaspar Bibiloni, y en tots los casos de morts es stat present, fins que sen anà a Ivisca contra lo Visrey ab la armada den Francesch Colom, y allí lo mataren los del rey.

179. Antoni Juan Bisanyas parayre, y sa muller.

180. Perot Torner armuser: de mala intenció y anava armat en los avalots, y fonch en los camps contra Alcudia, e isqué fora la ciutat contra lo rey, y morí en lo camp de Inca en favor den Colom.

181. Miquel Alguer blanquer: molt agermanat y grandissim sermonador de profecias de

• la *tresca* y *verdesca* y otras oraduras, y anava en mostrás y avalots, y fonch en lo del castell de Bellver, y venint en la nit trobà lo frare de Alcudia fra Antoni qui feya professó ab alguns preveres y faels per lo seu carrer, e donà li una gran empena dient que no era hora de professons, y se irrità ab paraulas conviciosas contra ell y lo capiscol y altres, y vingué abofegat y cansat del dit castell y morí d' assó.

• 182. Jaume Forteza alias Belluga: molt agermanat y sermonador, y tostemps anava ab una alabarda per ciutat, y aportava las posts de la quitació per los carrers ab trompetas y atambors ballant y saltant ab aquellas, y regonexia casas y prenia armas de mascarats y anava ab en Geroni Ferrer notari.

183. Lucià Jaume parayre: molt affectat e gran sermonador, e deya que si en Colom no feya la quitació que ell la faria, y quant hi havia avalot deya als mascarats qui tancavan las portas: «ara deuriau parlar contra la germania», y en Juan Serra sastre deya que no era cristià qui hey contradeya.

184. Juan Valleriola mercer: gran sermonador e instador de mal, y anava en los avalots ab armas.

• 185. Mateu Veny blanquer: princep dels sermonadors en favor de la germania y afrontador de tots los jurats y officials reyal, y feya tot quant volia en la universitat que no scoltava á ningú, y prenia los llibres de la universitat, y nunca 's fartava de dir mal del Visrey e dels homens d' honor, y deya que tots los mascarats havian de morir segons llurs diabolicas profecias, y recitava la *tresca* y *verdesca* y la historia y profecia de Santa Brígida, y feya 's tenir rotlo per los cantons.

• 186. Antoni Alguer blanquer: cap y principi dels asseunadors en la germania, gran traydor y sollicitador de mal, y exia en tots los avalots y en mostrás, malíssim vell, gran morabet y fals profeta.

187. Guillem Carbonell blanquer: parlava en favor de la germania y anava als avalots ab armas y comprava moltes robas de mascarats, y fahent inventari dels seus bens se trobaren en sa casa algunas del temps de la germania.

188. Alonso Arionya blanquer: terrible y affectatíssim, sargent y ordenador de la gent, y anava en los avalots ab armas ab los asseunadors,

y sermonava y deya que morissen tots los mascarats.

189. Gabriel Buades blanquer: gran sermonador y avalotador y mal, y anà contra Alcudia, y morí en lo primer camp en favor de la germania.

• 190. Baptista Garau picapedrer: molt furiós avalotador, tenia l' offici de mestre de la ciutat per la germania, y adobava las muradas y las ayguas, y anava en los avalots ab una spasa de duas mans y ab un gran punyal tercetjat, y es exit contra lo rey en los camps per la germania, y deya que si al rey no li plahia que altra vegada los hauria á conquistar, y lo dia de Sant Domingo que mataren los homens de be en dit monastir, ell descubrí lo amagatall ahont estavan.

191. Juan Pons manobre: anava armat en los avalots y mostrás de la germania.

192. Miquel Gomis picapedrer: sermonador, ladre y compositor, y anava en avalots y mostrás ab una lansa.

193. Juan Salzet parayre: affectatíssim y avalotador, de mala y perversa intenció, y morí al Citjar fora la porta en la destrossa de Jesus extint á pelear contra los del rey en favor de la germania. Tenia un fill qui era guarda de la Seu.

• 194. Andreu Barceló picapedrer: molt agermanat y mal home, gran sermonador y avalotador e instador de mal y matador, y deya que ab una daga que aportava al costat havia tallat lo cap á moss. Quint y fonch á matar ab altres en Pedro lo musich, y aconsellá an els Coloms que tinguessen certs homens per las illas qui cercassen tots los mascarats y que 'ls matassen á tots, y si no ho feyan que tots eran perduts, y lo dia del castell de Bellver envestí lo frare d' Alcudia que feya la professó per la ciutat y al capiscol y al canonge Abrines qui anavan ab lo dit frare, y anà en lo camp d' Alcudia tantas vegadas com hi tingueren camp, y deya que si 'l haguessen cregut que Alcudia fora stada presa; finalment era un altre Francesch Colom.

195. Mateu Grimalt parayre: molt perseguidor dels bons y fautor dels agermanats, y anava en mostrás, y guardava á la murada, y reptant lo en Juan Parató qui era jurat e dientli que no passarian quinze dias que hic hauria justicia, aquell l' acusá an en Colom, lo qual lo

feu cercar para degollarlo y no 'l posqueren trobar.

196. Antoni Pou texidor: sermonador, avalotador y gran ladre, guarda de la murada als principis, morí en la destrossa de Inca.

197. Guillem Font vell, fuster: cruel vell enveterat en mal, de depravada y damnadissima intenció, gran sermonador per totas las plassas y avalotador en grau superlatiu, y deya que no's podia fer sens sanch la santa quitació, y que volia menjar una xulla del coll de moss. Pere Sanct-Johan de la Bastida y del cor del Sr. Visrey, conseller pessim, orat y desfrenat: la muller es stada tal matexa.

198. Mestre... (*en blanco*) fuster: agermanat y affectat y robava bestiar y venialo á trossos en casa sua.

199. Bartomeu Salzet hostaler y trajiner, agermanat, y anava algunas voltas armat per ciutat.

200. Bernadí Burguera forner: dels principals agermanats, capitá de la germania, cinquantener, y tant en ciutat com defora anava á robar y composar mascarats y prendre forments y prenia sou, gran traydor e inimich del rey, avalotador y afrontador y un altre Francesch Colom; y aprés que hagueren morts los Burgueras sos parents, feu capitania y anava per la ciutat ab squadró de gent armada demostrant que havia de venjar la sanch d'aquells; y aprés que los agermanats li hagueren pegat, stant al extrem de la mort, dix que al diable donava la sua ánima si ell jamés havia feta fetxada á la germania, y que Deu vingúes contra ell si ell jamay havia vingut contra aquella.

• 201. Bartomeu Coll forner: molt affectat y gran baladrador, y anava de continuu ab una ballesta parada per ciutat en mostras y avalots.

• 202. Fills de Jaume Bennasser hostaler: molt agermanats y grans matadors, de la companyia den Francesch Colom, de molt perversa intenció, y son stats en los camps contra Alcludia, y anavan fora ciutat á pendre robas y forments de mascarats, y aportavan cavall d'altri, y lo un dells aná á Ivissa y allí lo mataren.

203. Domingo Lull botiguer y parayre: agermanat y clavari del poble, en poder del qual deposavan los caps d'officis tots los diners de las robas que venian y bens de mascarats, y feya pagamens per pólisas den Colom, y venia

á la sala á demanar quatre y sinch milia ducats per la germania, y donava diners á tots los pagesos qui s' eran reclusos dins ciutat; pero feya molt de be á mascarats, y ha tingut en casa á moss. Parató y á Ramon Llull notari y altres que hagueren morts y també algunas donas. La muller tal com ell, affectada y agermanada.

204. Andreu Adorn ballester: gran avalotador y ladre, y en tots los moviments ell era dels primers, anava continuament ab una ballesta parada per ciutat, y feya totas las municions de ballestas y dardells que podia per los camps den Colom, y es stat en aquells, y anava ab los matadors y fonch á cercar en Miquel Lodrá mercader y an Manera para matarlos, y feya molts passadors per la germania.

205. Antoni Ferrer apotecari: molt affectat y sermonador, y en casa sua habitavan malas personas y matadors, y ab bras den Geroni Ferrer son germá feya moltas sobergarias, y anava en los avalots. Sa muller agermanada y affectatissima.

206. Antoni Casasnovas revenedor: affectat en gran manera, sermonador, matador, compositor y gran ladre, de mala intenció, era dezenner, y aná ab un cavall contra lo rey á batallar, y mataren lo los del rey en una scaramussa prop de Jesus ab un colp de bombarda.

• 207. Pere Miquel parayre ó hostaler: mal vell agermanat y gran sermonador y avalotador, amenassant an els jutges y notaris que ara cesarian lurs embarassos y revolts y dilacions, que era vingut lo temps de la justicia.

208. Jaume Barbará ferrer o menescal: cap d'offici, es stat la matexa germania, affectatissim, y lo pus pervers y terrible conseller y de mala y reprovada intenció que en Colom haja tingut, gran ladre, venedor de robas y bens y perseguidor dels mascarats, y dels majors traydors que sian stats en la germania; y ans de la reducció meté foch en un forn de coure pa per cremar robas de seda, y deya: vajan abax los mascarats que no's pot fer altrament; y treya las robas dels amagatays de las sgleyas y de las casas que destrossava, y era bosser dels caps d'offici.

209. Pere Armengol Rodas hostaler: sermonador y molt mala lengua, y algunas voltas anava per ciutat armat en los avalots, y fonch pres fora la ciutat y aprés fugí y reclogué's.

210. Antoni Nicolau porgador: era la ma-

texa germania, gran sermonador, perseguidor de mascarats, y anava armat per ciutat en los avalots.

211. Juan Stelrich *coba blanca* hostaler: molt affectat pessimo sermonador, avalotador y gran ladre, y anava armat en los avalots; y sa muller y sa filla y son gendre en Company (n.º 722) idem y perseguidor dels bons, y dit son gendre es mort contra lo rey en favor de la germania.

212. Andreu Boga baster: affectat y mal, y parlava molt mal als principis contra lo Visrey y los homens d'honor, y anava á mostres, y tantost se morí y quant se moria dix algunas paraulas en favor de la germania y contra mascarats.

213. Rafel Forner sabater: molt affectat y sermonador, y anava en tots los avalots.

214. Nicolau Riera parayre: affectatissim y gran sermonador y avalotador dels principals, de mala y perversa intenció ell y tots sos fills, exceptat lo notari.

215. Juan Nava sabater: molt affectat y anava en las mostres y avalots, y fonch pres per agermanat y posat en galera, y es mort contra lo rey en favor den Colom.

216. Juan Mulet candeler: affectat y anava en mostres, no 's sab res de mal contra ell.

217. Bernat Colell mesurador d'oli: gran sermonador y avalotador, y parlava moltes paraulas malas contra las personas bonas y faels ell y sa muller y sos fills; y tenia un fill gran agermanat, qui fonch pres en Alcudia y morí en galera. (*Vide n. 248*).

218. Rafel Girard mercader: affectatissim, capít de Sta. Eulalia, sermonador, composador y excitava la gent á mal, dels primers en tots los avalots, y dels principals consellers en mal dels Coloms, y prenia sou, y feya las municions per Alcudia, y pujava á la Sala y ell matex se feya contador, y deya mal terriblement del Visrey y dels mascarats, y venia y penyorava robas y prenia armas de las casas d'aquells.

219. Bartomeu Foguet sastre: affectat y sermonador y anava en los avalots ab armas.

220. Andreu Sampsó capeller: affectatissim y sermonador, cinquantener, y exia en tots los avalots armat ab los mals y partia 'ls pa, gran ladre, y es exit de fora á Marratxi y altres lochs para robar; après sen anà fora la illa.

221. Pere Oliver alias Botifoch: es stat la

matexa germania, pessim, gran ladre, matador dels principals, y pitjor que en Francesch Colom, exactor dels rossechs molt cruel y sobrestant dels clavaris, venedor de robas de mascarats y penyorador per auctoritat propia, gran instador y gran conseller de mal de perversa intenció, traydor, affrontador y perseguidor dels faels, capít principal y un dels set que offegaren.

222. Jaumeta Mira amiga del dit Botifoch: cap y principi de totas las donas agermanadas, sermonadora y molt mala dona, de perversa lengua, perseguidora dels mascarats, gran lladria, y tal y pitjor que 'n Botifoch son amich; ha fet matar en Sala sabater y molts altres, y tostamps anava y venia á casa den Colom.

223. Juan Calafat corredor: affectat en gran manera, avalotador y gran ladre, comprador de robas de mascarats, elet dels corredors, y feya presents an en Colom, y posá 's en casa de moss. Caulellas y feuse senyor del celler y dels altres cellers y venia lo vi á xxx sous lo quarter, gran inimich de mascarats y anava tostamps ab en Geroni Ferrer, y deya que pus tost havia de perdre la vida que comportar que en Gurrea tornás á regir en la present illa, y anava en tots los avalots y animava la gent á fer mal. Sa muller tal com ell molt agermanada y avalotadora, y seguia lo marit en tot lo que feya, y animava en mal lo poble ensemps ab la muller den Prexana carnicer; es viva.

224. Juan Monsó sombrerer: molt affectat cipquantaner, y anava armat tostamps ab los agermanats, y fonch á robar defora á Marratxi, y anava en los avalots y partia pa entre 'ls agermanats.

225. Guillem Font fuster; fill den Guillem Font (*n. 197*): dezener, gran traydor y sermonador, gran ladre y composador, anava tostamps armat ab los agermanats, y feya las trompas de foch para lansar foch dins la vila de Alcudia.

226. Antoni Dureta mesurador d'oli: molt sermonador y germanista affectatissim, y anava en mostres y avalots, y prenia oli de mascarats; anà á Ivissa ab la armada den Francesch Colom, y alli lo mataren en la destrossa los del Sr. Visrey.

227. Antoni Torner parayre: affectat als principis, y fonch en lo robo del castell de Bellver y robá molt, y ans era pobre y après fonch rich, y no li bastavan capussos de contray y altres

atavius y molta lana que obrava, y anà en el camp ab en Colom, y quant fonch allí se dix que s' era mesclat ab los del rey y après ha servit lo rey: la muller es stada agermanada y tal com lo marit.

• 228. Jaume Romaguera notari: cap y principi de la germania y conmoció del poble, sindich y scrivà del poble, conseller en tots los actes mals qui 's son fets, feu suspendre lo señor Visrey dient molts convicis contra ell, e totas las falsedats de las letras del poble ell las feya y fabricava, exi contra lo rey, y ha tostemps perseverat fins que es mort ab sa malvestat y trayció: gran traydor y un altre Francesch Colom, y anava ab un cavall per ciutat y en los camps, y es exit á batallar contra Alcúdia y contra lo Sr. Visrey quant era á la Real, y perseguia els faels signantment als qui eran notaris; y tan quant ell ha tingut de vellaqueria, tant la muller es stada bona y molt fael, y reprenia son marit del que feya contra lo rey.

229. Luch Marsa picapedrer: avalotador y maldient del Visrey y dels homens de be, y aportava en las mostrars duas spases una en cada ma, y feya pedras de bombardas, y anà contra Alcúdia á fer reparos per la germania.

230. Miquel Garau calceter: gran avalotador, ladre, homeyer y traydor, anava armat per ciutat ab los matadors, y era criat de micer Montanyans, y anà ell y dixli que ell li *retia* las profecias per la germania, y anà ab en Francesch Colom contra lo Visrey á Ivissa, y allà morí en favor de la germania.

231. Josef Piquer candeler; granment affectat y sermonador, y sermonava en la vila de Soler, y era comit, scrivà, oficial de la fusta del poble per anar á robar contra mascarats y contra Alcúdia.

232. Bartomeu Rosselló parayre: era bo, y mataren lo los agermanats.

233. Pere Avellà parayre: affectat y aportava continuament una spingarda, y anava armat ab una scopeta al coll ab los de la guarda den Juanot y den Francesch Colom; anà contra lo rey en los camps, y morí en la destrossa de la Poble en favor de la germania.

234. Antoni Colell porgador: molt affectat y avalotador, e de continuo stava sermonant la germania á la quartera, vell enveterat.

235. Bernat Perera notari: molt agermanat y sermonador; y anava per las casas dels mascarats prenint armas y scrivialas per la germania, y creya algú que si los agermanats lo haguessen volgut acceptar per sindich que fora stat com en Geroni Ferrer.

236. Miquel Bosch fuster: cinquantener y anava armat en tots los avalots que 's feyan, y partia lo pa per la germania de manament den Colom y no 'n donava sino als agermanats, y per lo partir del pa li pegaren una coltellada en la ma y tallaren li dos dits.

• 237. Andreu Casanovas parayre: grandissim sermonador, y predicava la sancta quitació dient: *mirau la sancta cosa!* seya á la quitació y era lo un dels clavaris de ella y caxer dels llibres de la universitat que tenia en son poder, y deya que tots los notaris e mercaders eran mascarats porque no venian á pagar la quitació, y 's feu metre un lorer á la porta, y anava ab una *conca* per ciutat; avalotador, de malissima intenció, y perseguidor de mascarats, germà den Pau Casanovas qui es stat lo principal traidor.

238. Miquel Brunet texidor: molt affectat y anava en los avalots ab armas, y per la part forana á negociar per los agermanats, parlava en favor de la germania y era dels secuassos y cavaller den Colom y anava en los camps d' aquell, y en sa casa s' amagá un tal Gual texidor de llana y mascarats, y los desmandats mataren lo allà dins, no s' sab si ab consentiment ó no del dit Brunet.

239. Jaume Ribas parayre: affectatissim y avalotador, y volgué fer tretzena nova, y anà á Ivissa, y allí fonch pres y scorterat per lo señor Visrey.

• 240. Juan Soler ferrer: molt affectat y sermonador, cinquantener, y anava per ciutat ab una scopeta y una spasa de dos mans, y anà defora contra lo rey en los camps, y digué an en S' Ametla notari en casa d' aquest: «jo creya que us fosseu mes á la Seu, y sabem que sou mascarats; mester vos será que aneu dret, sino ja tenim bonas armas per castigar orats».

241. Juan Malonda parayre: afavoridor de la germania y perseguidor dels mascarats, anava en los avalots ab armas, y aportava sen de la orta ortolissa, fruytas y tot lo que hi era, com-

• prava sclaus de mascarats, y seya al banch de la quitació.

242. Pere Pont parayre, cassador de perdius: affectat y sermonador, y tenia un fill qui fonch pres per los del rey, y fugí del camp del rey y reclogué 's dins ciutat.

243. Antoni Vey parayre: sogre de Antoni Gerrer matador, (266) affectatíssim y gran sermonador, cinquantener y guarda de la Porta Pintada, de mala intenció.

244. La vidua Matas: affectada, gran sermonadora y avalotadora e instadora de mal, y deya quant veyia las mostrars «los meus germans, guardau vos, que mascarats traydors vos van entorn».

245. Blay Garriga flassader: gran sermonador y avalotador, y anava ab los agermanats ab spasa y capa.

246. Pere Vinyaveya mesurador d'oli: gran ladre y avalotador, anava ab una celada al cap y ab una destraleta á la ma per sclafar caxas y rompre portas, y asseya 's al banch dels jurats, y allí se metia á sermonar, y lo dia de la Lonja ab la destrall que aportava volia rompre los brandolats de Lonja y pegá hi alguns colps, y anava á regonexer per las casas dels mascarats, y ab la destrall obria las que trobava tancadas, y anava defora á furtar forment y ordi, furiós vell e instador de mal, y dix á la filla den Massot: «¿que encare es viu en Massot, y la casa encare no l'han enderrocada? d'aquests notaris no ni deuria restar algun».

247. Miquel Prats hostaler: vell affectat y sermonador y anava en avalots ab armas.

248. Damià Colell parayre: fill del número 217 affectat y gran sermonador, y anava armat en los avalots ab en Ribas que scorteraren, (239) y aná al camp de Alcudia, y fonch pres y posat á la galera del procurador real, y clavat al rem sclatá vogant.—VII §.

249. Nicolau Rebassa parayre.—VI §.

250. Bartomeu Pastor parayre: terrible agermanat, gran sermonador y cunyat den Jaume Arnau, aná á Alcudia contra lo rey ab los altres qui la sitiaren, y fonch ferit d'un colp de scope-ta en la cuxa, y restá afollat anant per ciutat en crosses; y après agabellat ab en Cosme Bonet, feya perseguir en Pruners per llevarli l'offici de las fallas del pes de la farina, y ja de vida le hi feu levar, y quant fonch mort lo dit Pruners per

forsa se 'l feu donar als jurats, y en Colom lo feu scarceller de la presó y comprava las pells dels moltons que furtavan los agermanats á sis diners la pell, *et tandem fuit malus*.—XV §. (*)

(*) Faltando las primeras hojas de estas informaciones, queda manco asimismo el manzanario por el cual se localiza el domicilio de las personas en él empadronadas, quienes en las declaraciones no aparecen sino nombradas por sus tres categorías de *presentes, ausentes y disjuntas*, sin especificar la vivienda que ocupaban. Solo consta por tanto que habitaban los agermanados hasta aquí referidos dentro de los barrios de la Almudaina y los de la parroquia de Sta. Eulalia correspondientes á la Portella, Call, S. Francisco, Calatrava, Temple, plaza de S. Antonio, Sindicato en ambas aceras, Herrería y Quartera, que es per donde empieza hasta su mitad ó sus dos tercios la sucesión de las manzanas en los antiguos documentos, cuya primera parte supliré en esta nota para añadirla con lo que resta que seguiré de dicha parroquia, presentando entero un catálogo tan interesante bajo distintos aspectos. En adelante irán en su puesto los títulos de cada una, junto con su equivalencia al moderno cuadro, que con leves excepciones conserva hoy día la distribución de la ciudad en sus cinco parroquias.

MANZANARIO EN 1521

ALMUDAYNA

1. La Universitat. (*Casa de la Ciutat*).
2. Mos. Pau Sureda (*carrers de la Almudaina, Çanglada, St. Roch*).
3. Mos. Baltasar Sala (*Crédit Balear*).
4. Mos. Alvaro Unis (*forn del Studi general*).
5. La Almoyna (*unida ab la Catedral*).
6. Mos. Bordils (*Arch de la Almudaina, Çanglada, Morey*).

SANTA EULALIA

1. Palau del bisbe (*Palau episcopal*).
2. Mos. Galiana (*Portella, part baixa*).
3. Mos. Clapés (*esperó entre la Portella y Miramar*).
4. Mos. Pelay Fuster (*esperó entre Portella y Pont y Vich*).
5. Mos. Bernat Morey (*casa del Comte de Ayamans y de Priam de Villalonga*).
6. M. Busquet (*Call*).
7. M. des Bach (*carr. de St. Francesch, decora can Fortuny*).
8. Sala de picapedrers (*c. y plasa de St. Francesch*).
- 9 y 10. Mos. Villalonga y gabella vella de la sal (*casa del marquès Sureda*).
11. Convent de St. Francesch (*idem*).
12. M. Abri Descallar (*c. de St. Francesch y del Sol*).
13. Forn den Coll (*Pelleteria, Montisió, Sol*).
14. Casa de la Criansa (*idem*).
15. M. Duzay (*volta den Malonda*).
16. Forn del Call (*idem*).
17. M. Juanot Sureda (*can Montis*).
18. Forn de Sta. Clara (*forn den Seguí*).
19. M. Geroni Togores (*colegi de la Pureza*).
20. M. Berard y de Sta. Clara y del hort y adobarías fins al bastió (*Formiguera, Sta. Clara, bastió den Berard*).
21. Maciá Steva asseunador (*fins á la porta de Mar*).
22. Torre del amor (*Jesuset de la Calatrava*).
23. Forn y volta den Malla (*posada de Montserrat*).

ILLA DEN PERE FERRANDO

(*Pes del Carbó*)

251. Pere Vicens sabater.—IV § (**)

252. Pere Picornell pagès qui fonch oficial ó saig dels consols, sermonador y molt affectat de la germania ell y sos fills, ladre de mala intenció, y secretetjava ab los agermanats, y essent vingut lo Sr. Visrey á la Reyat, lo dit Pi-

24. Iglesia del Call (*Montision*).
25. Den Seguals (*Seminari Conciliar*).
26. Metje Caldés (*c. den Caldés, pl. de S. Geroni*).
27. La Tersa regla (*conv. de St. Geroni*).
28. Jacme Desmas (*c. del Seminari, Pelleteria, Bots*).
29. Den Plassa (*collegi de la Sapiencia*).
30. Temple (*idem*).
31. De Nostra Dona de Gracia fins á la sglesia de Sant Antoni (*dels Desamparats fins á St. Antoni de Padua*).
32. Cerdá spaser (*tomada per engrandir la plasa de St. Antoni quant feren las muradas novas y camviaren la porta de siti*).
33. Sala dels forners (*forn den Moro*).
34. Jacme Juan Puig (*entre c. dels Freres y Ample de la Mercé*).
35. Antoni Sala (*de la Quartareta*).
36. M. Andreu Net (*al Sindicat*).
37. Banyes de Granada (*banch del Oli*).
38. Nicolau Tomás (*potecaria den Ribas*).
39. Micer Valenti (*can Cererols*).
40. La Glorieta (*S. Cristofolet*).
41. Francesch Ballester (*botiga de panyos de can Muntaner*).
42. Pere Martorell (*Capellaria, c. dels Ostals*).
43. Perot Martí (*arch devant el Sindicat*).
44. Poncet Valeriola (*forn de la Llongeta*).
45. Mos. Maciá Borrassá (*can Miró*).
46. Lo hereu Danús (*c. del Sindicat, den Miró, de Sant Andreu*).
47. Bart. Ferrer (*c. de la Justicia, pl. de S. Antoni*).
48. Perera notari (*Ferreria, Estrella*).
49. Laneras not. (*Estrella, Mercadal*).
50. Quartera (*idem*) tomada.
51. Rafel Girard (*sucrer Capdebou*).
52. Casa dels albarans (*can Gotleu*).
53. Den Cifre (*c. de la Estacada*).
54. Guili Perelló (*Ferreria entre el Senyal del Peix y c. den Salat*).
55. Font del molí de vent (*font de la Flassaderia*).
56. Gab. Costa (*devant el forn del vidre vey*).
57. Hostal de Pollensa (*pl. de S. Antoni devant el portal nou*).
58. Font del Socorredor (*Mercadal, Travessa, Socós*).
59. Miquel Salvador (*Gerreria, Socós, Travessa*).

Desde este punto sigue el manzanario intercalado con la lista de sus habitantes, y la primera manzana que en las conservadas hojas aparece es esta de *Pere Ferrando* ó sea del *Pes del Carbó*. Así continuo apuntando la correspondencia de las sucesivas.

(**) Tras de cada individuo vá indicada en las hojas la suerte que les cupo y la cantidad, generalmente diminuta, de la contribución que pagaba.

cornell sen fugí en ciutat, y lo Visrey li ha levada la massa per ser mal.—*Present*.—II §.

253. Antoni Figuera ortolá y parayre: affectatissim y sermonador, gran ladre y traïdor, de perversa intenció y de la germania per la vida; morí al camp de Inca en favor den Colom contra lo rey.—*Mort*.—III §, X din.

254. Mateu Vaquer alias Barceló: affectatissim y gran ladre y agermanat, y anant composant y robant defora, fonch pres y penjat en la Reyat per lo Sr. Visrey.—*Penjat*.—VI §.

255. La dona Enfrasina, muller que fonch derrera de Antoni Coll parayre y tertzener; molt affectatissima y desmandada y afavoridora dels agermanats y perseguidora dels bons, y stant amagat en sa casa propia en Mollet notari lo jove, lo acusá an en Colom y feu lo venir ab molta gent y per dos vegadas lo feu aguaytar para matarlo; y quant veyá lo dit Colom per la carrera, li deya ab las mans plegadas: oh! Deu vos mantenga y viscau molts anys per mar y per terra.—*Present*.—XII §.

256. Antoni Oliver brasser: affectat y de mala intenció, y guardava á la murada, y anava ab los altres armat per ciutat; morí de peste.—*Mort*.—VII §, 6 dins.

257. Antoni Salom fill de Gabriel; *pessimus*, y anava á penyorar los mascarats, y *persequatur bonos*, y era desmandat y furtava y feya tot mal: fonch penjat.—*Penjat*.—III §.

258. Pere Francés serrador: gran traïdor y ladre y molt gran afrontador, de la guarda den Colom y dels mes mals que hi fossen; anava ab lo dit Francesch Colom y ab los matadors y aportava una scopeta, y perseguia los mascarats, y quant hagueren offegats los set, ell dix que ne degollaria altres tants dels mascarats.—*Mort*.—III §.

259. Baptista Pellicer, texidor.—VI §.

ILLA DE LUCH TORNER

(*Devant els Desamparats*)

260. Geronim Ferrer notari: sindich advocat y procurador del poble, y perseguia los bons y deya gran mal del Sr. Visrey, y que de la sua ma hich havia traure tots los bons y degollar tots los notaris, y que ell havia tenir tots los officis, y que de aquí avant no se havia á regir lo regne ab leys sino ab armas per la ley qui comensa *Imperatoriam majestatem* &c. y fehia tostemps letras de foch y donava entenent que las

altras eran falsas, cap y principal home dels qui feyan mal, y tenia la cédula dels que havian de degollar y ell era lo qui ho aconsellava, y for-sava las donas, y amenassá á certa dona que li liurás una donzella sino que ell la faria matar, y anà en una casa y forsa tres donzellas; fonch el principal conseller d'anar contra Alcudia; y lo dia de Sta. Lucía tirá la spasa dins la sala y dix an els jurats qui novament eran elets: «jó, moss. Fuster, jó us he fet jurat, e vos moss. Sala jó us he fet jurat, y á vosaltres, moss. Pages y moss. Parató, jó us he fet jurats, y he fet jurat á moss. Guillem Colom qui es exit y vosaltres lo haveu impedit; pel cap de Deu! ell será jurat, ó Mallorca se perdrá en aquest dia»; e tantost tramés á demanar la xia an en Bartomeu Ozona qui era exit e la hi havian tramesa, y feu venir lo dit Colom y posá la hi al coll y feu lo anar á jurar.—*Offegat en la plassa de Cort per micer Sbert.*—III 6.

261. Juan Lladó brasser: gran traydor y gran ladre, avalotador y conseller de mal, y fonch en lo del castell de Bellver ab una ballesta parada molt furiós, y feu tres viatjes de roba que furtá del castell, y anà en los camps contra lo rey y fonch en la presa de moss. Sant Johan, y perseguia los bons, y ab una ballesta parada stava sperant algunas nits para tirar á las finestras den Pruners y den Mager para matarlos, y de fet los tirá que 'ls era veynat, y havent brega ab un cunyat den Mager aplegá molta gent cridant: «homens de la germandant, un mascarar ha mort dos germans nostres», y meteren foch en la casa del sogre del dit Mager y fonch nafrat aquest.—*Mort.*—Té una filla que 's diu Antonina qui era molt mala y afrontadora y encare avuy diu grans desastres, e un dia isqué á la muller qui era de mossen Antoni Dameto y á la de moss. Mateu de Pax e dixlos: «hont anau? que també us degollarán allá hont anau com assí,» desonrantlas, y que las donas de bé havian dexadas las manillas y que ellas las cobrarian, gran avalotadora, y lo pare exia á la carrera ab una lansa quant hi havia remor y deya ab ells: muyran tots. Lo gen-dre Miquel Castelló idem *in affectione* y obras. *Tandem erant pessimi; uxor erat bona.*—*Present.*—III 9.

262. En Figuera fosser: affectatissim, gran ladre que tot quant té ha robat de mascarats, y vuy en dia té encara molta roba de aquells, ana-

va en mostras y aplechs ab un capus al coll y una spasa en la mà, y de paraula degollava y matava á tots, y tostemps que hi havia avalots exia armat molt furiós en favor de la germania, y lo dia del castell de Bellver ell avalotá tot lo carrer dient que no era hora de pregar á Deu, e dix á un catiu den Mager notari ó á una mossa que si li mostrava hon stavan amagats son amo y son sogre, que ell li donaria una gonella ó lo vestiria tot de nou, y quant la sogra den Mager passava per devant la porta deya dit Figuera: mascarats cans fills de cans traydors. E lo dia que mataren en Pruners, volgué matar la dona Praxedis Riquera perque plorava un gran traydor que quant havia que 'l devian haver mort, y aprés fonch á tallar los arbres y enderrocar la casa del dit Pruners, y quant lo hageren degollat no 'l dexá soterrar en lo fossar de Nostra Dona de Gracia, ans feu tirar ab ballesta de la murada als qui lo volian soterrar.—La muller idem pessima y avalotadora, e dix que Nostra Dona de Luch era fuyta dels heretjes só es del Sr. Visrey, dient molt vils paraulas, e que per axó anava fer oració á la Seu, e perseguia los bons *valde* dient: «degollau los traydors heretjes.»—*Present.*—III 6 X 9.

263. Bartomeu Roig texidor de llana: molt affectat y gran ladre, gran rallador y dolent home, instador de mal y avalotador, fonch en lo castell de Bellver y ab en Lladó feu tres ó quatre viatjes aportantsen moltes fogassas y carns saladas; ara sta assats bé de só que ha furtat, era molt pobre, y tantost que fonch seguit lo cas del castell feu gonellas y corretjas de argent á sa muller. Anava robant forments y ordís, y fonch á robar en la vinya de moss. Jaume Juny, y tallá tots los arbres del ort den Mager y furtá todas las portas y posts de sa casa, y ara com aquell los hi demana sen riu; *persequabatur bonos*, y deya: «traydors van entre nosaltres, treguem los hich per amor de Deu.»—*Present.*—IV 9.

264. Guillem Tarragó texidor de lana: fonch cinquantener en loch den Pere Gerrer y molt gran traydor, guardava la murada, y trobá en Massot notari á casa de altre Massot texidor, dient, qué feu vos açí? y com ell digués que anás en bona hora que no li 'n havia dar rahó, cridá lo dit Tarragó, «ahí, gent de la germania, degollem aquest traydor,» y aplegá 's molta

gent y si ni si volgueren matarlo sino fos stat per en Perot Axartell, y lo endemà sen anà an en Johan Sard que han penjat e dixli que 'l dit Mas-sot havia dit mal de ell, y emprà tants homens per anarlo matar y vinguerenlo á avisar y posà 's devall un cossi que no 'l trobaren, e sino fos per Bernat Lodrà lo degollavan.—*Present.*—IV §. VI din.

265. Juan Fiol teuler: *affectatissimus et ma-lus*, gran ladre; fonch penjat.—*Penjat.*—VI §.

266. Antoni Vidal gerrer: cinquantener de la guarda den Colom, gran ladre, compositor, violador de donas e donzellas, y dels principals matadors, y anava ab ells á cavall ab una sco-peta, y en Francesch Colom li venia en casa per aportarlosen, fonch á matar moss. Quint y altres á la porta Pintada, y anà fora la ciutat á matar y robar, y fonch en los camps de Alcudia y contra lo rey y en lo del castell de Bellver, y á las ho-ras li veren aprés de la destrossa passats dos mi-lia ducats en una bosseta de brocat, y diuse que matà moss. Pere de Pax y sen aportà molt or y argent y aprés se feu molts atavius y de gran preu; y lo dia de Nadal, mentres los mascarats lo feyan de favas y guixas, ell y son germà con-vidaren molts desmandats prometentlos ab jura-ment que ell tenia moltons bells y scorxats y cabrits molt grassos y gallinas y capons y per-dius, hipocras, neulas de sucre y clareya y tor-rons y tota fruyta seca, nous, avellanas, pansas, figas, que el rey no stava mes bastat. Y lo dia que fonch ferit, los Coloms hi vingueren y li aportaren gallinas y metje y medicinas, y aprés mort sua li feren fer caxa y la hi feren aportar.—*Mort.*—VII § VI din.

267. Nadal Vidal gerrer: germà del dit An-toni y tal com ell que non cal llevar res, era de la guarda den Francesch Colom y de cascun dia exia á pelear ab la gent del Sr. Visrey, y aportà un rossi que deya havia pres dels del camp del rey, y se deya que ell era dels qui for-savan las donas y donzellas, y lo veyan anar ab los matadors partintse en squadras quant volian matar, y deya y feya deu milia desastres per la germania.—*Present.*

268. Bartomeu Mayol gerrer: *affectatissim* y de mala intenció y anava en scařamussas con-tra lo rey ab una scopeta y exia en los avalots; y apres que la ciutat fonch reduhida, dientli en Lodrà que anás á las rondas, ell reya y deya que

lo diable hi seria encare.—*Present.*—VII §, VI din.

269. Rafel Fornari texidor de llana: gran germanista, anava armat en mostas y aplechs, y guardava la murada y la torre de la porta de Sant Antoni ab un fill seu, y de nits anava robar, que s'es fet rich; y lo dia que los de Alcudia prengue-ren la artelleria dels agermanats volia matar an Mollet perquè dix que ell havia dit que havia por que los de Alcudia no isquessen á pendre 'ls la artelleria quant la hi aportavan e que sabia be que la havian de llevar, movent gran avalot y ajustant gent per matarlo, y sino per sa muller qui isqué ab un lum y 'ls pregà que no li fessen mal y ell donà 'ls bonas paraulas, lo hagneren mort; y á la nova de la primera destrossa de Alcudia ell y en Garau sabater vingueren en casa den Llodrà mercader para matarlo dient: «açi açi en casa d'aquest traydor e regonegamla pera lle-varli las armas», y aprés li'n demanà perdó y ab altres sen avanava.—*Present.*—VII §, VI din.

270. Pere Antich alias Baldrach texidor de llana ó gerrer: anava armat en mostas y aplechs, y fonch en la destrossa de Bellver, y furtà mol-tas cosas y entre altres un quarter de carn salada y se la menjà ab un flota de desmandats en la bo-tiga den Mollet, y guardava la murada; no tenia res, y are s'es fet rich de robar y reven á plassa.—*Present.*—IV §.

271. Gaspar Vilaplana notari: fonch scrivà del poble, uns diuen que per forsa y que no feu mal sino que era bo y avisava los bons y tenia mascarats en casa sua, altres que era molt affec-tat y sermonava y feya inventari de las robas dels mascarats y cedula de pagaments y tots los actes y scripturas que li manava en Colom y re-bia diners, y ell y son fill anavan armats ab en Francesch y en Joanot Colom.—*Mort.*—XIII §.

272. Guillem Barceló picapedrer: affectat en gran manera y sermonador, de mala y per-versa intenció, anava armat en mostas y aplechs, es stat contra Alcudia á fer reparos, y deya que volia morir per la germania; diuse no feu mal á ningú.—*Present.*—XIII §, VI din.

273. Pere Mulet brasser: guardava la mu-rada, y essent lo camp de fora la ciutat contra el Visrey, ell stava cridant «victoria! victoria! lo cap den Gurrea portan y tota la artelleria y tot ho han destrossat», y á cap de poch venia mala nova per los agermanats; y ha tallats tots los ar-

bres de casa de madó Veyna, y anà al Plà de St. Jordi y furtà vi y altrás cosas y lenyam de casa de Antoni Ferrer que destrossaren: mori de pesta.—*Mort.*—IV 9, VI din.

ILLA DEN SILVESTRE

(Fondo de la plassa del Socós)

274. Miquel Tomás fuster, are carceller de la presó: *pessimus*, sermonador, y anava armat ab los de la germania; ha robada la casa den Garcieta official, y anà an en Juanot Colom que li fes gracia de la casa y axí la hi feu, y après feu un forat á la sua casa que passava á la casa del dit Garcieta y anà á moss. Minguet que li fes gracia del alou, y tot ho hagué; y essent lo Sr. Visrey á la Rey al anà á robar lo rafal de moss. Juanot Puigdorfilá, e essent mestre de guayta anà en la casa den Mager hont havia mes de CC homens per enderrocar la casa y sen portá molts cosas, y ha robat molts de arbres del ort den Mollet notari.—*Present.*—XVI 9.

275. Pere Gibert portador de letras: molt affectat y sermonador, guardava á la murada, y anava armat en mostres y avalots; es molt simple, no feya mal sino de paraula.—*Present.*—IV 9, VI din.

276. Damià Pieres gerrer: affectat y ladre, furtà la palla del rafal de Antoni Regas, y anava ab una scopeta parada per ciutat.—*Present.*—XII 9.

ILLA DEN BALTASAR MANERA

(contorns del carrer del Socós y carrer Nou)

277. Gabriel Sanct-Martí picapedrer: vell affectatissim, cap d' offici y cinquantener, sermonava en favor de la germania als principis y tenia una bandera en sa casa, y era inimich de sos fills perque eran mascarats y deya que s' alegraria com los hi aportarian morts; y fonch lo segon qui levá lo sach de la habilitació dels sobreposats de picapedrers an el rey y doná 'l an en Romaguera sindich del poble, y feu á fastig del regent micer Roca que n' Entens fos sobreposat; après se adobà.—*Mort.*—XII 9.

278. Jaume Diego forner: stava de fora á una possessió arrendada, y tantost que sabé que lo Sr. Visrey havia destrossada la Pobla y que lo camp era á Inca sen entrá en la ciutat, y essent lo camp á la Rey al anava tocant per las

portas y despertava la gent que anassen á la murada é isquessen á pelear ab los del Visrey, dient: «levau, germans, que los traydors nos stan demunt y vosaltres dormiu, levau», y era dezener de la germania.—*Present.*—II 9, XII 9.

279. Pere Salvá portador de letras: gran agermanat, y guardava á la murada en dret de casa den Pruners, e fonch un dels qui l' han robada e destrossada, y anava armat per la ciutat.—*Present.*

280. Gabriel Abram texidor de llana: affectat y gran sermonador y tallador de arbres, y ha pagats dos ducats an en Mager notari, après de la reducció, per arbres que li ha tallats; y anava armat en mostres y ha stat per guarda á la murada.—*Present.*—VII 9, VI din.

281. Juan Femenia texidor de lli: *affectatissimus* y gran homeyer y matador y ladre, era guarda de la murada y tenia las claus de la Porta Pintada, y no dexava passar mascarats ni catius seus, ans feya exir los catius de na Sala y prenia la lenya y partia ab ells, y de quiscun dia venia per tres ó quatre ducats de lenya; y era comprador de bestiar y tenia tall á la carniceria; y es fama pública que ha morts molts de mascarats, y un dia haguent rahons ab un convers revenedor més ma á la spasa y dix que ell lo faria pus ver-mell que no havia fets als altres; isqué defora contra lo rey ab un cavall gros que tenia de moss. Priam Villalonga, y en tots los camps es estat tostemp, y may ha fet sino tot mal.—*Fuyt.*—IV 9, VI din.

ILLA DEN AMAT

(Forn den Serra)

282. Miquel Reus de Algaida: *affectatissimo* y matador y ladre, anava ab los matadors, isqué en tots los camps contra lo rey y guardava á la murada.—*Mort.*—I 9, X 9.

283. Miquel Frau texidor de lli.—VII 9, VI din.

284. Bernadí Roig brasser.—IV 9, VI din.

285. Steva Castelló vergueta: molt affectat y anava ab una lansa ab los agermanats y penyorava el mascarats per la germania ab gran voluntat, y tostemp anava devant en Joanot y en Francesch Colom ab lo bastó al costat y una ballesta parada dient grans desastres del Visrey y dels mascarats.—*Mort.*—VII 9, VI din.

ILLA DEN VICENT FAR

(Posada de Lluch)

286. Guillem Seguí calceter: gran affectat y crudelissim, cinquantener, compositor, partidador de pa y avalotador, aportava un pavés daurat que havia furtat de una capella de St. Francesch; guardava á la Seu y regonexia las donas, capellans y homes qui entravan adins, perseguia los bons affrontantlos, y volia matar en Sitjes notari y altres; feya anar la gent al camp ab grans amencassas y deya que ell se mataria ab el Visrey cors per cors, robava de mascarats tot lo que podia, y prés roba de casa de Antoni Ferrer notari, y furtá molt en lo castell de Bellver, y aquell dia posá la lansa als pits de moss. Bartomeu Cors sino que los qui anavan ab ell no 'l dexaren matar, y sen jactava. La muller tal matex com ell, y espiá en Lodrá para ferlo matar, com de fet lo nafrenen.—*Mort.*—VIII §.

287. Juan Ripoll brasser: gran traydor, ladre, stava tostemps ab en Colom y anava armat en mostrás, tenia carnereria en sa casa de carn furtada, y tostemps cridava dient: «muyren los traydors» dient ho dels bons. Son fill Francesch matador y pitjor que son pare, y desfeya goneillas de seda en lo terrat de la casa den Salvá notari, de la qual s'era fet senyor; fonch á robar la casa den Vicens Samsó hortolá. Son gendre *pessimus*; sa muller y sa filla idem, molt malas lenguas, y diuen quant sentencian algú deu milia desastres, y han dit á la muller de Antoni Cardona agermanada com ellas: «callau que ans de molts dias gosarem parlar mes que no volrem.»—*Present.*—IV §, VI din.

288. Miguel Boy cotamuller, gendre del dit Ripoll: *pessimus ut supra est dictum*, gran agermanat y encare ho es vuy en dia, y anava molt furiós armat en los aplechs, y feya los guants de malla an els Coloms y altrás armas de malla.—*Present.*—VI §.

289. Antoni Gall parayre: molt affectat sermonador y perseguidor de mascarats y anava ab armas en los avalots, fonch á pendre un bergan. tí de mascarats valencians qui fugian del regne de Valencia y aportá ab los altres molta roba de seda y de draps de gran valua y or y argent y partiren s' hó, y torná sen y fonch prés per francesos, y après vingut en ciutat deya contra los

de Alcudia, quant havian victoria, agenollantse dient: «Senyor, perfunda aquella vila de Alcudia», y aná contra ella, y per pendre lo cavall de moss. Berenguer Serralta que havian mort encarrará's las camas y fonch après molt malalt del dolor de las camas; uns diuen lo mataren allí de una scopetada, altres que encare es viu.—*Mort, segons altres viu.*—IV §, VI din.

290. Joanot Vilalta texidor: anava tostemps ab los mals en las mostrás y avalots, aná á Iviça contra lo Visrey y ab en Colom contra los de Alcudia; après morí açí de peste.—*Mort.*—VI §.

291. Gabriel Figuera manyeffe dels ferrers: *pessimus*, sermonador y avalotador contra los bons e instador de mal contra los mascarats, y com no volian anar á la mostra ell los penyorava ab gran afecció. Sa muller idem.—*Mort.*—IV §, VI din.

292. Pere Pons ostaler y parayre: *malus* y affectat, era alferis y aná contra lo rey en favor de la germania y fonch pres á Pollensa en lo camp y foch penjat á la Reyat; *jam est judicatus.*—*Penjat.*—XV §.

293. Juan Togores revenedor: sermonador y enescador de mal y anava armat ab los avalotats de ciutat.—*Mort.*—VI §.

ILLA DEN LUCIÁ TORNAMIRA

(Monjas de la Consolació)

294. Salvador Sanxo vergueta: molt affectat y avalotador y de mala intenció, penyorava per la germania á tots los bons.—*Mort.*—VI §.

295. Geronim Garcia picapedrer: molt affectat, y anava armat ab en Colom y ab en Cap de ferro son sogre, y exia en tots los avalots, pero si bé anava en mostrás, diuse era mascarar.—*Mort.*—VI §, VI din.

296. Antoni Armengol alias Cap de ferro picapedrer: molt affectat y capitá de adobar totas las muradas per en Colom, y descobrí lo amagatay de St. Domingo quant mataren XIII ó XIV homens dels bons, y ell foch qui 'l desparedá ab Baptista Garau é altres, anava en mostrás y avalots, y era home de dos vents; altres diuen es stat molt mascarar y de bona intenció.—*Mort.*—I §, XI §, VI din.

ILLA DEN SALVADOR CERDÀ

(Damelo de la Quartera)

297. Bartomeu Villalta texidor de lli: affectatissim, gran sermonador, cinquantener é instador de mal, y anà ab l'armada den Colom contra lo Visrey á Iviça, y allí fonch pres y posat en galera, ahon es mòrt.—*Mort.*—IV §, VI din.

298. Juan Callar mesurador de oli: home vell, molt sermonador de la quitació, deya mil desastres en favor de la germania, y sermonava moltas profecias de la *verdesca* y de la *tresca*; no no se sab haja fet actes alguns.—*Present.*—III §.

299. Antoni Cardona texidor de lli: cinquantener, avalotador y composador, deya molt mal y comprava robas de mascarats, y robava tot hom arreu, y anava per las casas dels mascarats robant las armas, y sen aportà duas scopetas den Mollet notari y una spasa de duas mans; y moss. Arnau Puigdorfila dix ans que morís que lo dit Cardona fonch á Masnou un dia après del castell de Bellver y amostrà un mocador suïllat de sanch, y que era stat al castell de Bellver y havia fet molt de mal; que ell fonch lo primer qui entrà en la sala de la Universitat e sen havia aportadas moltas scopetas y armas que havia venudas; que après la vinguda del Sr. Visrey en la armada, feu venir de Sineu sos germans y tots se reclogueren dins ciutat y se feren senyors de la casa de na Terrers ahont atrobaren y romperen los amagatalls, y anavan de nits per las casas robant ab las caras tapadas e foren á robar la casa de la dona Praxedis Veyna dona de moss. Cardona; era gran composador, y pà no'n volia donar á mascarats porque deya que cars era necessari fossen degollats, que no ni restassen fills ni fillas; feya anar la sua gent á la muralla y an lo camp, dient que tots los treuria á coltelladas de casa, que tots se mascaravan; y finalment sen aportà lo moli de la casa den Lodrà, y dientli la muller de aquest perquè ho feya, dixli ell que callàs sino que li daria scataponya, e après que sen hagué aportat lo moli dix que stava en deslïber de tornar á degollar dita muller porque no havian poscut degollar son marit; y après que lo dit Lodrà fonch exit de la cisterna ahon stava amagat veyna anar lo dit Cardona ab la sua gent fora la ciutat, y diuse es stat contra Alcudia y en Inca y en scaramussas cascun dia á la Royal contra lo Sr. Visrey: y se té

per cert que lo dit Cardona feu matar mestre Nicolau francès, y que fonch á matar moss. Arnau Puigdorfila, y que tenia carnereria en casa sua del bestiar que ell y altres furtavan dels mascarats, y finalment es stat, si dir se pot, pijor que en Colom. Já es judicat, que es stat composat, y ja se passetja per ciutat. Sa muller tal com ell.—*Present.*—XVI §.

300. Juan Tortrella brasser.—IV §.

ILLA DE ANTONI SALT

(Devant la Consolació)

301. Luis Mulet barber: sermonador e germanista, y son fill anava, ab los matadors y per la part forana composant, y son gendre era gran matador y ladre y furtava oli dels mascarats; sa muller y sa filla malas totas, are s' es casada sa filla ab en Perot Roca forner; y mestre Benet Prats libreter li feu pagar lo dret del oli que furtava, y ell amenassà'l de matar; stava reclús en ciutat.—*Present.*

• 302. Febus pescador de canya, cunyat den Benejam: molt agermanat, sermonador y avalotador, y anava defora á furtar y composar ab en Rafel Girard, ab en Galceran Sastre y altres y á aportar donas de bé en ciutat, y no volent pagar en Torres carnicer lo que l' havian composat, los dits Febus y Sastre lo encalsaren para degollarlo.—*Present.*—IV §.

ILLA DEN JUAN RESPAY

(Devant lo forn de la Creu)

303. Lorens Vanrell sabater: sermonador y avalotador, tenia dos fill bons y lo un degollaren los de la germania, e deya son pare: «ó mal haja qui consellava mos fills, que jo tostemps los sermonava que fossen de la germania, y ells han los desviats».—*Mort.*—III §.

• 304. Mateu Morro fill den Rafel *Acitja-frexura*: en lo principi parlava algunas cosas en favor de la germania, y exia armat en mostrás, anava á cavall defora á furtar roba de mascarats, y fonch una volta ó duas á Manacor y composava ab los altres, y era gran amich den Pou que han penjat (318) y anava sempre ab en Rafel Girard capità de Santa Eulalia; après sen anà fora la illa. Sa muller molt agermanada y sermonadora.—*Present.*—IX §.

ILLA DEL BANCH DEL OLI

(*Al costat de la Quarlera*)

305. Mestre Pere Vaquer cirurgià: molt affectat en los principis, sindich y cap de offici, eiet dels barbers per lo consell de la germania; deya molts desastres, y fonch ab los qui anaren al castell de Bellver y en lo camp contra Alcudia, y los Coloms lo tenian en bona reputació y lo volian molt, y mentre los cirurgians anavan de amagatons ell se passetjava devant tots, y á un ort que té prop la porta Pintada, per esser seu, no l'han fet derrocar ni tallar los arbres com an els altres.—*Present.*—II ⑥, XII ③, VI din.

306. Rafel Morey baster: molt affectat, agermanat, y matador y desmandat y gran traydor, anava ab una spasa de duas mans sens bayna y era guarda de mar; lo pare es mort á Lluchmajor y lo ters de la heretat es seu y té donació de son pare.—*Mort.*

ILLA DE FELIP JUAN

(*Entre la Cordaria y el carrer dels Hostals*)

307. Mestre Gaspar Pedros cirurgià: molt affectat y sermonador algun tant en favor de la germania, y ha stat per cirurgià en los camps den Colom contra Alcudia; y sa muller idem, es are casada ab en Torrella qui volia ser un dels tretze.—*Mort.*—I ⑥, XIII ③, X din.

308. Marti Lobet corder: cinquantener y capità dels corders, molt affectat sermonador y ladre, composador y perseguidor dels mascarats, y anava armat ab en Geronim Ferrer y comprava splets de mascarats. Sa muller idem, molt agermanada y avalotadora, es ara casada ab mestre Gil sastre qui stà al costat den Cristofol Roig, e deya quant li demanava cert censal Bartomeu Çametla: mirau el mascarat traydor! ¿no sabeu que ja son quitats tots los censals, tant ha que 'ls rebeu?—*Mort.*—I ⑥, I ③.

309. Jaume Portell corder: affectatissim ell y son fill, sermonador y afrontador, y exia en los avalots ab una partesana, y anava ab los matadors continuament; morí lo pare en las galeras del rey, que 'l prengueren anant ab mercaderia per mar.—*Mort.*—I ⑥, X ③.

310. Rafel Viver sarrier ó sparter: affectat y sermonador y ha comprada molta roba de mascarats.—*Present.*—XII ③.

311. Miquel Major sabater: molt affectat, anava armat en mostrats, ha comprat molta roba de lli al encant y la major part dels lansas dels mascarats, y tenia la muller costurera y desfeya 'ls y feya camisas y venialas, que ha destrohit la mitat de la terra de lansas, y ha restituits deu ducats á mos. Antoni de Dameto de qui eran, y diuse que ha ja pagats mes de L ducats de restitució á alguns. Sa muller, qui era tal com ell, es morta, y ja s'es casat ab altra dona.—*Present.*—I ⑥, IV ③.

312. Pere Tarragó texidor de lli: molt affectat y agermanat, cinquantener, y anava armat ab los agermanats, y havia gallinas dessá e dellá e venialas á ducat y XXXX sous la pessa.—*Present.*—XII ③.

313. Lo fill den Felip Juan sabater *quondam*: la matexa germania, gran ladre, matador y violador de donas, anava armat ab son cunyat en Ripoll sombreroer, avalotador y molt mal, y saquetjava casas de nits, y es estat guarda de donas de bé, signantment de las senyoras Cavalleries.—*Mort.*—I ⑥, XIII ③.

ILLA DE FRANCESCH ARMADANS

(*Carrers de la Samaritana y den Sans*)

314. Bartomeu Vich corder: molt affectat e inimich y perseguidor dels bons.—*Present.*—VIII ③.

315. Bartomeu Julià sabater: molt affectat y stava á la presó per una mort abans de la germania y los agermanats treguerenlo absolt, anava armat en tots los avalots y parlava molt affectadament en favor de la germania, e instava an en Colom que fes aplegar la botiga de mestre Jaume Company sabater perque sen era anat fora la terra com á mascarats, e dix demanant diners per rondas á la muller den Genovard notari que ell no era matador y que de robar ni matar no li pleya, pero que ell no vendria contra la germania per la vida; après sen fugí al camp.—*Present.*—VII ③, VI din.

316. Antoni Moyá sabater: als principis molt affectat y mal, y anava armat en mostrats, y essent ferit en Pou lo dit Moyá fonch son lochtinent, y fonch á demanar diners per rondas dos ó tres vegadas á la muller den Genovard, y aná contra Alcudia en lo camp den Colom; après ha servit al camp del rey.—*Present.*—XV ③.

317. Jaume Company sabater: affectat y sermonador, y anava armat en las mostrás.—*Present.*—VII §, VI din.

318. Jaume Pou major, sabater: molt affectat ladre, matador, y mogué lo avalot de Lotja, fonch al castell de Bellver, y el dijous larder posá la primera bandera á Cort, y es stat en lo camp contra Alcudia y contra lo rey; es stat penjat.—*Penjat.*—XII §.

• 319. Gabriel Mulet sabater: molt affectat y agermanat, ladre y mal home.—*Mort.*—XII §.

320. Jaume Pou menor sabater.—VIII §.

321. Jaume Vigué carnicer; *fuit bonus.*—*Mort.*—VII §, VI din.

322. Juan Vey carnicer: molt affectat á la germania, e perseguia los bons de paraulas.—*Mort.*—III §, XV §.

• 323. Juan Serra sastre sart: molt affectat cap de offici y sobreposat dels sastres, companyó de mestre Mas, seya á la taula de la quitació den Colom y deya que qui venia contra aquella era heretje, sermonador y gran ladre y compositor, clavari de la germania, conseller den Colom á St. Francesch, y anava per ciutat ab spasa y rodella, y quant fonch mort moss. Bach feuse pagar XXXX ó L lliuras per costuras las quals li pagá lo ardiaca, y parti un ducat per gallinas als cap de officis. Sa muller idem molt agermanada, y perseguían tots los mascarats, y stant amagat en Sitjes notari en casa de moss. Miquel Estelrich lo endemá que mataren son germá á St. Domingo, ells lo lansaren contra la voluntat del senyor de la casa, y ferí ab en Colom y passá perill que no 'l matassen. Diu pero en Lodrá que lo dit Serra seya forsat á la taula de la quitació y que era mascarar y de bona y santa intenció y que ab ell s'es dolgut y plorat moltes vegadas.—*Mort.*—VI §.

324. Jaume Juan Matos sabater: molt affectat y sermonador, y anava armat y avalotant ab los agermanats y perseguia los mascarats y guardava la senyora muller de moss. Romeu Desclapers, y un dia passant un cors mort per la porta de la dita casa, lo dit Matos isqué para veureu y fonch ferit y morí.—*Mort.*—VII §, VI din.

325. Perot Andreu corder: molt agermanat, matador, compositor y ladre, aportava la bandera dels corders y era en totas las morts y avalots y en lo del castell de Bellver, entrá á robar á St. Domingo dins la cambra de fra Geró-

nim Peyri ab Antoni Vila botiguer y altres ab ballestas paradas y para matar, y comprava robas de mascarats, y anava ab la guarda den Colom matant y desponsellant ninas y forsant donas, y deya que non volia de una fadrina sino un colp; e dientli mestre Cardona sastre perquè no li tornava la roba, dix que planyia com no havia degollats los fadrins de sa casa del dit Cardona, y après torná un cadenó de argent al fill de aquest; fonch també en casa den Genovard notari en samps ab en Ferragut para matar la muller de aquell y composarenla.—*Absent.*—V §, IV din.

• 326. Juan Serra sabater: affectatissim y gran agermanat y profeta, y scrivia la profecia de la Verdesca y de grans velas y que no sen tornarian totas y altrás bestiesas, y los diumenjes y festas exia á la porta sua ab un libre y legia profecias del diable y que lo exercit del rey se havia de perdre devant lo puig de Randa, y feya's tenir molta gent entorn y ell los declarava ab sentiment diabolich las ditas profecias, y deya mes avant: «cové se spanda la sanch beneyta per la maleyta furor del poble», y que per virtut de ditas profecias se havia de perdre un home de gran linatge de Aragó y significava que havia de ser lo Sr. Visrey D. Miquel, y feya sermons en favor de la secta Columbina; anava defora en samps ab en Girard aportant los mascarats y composantlos ell y altres, y prenia robas de aquells, y anava molt volenters en los avalots, y guardava las donas de honor y feya's pagar; es anat contra Alcudia y matarenlo en una destrossa los del rey.—*Mort.*—XII §.

327. Bernat Seguí parayre y porgador: ha stat fora la terra tostems.—*Absent.*—VI §.

328. Galcerán Noguera sabater: affectat, y aná á Ivissa en favor den Colom y fonch mort allá contra lo Sr. Visrey; diuse que no hi ha hereus ni bens.—*Mort.*—VII §, VI din.

ILLA DEN GABRIEL SEGURA

(*Corral de la Carneceria*)

329. Francesch Navarro scrivent: affectat á la germania, y fonch en lo del castell de Bellver, y feu los sequestres de allá lo endemá del cas, y fonch fama que s'aturá certa roba; y après sen aná á Barcelona y vené cadenas y altrás cosas de or y de argent; ha servit en lo camp del Sr. Rey.—*Present.*—VI §.

330. Miquel Moyá sabater: affectat y perseguidor de mascarats, y diuse que acusà an en Colom lo germà den Sitjes qui era mascarar y d'aquí 'l prengueren al cap y á la derreria lo degollaren, y stant á la carneria deya y judicava los qui eran mascarats y qui agermanats, y á cada cantó feya un sermó de la germania y deya deu mil desastres del Sr. Visrey; are sta á Muro.—*Present*.—XV §.

331. Sebastià Serra sabater: *erat bonus*, no feya mal á ningú.—*Mort*.—VII § VI din.

332. Jaume Vicent sabater.—VIII §.

ILLA DE MATEU GRIMALT

(*C. de la Galera*)

333. Jaume Albertí sastre, hereu den Grimalt: affectatissim y avalotador, gran traydor, ladre y homeyer, anava ab en Francesch Colom ab una ballesta parada, y matà á moss. Sant-Johan gendre den Priam Villalonga á las Set Ayguas y á moss. Quint y altres, y fonch cap y principi de la conmoció del poble segons consta del seu procés, y fonch lo primer qui donà avis al offici dels asseunadors que vinguessen á Cort lo dijous larder que 's mogueren, y en lo derrer consell fonch ell qui 'l tengué en casa den Ripoll y resolgueren que lo primer avalot moguessen los minyons; movia tostemps questions en la casa dels sastres y no dexava parlar á ningú, y quant vingueren las letras del rey dix que eran letras de racó; y desfeya las gonellas de seda de las donas de honor y feya 'n gipons ó aportavalas en Levant para vendre y tornà açi, y es exit á batallar contra lo Visrey essent á la Reyál; es curador de sos bens en Jaume Mollet.—*Mort*.—IV §, VI din.

334. Sebastià Salom moliner: molt affectat, eler dels moliners: als principis, y ab bras de la germania ha tret oli de la ciutat e illa, anava armat en mostrats y aplechs, y anà á Menorca y aportà allí atambors y banderas per fer levar y conmourer lo poble y aportà sen letras del instador y del poble de açi, y fonc descubert y lo governador y los homes de bé prenguerenli las letras que no vingueren en poder del poble y no 'l pogueren pendre á ell porque fugi; sab ho micer Verí.—*Absent*.—I §, X §.

335. Sebastià Isern picapedrer: affectat, y stava en Barcelona y letretjava 's molt ab en Colom sobre la germania donantli avis de quant se

feya en Barcelona en favor del rey, y en Colom anava molt á visitar y á fer profertas á la muller del dit Isern.—*Absent y mort*.—XII §.

336. Jaume Monech parayre arquetjador: molt affectat y sermonador, es home vell y no portava armas y no feya sino sermonar en favor de la germania; altres diuen haverlo vist armat en mostrats y aplechs.—*Present*.—IV §, VI din.

ILLA DE BERNAT DE JUNY

(*C. den Çavellà*)

337. Vicent Basset forner: affectat y cinquantener gran sermonador, anava á treurer las armas de las casas dels affectats al rey y aportavalas en casa den Colom y aturava sen algunas; anava armat en mostrats, y á la derreria partia lo pa que 's pastava en casa sua y donava pa secretament an en Sitjes. Té un germà qui era molt affectat den Colom.—*Present*.—I §, XI §, VI din.

338. Pere Mulet carnicer: molt affectat y sermonador, y per alegría de la germania se feu gipó de domàs carmesi, avalotador y de mala y perversa intenció, anava armat ab gossalet gorgueri en forma y aportava una ballesta al coll, composador dels bens dels mascarats en nom de pagar sou als de la guarda den Colom, y venia robas de aquells y anava per las tavernas y prenia tots los diners de vi e de blat qui eran dels bons y deposava 'ls en poder del clavari de la germania y aturava sen sa part, y feya manament á todas las tavernas que no responguessen dels diners del vi que vendrian sino á ell; sobreposat y conseller den Colom als consells de St. Francesch y sempre lo veyan ab ell y en Colom li feu donar aygua para regar un camp, y quant en Colom isqué á la part forana para suspendre los drets, lo dit Mulet y Juan Ametler guixer anavan ab una bossa acaptant para pagar lo salari de las valgadas; y quant trametian algunas monicions ó artelleria al camp contra Alcudia ell era lo mannyefe y per semblant de fer los reparos de la mar; y dels moltons y cabrons que furtavan defora ell los comprava á bon mercat y après los revenia á molt preu, y mestre Cardona li vehé vendre un cap de bou per sis sous y en Sitjes una frexura sis sous; y quant lo Sr. Visrey ab lo seu camp era á la Reyál y á Jesus y repicavan á St. Miquel, lo dit Mulet anava de nits á desperatar la gent que anàs á la murada: *in fine* era la matexa rebellió.—*Present*.—III §.

339. Francesch Arbona revenedor y parayre: molt affectat y agermanat, y anava armat ab los matadors, y un dia essent á la plassa de la Seu ab una ballesta parada, essent arribat D. Ramon Carrós, dix: «ó cap de Deu! en Carrós es vingut, y aquest ladre den Borreyó ja l'ha fet mascarar»; gran sermonador y profeta; té los bens sa filla qui es muller den Fé texidor de lana qui s' es fet revenedor.—*Mort.*—VIII §.

340. Antoni Totosaus sabater: gran affectat y gran ladre, composador y avalotador, era cinquantener y mal home y conseller de la germania y en tot se trobava al costat den Colom, y de nits feya anar á la ronda y á guardar la murada als de la sua cinquantena y quant no hi volian anar los pegava de coltelladas, y pujava per las casas y desarmava los mascarats, y partia lo pá en casa sua solament als agermanats; aná á Alcudia contra lo rey, y dix que si ell podia matar son pare que ell lo mataria puy venia contra la germania; é isqué ab los desmandats contra lo Sr. Visrey á Jesus y allí'l mataren en una destrossa. Sa muller es ara muller den Uguet pinter y tal com son marit, y molt agermanada, scandalosa, desmandada y molt mala lengua, y perseguia los mascarats mes que ningú.—*Mort.*—XVIII §, VI din.

ILLA DEN TORRENDELL

(A la Vidrieria, á derrerera Sta. Eulalia)

341. Antoni Mir spaser: sermonador y molt affectat, cinquantener y sobreposat y cap d'ofici dels ferrers y companyó den Barbará, gran conseller de la germania y de la universitat, y si proposavan res de bé ell s'alsava ab grans avalots que no volia que parlassen de res que fos en favor del rey, y tot lo que ohia ho recitava ab usura an en Colom; té los bens sa neta, es curador Antoni Diego qui sta á la Quartera.—*Mort.*—XV §.

342. Bartomeu Casado cinter: molt affectat y sermonador qui anava sermonant la germania per las carreras com á frare altas veus, y per plassas se feya tenir rotlo, y sermoná del rey *Encubert*; perseguia los bons y avisava sos fills y sos gendres en fer mal y en ser devots de la germania; y son fill penjaren á Iviça, y altre fill té açí á la presó qui era scolá, lo qual ha forsadas moltes donas de bé y aprés sen alabava, y tostemps

jugava ab en Colom, matador, ha mort en Domenje parayre, en. Pere Gerrer y dos ó tres altres; ja hi ha procés.—*Present.* á la presó.—XV §.

343. Guillem Vaquer sombrerer: affectat y de mala intenció y manyeffe de la germania, anava armat en los avalots, y aná en Valencia ab en Ripoll sombrerer y aportaren alabardas y atambors y las instruccions den Sorolla, y tostemps anava ab dit Ripoll.—*Mort.*—VII §, VI din.

344. Jaume Pellicer seller: molt affectat, anava armat en mostras, y feu una fusta de remsemps ab en Francesch Blanch y altres agermanats la qual aná en cós á Iviça e aportavala en Pomar y feu moltes presas e *signanier* un navili den Pitxoli qui venia de Denia e anava á Iviça carregat de mulas de homens de Iviça, y aportarenho en ciutat y venerenho.—*Present.*—I §, XI §, VI din.

345. Guillem Seguer cinter: molt affectat y avalotador, cinquantener y sobreposat dels cinters, partia pá solament als agermanats y anava per casas de mascarats levantlos las vitualles, y feya anar tostemps per forsa tot hom á la ronda y composava als qui no hi volian anar; aná contra Alcudia per la germania.—*Mort.*—I §, X §.

346. Miquel Ribas major, carnicer: sobreposat, vell molt terrible, ha estat la matexa germania, cinquantener, gran afrontador, composador, y aportava cédula dels pagaments que feya per la germania, signá unas provisions que anaren á Pollensa als jurats y poble que tinguessen fort en la germania, anava molt furiós ab la guarda den Colom pagat per los carnicers ab una alabarda y á las vegadas ballesta, y lo dia que volgueren matar á fra Gaspar Steva dins St. Domingo sermonant, ell stava al peu de la scala de la trona ab la ballesta parada contra lo frare que's seguí un gran avalot, y fent de granola anava per ciutat ab la ballesta al coll ab en Colom; y tenia un fill seu matador, gran sermonador y avalotador e instador de mal, y feya's pagar lo sou an els carnicers, y finalment es estat de mala y perversa intenció.—*Present.*—VII §, VI din.

347. Rafel Cardona sabater: gran ladre y molt affectat y avalotador, anava armat ab los desmandats, y es stat en tots los camps contra

lo rey, y ha robada la casa de moss. Jaume Juny.—*Mort.*—VI §.

348. Guillem Alorda sabater: molt affectat y agermanat y á tots los avalots exia armat ab tots los del seu carrer.—*Mort.*—IV §, VI din.

349. Pere Vilar forner: idem.—*Mort.*—VII §, VI din.

350. Antoni Truy sabater: molt affectat, gran sermonador y afrontador y lo mes mal home de lengua y mal parlar que fos en tota la germania, comprava molta roba de mascarats y exia ab armas en tots los avalots ab gran affectió; sa muller s'es casada ab un tal Rexach qui es també molt mal y affectat.—*Mort.*—XVIII §, VI din.

351. Juan Jaume carnicer: molt affectat ara derrerament á la germania, e de primer era bó; y anava molt ab los de la germania y es stat mal, y comprava bestiar dels qui 'l robavan.—*Mort.*—VIII §.

352. Jaume Roca fill de la viuda Roca, corredor: molt affectat y agermanat, y anava armat en mostres, y comprava moltes robes de mascarats y era corredor de vendrelas y encare vuy ne té que no la hi poden treure; y ha sortit fora de la ciutat á furtar bestiar y un dia sen feya gros ell matex á la carneria; y feya cridas per ciutat axi com los altres corredors per la germania dient: «guardau de *scala ponja*» y deya: «anau prest, prest,» y lo dia de la reducció anava cridant: «no volem pau, no volem pau.» Y lo dia que mataren en Juan Andreu, viu en Sanxo picapedrer prop de casa sua al dit Roca juntament ab en Marrano y un francés que han scorterat qui venian de la volta de la casa dels sabaters tots tres ab las spasas tiradas, y lo dit Marrano aportava una servellera en la mà la qual aconegà á la dona Domenge qui sta al costat de la casa del dit Sanxo, y lo dit francés amostrava la spasa sua y deya: «mirau greix!» y lo dit Marrano deya: «al traydor! traydors ah traydors!» y quant sen foren anats digué la gent del veynat que lo dit Marrano y los altres havian mort en Juan Andreu y que la servellera era del dit Andreu. Y en dias passats, après la reducció, fahentse la mostra de la capitania de moss. Juny y moss. Alberti, essent al cap del Born en lo entrant del carrer de St. Jaume ohí que lo dit Roca deya als de sa filera: «tot me plau de aquesta mostra sino que hi va gent qui ha stat

reclusa en la ciutat»; y ell dit Sanxo dix an en Bausà sastre: «lo diable lo fa parlar an aquest», y contáli lo que sabia de la mort den Juan Andreu; e lo Roca, avisat de assó per en Bausà qui es son parent, anà á veure lo dit Sanxo y digué li que ell no era stat en dita mort, sino que com devallava per la costa se encontrá ab en Marrano y lo francés.—*Present.*—IV §, VI din.

353. Rafel Crespi capeller: molt affectat y home de mala intenció, trovador de coblas en favor de la germania, es stat cinquantener y aportava una scopeta al coll, y posá á Cort una joya de la sortilla á usansa de Barcelona á traure una tassa d'argent y un pitxer y altrás cosas y guanyá mes de cent ducats, y prengué molts diners de tot hom ell y en Tallades y may ne ha tornat res; isqué en tots los camps dels agermanats contra lo rey.—*Mort.*—IV §, VI dins.

ILLA DE MESTRE MACIÀ COSTA

(*Argenteria, Vidrieria*)

354. Marti Castell parayre y revenedor: molt affectat y cinquantener, dissimulat y coll tort y era fins á la ánima de la germania, gran sermonador y partidor de pa y no 'n volia donar á mascarats, composava y comprava robes de mascarats y anava als avalots ab armas, y feya pagar un home als qui no volian anar á Alcudia contra lo rey; y parlant á la porta del Moll ab en Juanot Forteza sastre dix que li'n faria dar rahó si era mascarat ó no, y apres ensemps ab Antoni Gual de moss. Castell parlaren moltes cosas en favor de la germania.—*Mort.*—I §, XVII §, VI din.

355. Julià Pisá parayre y revenedor: agermanat y sermonador, *erat senex* y no feya mal á ningú. Sa muller tal com ell, que tostemps sermonava la germania mostrant la sua mala affectió.—*Mort.*—XVIII §, X din.

356. Rafel Sastre argenter: molt affectat y sermonador, avalotador y cinquantener, y no hi havia res que no fos tantost armat y en orde ab los de la germania, composador y gran ladre, isqué contra lo rey en tots los camps; y lantsant molta sanch la muller de Antoni Massot per la boca, lo dit Massot lo emprá de un stanca-sanch, y ell dixli: «anau en bona hora, no'm pesa sino com vos no 'n lantsau mes que ella».—*Mort.*—VIII §.

357. Gabriel Seguí argenter.—XV §.

• 358. Nicolau Truyol argenter: molt affectat y compare den Colom, conseller, guarda y secretari seu; y tractavan ell y en Colom que en Rafel Jaume y Antoni Salom anassen á Barcelona per degollar micer Juan Andreu, micer Forteza y Pere Mas; gran sermonador, y anava armat ab lo dit Colom.—*Absent.*—XVIII §, VI din.

359. Antoni Canyellas spaser: gran traydor y gran germanista tal com en Cosme Bonet, matador, ladre y afrontador, y diuse fonch en lo castell de Bellver y anà ab Francesch Colom á Iviça contra lo Sr. Visrey, y allí morí en favor de la germania, ó fonch scorterat.—*Mort.*—III §.

360. Rafel Ripoll sombrerer: fonch lo primer qui ha concebuda la germania que vingué de Valencia y conموغué lo poble, y un dels set qui foren encarcerats e per los quals s'alsá lo poble lo dijous larder, y un dels sindichs qui anà á Valencia á portar armas y las instruccions den Sorolla, amenassador é instador de mal y sindich del poble, y tostemps ha perseverat sermonant de la quitació per plassas y per tota la terra, dient que encare que lo rey manás qualsevol cosa que no'n farien res, y sermonant á la Carnereria dix: que lo rey no bastava en persona á conquistar Mallorca, que assó no era aldea, y que vingué que ells li darian recapte; cap y principal de la germania fins que es mort, com la primera bombarda que tiraren las galeras reals, essent arribada la armada, per misteri de Deu pegá á casa sua y li sfondrá part de aquella, e retgirá's, e tantost morí de peste.—*Mort.*—II §, XII §, VI din.

361. Guillem Vich spaser: *idem ut dictus* Ripoll en tot y per tot, y fonch un dels tretze, y un dels set principals conmotors que foren mesos á la presó, y es stat capitá de la armada que feren per mar los de la germania.—*Mort.*—XII §.

362. Antoni Ferragut spaser: als principis fonch mal y molt agermanat, á la derreria bó, y serví al camp y morí en servici del Rey.—*Mort.*

363. Pere Pujol spaser: molt affectat y gran germanista, homeyer y mal, exia armat en tots los avalots, y es stat en lo camp contra Alcudia y vingué nafrat.—*Present á la presó.*—VII §, VI din.

ILLA DEN ANDREU SBERT

(*Argenteria, Bosseria, c. den Cassola*)

364. Mestre Garriga argenter: molt affectat y sermonador al principi, aprés no's sab si ha perseverat ó no; no feya mal á ningú.—*Mort.*—X §, VI din.

365. Luis Prats cotamaller, gendre den Tarragoni: molt affectat, gran ladre y de mala intenció, alferiz dels botiguers, y en tots los avalots ell sortia armat dels primers ab la sua bandera, diuse que fonch en lo de Bellver, e fugí.—*Absent.*—VI §.

• 366. Pau Loscos botiguer: affectat y sermonador, y perque es coxo no podia fer altre, y tot quant feya era de lengua perque no's movia de casa, y los carnicers matadors moltes vegadas menjavan y bebian y feyan collacions en casa sua, y en Colom li feya pagar alguns diners axi com als altres per anar á Alcudia.—*Present.*—V §, V §.

367. Leonard Rebassa sastre: affectat y sermonador, y no feya mal á ningú.—*Present.*—VI §.

368. Luis Silvestre cotamaller: molt affectat y agermanat, alferiz, y anava molt ataviat en las mostras.—*Absent.*—VII §, VI din.

369. Miquel Garau botiguer y parayre: pessim y terrible vell, inimich de tota fidelitat y bondat, sermonador y gran ladre, composador y matador y princep dels avalotadors, de mala y depravada intenció, haviantlo fet senyor de la quartera per donar y vendre lo forment y mestall, y no'n donava sino als agermanats, y pres per forsa una cambra de la casa den Avellá y reptantlo que era mal fet, dix: que anassen en bona hora, que no hi havia rey ni roch; fonch lo primer qui anà de fora á Llucmayor y sermoná dalt un ladoner á la plassa, y á causa sua los de Llucmayor juraren la germania, cavalcava un cavall de moss. Anglada per ciutat, cinquanteener, isqué en tots los camps contra lo rey, y morí scaramussant al camp *dels amellers* prop de Jesus. La muller *idem ut vir*, y venia forment per la germania, y quant algun mascarar en demanava lo feya anar á mal viatge y á coltelladas, y tenia la botiga y bossa dels legums y forments que aportavan de fora per la germania.—*Mort.*—VII §.

370. Francesch Garau son fill spunyat:

gran afrontador y compositor y molt mal home, conseller de la germania, capitá de gent, un dels principals matadors y forsador de donas, y fonch á matar los demás mascarats y un dels qui pegaren de coltelladas an en Lodrá mercader dins casa sua, y menjava y bevia ab tots los matadors y ladres en casa den Forner son sogre revedor al carrer de St. Miquel y allí feya boti de tot lo que furtava, y despenia cascun dia dos ó tres ducats; stava per guarda á mar y aná per capitá contra lo rey al rafal Garcés y en los altres camps, y volgué fer un desafiú ab dos altres en camisa contra los del rey, y finalment un altre Francesch Colom inimich de Deu y del rey y del prohisme, y tenia tots los set pecats mortals de la diabólica germania y un mes; es fuyt ab Gabriel Bibiloni.—*Absent, fuyt*.—VII §.

371. Pere Prexana carnicer: molt affectat y sermonador, sindich del poble y capitá y elet dels carnicers, conseller y molt affectat den Colom y anava armat ab ell, y feuse taxar salari per forsa ell y en Ribas carnicer als sobreposats dels carnicers. Sa muller molt crudelissima y sermonadora, la mes agermanada y affectada de quantas donas hi ha hagudas á la ciutat y de mala lengua, deya deu milia desastres axí del Visrey com d'altres, y quant venia alguna nova en favor de la germania feya grans alimaras, y afrontava los mascarats qui passavan per la carrera y excitava que 'ls degollassen, dient: aquests traydors vajan abaix: y quant li demanava algú las robas que li havian venudas, deya: be ho merex lo traydor mascarat, no fassan mal y no 'ls vendrán la roba.—*Present in carcere*.—VI §.

372. Jaume Oliver carnicer: se mostrava, *ut dicit unus testis*, affectat als principis y anava armat ab un jaquet de malla, spasa y broquer ó rodella, y lo han vist moltes vegadas axí á peu com á cavall al costat den Colom rient y burlant ab aquell, y deya publicament que los matadors menjavan en casa sua, y cada setmana feya presents al dit Colom, un dia un quarter de moltó y l'altre de vadella y fins derrerament li feu un present de sal, y quant venia de la Font Santa hon stava la major part del temps venia carregat de xots per en Colom; pero *dicunt omnes, præter unum, quod fuit multum bonus, et vi et melu hoc agebat*. Y li han ohit dir que es estat ab los de Campos quant anaren á Felanitx á matar los

mascarats y que 'l tragueren de la Font Santa no sabent aquell ahont anava, y que essent á Felanig salvá un home qui era del castell de Felanig, y que après essent sen anat lo dit Oliver, lo mataren; encare que dix en Salvador Stelrich parayre que lo dit Oliver era stat á matar en Ferrandell de Felanig.—*Present*.—XVIII §, X §.

• 373. Gabriel Nadal alias Mesquida fillastre del dit Oliver: molt agermanat als principis y sargent del poble y companyó de Antoni Domenech parayre qui era gran traydor, y ordenava la gent ell y altres en temps den Crespi quant se feyan ordenansas; y tantost que vehé que no anavan be los fets, feu un protest en scrits an en Crespi y lo feu presentar an en Perot Prats notari, dient que lo que feya era contra lo rey y qu'ell no hi volia consentir, y al qui li denunciá que lo havian elet per conseller dix: que anassen á la biulaya ab tal offici car era contra sa majestat y que algun temps ne darian rahó; y anásen per temensa que no 'l matassen, y après sempre es stat gran mascarat y lo han volgut matar y ha servit al rey en lo camp.—*Present*.—XV §.

374. Rafel Ferrer carnicer: bó y ha salvat los bens den Ferrer de Sant-Jordi y á ell qui 'l volian degollar.—XII §.

ILLA DEN TOMÁS PELEGRÍ

(*Argenteria, Bosseria, Colon, Set cantons*)

375. Mateu Alsamora sastre: molt affectat y germanista, cinquantener, avalotador, compositor y gran ladre, y volia matar un prevere germá den Sitges perque era mascarat; es mort de peste molt pobre.—*Mort*.—VII §, VI din.

• 376. Pere Bonet sastre francès: es stat la matexa germania, inimich del rey nostre senyor en extrema manera, sermonador e instador y sollicitador de mal, conseller de tota rebel·lió y afrontador de lengua terriblement, ladre principal y perseguidor dels bons, e á la casa dels sastres no dexava parlar ningú qui digués res de bó; anava armat en mostrás, y es stat mal tot lo temps de la germania y encare li dura, y tostemps parlava en favor del rey de França e menyspresant lo rey nostre senyor, y un dia lo dit Bonet, Miquel Seguí y altres sastres anavan squadró fet per ciutat ab una bandera y prenlían molts officials y posarenlos en la presó levantlos los

bastons, e dient en Capdebou sastre que era mal fet lo prengueren e posarenlo en la presó e romperenli la taula. Son fill Antelm molt agermanat y anà contra lo rey y fonch nafrat mortalment á la Pobla, y morí en ciutat de la nafra.—*Present*.—I 6, VII 3.

• 377. Juan Anglada revenedor: molt affectat sermonador, avalotador y reclus en ciutat, anava armat ab los mals y diuse que isqué defora contra lo rey y anava per la part forana perseguint mascarats, y tostemps deya mal de mascarats y capellans bons ensemps ab una mala dona qui stava devant la porta de Sta. Eulalia qui's deya Sabatera. Sa muller *idem* y mala lengua y tostemps avalotava los bons, y lo dia del castell de Bellver quant deyan los bons *misericordia*, ella dix que no era temps de *misericordia*, y quant son marit exia defora en favor de la germania ajudava 'l á armar y senyava 'l.—*Present*.—VI 3.

378. Bartomeu Olivar sastre: molt affectat y germanista, volia be á tots los agermanats y parlava algunas cosas en favor de la germania; no feya mal á ningú. Sa muller *idem*.—*Mort*.—X 3.

379. Miquel Jordá sabater: cinquantener y dels principals agermanats de la confraria dels sabaters y conseller de la germania, anava armat molt ataviat y exia ab la sua gent á tots los avalots, furtava y tenia molt blat en casa y era molt mal; venia per la germania lo forment á la quartera, y á las donas dels mascarats absents deya que anassen per mascaradas que no 'ls en volia donar, y may se fartava de parlar mal de mascarats, y fonch á pregar dins St. Eulalia en Sanxo picapedrer que fos de la germania après que li hagueren pegat; era defora quant lo exércit arribá y ell torná en dins la ciutat ab los agermanats essent tostemps ab aquells. Sa muller tal com ell.—*Present*.—III 6.

• 380. Antoni Sard picapedrer: agermanat, ladre, y aná á Alcudia contra los del rey.—*Mort*.—IV 3, VI din.

381. Miquel Lops botiguer: molt affectat y fort agermanat y gran tacany, anava tostemps al costat den Colom armat ab Jaume Lops son oncle, y tantost que hi havia algun avalot, exia molt prestament ab una spasa y rodella, y ha stat tostemps reclus dins ciutat.—*Present*.—XIII 3, VI din.

382. Nicolau Guells texidor de lli: *bonus fuit*.—*Mort*.—XII 3.

383. Nicolau Guells argenter: molt affectat y gran germanista, composador y de mala y perversa intenció, cinquantener, y anava ab en Francesch Colom armat; y un jove germá seu qui sta ab ell aximatex molt affectat y germanista, ara es afollat.—*Present*.—XII 3.

ILLA DEN SALVADOR MONJO

(*Colon, entre dos travesias al Sagell*)

384. Sebastiá Blanquer abaxador y parayre: molt affectat y germanista, sermonador e ladre e cinquantener, e en los avalots exia armat ab una spasa de dos mans ab la sua cinquantena, compartidor de pa per la germania y no 'n donava á mascarats y 'ls levava las armas per las casas y 'ls composava, ha stat reclus en ciutat.—*Present*.—XVIII 3.

385. Juan Splugas sabater: molt affectat y avalotador, alferiz dels sabaters y molt mal, anava armat ab los agermanats y ha guardat contra el castell de Felanig per la germania, y ha feta vendre la roba dels qui stavan dins, un dels mestre Cardona calceter.—*Fuyt, absent*.—XII 3.

386. Pere Moll parayre tunginer: molt affectat composador, gran ladre y molt scandalós, cavaller den Colom y conseller, perseguidor de mascarats, aná de fora contra lo rey en tots los camps y morí al rafal Garcés per la germania. La mare del dit Moll era molt pessima dona.—*Mort*.—VIII 3.

387. Pere Monjo parayre: molt affectat composador y cinquantener, y li han fet restituir devant micer Litrá certs diners que havia composats, comprá lo sagell per lo poble y executava tots los mascarats qui devian al Sagell, y sermonava continuament en favor de la germania, y sempre parlava de matar y robar, y tenia gran fama de matador; finalment era lo *basis* de la germania, altre Colom qui merexeria star al costat den Colom.—*Present*.—XVIII 3, VI din.

ILLA DEN BERNAT SANS

(*Jaume II, Colon*)

388. Pere Conrador botiguer: molt affectat y mal y perseguia los mascarats, y exia per la part forana sermonant y predicant de la germania; ara sta á Inca.—*Present*.—VII 3, VI din.

389. Miquel Cerdà abaxador y parayre: affectatíssim, sermonador y mal parlar, de perversa intenció, avalotador y matador, exia armat en tots los avalots, y anà contra lo rey en tots los camps, e dix que abans se dexaria tallar à pessas que no admetria en Gurreea, y fonch à matar en March de la Senyora Sant-Johana.—*Mort.*—III §, VIII din.

ILLA DEN FRANCESCH FALCÓ

Carrer del Juevert, fins als Set Cantons)

390. Miquel Torres argenter: agermanat y parlador, era pesador dels ducats y stava à la taula per la germania; es un gran simple y orat.—*Present.*—V §.

391. Juan Cifre oller: molt affectat, avalotador y gran orat, sermonador no sols per plassas y cantons mes encare per las esglesias, y tenia molt mala lengua.—*Mort.*—II §, VI din.

392. Miquel Llabrés ortolà: al principi era molt afectat den Colom y stava ab ell, y feya reparos y tot lo que podia fer qualsevol altre agermanat, y cridava quant veyia ningun mascarats: «som hi tots uns,» y deya que tots los censals axi universals com particulars serian quitats per si matexos per quant los creditors censalistas havian de pendre en conte totas las pensions que havian rebudas en paga de la propietat; à la derreria fonch bó y ha servit al camp del rey ab molta afecció, y mori de peste. Son fill Miquel fonch mal y traydor y es exellat del regne.—*Mort.*—III §.

393. Francesch Falcó: bó y mascarats als principis; y deya que no sabia que's fes e que's volia mudar à la sua vinya y après que sen volia anar à la Pobla; à la derreria molt mal y molt affectat; y portava la bossa de las composicions que feya per ciutat ab en Blanch y ab los altres, y anava al costat den Francesch Colom y ab en Lops armat ab un cosselet y una spasa de duas mans, y composava ab lo dit Colom, y era son comprador y menjava ab ell y feya 'ls grans convits y tots los servicis y honras que podia, y quant lo reptavan deya que mes ama donar rahó al rey que no an en Colom; diuse pero que ho feya de por que tenia y que de intenció era mascarats y que ho tenia per perdut; hi ha procés particular.—*Mort.*—I §, VIII §.

394. Juan Servera tunyiner: molt afectat y ladre, instador de Artá, portava roba para ven-

dre à fora que havia presa dels mascarats, e molt mal; fonch penjat.—*Penjat.*—XVIII §.

395. Perot Torner cotamaller y armuser: afectat à la germania y anà ab los desmandats contra lo rey y matarenlo à Inca al rafal Garcés.—*Mort.*—VIII §. (Podria ser el mismo del núm. 180.)

396. Juan Ferrá forner y parayre: affectatísim y agermanat y de la guarda den Colom, cap d'offici de forners, perseguidor dels bons, sermonador, ladre qui furtava molta roba y venia-la, y tostemps anava ab una ballesta parada ab los agermanats, y deya que si lo rey nostre senyor venia contra la germania ell ab un punyal li pegaria si hi bastava.—*Mort.*—X §.

ILLA DEN MIQUEL MASSANET

(Pescateria veyia, Fideus)

397. Miquel Capella taverner del seller de micer García: pessim, sermonador y perseguidor dels bons, la matexa germania en voluntat y afecció grandisima, vell terrible, cap y principi de la germania; anava ab una massota faytissa que ell la havia feta plena de claus larchs y molt aguts de ferro y axi entrava per esglesias, y may parlava sino de matar y degollar mascarats, y ballava de camas quant matavan algú, y cridava tostemps dient: «degollau tots los mascarats y no hi dexeu ningú;» y quant hi havia avalots deya: «à la Seu, germans, à la Seu;» y lo dia del cas de St. Domingo excitava la gent que anassen al convent ahont havia mascarats, y finalment era de mala y perversa intenció; stigué tostemps reclús dins ciutat.—*Present.*—VI §.

398. Diego de Alvarado capeller: molt afectat, sermonador y gran ladre, y anava armat ab los de la germania y exia en tots los avalots, es mort y no té res.—*Mort.*—VII §, VI din.

ILLA DEVANT SANTA EULALIA

(Plassa del Sofrit)

399. Pere Trobat revenedor y parayre: molt afectat y de la germania, comprava robas de mascarats y assenyaladament den Antoni Ferrer notari y tenia part en lo Sagell, y dix an en Socias que penjaren que li daria albixeras y bonas que levàs las tenallas del Sagell al qui las tenian per lo rey y per los jurats y que las fés tancar als de la germania, y axi se feu; sab ho Rafel Martí calceter.—*Present.*—XV §.

• 400. Pere Nadal serrador: molt affectat, sermonador y ladre, y anava ab los matadors ab una ballesta parada, perseguidor dels bons y conseller de mal, e isqué al camp contra lo rey, *et multum malus*. Sa muller pessima y gran traydora y pijor que na Juana Falaguera mare del poble que penjaren, y de lengua feya matar tots los bons, y deya: «muyren tots, germans», dient ho dels bons; y de nits tostemps tenia stellada teya per fer farons an en Colom, e no 's feya mort ninguna aquí en Santa Eulalia que ella no hi fos animant als matadors que matassen tot hom; y un dia après de haver offegats los set, dix á uns pajesos qui anavan á la volta de la casa de micer Sbert: «ara es hora, germans, de pendre venjansa de la sanch de vostres germans que han morts, y entre vosaltres ni ha qui sen han untadas las mans,» dient ho den Jaume Febrer texidor de llana qui havia ajudat á pendre los Burgueras, qui sen entraren dins Sta. Eulalia y en Febrer derrera ells fins que 'ls prengueren prop lo Pes de la Palla: y finalment marit y muller grans traydors.—*Mort*.—VIII §.

ILLA DEN FRANCÍ PLANAS

(*Forn de la Pescateria*)

401. Felip Mir forner: agermanat y affectat, y anava armat ab los mals y exigia los diners para fer anar gent á Alcudia.—*Mort*.—VII §, VI din.

402. Vicent Çamar barreter: molt affectat y agermanat, sermonador y anava armat ab los altres.—*Present*.—VI §.

ILLA DEN CARRAS

(*Paners, Pescateria Veya*).

403. Mestre Pere Pons sabater: molt affectat y agermanat y guarda de la Seu, perseguidor dels bons, y ell se posá la primera creu de la germania; fonch penjat.—*Penjat*.—X §, VI din.

404. Pedro Navarro fill de mestre Pedro Navarro sastre: molt affectat y agermanat y anava de nits ab ells.—*Absent*.—VI §.

405. Mestre Pasqual Arbós sabater: molt affectat y agermanat, y anava ab los mals, y dix que antes se farian moros que no comportarian que lo senyor Visrey hich entrás.—*Mort*.—IV §, VI din.

406. Pere Rosselló barreter, germá den Pasqual Rosselló: affectat en superlatiu grau y

un dels principals traydors de la germania; fonch lo qui comensá lo primer avalot lo dijous larder quant son germá stava á la presó, e isqué ab molta gent de St. Nicolau nou ab un atambor, y pujá á Cort y romperen la presó y tragueren los VII principals, y ell fonch lo primer qui tirá la spasa contra lo Sr. Visrey dient *visca lo rey!* y fonch en lo del castell de Bellver, y perseguia los bons, y fonch capitá de molta gent quant cercavan en Jordi Botí pera matarlo, y es stat capitá de las guardas de Santueri, y venia robas de mascarats, y fonch en matar en Nofre Ferandell batle de Felanitx; *multum malus*; es fuyt.—*Absent*.—XII §.

• 407. Rafel Mir sabater: molt affectat y molt mal home, era guarda de la Seu, perseguia los mascarats, y regonexia las donas y homens qui aportavan de menjar als de la Seu, y regonegué an en Martí Roig anant ab lo bisbe de Gracia; y fonch lo qui comensá lo avalot contra moss. Pere Juan Alberti qui era llur governador porque 's volgué posar en la Seu ab moss. Bernat de Juny y altres á missa, volent los regonexer que no aportassen menjar als de la Seu, y tirá 'ls coltelladas e impedí que no passassen y fonch causa de un gran avalot, y aquell dia pegaren á molts mascarats; y quant mataren en Bibiloni dins la •scrivania del batle ahon havia molts notaris, tots fugiren, y en Çametla s' amagá dins un recó de dita scrivania, y lo dit Mir dixli: «no hajau por, que encare no hi som per vosaltres,» y posá 's devant ell porque no 'l vehessen ni dampnificassen.—*Mort*.—VIII §.

ILLA DEN BARTOMEU ROVIRA

(*Llums, Copinyas, Jaume II, Paners*)

408. Mateu Mas sastre: afrontador, sermonador e inimich de mascarats, cinquantener del poble, y anava ab lo bergantí den Jaume Carbonell qui anava en cós per la germania, y fonch ab dos ó tres bergantins contra Alcudia; y té un fillet de quatre ó cinch anys y posava li un punyal al costat, y feya 'l pujar á la taula den Perot Fiol apotecari, y deya al minyó fahent li tirar lo punyal, presents molts del veynat: «¿qué farias tu are?» y lo dit minyó deya: «degollaria en Borreyó»; y son pare deya: «¿y qui mes?» y lo minyó deya: «en Fideu també.»—*Present*.—VIII §.

409. Francesch Bagur calceter: molt affectat

tat y agermanat, y anava ab lo poble armat y ab los dolents y en las mostras molt ataviat.—*Mort.*—VII §, VI din.

410. Juan Menescal guanter: molt affectat y mal home y de la germania als principis, cinquantener y sobreposat dels botiguers, y anava armat en los avalots y en mostras y rondas; après fugí á Menorca per por que no 'l degollassen, y morí allà.—*Mort.*—XII §.

411. Pere Triay sabater: affectat y agermanat, y anava continuament armat ab lo seu cinquantener ab una spasa de duas mans molt volenters, pero no feya mal á ningú: morí de peste.—*Mort.*—I §, I §.

412. Antoni Juan sabater: molt affectat y agermanat y anava armat ab los agermanats, no feya mal, es molt civil; es hereu de na Macipa los bens de la qual son confiscats.—*Present.*—XVIII §.

413. Juan Casellas sabater: molt affectat y de la part del poble y de la germania, anava armat ab lo seu cinquantener y comprava moltes robas de mascarats; no feya mal.—*Present.*—VII §, VI din.

414. Nicolau Janer alias Mostel corredor: molt affectat y de la germania, avalotador, sermonador y mala lengua, y comprava y venia molta roba de mascarats; morí de peste.—*Mort.*—I §, XIII §.

415. Luch Ferragut pescador: molt affectat y mal y elet dels pescadors per la germania en lo principi, sermonador y avalotador, y perseguia los bons e deya molts desastres, conseller den Colom y sempre anava al costat seu y ab los matadors, y en las armadas que feyan per mar ell era lo cap y principi, y ell y son fill son stats á matar á moss. Juny en lo camí de Portopí, y après de ser reduhida la terra dix que ab un crit se eran alsats y ab un altre crit se havian de tornar alsar: es fuyt.—*Absent.*—IV §, VI din.

416. Sebastià Ferrer pescador: no feu mal á ningú, pero já era agermanat.—*Mort.*—VI §.

417. Francesch Ros mariner: es stat bó.—*Present.*—VI §.

418. Miquel Muntaner bayner: molt affectat á la germania y afavoridor de ella, gran sermonador y avalotador y anava en mostras y aplechs; no feya mal.—*Present.*—III §, X din.

419. Bartomeu Massanet calderer: molt affectat y agermanat y sermonador, y afavoria

los mals y agermanats, fonch per guarda en la torre del Senyal ab en Aloy quant las galeras la combateren, y fugí de aquella ab los altres qui eran dins, y torná 's recloure dins ciutat.—*Mort.*—VII §, VI din.

420. Antoni Castelló calderer: sobreposat dels ferrers, molt sermonador, matador, ladre y defensor dels mals, *valde malus*; fonch penjat.—*Penjat.*—VII §, VI din.

421. Nicolau Canyellas stanyer: molt mal y affectat de la germania, gran matador y gran ladre y avalotador terrible, tal com sos germans y son pare; penjaren sos germans, (vide n. 359) son pare y ell moriren de peste; gran perseguidor y afrontador dels bons y gran sermoniarca per cantons y plassas fahentse tenir rotlo, y anava de continuu ab en Francesch Colom y ab lurs secassos y matadors y es exit en los camps contra lo rey, y es estat á matar en Pedro lo musich y en pendre li la roba.—*Mort.*—IV §, VI din.

422. Jaume Vidal daguer: era molt civil y morí tantost; *non fecit malum*.—*Mort.*—VII §, VI din.

ILLA DE LA FONT DE LA FERRERÍA

(Solar de las Copinyas)

423. Bartomeu Barceló sabater.—IV §, VI din.

424. Miquel Seguí sastre: no 's pot dir quant era affectat, gran sermonador y alferiz dels sastres, gran ladre y matador y un altre Francesch Colom, de endiablada y pessima intenció, molt mal home y perseguidor dels bons, instador y esca de tot mal y conseller diabolich, y fonch lo primer qui alsá la primera bandera y tirá la spasa en mitj de Cort lo dia del dijous larder, y en tots los avalots era dels principals y aportava una robeta feta de palla, y es stat en los camps den Colom contra Alcudia; y anava levant los bastons als oficials reyls per la germania y seduhint lo poble que matassen tots los jurats y oficials, y dix als jurats que ells may havian fet res de bé e puys la germania era feta que aniria de altra manera; fonch en lo castell de Bellver quant mataren los del castell y robá allí en lo castell, y anava á la part forana á furta y vendre robas y bens de mascarats per en Colom, y aná enderrocar la casa den Capdebou sastre y enderrocá li la taula, y fonch lo qui pegá ó feu pegar ab una pica á Cort de part detrás al Sr. Visrey,

y fonch lo capità y principal quant se alsà lo poble ab en Bagur y altres: morí á la presó.—*Mort.*—VII §, VI din.

425. Antoni Menescal guanter: molt affectat y agermanat, y anava tostemps ab los Damians y ab los Coloms armat ab gorguerí, cinquantener del poble, y prés á moss. Nicolau Quint casat á Ivissa, qui anava á cavall, per las regnas del cavall, y volgué 'l matar dient: «donchs, cul de Deu, no siau de aquests traydors,» dient ho dels bons, ab la spasa en la mà; y es estat perseguit com agermanat en Sicilia y Nàpols fins que ha hagut tornar assí, e es stat prés.—*Present á la presó.*—II §, VIII §.

ILLA DE JUAN BARBARÁ STANYER

(*Cort, Copinyas, Llums*)

426. Gabriel Jaume cirugià: molt affectat y agermanat y sermonador, y era barber del camp dels agermanats contra Alcúdia, y perseguia los bons y anava en las mostrás y deya molts desastres en favor de la germania y contra lo rey, gran amich dels Coloms, y en Francesch Colom se feya la barba en la botiga sua.—*Mort.*—XV §.

427. Antoni Felip barber: molt agermanat y affectat cruel y terrible, guarda de la Seu, sermonador y perseguidor dels bons, y anava armat en tots los avalots, y matava y degollava de paraula á tots los mascarats.—*Absent.*—VI §.

428. Bartomeu Ballester manyà: molt mal y agermanat, ladre, y despenyava casas dels homens de be para furtar, y anava ab los caps dels officis á traure la roba de las casas dels mascarats; fonch penjat.—*Penjat.*—III §, VII din.

429. Jaume Barbará major, fill de mestre Juan Barbará stanyer: molt mal y affectat y capetjador abans de la germania, gran ladre, y es exit diversas voltas á pelear contra lo rey en los camps de Inca y de la Pobla, y fonch prés al rafal Garcés per los del rey y posat en sa llibertat, y fugí del camp del rey y entrá sen dins la ciutat, y doná molts avisos del camp, y sermonava en gran manera en favor de la germania; morí de peste; no hi ha res de bens.—*Mort.*—XIII §.

430. Mateu Coll sastre: cap de offici y molt mal, venia roba de mascarats, y cap y principal de la germania; fonch penjat.—*Penjat.*—III §.

ILLA DE MOSS. JORDI CASTELL

(*Cadena de Cort, Fideus*)

431. Bartomeu Bellill parayre: molt affectat y de la germania, sermonador, avalotador y gran ladre de mala y perversa intenció, feya la pólvora y afnava metxas per la germania y de continuu anava ab la scopeta á la murada y prenía sou de polvorista.—*Mort.*—V §, III din.

432. Mestre Bernat Riera sabater: al principi fonch cinquantener dels sabaters, que lo hi feren acceptar per forsa, y anava armat al costat den Crespi y son germà aportava la bandera, y tantost sen aná de la terra quant lo Sr. Visrey sen aná, y ara es tornat no ha quinze dias, y es stat tostemps mascarar.—*Present.*—II §, II §.

ILLA DE MIQUEL TERRADAS SPECIER

(*Confiteria de Can Rosselló*)

433. Cosme Molins apotecari ó specier: molt affectat y sermonador y conseller de la germania, tretzener per en Perot Fiol y lochtinent seu y fonch elet per n' Oliver en loch seu per tretzener, anava ab la bossa á composar ab los altres, y anava armat per ciutat molts voltas ab los Coloms, y la nit del castell de Bellver dix grans desastres contra lo frare de Alcúdia y lo capiscol y altres qui feyan una professó y desbarataren los y feren metre per casas; es ver que lo dia que offegaren los set, ell se mostrá molt en favor del rey, y après se mascarà y fugí porque 'l volian matar.—*Absent.*—XV §, VIII din.

434. Juanot Miró argenter: molt agermanat, avalotador, orat y sermonador, anava armat en mostrás, e diuse que isqué defora contra lo Rey en favor de la germania, perseguia los bons de paraula y avalotà en Mollet notari sobre certs contractes de la universitat; aná á Alcúdia y allí lo nafraren los de Sa Majestat.—*Present.*—VI §.

LO PLÀ DE LA CIUTAT

435. Bernat Custurer fuster: vell molt affectat gran traydor y ladre, sermonador y excitador á mal, y anava tostemps ab en Colom y ab los altres agermanats y stigué reclus dins la ciutat, anava prenint lenyam de casa de mascarats y enderrocava casas y orts per furtar lenya, senyaladament la den Pruners, y era mestre major de la murada per la germania com ha otorgat ab jurament devant micer Bartomeu de Verí, lo qual lo

ha condemnat perquè havia enderrocades las casas del sogre den Mager.—*Present*.—III 6.

436. Pere Orrach: affectat y agermanat, anà en los camps contra lo Sr. Visrey per la germania.—*Present*.—III 6, XV 9.

• 437. Gabriel Sala del Pla de St. Jordi: affectat y agermanat, prés tot quant pogué de la possessió ahont stava y reclogués dins ciutat; y un fill seu lo major anava à furtar bestiar, y ell y lo dit son fill venianlo à quarters; y han li penjat lo fill menor.—*Present*.—II 6, XII 9, VI din.

• 438. Gabriel Sala qui sta prop la creu de Soller: molt affectat y gran sermonador.—VII 9, VI din.

439. Damià Aversó del Pla y son germà: affectats y agermanats y anaren contra la vila de Alcudia.—*Presents*.—XV 9.

• 440. Gabriel Bibiloni prop la font de Mestre Pere: es stat la matexa germania, sermonador, matador, gran ladre, elet del Pla y conseller del poble, y secretari y majordom den Francesch Colom, y en tots los avalots exia armat ab una scopeta; y lo dia que offegaren los set agermanats lo dit Bibiloni se levà ab los Burgueras del banch dels jurats hon seyan y anaren à la casa de micer Sbert, y anant allí lo encontraren à la Plassa Nova y se lansaren sobre ell para volerlo matar, y de fet ho hagueren fet sino per los asseunadors y altres qui 'l defensaren. Y après que lo Sr. Visrey es entrat, conspirava lo dit Bibiloni para tornar alsar lo poble; y tractantse la reducció, lo dia abans de ella, essent lo Visrey à Jesus, y haventse posat al Moll una bandera de la creuada ab un crucifixi alt cubert de negre per en Marti Roig, mestre Aloy ferrer y altres, qui havian fets aplegar tots los bombarders ó la mes part de aquells en la plassa del Moll perquè no tirassen en el camp del rey, à fi de que vinguessen los qui eran bons sota la dita bandera, com hi hagués en dita plassa molta gent cridant *qui no voldrà pau vaja abax*, vench en Colom ab altres y vehent que eran pochs anarensen, y après tornà ab molta gent armada tant à peu com à cavall y afrontà en gran manera als qui tractavan la reducció; y lo dit Bibiloni dix acostantse an en Marti Roig: «també sou en asso, eh?» e respondentli aquell dix que si; e lo dit Bibiloni dix: «qui us ha dada licencia d'axó?» e lo dit Roig dix: «qui us ha dada licencia à vosaltres de traure banderas y atambors?» Y ell dix: «lo poble,»

y lo dit Roig dix: «y à mi Deu y lo rey y lo poble qui vol la pau;» y lo dit Bibiloni ab la spasa spunyada dix: «mirau, vos haveu viscut massa» jurant de Deu; e lo dit Roig dix: «mirau, no 'm levareu vos la vida que jó no la defens.» Y lo dit Bibiloni levà ab gran furia la bandera la qual stava drete al costat de la creu, e aquella ab en Cosme y altres matadors sen aportà ab gran avalot; y mancantli al dit Roig la gent anà sen y passà's à la casa de la Inquisició. Y lo dit Bibiloni anà tostemp fora à cavall contra lo rey en tots los camps, y finalment es molt gran traydor y al costat den Juanot Colom.—*Absent, fuit*.—II 6, VIII 9.

441. Rafel Gomila, demunt la torre de mossen Huch.—XV 9.

442. Poncet Armengol: gran ladre, agermanat y molt affectat y matador y avalotador à la derreria, tallava los arbres dels horts, anava ab los agermanats, y guardava à la murada, y feya carbó per en Colom dels arbres que tallava, *et tandem pessimus*.—*Mort*.—VIII 9.

443. Bartomeu Salom qui té lo rafal de na Orpina.—VI 9.

444. Antoni Salom moliner: gran sermonador y anava ab los matadors ab una alabarda y era compare den Francesch Colom, fonch ab dos altres en lo desafiú que feren los agermanats ab los del rey, y vinguts que foren en Francesch y en Juanot Colom li donaren dos ó tres ducats per lo que fet havia en favor de la germania, y fonch per capità à Petra, y anava en los camps contra Alcudia y contra lo rey, *et tandem affectantissimus*; ver es que après fonch mort per los agermanats.—*Mort*.—VII 9, VI din.

445. En Carbonell qui sta prop del pont de Inca; agermanat y s'es reclus dins la ciutat y aquí es mort.—*Mort*.—I 6, IV 9.

446. Antoni Pujol: molt affectat y agermanat, e dix un dia, après que lo Sr. Visrey fonch vingut, replegant lo seu bestiar al cap de las tapias, à certa persona demanantli ahont anava: «cap de tal! vaig à aplegar lo bestiar per por de aquesta canalla qui es arribada; ara es hora, cap de tal Deu! de agermanarnos tots.»—XVIII 9.

447. N. Mir qui sta prop de la Aranjassa.—X 9, VI din.

448. Gabriel Vich.—XII 9.

449. En Puyet arrendador de la possessió de Moranta den Jacme Ramiro qui s' diu Puyet:

molt affectat y agermanat y ladre de bestiar y venia 'l; penjarenli son germá.—*Present á la presó.*—X §, VI din.

450. Juan Pujol qui sta á la vinya de moss. Quint: molt agermanat; anava armat en mostrás á cavall ab un rossi y parlava moltas cosas en favor de la germania, isqué al vinyet ab en Cosme Bonet para degollar las donas de honor y degollaren ne cinch ó sis; stava reclus dins la ciutat, y es exit diversas voltas á cavall contra lo rey, y receptava bestiar que furtavan los de Andraig y altres, y feya carnereria de la casa de moss. Forteza del Brollador ahon stava.—*Present á la presó.*—X §, VI din.

451. Rafel Gamundi conrador: molt affectat y agermanat, y anava á tallar arbres de l'horta, y los del camp del rey matarenlo á la creu del camp den Salavert ó del moli devant de la porta del Camp.—*Mort.*—VI §.

DE INCA

• Pere Santacilia ó sos hereus.—III §, XV §.

DE MANACOR

Guillem Bausá ó son hereu.—I §, II §, VI din.

Pere Bausá fill de Guillem.—XVIII §, VIII din.

Bartomeu Bausá menor.—XV §.

Miquel Bausá Taleyol.—XV §.

DE SANT JUAN DE SINEU

Tots los demunt dits qui no stan notats de llurs defectes y culpas ja 's trobarán per las vilas; y altres que no son scrits qui pagan á la ciutat y en las vilas per los bens que tenen, per có no hi saben res.

Instruhit lo procés de 10 novembre á 8 de zembre de 1523. Testimonis declarants.

Guillem Sitjas notari.

Juan Cardona sastre.

Jaume Mollet notari.

Bernat Mager notari.

Miquel Lodrá mercader.

Antoni Massot notari.

Pere Sancho picapedrer ó guixer.

Jaume Bennasser mercader.

Gabriel Genovard notari.

Pere Sans notari.

Jaume Febrer texidor de llana.

Martí Roig mercader y sots veguer.

Juanot Forteza sastre.

Bartomeu Çametla notari.

Pere Picornell sabater.

PARROQUIA DE SANTA CREU

ILLA DE L'ATARASSANA •

452. Antoni Amer argenter: als principis molt affectat per causa de son sogre (los testimonis diuen padastre) Juan Crespi, y treballava en haver lo pes de la taula y lo dit Crespi le hi hagué per lo poble en loch den Sanglés, y ell amenassá an Antoni Massot porque li venia contra, empero no era mal ni ha fet mal á ningú: après servi en lo camp.—*Present.*—VIII §.

453. Bartomeu Tortrellá apuntador: agermanat y anava armat en mostrás y aplechs, y era levador dels diners que feyan pagar los de la germania per la gent de Alcudia y per las rondas; ha stat tostemp reclús.—*Present.*—XVIII §, VI din.

454. Juan Tortrellá apuntador: molt affectat y cinquantener, era morber per en Colom y partia lo pa.—*Mort.*—XII §.

455. Johaneto Xapelli mariner: molt affectat y agermanat, ell y sa muller y sa filla, avatadors, y lo vell fonch al castell de Bellver, y parlava moltas cosas en favor de la germania, y deya: degollarlos tots que no hi restás ningú.—*Present.*—XVIII §, VI din.

456. Mestre Leonard barber: gran sermonador y gran apassionat á la germania, y no feya mal á ningú sino de lengua.—*Mort.*—XV §.

457. Jaume Tortrellá apuntador: anava armat ab los agermanats per ciutat, y era lochtinent den Bartomeu Tortrellá en levar los diners per la gent contra Alcudia.—*Present.*—XII §.

458. Mestre Damiá Bogellas ferrer: *pessimus*

• Muerto, por gran desgracia, el insigne autor de estos extractos, D. José María Quadrado, y transpapeladas las notas del manzanario, que guardaba en su poder, será imposible ahora continuar, respecto de las parroquias de Sta. Cruz, S. Jaime, S. Miguel y S. Nicolás, la correspondencia de las antiguas manzanas con los nombres modernos de las calles que las formaban, como hasta aquí lo habia hecho él con las pertenecientes á la Almudaina y Sta. Eulalia.—Nota de la R. del B. de la S. A. L.

y mes que en Colom, matador, ladre, conseller, traydor y rebelle tant *quod nihil ultra*, sermonador e instador de mal, perseguidor dels bons, es estat la matexa germania del principi fins à la fi, y sino per ell la germania no haguera durat, y fonch lo mes principal de ella; ha fet mil mals y es anat en los camps contra Alcudia: sos fills *pessim* son morts tots sino Agustí.—*Mort.*—I ④, IV ③.

459. Aloy Damià Bogellas son fill: *pessimus* y gran traydor, sermonador y conseller de la germania, capità del moll de cent homens, y del castell de Bellver y del camp de la Pobla contra Alcudia y finalment de la torre del Senyal à Portopí, y bombarder de la germania; tal com son pare.—*Mort.*—XVI ③.

460. Agustí Damià Bogellas son fill: *malus et affectatissimus*, molt terrible y tenia molt mala lengua, era capità de la porta de Sta. Catherina y feya las pedras y pilotas de las bombardas, anava armat affectadament ab los mals, es exit en lo camp den Colom y en scaramussas en favor de la germania, y dix: cul de tal! metam nos en mitj de la gent de cavall ab las scopetas y matarem tota la gent del Visrey.—*Present.*—I ④.

461. Bartomeu Ventayol mercader: molt affectat y sermonador y del principi fins à la fi sempre ha seguida lur mala intenció, y deya cosas de gran trayció jurant de Deu y que degollassen tots los capellans y las donas, y per anar al camp contra Alcudia anà à manlevar un cabesset y una bavera à mestre Panoya; y quant vingué la armada del Sr. Visrey dix devant la porta de St. Juan que ell tenia letras de son germà de Barcelona que en la armada no hi havia gent de res y que las galeras eran desarmadas y 's morian de fam, y que no haguessen por de res y que los Coloms eran homens molt justificats, y à las horas ell fonch un dels que elegiren los de la germania que anassen à parlar ab lo Sr. Visrey, e quant vingué dix que ell havia ditas cossas de cans y mil desastres al Sr. Visrey; y sermonava moltes vegadas à la porta den Fiol y al cantó de St. Juan en favor de la germania, y dientli mestre Carles sabater: «digau ¿que us par, moss. Ventayol, de assó?» dient ho del mal que feyan los de la germania, aquell dix: «callau, cul de Deu! que après de la mort de Jesucrist no s' hich ha feta millor cosa que aquesta».—*Present.*—V ④, V ③.

462. Antoni Cerdà barber: molt affectat y mal home, cinquantaner, y scrivà de la quitació dels agermanats, parlava moltes cosas en favor de la germania y exia armat en avalots y mostras, perseguia los mascarats y robava totas las casas y ab en Manresa robà la den Jordi Botí, y anava tatxant las casas dels bons y à la den Girard feu pagar set ducats, y anava de fora à executar, y ell matex feya las penyoras al homens de be; es sen anat à Solter y alli sta per cirurgia.—*Present.*—IV ③, VI din.

463. Joana Falaguera: mare del poble, pessima, matadora, y la sua casa *spelunca latronum*; fonch penjada.—*Penjada.*—I ④, VII ③.

464. Mestre Juan Damià Bogellas: pessim y affectat en lo grau mes alt, principal y cap de la germania del principi à la fi, matador e instador de mal pitjor que son germà, un dels principals sermonadors y consellers de la germania y seya à la taula de la quitació que deya santa, bombarder y capità del camp, y anà en los camps den Colom contra Alcudia, y morí per la germania contra lo rey en la destrossa de la Pobla; finalment tots dos germans, fills y nebots son stats la conservació de la germania.—*Mort.*—I ④, XI ③, VI din.

465. Francí Ferrer sabater y descarregador: gran affectat sermonador, ladre y enescador de mal, anava armat en mostras y aplechs y era de la guarda den Colom y dels matadors, y anava ab lo bergantí den Carbonell à robar.—*Present.*—III ③, VIII din.

466. Antoni Serra mercader: gran agermanat sermonador y home avalotador y gran maliciós, molt mal contra los bons y acusava 'ls an en Colom y deya que degollassen tothom arreu, y ab lo capus al coll anava per ciutat sermonant la fe den Colom, y si sabia diners en taula de ningun mascarar los acusava an en Colom, y dix an en Savoya que era mascarar y que ho diria an en Colom, guardava en Lotja de nits tota la nit perque ningú no passàs al camp del rey, y un vespre à dos horas de nit en Sitjas y un capellà volian fugir, y ell hagué sentiment y trasqué un faster à la finestra de la Lonja, y plovia y no posqueren exir, e dix: «ó de mascarats, fugir volieu?»—*Present.*—VII ③, VI din.

467. Guillem Grech mariner: molt affectat en parlar à favor de la germania y anava armat en mostras y aplechs y ab las armadas dels

agermanats para pendre forments.—*Present*.—VI §.

468. Gabriel Cubech mariner: molt affectat y agermanat sermonador y mal parlar contra los bons.—*Present*.—IV §, VI din.

469. Mateu Lloret mariner: molt affectat y agermanat, aportava la fusta del poble de XIII y anava per patró, y feu molt mal ab ella que mataren à Alcudia venint de Menorca alguns homens; y quant saquetjavan la casa den Vinyaveya mercader mascarar, lo dit Lloret sen aportava caxas de dita casa.—*Absent, fuit*.—XII §.

470. Andreu Salort fuster: mol affectat y sermonador, y feya 's tenir rotlo parlant en favor de la germania; y après que hagueren robat lo castell de Bellver y cremadas las portas, ell feu portas novas y morí après, que no las acabá.—*Mort*.—XVII §.

471. Juanot Salort fuster, fill de Andreu: agermanat y affectat y anava ab los agermanats.—*Mort*.—I §, II §, VI din.

472. Pere Canals bastaix: molt agermanat, avalotador y sermonador, gran embriach.—*Present*.—III §.

473. Rafel Damià Bogellas ferrer: molt affectat y mal y sermonador y anava armat continuamente ab son pare, anà al camp de Alcudia contra lo rey y los de la vila y en Jesus ab una scopeta, y en tots los camps anà, *tandem malus*; morí lo dia que sentenciaren en Colom apoch après de retjirament.—*Mort*.—IV §, VI din.

474. Mestre Franci Ferrer sabater: molt affectat y agermanat y molt gran tacany y ladre, anava ab en Colom.—*Present*.—IV §, VI din.

475. Miguel Enclusa mercader: molt affectat de la germania y sermonador y companyó den Antoni Serra y anava ab ell y ab los agermanats, pero no era tant mal com ell.—*Mort*.—III §.

476. Juan Biscahi mariner: fonch cativat abans de la germania y es mort à Berberia.—*Mort*.—III §.

477. Baptista Bosch mariner: molt affectat y stava per guarda del morbo allà hont lo posava en Colom.—*Mort*.—X §, VI din.

478. Juan Gorgoll pescador: molt affectat y sermonador, mal home y gran traydor, y dix un dia: «mirau, degollem tots los mercaders que no 'ls havem menester, que may hich aportan vituallas.»—*Mort*.—III §.

ILLA DE SANT JUAN

479. Miquel Garcia boter: gran agermanat, avalotador y sermonador, elet dels boters, y anava ab los mals y perseguia los bons y servidors del rey, y dix que ell volia sopar del fetje dels homens de be.—*Mort*.—XII §.

480. Jaume Arbolí boter: es stranger y no era mal home, es fora la terra y no té res.—*Absent*.—V §, IV din.

481. Pere Mayol mariner: capità de la armada de la germania per anar à portar forments, y anava ab la sua nau damnada y pres la caravela de moss. Gaspar Sala, y anà ab la armada à Ivissa contra lo Sr. Visrey y pres la nau de fray Barrios.—*Mort*.—I §, X §.

482. Bernat Alcover boter: molt affectat y agermanat, partididor de pà y anava armat en mostres y aplechs; y mesurant lo vi que tremeteren del castell de Bellver quant lo prengueren, deya que hi havia vinguda manna, y que tot allò venia de Deu, y era ben fet lo que feyan los agermanats; empero no 's sap que sia stat mal.—*Present*.—I §, VII §.

483. Franci Pomar mariner: affectatissim y mal home, sermonador y avalotador, y anava per patró y pilot ab lo bergantí den Jacme Pellicer en favor de la germania, prés molts vaxells de bons servidors del rey y un navili carregat de mulas y robas de Evissa; e fugí de assí après la reducció.—*Fuyt*.—XII §.

ILLA DEL VECTIGAL

484. Onofre Manuel Aragall barber: affectat y parlava volenters en favor de la germania y que ho matassen y degollassen tot, empero no 's sap que fes mal à ningú.—*Present*.—VI §.

485. Bernat Joffre boter: molt affectat y sermonador, cinquantaner y anava en los avalots y à composar ab los agermanats, y feya pagar per las rondas y per los homens qui anavan à Alcudia contra lo rey; morí abans que la armada vingués.—*Mort*.—VI §.

486. Andreu Xapelli boter: affectat y agermanat, y es stat reclus dins la ciutat en temps de la reducció.—*Present*.—X §, VI din.

487. Juanot Garcia boter: molt affectat y agermanat y gran sermonador, matador ell y son fill, anava ab una scopeta derrera en Colom, y may parlava sino de degollar, y deya que mata-

ssen tot hom que sino no farien res, y guardava á la murada, y dix stant allà essent vingut lo Visrey: «cul de tal! tots som borts que comportam que hich entre lo Visrey;» y demanant á mestre Andinet que pagàs per anar á Alcudia dix: «cul de tal! la bandera de França ja es dins Alcudia, y no volem pagar?» *tandem fuit pessimus* y-de molt mala lengua. Sa muller *idem* y sa filla; y lo dia de Tots Sants ó de donar lo pa, havent degollada molta gent de be los agermanats, dix certa dona: «ó quina desventura! matar tanta gent!» e lo dit García dix: «cul de tal! encare no n' han morts tants com jo voldria.» Era tant mal com en Francesch Colom.—*Present*.—V §, IV din.

488. Geroni Garcia son fill: gran ladre y matador, de mala y perversa intenció, y anava ab los agermanats y matadors y en los camps den Colom contra lo rey, avalotador, compositor, perseguidor dels bons y gran traydor.—*Mort*.

489. Cosme Bonet mariner: affectatissim y molt mal home, y anà ab en Pomar á robar ab lo berganti, y feu molt mal ab lo dit Pomar, y fonch á robar lo navili de las mulas de Evisca y una barqueta de moss. Sanct-Juan y ha saquetjada la casa den Jordi Botí.—*Absent*, *fuyt*.—III §, VIII din.

490. Gabriel Ripoll parayre: affectat y agermanat, y diuse que anà fins á la porta de Sancta Catalina armat, quant fonch lo del castell de Bellver.—*Mort*.—IV §, X §.

491. Joanni boter: molt affectat y agermanat, anava armat en las mostrars y aplechs y parlava molt voluntari en favor de la germania, y anava á traure las robas de las casas dels homens de honor.—*Present*.—I §, XVII §.

492. Gabriel Bausà barquer: molt affectat y agermanat y fonch guarda de la mar per lo poble, y portà letras falsificadas en favor del poble, y seguissen molt mal; es stat penjat.—*Penjat*.—XIX §, VI din.

493. Bernadí Jaume boter: molt affectat y agermanat; es *fuyt*.—*Absent*.

494. Juan Ballester boter: de germania y molt affectat, anava armat ab los agermanats, adobava los seps de las bombardas, y quant se seguía algun avalot ell exia molt voluntari armat ab una spasa y broquer, y té un fill, lo qual es *fuyt* fora la terra, molt mal home, matador y

gran ladre, y fonch en lo concert quant mataren en Miquelet de Pax libertí, gran traydor y avalotador, y volia tirar ab una scopeta dins Lonja contra los notaris y mercaders.—*Present el pare y absent el fill*.—IV §, VI din.

495. Juan Farfa: affectat y agermanat, y vingué ab la armada en Evisca contra lo Visrey, y scapà.—*Mort*.—XIX §.

496. Francisco Sicillá: gran agermanat y affectat y sermonador, y en Barcelona sermonava la germania y volia fer degollar tots los mallorquins bons.—*Mort*.—VII §, VI din.

497. Francisco Liula libertí, bastax: molt agermanat y gran embriach, tenia hostel y tots los dolents anavan á menjar y bevia en sa casa, y anava tostemps armat ab en Colom, y de nit li aportava la lanterna devant.—*Present*.—XV §.

498. Sebastiá Soris: als principis affectat y de germania y anava ab los agermanats, y après no li han vist fer res; es mort reclus en la ciutat.—*Mort*.—VII §, VI din.

499. Antonina Serralta hostalera: no era mala.—*Absent*.—XVI §.

500. Pere Morell barber: gran agermanat y affectat y sermonador.—*Present*.—V §, IV din.

501. Antoni Capella parayre: affectat y agermanat, y tostemps ha stat reclus.—*Present*.—XVI §.

502. Juan Palou hostaler: molt affectat y agermanat, y lo dia del fet den Jordi Botí ell lo volia fer matar, y ha stat reclus.—*Present*.—VIII §.

ILLA DEN BALLARÓ

503. Bartomeu Laneras alias Barri forner: affectat y agermanat, y ha stat reclus.—*Present*.—VII §, VI din.

504. Lorens bastax: gran tacany y agermanat, y gran ladre.—*A la presó*.—VII §, VI din.

505. Guillem Mestre marit de la filla den Valls: molt affectat y agermanat, capitá dels reparos del Moll y cinquantener, anava ab en Colom armat, y administrava la artelleria per lo poble contra lo rey.—*Present*.—II §, X §.

506. Antoni Riera barquer: affectat y agermanat, morí negat un any y mitja ha.—*Mort*.—IV §, VI din.

507. Antoni Genovés: *est ignotus*.

508. Mestre Bernat Menorqui sabater: molt affectat y alferiz dels sabaters y ataviá's molt superbament per la germania ab una cofa d' or,

e isqué contra lo rey á Alcudia y alli lo feriren de un colp de spingarda essent allá lo Sr. Visrey, y aprés de la reducció es fuyt.—*Absent, fuyt.*—VIII §.

• 509. La dona Oliva pintora: molt affectada y mala lengua, y tenia un fill que es mort de peste (altre diu que es ara á la presó) gran vellaco, agermanat y ladre y anava tostemps armat ab los desmandats.—*Present.*—VI §.

ILLA DEL ALMUDÍ

510. Juan Amberch libreter: molt affectat y gran sermonador y avalotador, de molt mala lengua, cinquantener y anava armat ab la sua gent, y dix un dia á mestre Andinet: «mirau aquests traydors d'homens d'honor, cans fills de cans de ciutadans, tots merexerian cremar, que han pres per la barba los embaxadors que el poble trametia al rey y volianlos matar.»—*Present.*—I §, XIII §, VIII din.

511. Tomás Periz sastre: affectat y agermanat, anava armat en mostrás y aplechs y parlava molt voluntari en favor de la germania, empero no's sab que fes mal á ningú.—*Present.*—VI §.

512. Antoni Carbonell.—I §, VII §.

513. Antoni Bou parayre.—VII §, VI din.

ILLA DEN ÇAGARRIGA

514. Geronim Cucala fuster: molt affectat, y tostemps ha adherit á la germania y parlava en favor d'aquella, y es mort reclús en la ciutat de peste.—Sa muller idem.—*Mort.*—I §, VII §.

515. Pau Gilabert sucrer: era dels principals de la germania, cinquantener y capitá de Santa Creu, parlava y feya moltes cosas malas, y anava á treure la roba de las casas dels bons; fugí abans que lo Sr. Visrey vingués.—*Absent, fuyt.*—I §, XVII §, VI din.

516. Pere Torner sabater: als principis fonch cinquantener y sobreposat dels sabaters, y anava en las mostrás y feu se un gipó de vellut; pero aprés may ha fet res de mal ni anava ab los agermanats; es ver que ha stat tostemps reclús.—*Present.*—II §, VIII §.

ILLA DE LA GABELLA DE LA SAL

517. Mestre Benet Xipra: als principis era ab los agermanats, aprés es stat bó y reclús.—*Present.*—III §, VII §, VI din.

518. Antoni Juan Benet barber: era barber del camp contra Alcudia y de la armada qui pres la caravela de moss. Sala.—*Present.*—I §, VII §.

ILLA DEN FRANCÍ SPANYOL

519. Bartomeu Puig pescador: molt affectat y agermanat, gran traydor y gran ladre de bestiar, y venia 'l açi en la ciutat, e dix, essent açi lo Sr. Visrey, que ell may se confessaria ni 's tenia per pecador de res que furtás per aportar ho en la ciutat per ajudar als agermanats.—*Absent, fuit.*—X §, VI din.

ILLA DEN JORDI PONT

520. Miquel Riera apotecari: agermanat y affectat á la quitació en los principis, y fonch conseller á St. Francesch dels agermanats, y caygué malalt en los principis y morí.—*Mort.*—III §.

521. Gregori Laneras apuntador ó parayre: als principis era alferiz dels parayres y molt affectat, que cada matí treya la bandera á la porta y feya sonar lo tambor, aprés se mascarà y ha servit en lo camp del Sr. Visrey.—*Present.*—I §, V §, VI din.

522. Antoni Castellá mariner: als principis era molt affectat y sermonador; aprés fonch perseguit per los agermanats y morí.—*Mort.*—XVIII §, VI din.

ILLA DEN ANDREU SALORD

523. Bernat Seguí parayre: non est notus.—VII §, VI din.

524. Antonina Amera: affectada y agermanada, sermonadora y mala dona.—*Present.*—IV §, VI din.

ILLA DE LA RECTORÍA DE SANTA CREU

525. Gerónim Pieras pescador: affectat y aná de fora ab los agermanats contra lo rey y fonch pres y posat en galera.—*Absent.*—III §.

526. Miquel Prats sabater.—VII §, VI din.

527. Antoni Seguí texidor de llà.—VII §, VII din.

528. La dona Rotja.—IV §, VI din.

529. Pere Scala brasser.—IV §, VI din.

530. Juan Manresa texidor de llà: molt affectat y agermanat y capitá de Sta. Creu, gran ladre y gran traydor, instador de mal y perse-

guidor dels bons, sermonador y compositor, violador de donas y donzellas, matador y molt mal, altre Francesch Colom; isqué contra lo rey de fora y allí'l degollaren los del camp del rey. Sa muller tal com ell y tota la casa.—*Mort.*—X §.

531. Antoni Burguera pescador: als principis affectat y sermonador, empero no es stat mal; ver es que ha stat tostamps reclús.—*Present.*—XII §.

532. Juan Longues pescador.—V §, IV din.

533. Juan Lompart pescador.—III §.

534. La vidua Ferrera alias Joffre y sa germana: agermanadas.—*Mortas.*—III §, VIII din.

535. Bernadi Tolrá pescador.—IV §, VI din.

536. Juan Moyà mariner: molt affectat y agermanat y gran ladre, exia armat en mostres y aplechs y anava robant las casas dels mascarats, guardava á la Seu y regonexia las donas fins á posarlos las mans entre las cuxas per veure si aportavan menjar al mascarats de la Seu, e dix un dia, ohint ho mestre Andinet argenter: «qué es açó? diuen que som excomunicats perque'ns acostam á la Seu? donchs puy som scomunicats degollem ho tot,» y volia matar un beneficiat qui's diu Gacias.—*Present á la presó.*—VI §.

537. Sant-Remo mariner.—IV §, VI din.

538. Miquel Marango mestre d'axa: molt affectat y agermanat, gran ladre, y lo dia de la Lonja vingué ab una destrál para rompre las portas de la Lonja.—*Present á la presó—en galera.*—IV §, VI din.

539. Juan Baró parayre, qui sta ara á la quartera: molt affectat y sermonador en favor de la germania y tenia molt mala lengua, ha stat tostamps reclús.—*Present.*—XVI §.

540. Mestre Steva argenter: als principis era sindich del poble y molt affectat fins que mataren en Crespi, y quant comensaren á matar se reduhi, y aprés volguerenlo matar.—*Present.*—VII §, VI din.

541. Benet Prats mercader genre den Fuxá capdeguayta: molt affectat y agermanat y mator segons se diu, que fonch á matar moss. Blay de Juny.—*A la presó—exellat.*—III §, XII §.

542. Juan Morro mariner: es stat per capitá de Santa Creu y diuen que per forsa perque's mostrava mascarats; quant desguiaren á tot hom ell fugí y vuy es absent del regne.—*Absent.*—XVIII §, VI din.

543. Franci Garbí pescador: affectat y sermonador, agermanat y tostamps ha stat reclús.—*Present.*—IV §, VI din.

544. Juan Literas mestre d'axa: molt affectat y agermanat y sermonador y mal parlador, ha stat tostamps reclús en la ciutat, y aprés de la reducció s'es fet frare de Cartoxa.—*Present.*—I §, I §, VIII din.

545. Tomás Marcilla mariner: molt affectat y agermanat, sermonador y avalotador, y convingué lo Sr. Visrey per lo fet de Bugia é instava en Crespi que'l fes pagar lo que li havia robat dient mil desastres, y anava tostamps ab lo berganti en favor del poble, ara en Barcelona, ara en Valencia, allí hont lo trametian en Colom y los agermanats.—*Absent y es mort.*—X §, VI din.

546. Pere Blanch sabater: molt affectat, y anava armat en mostres y aplechs y guardava á la murada y donas de honor, y trahia robas de las casas dels mascarats, y fonch á robar la casa de micer Baptista, y parlava molt voluntari en favor de la germania; ha stat tostamps reclús en la ciutat.—*Present.*—II §, VIII §.

547. Juan Ferrer mariner: molt affectat y agermanat y anava ab bergantins á robar per la germania, y fonch contra Alcudia ab un berganti.—*Absent.*—VII §, VI din.

548. Nicolau Donat sabater: agermanat y sermonador, es vell y ha stat tostamps reclús dins ciutat.—*Present.*—I §, II §, VI din.

549. Rafel Donat argenter qui sta á la Argenteria casat, fill den Nicolau Donat sabater: molt affectat y agermanat y guarda de la Seu, y levava las vituallas als qui las aportavan per los qui stavan dins la Seu, anava armat en mostres y aplechs, y es anat de fora contra lo rey y en lo camp de Alcudia en companyia den Aloy Damià.—*Present.*—X §.

550. Mestre Guillem Catalá picapedrer: molt affectat y agermanat, gran sermonador, de molt mala lengua y mala intenció de home, y un dia parlant ab ell n'Andinet argenter crehent que no fos mal dixli: «sino fossen uns quants desmandats, qué hi ha?» y lo dit Catalá interrompé'l dient: «com en Colom tot desmandats; no digau vos axó,» y lo dit Andinet callá. Han li morts dos germans (558 y 835) en lo camp del rey en favor de la germania.—*Present.*—XVIII §, VI din.

551. Pere Fiol corredor y trompeta: molt affectat y gran ladre y anava ab los agermanats, y feya las cridas per la germania, y fonch á Ivis-sa ab la armada contra lo Sr. Visrey y perdé la trompeta y scapà, y tornà per trompeta en lo camp contra lo rey en favor de la germania, y après morí de peste en la ciutat.—*Mort.*—VI §.

552. Antoni Boscana moliner de draps y parayre: de germania y molt affectat en aquella, cinquantener de Sta. Creu, y seya en la quitació del poble, no feya mal á ningú sino de paraula, pero parlava mal y feya molt mal de lengua. Sa muller pitjor que ell, molt agermanada y mala dona, y deya als bons: «no cureu que tots vos degollarán.»—*Morts.*—V §, VIII din.

553. Guillem Terradas: *erat bonus.*—I §, VII §.

554. Jaume Rostit mariner: molt affectat y agermanat, y anava ab los den Colom ab balles-ta parada y amenassava y perseguia als bons, gran ladre de bestiar, y anà en lo camp contra lo Sr. Visrey per la germania y ab un berganti per guarda de Alcudia contra lo rey, *tandem erat malus*; es fuyt après de la reducció. La muller també molt mala y mal parlant contra los mas-carats y deya: «tant han robat los ciutadans e nosaltres no robarem ara?» y robava las caxas dels dits.—*Absent, present la dona.*—III §.

ILLA DEN FELIP PONT

555. Mossen Bernadí Togores genre de moss. Cavalleria: anà á Manacor ab gent per lochtinent de Governador per lo poble, y apres li destrossaren la casa é amagà 's ell perque los agermanats lo volian matar.—*Present.*—XII §, XV §.

ILLA DE MOSSEN VALERO

556. Marsal serrador: molt affectat y agermanat, gran tacany, y anà tostemps ab una scopeta en los camps contra lo rey en favor de la germania, y anava defora matant y robant los bons; morí reclús dins la ciutat.—*Mort.*—III §.

ILLA DEN GUILLEM DE PUIGDORFILA

557. Pere Armant pescador: affectat y agermanat y ladre, qui anava á traure la roba de las casas dels mascarats y particularment de la den Bartomeu de Pax, y anava armat en mostras y aplechs.—*Present.*—III §.

558. Jaume Catalá picapedrer: affectat á la

germania y parlava en favor de aquella, y anava armat ab los agermanats, é isqué contra lo rey en favor de la germania y morí en lo camp.—*Mort.*—XII §.

559. Jordi Matas forner: agermanat, y aportava un berganti y anava de Mallorca á Valencia ab los agermanats, y en la illa de Menorca perdé lo berganti que l' hey prés la galera del procurador real, y ell era açí en la ciutat, e morí de febre.—*Mort.*—I §, IV §.

ILLA DE LA LONJA DE SANT FELIU

560. Mateu Vicent alias Credo texidor: molt affectat y agermanat, cinquantener y anava armat ab los de la germania, y era fosser ó tenia carrech de fer soterrar los qui morian en temps de la peste e morí de peste.—*Mort.*—III §.

ILLA DE LA SGLESIA DE STA. CREU

561. Antoni Baró parayre: affectat y agermanat, cinquantener, empero no era home de mal; are es mort.—*Present.*—VI §.

562. La muller den Rafel Alzina mariner: affectada y agermanada y mala lengua, y ajudá á portar las bombardas al castell de Bellver en favor dels agermanats.—*Present.*—V §, IV din.

563. Miquel Bruxa corder: molt affectat y sermonador, anà á Menorca en un vaxell ab la armada dels agermanats, y fonch prés per la galera del procurador real, y posarenlo en galera y allà morí.—*Mort.*—IV §, VI din.

564. Domingo Genovés mariner: molt affectat, anava armat ab los mals ab una scopeta, y fonch á Evisca contra lo rey ab la armada y al camp.—*Present.*—VI §.

565. Bernadí Marcó traginer: affectat y agermanat, cavaller den Colom, y corria la sortija al Born; morí de peste.—*Mort.*—VI §.

566. Antoni Vallmanya forner: de germania y molt affectat, y fonch pres en lo camp del rey anant ab los agermanats y posat en presó, y après lo soltaren, y ell fugí y tornàsen en la ciutat.—*Present.*—III §, VIII din.

567. Jaume Matos pescador: affectat á la germania y anava ab los agermanats; morí en lo camp contra lo rey.—*Mort.*

568. Juan Matos son germá: affectat y agermanat.—*Present.*

569. Bernadí Reure serrador: affectat, cinquantener y guarda de Santa Creu, pero no 's

pot dir que fos mal home; ha stat reclus y mori de peste.—*Mort.*—VII §, VI din.

570. Mestre Julià sastre.—III §, VI din.

ILLA DEN TRUYOL

571. Bartomeu Pagés notari: als principis era affectat y ab los agermanats; après lo mataren los mals.—*Mort.*—I §, II §, VI din.

572. Miquel Jaume carboner: molt affectat y agermanat, sermonador y mal parlar y avalotador, y essent lo Sr. Visrey á la Real, dix lo dit Jaume estant malalt y quasi mort: «cul de tal! anem hi tots contra en Gurrea y rompam los tots,» y al cap de tres dias mori.—*Mort.*—V §, IV din.

573. Juan Domenegui pescador ó mariner: affectat y guardava la murada y prenia sou, pero no feya mal á ningú.—*Present.*—III §.

574. Juan Bisbal texidor de lli: de germania y molt affectat, guardava á la murada, y fonch á robar de la casa de moss. Payoli.—*Present.*—III §, VIII din.

575. Juan Sabater: molt affectat y agermanat y guardava á la murada, gran sermonador y maldient dels mascarats y afavorint los mals. Son fill Guillem Sabater tal com son pare y ha guardat á la murada.—*Present.*—IV §.

ILLA DE MOSS. BARTOMEU DE PAX

576. Antoni Colom parayre: gran agermanat y sermonador, matador, gran ladre y desmandat, anava ab los agermanats y fonch á robar lo castell de Bellver, e furtava la roba de las casas dels homens de honor y las caxas y altrás cosas cremava; es mort.—*Mort.*—VI §.

577. Francesch Castelló brasser: molt affectat y sermonador, guardava á la murada y anava á robar bestiar, y robá la casa de moss. Bartomeu de Pax.—*Present.*—III §, VIII din.

578. Miquel Boscana parayre: molt agermanat y cinquantener y partididor de pa, gran amich y molt affectat den Colom y anava armat en mostrás y aplechs, exia algunas vegadas per las vilas, pero no feya mal á ningú. *Jam est judicatus.*—*Present.*—VIII §.

579. Miquel Sabater.—VI §.

580. Juan Calderó pescador: agermanat y affectat, y cercava roba dels mascarats y guardava la murada y prenia sou.—*Mort.*—IV §, VI din.

ILLA DEL POU

581. Juanot Vivó pescador: affectat y agermanat, anava ab la fusta den Mora (590) quant prengueren mossen Sant Johan, y es fuyt.—*Absent.*—V §, IV din.

582. Gabriel Vaca pescador: molt agermanat y tot den Colom qui 'l tenia per home molt fiat, y anava armat al costat seu y parlava molt en favor de la germania, y fonch á sacatjar la casa den Gaspar Vinyavella, y quant degollaren los de Sant Domingo dix: «mirau com jauen los porchs;» stigué tostemps reclus dins ciutat: ha stat ja á la presó.—*Present.*—V §, IV din.

583. Bartomeu Bojosa.—III §.

ILLA DEL CORP

584. Jordi Grech mariner.—III §.

585. Gabriel Morrut pescador ó mariner: affectat y agermanat, y tostemps ha tinguda la sua barca á sou ab en Colom; mori reclus.—*Mort.*—X §, VI din.

586. Calafati mariner.—VII §, VI din.

587. Antoni Morro mestre d'axa: molt affectat y agermanat, y parlava moltes cosas en favor de la germania, y lo dia de la Lonja ab una gran destrál pegant de grans colps rompé un tros del retxat de Lonja para matar los qui eran dins en favor del rey, anant ab los mals.—*Present.*—XV §.

588. Andreu Femenia parayre: molt affectat y agermanat, y vingué en Barcelona, y allí sermonava la germania per traure son gendre de la fusta que prengueren á Ivisca, qui's deya Leonart Genovés.—*Mort.*—IV §, VI din.

589. Leonart Genovés mariner: molt affectat y agermanat, y aná ab la armada dels agermanats en Ivisca contra lo Sr. Visrey, é allí fonch pres y posat en galera e fugí de galera.—*Present.*—VI §.

590. Jaume Mora pescador: affectatissim y sermonador y perseguidor dels bons, y aportava una barqueta en favor de la germania y prés moss. Pere Juan de Sant-Johan gendre de moss. Priam Villalonga y lo fill de moss. Jólit y aportá 'ls an en Colom; fugí de la presó.—*Absent.*—VI §.

591. Francesch Frau mariner: molt affectat y agermanat, y aportava una fusta en favor de la germania y aná á Alcudia y stava en guarda de la vila contra lo rey en la mar.—*Absent.*—III §.

ILLA DE BARTOMEU TROBAT

592. Paulo mariner: affectat y agermanat, fonch pres per los del rey en lo camp y fugí, y torná en ciutat ab la germania y morí reclús dins.—*Mort.*—III §, VIII din.

593. Sebastià Castell pescador: de germania y affectat en aquella, stava á la murada guardant, pero consentia que traguessen donas de honor de la ciutat, y aprés lo volgué matar en Colom, y ell fugí y serví en lo camp.—*Absent.*—V §, VI din.

594. Miquel Sicilià mariner: molt affectat y agermanat, sermonador y de mala lengua contra los bons y en favor de la germania.—*Present.*—IV §, VI din.

595. Bartomeu Liperot mariner: molt affectat y de la germania y fonch en lo del castell de Bellver y era bombarder contra lo rey. Sa muller idem.—*Absent.*—III §, VIII din.

596. Gabriel Mulet calafat: molt affectat y agermanat, sermonador y molt mal home y apassionat, anava ab los agermanats en los avalots y stava per guarda á la bombarderia de mar, y fugí y vuy sta en Barcelona sermonant la germania, y ha dit que si Mallorca se torna levar que ell promet de star dos anys catiu para servir á Barbarossa.—Sa muller y sa filla idem.—*Absent.* VII §, VI din.

597. Pere Anglés trajiner: affectat y agermanat y ha stat tostemps reclús en la ciutat.—*Present.*—III §.

598. Bartomeu Callari mariner.—VI §.

599. Juan Entens picapedrer: agermanat y affectat, ladre y molt mal home, y aportava á degollador los mascarats, y feya franchs los catius porque li ajudassen á fer lo molí de la Riera, y dix que ell havia de menjar lo fetje de micer Forteza y de micer Juan Andreu ab all y oli y lo del Sr. Visrey, y deya que degollassen tot hom arreu als homens de honor y mullers e infants, y feu degollar lo nebot del Comte de Oliva; fonch penjat.—*Penjat.*—XVI §.

ILLA DEN FELIP JAUME

600. Pere Janer pescador: de germania y molt affectat, stava á la murada per guarda, y lo dia que 'l camp del rey se acostá á la murada, ell volgué tirar ab bombarda als cavallers, sino que en Juan Mulet no l'hey consentí donantli entenent que eran agermanats qui sen tornavan

á la ciutat, y ho vehé n' Estelrich parayre del loch ahon stava amagat.—*Present.*—VI §.

601. Miquel Pi mariner.—V §, IV din.

602. Benet Genovés mariner.—III §.

603. Francí Felip mariner: gran affectat y agermanat y cinquantener, y armá una fusta contra Alcudia, gran sermonador y perseguidor dels bons y ladre, y corregué la casa den Jacme Vinyavella y de moss. Rull y altres, y furtava bestiar; fugí ab en Pomar.—*Absent, fuyt.*—XII §.

ILLA DEN MARTÍ PONT

604. Pere Garbí mariner: molt affectat y agermanat y ladre, furtava bestiar y venia 'l, y fonch pres ab sacrament y homenatge á Ivissa que anás á Valencia per aportar letras del Sr. Visrey, y aportá las an en Colóm, y fonch pres aprés per las galeras y morí á Barcelona.—*Mort.*—XVIII §.

605. Antoni Gallard pescador: agermanat y affectat y ladre, fonch á destrossar la casa den Vinyavella.—*Mort.*—VI §.

606. Juan Artal mariner: de germania y affectat en aquella y guardava á mar ab n' Aloy Damià, y guanyava sou; es fuyt ab la fusta den Saboner.—*Absent.*—IV §, VI din.

607. Antelm Vayrano: affectat y agermanat, y fonch pres en lo camp per los del rey y posat en galera, y aprés l'han tret.—*Present.*—V §, IV din.

608. Perico Morrut pescador: affectat y agermanat, y fonch pres per lo bergantí de las galeras que anava á portar carn per los agermanats, y aprés es exit.—*Present.*—III §.

ILLA DEN JUAN ANGELATS

609. La dona Joana Piquera casada ab Jacobo del Ancona mariner: molt agermanada, sermonadora y mala lengua, perseguia los bous y deya gran mal del Sr. Visrey. Sa germana tal com ella.—*Present.*—IV §.

610. Marca Garbina: idem et peyor.—*Present.*—IV §, VI din.

611. Bartomeu Cinch claus parayre: de germania y affectat, y era capitá de la caravela de moss. Sala, y aná ab la armada dels agermanats á pendre forments per la germania.—*Mort.*—I §, X §.

612. Guillem Burguny: era scrivá de la nau de don Juan Burgués per la part de don

Francesch Burgués, y fonch á pendre la nau de fra Barrios, e anava ab la armada feta per la germania á pendre forments.—*Absent*.—XVI 9, VI din.

613. Steva de Dino tintorer: molt affectat y agermanat, amich y conseller den Colom, y feu li fer una cassada en lo pla de Sant Jordi per en Ferrer de Sant Jordi, y anava armat per ciutat ab dos ó tres agermanats, y tenia en sa casa en Messina de Inca qui era gran matador y anava ab ell y altres matadors y donava 'ls á menjar; morí de peste reclús en la ciutat.—*Mort*.—IV 6, V 9.

614. Pedro de Alvarado: affectat y agermanat, gran amich den Colom, y afavoria los agermanats, y anava y venia de açí á Valencia per la germania, y ha stat reclús en la ciutat essent lo camp del rey defora.—*Present á la presó*.—I 6, I 9.

615. Juliano ballester: molt agermanat y molt affectat, gran sermonador y avalotador y mala lengua, y anava ab los agermanats y perseguia los bons, y dix un dia alta veu: «¿perque no portan la artelleria á la Seu y no la abaten?» morí reclús en la ciutat.—*Mort*.—I 6, I 9.

616. Borges net den Bernadi Catalá, mariner: affectat y agermanat en gran manera, sermonador, avalotador y mal home, matador que anava ab en Cosme Bonet, ab en Rotger, ab en Canals y altres matadors.—*Absent, fuyt*.—VI 9.

617. Jaume Vich mariner: affectat y de germania, y anava ab los agermanats en los avalots, y ab un berganti hich ha trets agermanats y desmandats, çó es en Francesch Garau y altres.—*Absent*.—VII 9, VI din.

618. Miquel Catalá mariner.—XII 9.

919. Sebastià Reteny mariner.—VIII 9.

620. Juan Milà mariner.—VI 9.

621. Andreu Rotger mariner: gran affectat y mal home, agermanat y matador y ladre, y anava ab los matadors y ab la guarda den Francesch Colom, *erat pessimus* y era ab los qui mataren en Miquel de Pax bort de mossen Felip de Pax, y fonch en matar en Miquel Romaguera; sta á la presó.—*Present á la presó*.—IV 9.

622. Gabriel Catany qui sta als lavadors de Sancta Catalina: gran agermanat y affectat y sermonador, de molt mala lengua, y predicava la germania dient que en lo camp de Lluchmajor havia esser destrossat don Miquel de Gurrea que

axí's trobava per profecias, y lo dia que offegaren los set y n' Aloy tocá, dix: «toca n' Aloy sobre la sanch dels pecadors;» feya 's metje y profeta; no es bó á res, perque es afollat y germá den Gili quant en lo sermonar y ruindat de cors; ha stat tostems reclús en ciutat.—*Present*.—IV 9.

623. Benet Bioscas parayre: molt affectat y agermanat, sermonador y mala lengua, anava ab los agermanats y ab los desmandats, y ha stat tostems reclús en la ciutat y ab en Colom; fonch á matar en Miquel Romaguera, y un dia en Mateu Camps parayre y en Gabriel Stelrich son gendre y mestre Steva argenter venian á la volta de la vila d' amunt, y quant foren passat lo pont veheren gran avalot de gent entre los quals hi era lo dit Bioscas qui tenia una lansa, y sentiren que dix: «ó valent lansa, com l' ha aturat!» y los dits apartaren se á la part de la casa de mestre Balaguer, e á poch instant veheren allí mort en Miquel Romaguera, e per lo semblant hi era lo francés, que han scorterat, ab una coltela qui deya: «ó valent coltela!».—*Present*.

Instruhit lo procés de 17 febrer á 10 de mars de 1524. Testimonis declarants.

Gabriel Stelrich parayre.

Mateu Camps alias Savoya apuntador.

Juan Roca notari.

Juanot Audinet argenter.

Guillem Carles sabater.

PARROQUIA DE SANT JAUME

ILLA DE BERNAT MERCER

624. Bartomeu Moragues tintorer: molt agermanat, sermonador y avolatador, perseguia los bons y anava volenters ab armas en los avalots, e diuse que fonch en matar en Vadell, y anava á fer aguayts á Portopi ab XXXX ó L homens perque no fugissen mascarats; *multum malus*.—*Mort*.—IV 9, VI din.

625. Bernat Puig tintorer y parayre: molt affectat y clavari de la germania, y prenia la moneda dels que tatxavan y aportava la bossa de las composicions y ell ensemps ab en Genovard anava composant á la parroquia de St. Jaume, y anava ab los agermanats y parlava moltes cosas en favor de la germania, y deya contra moss. Cab-

aspre: «cul de tall! aquest gran mascarar va entre nosaltres! quant ha que 'l deurian haver degollat!» diu empero *unus testis* que no era home de mal.—*Present*.—II 6, V 3.

• 626. Madó Juana muller de mestre Pere tintorer: molt affectada y agermanada y sermonadora y mala lengua, y deya deu mil desastres, y de paraula matava y degollava quants mascarats eran.—*Present*.—IV 3, VI din.

627. Francisco Forteza del forn, forner: molt affectat y agermanat y sermonador en favor del poble y contra lo rey, y anava ab los agermanats armat en mostres y avalots, y penjaren son fill qui havia nom Bartomeu Forteza.—*Mort*.—IV 3, VI din.

ILLA DEN FRANCESCH MORELL

628. Juan Galmés alias Gall texidor: molt affectat y agermanat, y fonch en lo castell de Bellver quant mataren moss. Pere de Pax y stava per guarda en lo dit castell.—*Present*.—VI 3.

629. Juan Serra.—I 6, IV 3.

630. Juan Çamar brasser: molt affectat y agermanat, gran ladre y mal home, anava defora á robar todas las vinyas y quant trobava, y anava ab los desmandats armat.—*Mort*.—IV 3.

631. Jaume Soria parayre: molt affectat y sermonador, y guardava á la murada y cridava á grans crits: «ó cans fills de cans, an en Borreyó vos sou donats?» dient mil desastres del Sr. Visrey á la porta del Sitjar, y anava armat en mostres y aplechs ab una scopeta, y exia moltes vegades scaramussant ab los del rey: altre diu que no era home de mal.—*Present*.—IV 3, VI din.

632. Gabriel Cerdá alias Margoy tintorer: granment affectat, matador y gran ladre, era guarda de la murada y de la porta del Citjar, y es exit contra lo rey en camp, ha mortas moltes donas de bé del Citjar y altrás forsava, y deyanli *can gros* tots los matadors per causa que matava sens pietat, y fonch á matar mossen Juny tirantli un dardell y mossen Gual y sa muller, y finalment dels grans traydors y desmandats qui hi sian stats al costat den Cosme Bonet.—*Absent*, *fuyt*.—III 3.

633. Pere Sant Just brasser: home vell, molt affectat y sermonador; mori de peste.—*Mort*.—III 3.

634. Miquel Alsamora traginer: affectat y

guarda de la murada, pero no era mal home; vench de Porreras y relogués dins ciutat, y aquí mori de peste.—*Mort*.—VI 3.

635. Vicens Agost tintorer: affectat, gran ladre, furtava bestiar y venia 'l, fonch en lo del castell de Bellver, y dix que si ell fos stat cregut, que no hagueren mort ningú dels del castell, sino que lligats los hagueren portats al rey; feyen lo anar per forsa en mostres y aplechs, y moltes vegadas scapava quant podia, y tenia molt bona intenció, y nos sab res de mal ni li han vist fer res, salvo que donava pa per las casas dels enmorbats, y ha stat reclus en ciutat.—*Present*.—VII 3.

636. Antoni Pons Tarragoní tintorer: molt affectat y principal del poble y gran contrari al rey, y deya que abans cremarian tota la roba de la ciutat y metrian foch á cada cantó de aquella, que no 's darian al Sr. Visrey. Sa muller idem, y dix que qui li donaria lo cap den Gurrea que li daria X ducats.—*Penjat*.—I 6, V 3.

• 637. Juan Benejam tintorer: molt affectat y sermonador, gran tacany, desmandat y matador, anava en los avalatots volenters ab armas, y guardava la murada, y fonch á matar mossen Blay de Juny e dix an en Bartomeu Ozone que ell lo travessá ab una lansa, isqué contra lo Sr. Visrey en favor de la germania; fonch posat en la presó, y traguierenlo com á malalt, y es fuyt.—*Absent*.—IV 3, VI din.

638. Bartomeu Valls.—IV 3, VI din.

ILLA DE MIQUEL CLADERA

639. Antoni Cladera atzembler ó mestre de mostrar emblar á las mulas: affectatissim y anava tostemps armat ab los agermanats, anava composant y scrivint los bons, y quant havian de scriure res ell ho scrivia com á scrivá, gran sermonador; es mort de peste.—*Mort*.—VI 3.

640. Guillem Genovard parayre: granment agermanat, vell y gran sermonador y mal home, capitá de la parroquia de Sant Jaume y era lo principal dels de la germania, gran traydor y gran ladre y perseguidor dels bons y compositor, y treya todas las armas de las casas dels homens de bé, y perseguia las donas de bé, excitador de tot mal y de mala y perversa intenció; es mort á la Casa Blanca en presó.—*Mort*.—VII 3, VI din.

ILLA DE NICOLAU DE VALLOBAR

641. Pasqual Vidal texidor de lli: de germania y affectat en aquella, y anava volenters armat en los avalots, fonch elet per anar á la part forana per aportar ordís en la ciutat y feya vendre los primers los dels mascarats, y anava ab en Tarragoní per las eras, y prenia ordi y mulas de aquell y del altre; es mort reclús en la ciutat.—*Mort.*—VI 9.

642. Jaume Roca.—III 9.

643. Ramon Terrassa tintorer: gran ladre, matador y mal home, gran amich den Cosme y den Gabriel Cerdá de qui era cunyat, anava ab los agermanats ab armas en los avalots, y guardava la porta del Citjar y tenia las claus de aquella, y fonch á matar an Claret de Valldemussa, y matava donas, gran avalotador, de mala y perversa intenció; y un dia volia matar en Francesch Rubert parayre perque dormia y no volia anar á la murada y deya que 'l lansaria per una perna de la murada abax; y li ohi dir que havian aportat un pagés devant en Colom, y perque parlava contra la germania, ell y altres li havian dat scataponja.—*Absent, fuyt.*—V 9.

644. Perot Pasqual parayre: molt mal y sobre tots los mals, matador y *pessimus*, era gendre den Tarragoni, e deya que mes valia exir defora contra lo rey, que també si 'ls prenian los squarterarian; fonch squarterat, *jam est judicatus*.—*Scorterat.*—IV 9, VI din.

645. Nicolau Borrás brasser: gran affectat y agermanat, gran ladre y sermonador y perseguidor dels bons, molt vell, e induhia als mals á matar y á son fill que scorteraren qui matà en Jordi Citjes.—*Mort.*—X 9.

646. Gabriel Rafal alias Cadernera texidor de llana: molt affectat y orat, y anava per ciutat molt animós ab una ballesta parada en mostres y aplechs, y guardava á la murada, y fonch en lo camp contra Alcudia.—*Present.*—III 9.

647. Juliá Bordoy brasser: molt affectat y sermonador, y anava armat ab los agermanats en mostres y aplechs; y guardava á la murada, y es exit moltes vegadas contra Alcudia y contra lo Visrey en favor de la germania y scaramussava ab los del rey; es se mudat de fora.—*Present.*—III 9.

648. Bartomeu Juneda texidor de lli: molt affectat y principal agermanat, cinquantaner y

molt mal home, y fonch á matar mossen Juny; fonch penjat.—*Penjat.*—IV 9, VI din.

ILLA DE MOSSEN MIQUEL PUIGDORFILA

649. Pere Roca pescador.—IV 9, VI din.

650. Bartomeu Armengol parayre: agermanat y cinquantener de la parroquia y devot de la quitació, es stat sequier y capitá de una nau que armaren para pendre forments, pero no consentia que fessen mal.—*Mort.*—VII 9, VI din.

651. Bartomeu Ferrando.—XII 9.

652. Juan Simonet parayre: *non est notus*.—III 9, VIII din.

653. Agustí García.—VII 9, VI din.

654. Sebastià Roca parayre: *non est notus*.—III 9, VIII din.

655. Juanot Sala parayre: *non est notus*.—VII 9, VI din.

656. La muller de Arnau Rubert: molt agermanada y sermonadora y mala dona, parlava mil desastres en favor de la germania, y quant las donas de bé exian de la ciutat ella stava á la porta y regonexialas si aportavan res, y volgué fer matar son gendre Bernat Borrás parayre (testimoni contra ella) acusantlo an en Colom que era mascarar y de haver feta una mina qui entrava á Sta. Magdalena, y de fet en Cosme Bonet hi entrá á veurer la mina, y deya 's publicament que la dita Ruberta la havia acusada.—*Present.*—VII 9, VI din.

657. Antoni Bellver. — *Mort.* — III 9, VIII din.

658. Andreu Seguí. — *Present.* — IV 9, VI din.

659. Gabriel Sot texidor: de germania y molt affectat, y anà ab en Colom á Ivissa contra lo Sr. Visrey; y allí fonch pres y mes en galera y allí es mort, y jamás es tornat.—*Mort.*—IV 9, VI din.

660. Juan Servera.

661. Benet Panadés parayre: molt agermanat, cunyat den Colom, y anava armat axi com los altres de la guarda de aquell, y anava cavalcant ab un cavall al costat den Juanot Colom, y anà defora contra lo Sr. Visrey y fonch en la destrossa de la Pobla que hagueren los de la germania, y 'l veheren venir nafrat en la ma y scapat á solas ab en Colom, y ha stat tostamps reclús en la ciutat; pero creu un testimoni que te-

nia bona intenció, y que anava ab en Colom mes per por que per grat, porque lo havian volgut matar.—*Present*.—VII §, VI din.

662. Gabriel Miret texidor de lli: molt affectat y perseguidor dels bons, y anava armat en mostrars y aplechs y guardava á la murada e isqué defora contra lo rey, gran sermonador y bravetjador, donant sfors als de la germania, y dient mil desastres del Sr. Visrey y que los qui ab ell eran moros y que no eran res, y que quant lo Visrey entraria en la ciutat ell se tornaria batetjar altra vegada.—*Present*.—V §, VIII din.

663. Juan de Sant Johan forner: affectat y agermanat y sermonador, era dezener, y anava armat ab los mals en mostrars y aplechs, y ell y un seu mosso may feyan sino portarsen lenya dels tints; ha stat tostamps reclús.—*Present*.—IV §, VI din.

664. Aparici Ferrer parayre: molt affectat y agermanat, y aná á Ivissa ab en Colom contra lo Sr. Visrey y fonch pres y posat en galera.—*Absent*.—VIII §.

665. Gabriel Monjo parayre: als principis fonch cinquantener, pero après ho renunciá y fugí fora la illa portantsen mercaderia; es en Nàpols ha un any e mitj.—*Absent*.—I §, XIII §, VIII din.

666. Miquel Barthomeu brasser.—III §, VIII din.

667. La dona Francina Vivona vidua: molt affectada y sermonadora en favor de la germania y maldient que ho degollassen tot.—*Present*.—VII §, VI din.

668. Jaume Antich pescador: molt affectat y agermanat y anava volenters armat en los avalots; es mort reclús en la ciutat.—*Mort*.—XI §, IV din.

ILLA DEN JACME PUJALS

669. Bernat Isern parayre: molt affectat, de mala y perversa intenció, es stat carceller per en Colom en lo temps de la germania, y era gran sermonador, y anava volenters en mostrars y avalots armat ab un gossalet, y aná á Ivissa per subvenir lo poble y après hi torná ab l' armada den Colom, y allà morí per la germania.—*Mort*.—IV §, VI din.

670. Jaume Garau corredor de coll: molt affectat, sermonador, avalotador y trompeta de la germania, feya totas las cridas per los Coloms

sots pena de carabuxo y scataponja, amenassava als bons y excitava tots los agermanats que sti-guessen forts en la germania, y tostamps anava per la murada sonant ab la trompeta que fessen bona guarda, y may dormia tant era sollicit, y finalment gran traydor, inimich dels bons y de péssima intenció; morí reclús.—*Mort*.—XII §.

671. Miquel Garau son fill: matador y mal home y principal agermanat, fonch squarterat per gran matador y traydor.—*Scortlerat*.—X §.

672. Juan Uguet forner: molt affectat y agermanat, fugí un any y mitj ha poch mes ó menys.—*Absent*.—VIII §.

673. Juan Sabater texidor de lli: molt affectat y agermanat y sermonador, anava armat ab los mals y ha stat tostamps reclús en la ciutat; stá á la parroquia de St. Nicolau.—*Present*.—VII §, VI din.

674. Antoni Guells parayre: matador y gran traydor agermanat, y diu se que fonch consent en matar lo germá den Panadés, y fonch lo qui descobrí lo concert que tenia en Sampol y altres de matar en Colom, y fonch causa que mataren á molts qui eran de dit concert, y asse-nyaladament en Jaume Pere ciutadá passá prou perill.—*Present á la presó*.—VII §, VI din.

675. En Burguera brasser.

676. Salvador Rubi parayre: molt affectat y sermonador, y anava armat en mostrars y aplechs, y feya la elecció dels homens qui havian de anar en lo camp de la germania contra Alcudia, y guardava los homens y donas de bé per la germania y feya 's pagar, y ha guardat la muller de mossen Juanot Puigdorfil y la casa de mossen Negre Pachs, y diu la senyora Pachs que stant guardantla un vespre lo dit Rubí li dix que volia entrar en la cambra para dormir ab ella y que ella reptá 'l y ell respós que no volia entrar en la cambra sino pera guardar que no fugís; ha stat tostamps reclús en la ciutat.—*Present*.—IV §, VI din.

677. Antoni Gibert brasser.—VII §, VI din.

678. Bernat Matheu parayre; *non est notus*.—IV §, VI din.

ILLA DEN JORDI MIR

679. Juan Ballester texidor de llana: molt affectat gran ladre y perseguidor dels mascarats, gran sermonador y avalotador, y anava armat

ab los mals, y ha guardat la murada y prenia sou, y enderrocà los tints de mestre Bartomeu Ballester, y isqué en lo camp contra lo rey; es mort reclús en ciutat.—*Mort.*—VI §.

680. March Torrent parayre: molt affectat y sermonador, y deya gran be de la germania, y anava armat en las mostas y aplechs, y guardava á la murada; no feya mal á ningú; altres diuen era gran avalotador y molt mal home y de mala intenció, que perseguia terriblement los mascarats de lengua; han lo posat en la presó y composat, y après de esser fora li han entés á dir que té speransa de cobrar lo que ha pagat.—*Present á la presó.*—III §, VIII din.

681. Guillem Sitjas brasser: gran avalotador y ladre y acoltellejador per camins, furtava bestiar de fora, y es fama que levá lo nas an en Miquel Oliver algutzir y sen avanava que li havia pegat y sen havia afartat; ha stat á la presó.—*Present.*—IV §, VI din.

682. Bernadí Riusech: affectat y anava ab los agermanats armat, ha stat tostamps reclús en la ciutat.—III §.

683. Juan Barceló pescador.—VI §.

684. Bernat Barceló texidor de llana.—IV §, VI din.

685. Mateu Forns texidor de llana: molt affectat y sermonador, y anava molt furiós ab los agermanats, y exia cada vegada en lo camp contra lo rey á cavall y en totas las armadas que feyàn los de la germania, y ha guardat á la murada, gran servidor den Jaume Lops; ha stat tostamps reclús.—*Present; ha stat á la presó.*—VII §, VI din.

686. Lorens Bosch brasser.—VI §.

687. Miquel Adrover parayre: affectatissim y dels principals agermanats, de mala y perversa intenció, cinquantener, compositor y avalotador, y guardava la murada y anava volenters ab armas en los avalots, é isqué de fora contra lo rey, y anava á traure las robas y altres cosas de las casas dels mascarats, y fonch á Sant Domingo á matar los homens de bé, y sen aportá unas sabatas y antiparas y altres cosas dels que havian morts ell y en Sagrera qui es á la presó, *pessimus.*—*Mort.*—IV §, VI din.

688. Antoni Adrover brasser: molt affectat sermonador y avalotador, y guardava la murada; ha stat tostamps reclús y mori de peste.—*Mort.*—III §.

689. Antoni Saurina parayre: mala persona, gran sermonador y avalotador, stava guardant al Sitjar á la murada, y tostamps cridava: «qué fas, Borreyó? vets los allà! moros, moros! cremadors de sglesias, cremadors de sglesias! veniu traydors!» cridant e dient mil desastres, animant los de la germania contra los del rey.—*Present.*—IV §, VI din.

ILLA DE BERNAT JOLI

690. Juanot Granollachs mercader: molt affectat y amich dels Coloms, anava volenters ab los agermanats ab armas, y anà ab la nau den Bayona y prés la caravela de mossen Sala y ab bras de la germania tragués en Fonoll notari de la part y scrivania que tenia en la nau, y anava per capitá de la dita nau de armada para pendre forments y contra lo Sr. Visrey en Ivisca, y prés la nau de fray Barrios que mataren; es mort se diu fora la terra.—*Mort.*—III §, XVIII §, VIII din.

691. Guillem Seguí mercader: dels principals de la germania, y als principis treya los comptes á la sala dels qui devian á la universitat per los agermanats, y ha stat açí tostamps ab ells armat y parlant en favor de ells y afavorint-los á cavall ab ton son poder; ha poch que es fuyt après de la reducció.—*Absent.*—I §, XVII §, VI din.

ILLA DE BERNAT ALBERTÍ

692. Antoni Padró parayre; *non est notus.*—III §, VIII din.

693. Antoni Burgués traginer: molt affectat y agermanat, anava armat ab los mals y perseguia los bons, jugava á la sortija al Born ab los altres; ha stat reclús en la ciutat.—*Present.*—VI §.

694. Pere Alforgens parayre: anava ab los agermanats armat ab una rodella, pero no 's sab que fes mal; ha stat reclús en la ciutat fins que es mort de peste, essent sitiada la ciutat.—*Mort.* V § IV din.

ILLA DEN PONÇ DE LLANERAS

695. Andreu Talladas texidor: molt affectat y avalotador, guardava á la murada al Sitjar, afavoria y sermonava la germania, y anava armat en mostas y aplechs, segons creu cert testimoni, abans per forsa que per grat; altre diu que

enderrocava casas dels bons y los tints de mestre Bartomeu y aportavasen molts cayrats, e isqué en lo camp contra lo rey; ha stat tostemp reclús.—*Present*.—IV §, VI din.

696. Antonina sastressa: gran affectada y agermanada y sermonadora, han li penjat son fill, y son gendre en Navarrés morí de peste á la derreria, era molt affectat y agermanat.—*Present*.—V § IV din.

697. Ferrando brasser.—III §.

698. Martí Jordi parayre: anava ab los agermanats quant lo demanavan, y guardava á la murada, y ha stat tostemps reclús, no feya mal á ningú; altres diuen era molt affectat, y stava per guarda á Sta. Magdalena perque mascarats no s'hi fessen forts, y feya foch y cuynava y menjava y dormia dins la iglesia ell ab altres.—*Present*.—XII §.

ILLA DEN RAMON DE MOYÁ

699. Perot Ribas moliner de draps y adoba molins: sta al molí de son cunyat que's diu Ferrá, molt affectat, y anava armat en mostrats y aplechs, y fonch un dels qui isqueren per lo desafiú que volian fer tres per tres ab los del rey, gran ladre y matador, y diu en Sancho que ha vist com ell matá lo germá de fra Ferrando al carrer de Sant Antoni, y aprés que fonch en terra lo ajegueren sobre un femer, y lo dit Ribas pres la spasa per lo pom y ficá ley molts vegadas per lo coll á gran pressa, y aprés lo despullaren y levarenli tota la roba; e dix an en Colom abans de assó, que sino degollavan frares y capellans, que may starian en repós; era germá den Ribas que sentenciaren en Ivisca (239).—*Present*.

700. Juan Orell parayre y dos fills: molt affectats y grans ladres y eran se fets senyors de la casa dels Cotoners y perseguian los bons, y lo pare gran sermonador en favor de la germania, y volia matar mossen Uguet de Pax germá de mossen Juanot, y los fills anavan continuamente armats en rondas y aplechs y molt furiosos, y son exits de fora contra lo rey y guardavan á la murada, han stat reclusos tostemps dins la ciutat; y un dels germans só es lo sastre qui's diu Antoni, era alferiz de la gent de St. Jaume y fonch per guarda al castell de Felanitx y tenia fama de matador y aquí es fuyt. Las mullers idem y la mare totas agermanadas.—VI §.

701. Guillem Pelegri parayre: molt affectat y gran sermonador y avalotador, era cinquantener y perseguia los bons y robava lo que podia, y parlava tostemps contra lo Sr. Visrey dientli *fideu* y *Borreyó*, y stant á la murada guardant deya á grans crits al pagesos essent lo camp á Jesus: «traïdors, á qui us sou donats? á moros,» y en fi gran agermanat. Sa muller sta á Santa Ponsa.—*Mort*.—VI §.

702. Antoni Jaume.—IV §, VI din.

703. Antoni Carbó.—IV §, VI din.

704. Juan Rexach forner: grán agermanat y traydor, y tenia fama de matador, y anava ab en Blay Rexach son consingermá que han scorterat, y continuament ab los matadors armat cubert ab un jaquet y mànegas de malla, y quant volian matar en Veyn ell fonch lo qui li volia pegar primer alt en la murada dehont lo devallaren, e sino per en Tarragoni qui'l defensá lo hagneren mort, gran sermonador y avalotador, guardava á la murada, y exia defora contra lo rey, y anava á robar, y ha stat tostemps reclús dins la ciutat; sta ara al forn den Coll al Temple.—*Present*.—VIII §.

ILLA DEN GABRIEL GENOVARD

705. Monyoz (Alonso) texidor de lli: molt affectat y sermonador y guarda de la murada, anava armat ab los mals, e quant hi havia avalots ell exia volenters, ha stat reclús tostemps en la ciutat; es mort de peste.—*Mort*.—VI §.

ILLA DE ANTONI SPANYOL

706. Pere Artes sabater: molt terrible y gran sermonador y fautor de la germania, y perseguia los bons y anava armat en mostrats ab los agermanats, y feya tostemps ronda per ells, deya mil desastres dels mascarats y may feya sino degollar y matar de paraula, y ha stat tostemps reclús dins la ciutat. Als principis de la germania vingué de Valencia e dix an en Carrió sabater e an en Massaguer y tots los principals de la germania: «vejam que sabreu fer, que en Valencia han degollats en lo castell de Morvedre mes de vint convallers, e tota la roba se han partida; vejam que sabreu fer.» Y no passaren vuyt dias que's segui lo del castell de Bellver, Era hi present mestre Benet Hispano sermonador y mestre Sancho picapedrer.—*Present*.—XV §.

ILLA DEN MATEU DE SANT-JOHAN

707. Johan Darder parayre: affectat y anava tostemps armat ab los agermanats, era dezener y partidador de pà, y gran avalotador y guardava à la murada y al castell de Felanitx e isqué fora contra lo rey.—*Present.*—X §.

708. Juan Sicilià trepador: affectat y anava en las mostrass volenters armat, y mori reclus en la ciutat, pero no era home qui fos para fer mal. Son genre, fill de mestre Felip Juan sabater (n. 313) y cunyat den Ripoll sombrerer, era affectatissim y molt mal y gran traydor y parlador, y fonch taxador y afavoria los de la germania contra lo rey; mori reclus en la ciutat.—*Mort.*—XII §.

709. Mestre Gonsalvo pintor: affectatissim y anava armat ab los agermanats, y era molt den Colom, que sa muller del dit Gonsalvo alletava una filleta den Juanot Colom, y anava sermonant la germania dient mil herejias, y per aqueixa causa per haver incidit en crim de heregia per los desastres que deya, lo han cremat. (Axi ho declara un testimoniu unich à 23 dezemb. 1523 encare que en el proces figura dit Gonsalvo entre 'ls vius y presents.)—*Present.*—VIII §.

ILLA DE MOSSEN JORDI MIQUEL DE ST. JOHAN

710. Julià Forns specier: gran ladre y traydor y perseguidor dels bons, y parlava mil desastres y anava armat en mostrass y aplechs, y guardava à la murada, y robava tot lo que podia; era cavaller den Colom, y exia ab un cavall en scaramussas y armadas contra lo rey, y ha stat dins la ciutat reclus ell y son germà qui era tal com ell: stan à la presó los dos.—*Present.*—VI §.

711. Simó Ballester sastre.—XVIII §, VI din.

ILLA DEL PONT TRENCAT

712. Pere Ferrer forner: affectat y exia armat en mostrass y aplechs, y anava traginant ab un rossi, à portar vitualles à Alcudia, en lo camp de la germania, pero ell se clamava que le hi feyen anar per forsa y que algun dia ho pagarian: ha stat reclus en la ciutat.—*Present.*—Son germà Damià anà en lo camp den Colom contra Alcudia, y acoltellajarenlo en la Pobla los del camp del Visrey, y après que fonch açí mori dels colps.—*Mort.*—VI §.

713. Pere Juan menorquí, texidor de lli: affectat y sermonador, era dezener y anava armat ab los mals y guardava à Santa Magdalena, mori reclus en la ciutat.—*Mort.*—VI §.

714. Juan Lladó parayre: *non est notus.*—*Mort.*—IV §, VI din.

715. Pere Burguera texidor de lli: anava ab los agermanats armat y adheria ab ells, no feya mal à ningú.—*Present.*—V §, IV din.

716. Esteva Gari texidor de lli.—IV §, VI din.

ILLA DE MICER JUANOT GUAL

717. Micer Joannot Gual advocat del poble y principal de la germania: à consell seu se feya tot lo que lo poble feya, y ell aconsellà que sospenguesen lo senyor Visrey, y per son consell ha fet gran mal en la terra, y tots los XIII anavan à casa sua à prendre consell.—*Absent.*—XLII §.

718. Joanot Gual son fill: no 's sab res contra ell.—*Absent.*—VII §, X §.

ILLA DE ANTONI DOMENECH

719. Mateu Pasqual menorquí texidor de lli: affectat y sermonador, e guardava à la murada e isqué de fora al camp den Colom contra lo rey, y ha stat tostemps reclus en la ciutat, y mori de peste. Té los bens mossen Pere Juan Fortuny prevère.—*Mort.*—IV §, VI din.

720. Sebastià Oriol parayre: *non est notus.*—VI §.

721. Juan Cabanellas texidor de llana: guardava la casa de mossen Juny per los agermanats, era home vell, y tenia fama de mascarar; altres diuen era de germania y molt affectat y sermonador.—*Mort.*—III §, VIII din.

722. Jaume Company parayre: affectat y de germania y anava ab los mals armat, gran avalotador, e isqué de fora al camp contra lo rey y allí mori que 'l degollaren los del rey en la destrossa del Rafael Garcés: diuen empero dos testimonis que lo tenian per bó y mascarar y que li han ohit dir moltes bonas paraulas.—*Mort.*—VI §.

723. Gabriel Juan parayre: affectat y anava armat ab la ronda y en las mostrass, stava de fora y après que fonch vingut lo camp del rey ell se retragué dins la ciutat, y stigué reclus fins que mori de peste.—*Mort.*—IV §, VI din.

724. Juanot Delmer notari: era scrivà del

poble que scrivia los secrestes dels bons y las robas que venian dells, diuen que ho feya per forsa y que los qui lo han praticat no saben fós agermanat sino de bona intenció.—*Mort.*—VII §, VI din.

ILLA DE JUAN SUNYER

725. Bernat Fiol texidor de llana: affectat, anava armat en los avalots ab los agermanats, e isqué de fora contra Alcudia, y après morí reclus en la ciutat.—*Mort.*—VI §.

726. Juan Mager parayre y texidor: guardava á la murada, diuen que era bó y que volia fugir al camp del rey; morí de peste.—*Mort.*—V §, IV din.

727. Rafel Pons trajiner: molt affectat y agermanat, gran ladre, anava ab en Meliá qui robavan los bons; fonch penjat per los de la germania.—*Mort.*—VI §.

728. Damiá Danús texidor de llana: affectat y sermonador y guarda de la murada, y anava armat per ciutat ab los agermanats; morí reclus en la ciutat.—*Mort.*—VI §.

729. Antoni Canyellas picapedrer: molt affectat y agermanat, y anava per la ciutat ab una ballesta parada y amenassava als bons tantost que ell los desserraria la ballesta; morí en la ciutat reclus.—*Mort.*—VI §.

730. Jaume Sabater brasser.—VII §, VI din.

731. Pau Sabater brasser.—III §, VIII din.

732. Francesch Sequier texidor de llana: affectat á la germania y anava molt armat, aná á Ivissa ab en Francesch Colom ab la armada contra lo Sr. Visrey y allí morí; altre diu fonch pres y més en galera.—*Mort.*—IV §, VI din.

733. Pere Crespi alias Squerrer texidor de llana: es stat de germania y anava ab los agermanats y era dezener, pero après li levaren la dezena per sospitós de mascarar, y ell era molt content; stigué tostamps reclus y es mort assí après de la reducció.—*Mort.*—VIII §.

734. Francesch Picard texidor de llana: affectatissim e instador de mal, gran sermonador y avalotador, composador y ladre, molt desmandat y gran traydor, anava armat ab los mals y guardava á la murada, y treballava en salvar los mals; morí reclus en la ciutat après de la reducció.—*Mort.*—IV §, VI din.

735. Mateu Comellas texidor de llana.—V §, IV din.

ILLA DE MOSSEN PERE RAMON SANT-MARTÍ

736. Feliu Benejam official: affectatissim y gran traydor, sermonador y avalotador molt terrible, perseguidor dels bons y afavoridor dels mals, instador de mal, de perversa intenció, y fonch tostamps desmandat contra lo rey y official den Colom, que aportava los mascarats presos devant en Colom allá hon los podia haver y prenia robas de aquells, molt gran ladre, y feya matar, y anava defora á fer tot mal; morí reclus en la ciutat.—*Mort.*—IX §.

737. La dona Jacomina: molt affectada y agermanada, gran sermonadora y avalotadora, y deya que degollassen tots los mascarats y perseguia tots los bons.—*Morta.*—VII §, VI din.

738. Miquel Jacomí son fill: gran affectat y sermonador, y deya mal dels bons amenassant-los, y tantost que hi havia avalot ó moviment ell se armava en blanch y anava ab los agermanats armat ab un cosselet y una scopeta, y aportava la bandera de Sant Jaume per la germania, y guardava á la murada, y de nits y de dia anava cridant per ciutat dient: «exiu, traydors, exiu, sino traurem vos tots per la perna», y aná defora al camp contra Alcudia y contra lo Sr. Visrey, e morí reclus; es hereu de son germá frare de la Mercè.—*Mort.*—X §.

ILLA DE MIQUEL MAS

739. Miquel Moll parayre: affectat á la germania y anava ab los agermanats, e isqué contra lo rey de fora, y morí reclus en la ciutat. Sa muller idem agermanada.—*Mort.*—III §.

740. Pere Janer parayre: affectatissim, isqué contra lo rey en favor de la germania, e fonch pres per los del rey e posat en galera.—*Absent, en galera.*—V §, IV din.

741. Vicent Armengol: molt affectat y sermonador y contra los mascarats y contra sos fills qui eran bons, anava armat ab los agermanats y era dezener y partia las armas, y guardava casas de homens de bé, e isqué defora contra lo rey en favor de la germania, morí reclus en la ciutat.—*Mort.*—III §, IV din.

742. Jordi Janer parayre: molt affectat y anava armat ab los agermanats, isqué contra lo camp del rey y fonch á Selva, y al rafal Garcés lo prengueren, y après fugí del camp del rey y torná á la ciutat y guardant la murada fonch ferit, y morí açí reclus.—*Mort.*—III §.

ILLA DE JUAN FORTUNY

743. Juan Fullana parayre: molt affectat y gran maliciós y fautor dels mals, isqué fora contra lo rey, y era dezener, y anà contra la vilà de Alcudia y en tots los camps den Colom ab gran affecciò, ha guardat á la Seu, y era gran ladre, e mori als Tints de un colp de scopeta que li tiraren los del senyor Visrey.—*Mort.*—VII 9, VI din.

744. Miquel Bertran manobre: de germania y molt affectat y anava armat en mostrats y aplechs, y es stat contra lo rey y ha guardat á la murada y fonch á Ivissa ab los de la germania y scapà, fonch en lo del castell de Bellver e dix essent se seguit lo dit cas publicament: que ell tenia lo cor cumplit que havia vist per terra en Juan Peix bort de mossen Pere Spanyol que degollaren en lo castell e que tal mort com era ell li havia ficada la visarma per lo cors; e furtà del dit castell un plat de stany e una salada y una tassa de vidre que diuen li donà una minyoneta que havia stalviada, pero diuse que hò tornà, y après stigué tostemps en Sancta Cathalina ferit de peste.—*Present.*—IV 9, VI din.

745. Bartomeu Morro forner: gran traydor agermanat, anava en las mostrats y aplechs de la germania armat, y ha guardat á la murada, y es exit contra lo rey, gran ladre qui anava robant per las casas dels mascarats, y perseguia los bons y afavoria los agermanats.—*Present.*—IV 9.

746. Juan Ramon picapedrer: granment agermanat, gran sermonador y avalotador, gran ladre y gran matador, y fonch á matar á Gabriel Conchillo y á mossen Pere Gual y á Pedro Vassques lo musich, y anava tostemps ab los matadors, y es exit contra lo rey en favor de la germania, y ha stat tostemps reclús en la ciutat fins á la reducciò, y es fuyt á Menorca.—*Absent, fuyt.*—VII 9, VI din.

747. Gabriel Fonoll texidor de llana: vell terrible granment affectat, gran sermonador, avalotador y gran traydor, inimich del rey y perseguidor dels bons, de mala y perversa intenciò, scandalós, instador tostemps de mal, y tenia en casa sua Gabriel Conchillos y allí l feu degollar, y quant hagueren ofegats los set desmandats ell deya publicament: «cul de tall set cavalls nos han levats;» y anà defora contra lo Sr. Visrey, y guardava la murada ab sou y las

donas de bé; mori de spant quant la ciutat se reduhí. Son fill idem tal com ell.—*Mort.*—IV 9.

ILLA DE PERE GUAL

748. Pere Uguet texidor: gran agermanat, sermonador, avalotador y perseguidor dels bons, era dezener, anava ab una ballesta parada per ciutat, y fonch á Ivissa ab en Colom contra lo Sr. Visrey y allí mori en favor de la germania. Sa muller tal com ell.—*Mort.*—III 9, VI din.

749. Bernat Sagrera parayre: gran traydor y gran ladre, era cinquantener y exia armat en las mostrats de la germania, guardava á la murada y á la Seu y levava lo que aportavan á menjar als de la Seu, exi contra lo rey y guardà al castell de Felanitx, y anava composant y robant los mascarats, y per las alquerias robant blat y tot lo que podia, feya grans sobras á las donas de honor que guardava, y era's fet senyor de casa mossen Sureda, y fonch á matar en Baltasar Ferrando del carrer de Sant Antoni, y entrà en casa den Baptista Benet y volgué l degollar y robà li unas cuyrassas, e dix an en Bartomeu Ozona que ell se tenia per pecador que era stat en lo de Sant Domingo, y ell tragué de Sant Domingo en Salamanca y defora lo mataren, y fonch també á la mort de tots los demés qui staván allí. Es á la presó: ja es squarterat. Sa muller era molt mala dona y gran sermonadora en favor de la germania.—*A la presó, squarterat.*—IV 9, VI din.

750. Jaume Nadal brasser: molt agermanat y gran traydor, anava armat en mostrats y aplechs y aportava tostemps una ballesta parada que li havia donada en Colom, manava molt en la germania, guardava á la murada y es exit en lo camp contra lo rey, y tostemps anava ab en Sagrera y adés adés los dos tiravan roba de mascarats en lurs casas, y anavan de nits tocant per las portas para robar dient: «levau, traydors; los inimichs son açí, y dormiu?» y perseguia los bons, y anava furtant defora assenyalamént á Sarrià ahon ell ab altres furtaren forment; es stat tostemps reclús en la ciutat; sta ara á la vinya de mossen Valero.—*Present.*—IV 9.

751. Antoni Marimon brasser: de germania y molt affectat, cavaller den Colom, anava armat en mostrats y aplechs, e isqué fora contra lo rey, anava tostemps ab en Genovard sobreposat dels sabaters qui robava tot quant podia per las

casas de fora dels mascarats y bestiar que aportaven en ciutat; ha stat tostemps reclús.—*Present*.—III §, VIII din.

752. Miquel Fiol sabater y tintorer: anà á Ivissa contra lo rey ab en Colom, diuse que per força, y allí morí en favor de la germania, ó fonch pres y posat en galera y jamés es tornat.—*Mort*.—III §, VIII din.

ILLA DE SANT JAUME

753. Pere Vidal texidor de llana: gran affectat y agermanat, avalotador y sermonador, fonch dezener, y en los avalots sortia tantost ab la sua dezena armat, es mort reclús en la ciutat, altre diu que en Ivissa en favor den Colom.—*Mort*.—III §.

ILLA DE MOSSEN JUAN LOSCOS

754. Steva Rebassa.—IV §, VI din.

755. Jaume Galiana notari: molt affectat y agermanat, gran sermonador, parlava mil desastres en favor de la germania, conseller den Colom, y quant en Colom volia fer res anava á casa sua á pendre consell de ell perque stava malalt, y donà li vint lliuras per sos traballs, las quals ha tornadas á la universitat après de la reducció en presència den Mollet lo vell.—*Present*.—XVIII §.

ILLA DE LA SGLESIA DEL SEPULCRE

756. Antoni Moll texidor de llana, qui sta ara al Mercat: molt affectat y agermanat, gran avalotador y sermonador, y gran parlar en favor de la germania y contra los bons amenaçador, era dezener y anava armat ab la sua dezena en tots los avalots; ha stat tostemps reclús en la ciutat.—*Present*.—IV §.

757. Miquel Galiana texidor de lli: affectat, anava armat ab los agermanats, no feya mal á ningú, ha stat tostemps reclús en la ciutat.—*Mort*.—IV §, VI din.

ILLA DE MOSSEN JUAN DE PUIGDORFILA

758. Steva porgador: gran affectat y agermanat, anà á Ivissa contra lo rey, fonch pres y posat en galera.—*Absent, en galera*.—VI §.

759. Sebastià Oliver forner: molt affectat, anava armat en mostres y aplechs, gran morebit en favor de la germania, anà contra Alcudia

essent allí lo regent, y tornat en ciutat contava tot lo que havia fet afavorint la germania; ha stat tostemps reclús en la ciutat.—*Present*.—VII §, VI din.

760. Juan Pujol parayre: molt affectat y agermanat, gran ladre y avalotador, y robava defora y per la ciutat las casas y vinyas dels mascarats, e isqué cada vegada contra lo rey en favor de la germania, y trahi la Sra. Cotonera y sa germana muller de mossen Juanot Barthomeu e mataren aquesta; ha stat reclús, e es mort de peste en la ciutat.—*Mort*.—IV §, VI din.

761. Rafel Sala brasser.—VII §, VI din.

762. Juan Vallmanya pescador.—IV §, VI din.

763. Jaume Scrivà ferrer fill den Scrivà apuntador: gran traydor agermanat bombarder del Sitjar y centinella de la murada que tirà molts tirs al camp del Sr. Visrey, nebot de mestre Damià bombarder, anava armat molt furios en las mostres, e isqué en tots los camps contra lo rey ab una scopeta al coll, gran avalotador y sermonador, y perseguia los bons, y anava ab los matadors, y may parlava sino de matar y robar, y anava cridant «muyren mascarats», y de fet anava robant defora y matant, y vingué un dia corrent per lo carrer de Sant Jaume avall cridant: «muyran, cul de tal Deu! totas las donas de honor, muyran», y volgué matar á la Sra. Maxella la qual morí de spant après, y finalment es stat tal que deuria star al costat den Colom qui es stat atenayát y scorterat, tant era mal home; y tostemps ha stat reclús, y vuy se passetja que altera los miradors, y ha stat á la presó á la Casa Blanca, y vuy se passetja. Aprés fonch penjat.—*Present, penjat*.—IV §, VIII din.

764. Antoni Roig brasser: molt affectat y gran sermonador y avalotador, anava continuamente y volenters en los avalots ab armas, y robà á mossen Genovard fill de mossen Perot tota la casa en la sua vinya y han vist après com li pagava per lo dit robo, gran ladre, isqué fora en lo camp contra lo rey, y ha stat tostemps reclús en favor de la germania.—*Mort*.—IV §, VI din.

765. Silvestre Bonrí brasser: affectat, anava armat en los aplechs ab los mals, y era sermonador en favor de la germania; ha stat tostemps reclús en la ciutat.—*Present*.—IV §, VI din.

766. Bastomen Forteza calçeter: gran agermanat y gran traydor, mal home sermonador y

cruel, matador, ladre, homeyer, violador de donas: ja lo ha squarterat per sos demèrits lo Sr. Visrey.—*Squarterat*.—VI §.

767. Miquel Molins texidor de lli: molt affectat, gran sermonador y avalotador en favor de la germania, anava armat en mostrás ab una spasa, rodella y jaquet de malla, guardava á la murada, y exia moltas vegadas contra lo rey en los camps, ha stat tostamps reclús en la ciutat. —*Present*.—III §.

768. Miquel Barthomeu.—III §, VI din.

• 769. Guillem Pere menor, stava en un rafal prop la Reyat: molt affectat y agermanat, anava ab los desmandats, y aná á Alcudia en favor de la germania, y fonch en la exida que feren los desmandats quant mataren al Salt del Aygua ó á las Set Ayguas lo nebot del compte de Oliva, y diuse que ell hi fonch, y sen aportaren dos carros carregats de blat del Sr. Visrey, y en totas las exidas que 's feren contra lo rey tostamps isqué ab ells lo dit Guillem Pere, y retragué 's dins la ciutat ell y la mare, y açi 'es mort reclús. —*Mort*.—IX §.

Instruït lo procés de 23 dezembre de 1523 á 2 de febrer de 1524. Testimonis declarants.

Vicent Amades official dels clavaris.

Jaume Pere ciutadà.

Gabriel Santiscle apotecari.

Guillem Carles sabater.

Francesch Mollet notari.

Bernat Borrás parayre.

Bartomeu Ozona parayre.

Francesch Rubert parayre.

PARROQUIA DE SANT MIQUEL

ILLA DE MOSSEN BENNASSER

770. Antoni Nadal parayre: *non est notus*. —*Mort*.—VII §, VI din.

771. Tomás Genis pintor: molt affectat, gran sermonador y avalotador y composador, y anava ab una alabarda per ciutat y ab un gorgueri al coll, anava á pendre forments y robas de mascarats, y exia defora á pendre ordís dels bons y venia 'ls, aná á Ivissa contra lo Sr. Visrey ab en Colom capitá de cinquanta homens, y allá fonch mort per los del rey en favor de la germania. —*Mort*.—IX §.

772. Pere Bordoy parayre: molt affectat y agermanat, capitá de St. Miquel y cinquantener, gran sermonador y mal home, avalotador e instador de mal y afrontador dels mascarats, anava tostamps per ciutat ab una spasa de duas mans molt furiós y guardava á la murada, molt affectat den Colom, y alguns dias abans de la redució dix, que ho ohi en Mollet lo vell, per moltas vegadas, recoldat á la taula den Abrines, que seria bó que traguessen tots los minyons y donas de la ciutat y que hi metessen foch á quatre cantons, y que tots isquessen contra lo Sr. Visrey y que morissen tots y que 's cremàs la ciutat: ha stat reclús y es stat já á la presó. *Jam fuit judicialus*.—*Present*, á la presó.—II §, VIII §.

• 773. Nicolau Abrines apotecari y specier: gran sermonador y avalotador, molt terrible de lengo, deya mil desastres y feya tot quant podia de paraula sermonant y dient mal dels bons y be de la germania, guardava á la murada, fonch elegit per los apotecaris per acompanyar en Colom y tostamps anava ab ell y era son parent, y acusava los mascarats y may desitjava sino mal, y alegrava 's molt quant nafravan ó matavan algun mascarat, y quant ne veyá algun deya: «tu hi caurás,» y altrás vegadas deya: «are aquest seria fer sacrifici á Deu matarlo,» y dix á un fill den Pere Fornas parayre: «mira, ton pare sen es anat al camp, encare 't degollarem á tú». Y ans que matassen en Prats, deya lo dit Abrines: «tu hi caurás, no t'hi valdrá lo senyal de la Inquisició.» Ha stat tostamps reclús. —*Present*.—VII §, VI din.

774. Blay Jaume traginer: molt affectat y molt mal, parlant mil desastres contra los bons y molt voluntari en favor de la germania, y anava en los aplechs als principis armat ab una massa de ferro y una gran pica y llansa, gran ladre qui tostamps anava robant forment y bestiar per lo terme de la ciutat y un dia lo veheren que aportava dos bestias de lana, una morta altra viva, ab un mul que havia furtat de mossen Domingo Nicholau; e quant mataren en Perot Prats notari, lo dit Prats se lansá á casa del dit Blay per campar, y ell feu lo exir de fora y allí lo mataren, e quant lo feya exir per forsa deya: «exiu, que no havem menester mascarats.»—*Present*.—IV §, VI din.

ILLA DE JORDI JUAN

775. Jordi Juan parayre: vell molt agermanat y gran sermonador, conseller den Colom, stava á la Universitat y era un dels qui rebian las composicions per la quitació y prenia la moneda, perseguia los mascarats molt terriblement, e dix an en Pere Forns parayre que son nebot del dit Forns havia scrit á Sicilia que no trame-tessen forment açí y que ell ja ho sabia amenas-santli, e lo dit Forns dixho á son nebot qui's trastejá tant que mori de por que no'l matassen; y lo dit Juan mori reclús en la ciutat de peste.—*Mort.*—I §.

776. Onofre Garau parayre: molt affectat, anava armat ab una ballesta parada ab los agermanats y era vell, sermonador, avalotador, y deya molts desastres en favor de la germania; mori de fora.—*Mort.*—V §.

ILLA DEN JAUME GARAU

777. Perot Lobet texidor de llana: molt affectat, era dezener y morber de la germania, anava armat ab los mals y guardava mascarats, sermonador y deya molts desastres de paraula en favor de la germania; mori reclús dins la ciutat, altres diuen que es viu.—*Mort.*—IV §, VI din.

778. Miquel Blanch texidor de llana: molt affectat, anava ab los agermanats ab armas, y exia á tots los avalots; ha stat reclús en la ciutat y mori dins de peste; segons altre diuse qu'es viu y present en la ciutat.—*Mort.*—V §, IV din.

779. Antoni Mora parayre: de germania y molt affectat, vell y parlador, aná á Ivisca ab la armada contra lo rey ab en Francesch Colom, y allí fonch pres y posat en galera, y mori en la del procurador reyal abans que arribás açí.—*Mort.*—III §.

ILLA DE LA VIUDA SALA VEDRIERA

780. Guillem Quintana hortolá: terrible agermanat y affectatissim, gran traydor y rebel·le, gran ladre, matador y violador de donas y donzellas, compositor y perseguidor dels mascarats, anava continuament ab en Francesch Colom y ab los matadors, robava tots los bons y era dels afrontadors y de mala y perversa intenció, y matá Antoni Pellicer y en Perot Prats no-

tari y molts altres, y una nit vench ab altres en la casa den Jaume Picornell parayre (testimoni) pera matarlo y no'l trobaren y aportá sen las armas d'aquell, aná contra lo rey y contra Al-cudia en favor den Colom; es fuyt, diuse que es en Barcelona. Sa muller tal com ell en voluntat, molt perversa y mala lengo, y regonexia las donas fins á la Porta Pintada quant exian de la ciutat fins á las calsas, y deya que degollassen tots los mascarats y las donas; molt mala dona.—*Absent.*—VII §, VI din.

781. Bartomeu Ripoll texidor.—VI §.

782. Miquel Cerdá brasser: molt affectat y agermanat, exia contra lo rey, y mori en lo camp en favor de la germania.—*Mort.*—III §.

ILLA DE SANCTA MARGALIDA

783. Cristofol Blanquer parayre: als principis affectat y fonch un dels compradors del segell y cinquantener de la germania, pero aprés sen aná á Sicilia y ha servit al camp del rey.—*Present.*—VI §, VIII §.

784. Bartomeu Torres brasser: affectat y agermanat.—*Present.*—VI §.

785. Francesch Torres brasser: idem.—*Present.*—V §, IV din.

786. Jaume Nadal brasser: idem.—*Present.*—III §, VIII din.

787. Antoni Vensala parayre: affectat y sermonador en favor de la germania, no feya mal á ningú; es mort reclús dins la ciutat, altre diu que mori en Ivisca en favor den Colom.—*Mort.*—VII §, VI din.

788. Juan Llinàs fuster: molt affectat y agermanat y sermonador, anava ab una scopeta á la muraça, y ha stat tostemps reclús dins la ciutat.—*Present.*—IX §.

789. Guillem Femenia brasser: affectat y agermanat, era vell y pare den Juan Femenia qui es stat gran traydor.—*Present.*—VI §.

790. Guillem Juliá texidor de llana: affectat y agermanat.—*Present.*—III §, VIII din.

791. Antoni Company parayre: molt terrible y la matexa germania, gran sermonador y avalotador y perseguidor dels mascarats, anava armat ab los Nebots en mostrás y aplechs y feullos compares de un fill que parí sa muller y donarenli un ducat cascú y feren hi gran festa; affectatissim dels Coloms y de la guarda y conseller dels matexos, e lo dia dels set diuse que

los Coloms se amagaren en casa sua; afavoria los matadors, e del primer dia fins al darrer ha seguida la germania molt affectadament; ha stat reclús, va amagat que no 'n compareix.—*Present*.—VII §, VI din.

792. Ramon Salzet brasser.—IV §, VI din.

793. Rafel Febrer texidor de llana.—VII §, VI din.

794. Jaume Ferragut hortolà: molt agermanat y sermonador, y anà à Alcudia contra los bons, y allí rebé un colp per la cara que es romàs quasi orb, y encare tal orb com es va scoltant y té molta affeció à la germania. Sa muller idem gran affectada y sermonadora, y deya à son marit que demanàs als Damians que li donassen la casa de mossen Miquel Sunyer mercader, dient mal dels bons y anomenantlos traydors.—*Present*.—VII §, VI din.

795. Jaume Guasp parayre: *non est notus*.—V §, IV din.

796. Juan Llinàs mariner.—*Present*.—VI §.

797. Juan Francés brasser: molt affectat y agermanat, anava ab los mals armat y guardava la murada, morí reclús dins la ciutat.—*Mort*.—VI §.

798. Mestre Marti spaser: molt affectat y sermonador, gran avalotador y molt terrible de lengo, era scopeter y anava armat en mostrats y aplechs, fonch alferiz dels agermanats contra Alcudia, y ha stat tostamps reclús en la ciutat perseverant en la germania.—*Present*.—VI §.

799. Rafel Julià brasser: affectat y agermanat, guardava la murada, ha stat tostamps reclús y ab sa pertinacia, pero era home simple y no 's sab res de ell.—*Present*.—IV §, VI din.

800. Antoni Prexana brasser: idem.—VII §, VI din.

801. Gabriel Bibiloni texidor de llana: molt affectat à la germania, anava ab una ballesta parada per ciutat, y morí dins reclús.—*Mort*.—XII §.

802. Miquel Salvà brasser: idem.—*Mort*.—VII §, VI din.

803. Antoni Fiol brasser.—VI §.

804. Francesch Tomás texidor.—III §.

ILLA DEL CARME

805. Jaume Steva brasser.—IV §, VI din.

806. Mestre Gabriel vedrier.—VII §, VI din.

807. Mestre Jaume Berenguer vedrier: molt

affectat y agermanat, sermonador y trobador de profecias, y aplegava gent para fer sermons per la ciutat afavorint la germania, ha stat tostamps reclús en la ciutat, pertinax.—*Present*.—XV §.

808. Jaume Forner mariner en casa del dit Berenguer: de germania y molt affectat, anava armat en mostrats y aplechs.—*Present*.—IV §, VI din.

809. Miquel Verger vedrier.—III §.

810. Miquel Oliver vedrier.—VI §.

811. Juan Isern vedrier: molt affectat y avalotador, sermonador y compositor, com-prava robats de mascarats, cinquantener, anava ab los agermanats armat, y deya que ho matassen tot arreu dient ho dels bons; morí reclús *perlinax* en la ciutat.—*Mort*.—VI §.

812. Pere Serra parayre: *non est notus*.—VII §, VI din.

813. La dona Castellana y en Ferragut.—V §.

814. Pere Petit parayre: *non est notus*.—IV §, VI din.

ILLA DEN MIQUEL SUNYER

815. Miquel Rafal menescal: gran affectat y sermonador, capità de Sant Miquel, y tenia cavall, y anava ab los agermanats en los avalots, y anava de fora per capità y à composar y robar, y prés un dia en Jaume Picornell que si no 's dexava de adherir ab mascarats que ell lo degollaria; morí reclús en la ciutat *perlinax*. Sa muller era bona.—*Mort*.—I § XVI §.

816. Mateu Reus teuler: affectat y agermanat, ladre y robava los mascarats, stava defora à la vinya den Carles Puig, y retragué 's en la ciutat quant vingué l' armada, y açí morí reclús *perlinax*.—*Mort*.—VI §.

817. Antoni Rafal corredor: molt affectat, gran sermonador y trobador de profecias, parlava molt voluntari en favor de la germania y deya tot lo mal del mon dels mascarats; ha stat tostamps reclús y pertinax en la ciutat.—*Present*.—I §, V §, VI din.

818. Sebastià Juan picapedrer: als principis affectat, après sen anà y no es tornat.—*Absent*.—VII §, VI din.

819. Antoni Borràs parayre: vell molt affectat, gran sermonador y avalotador, instador de tot mal y molt mala lengo, y deya que degollassen tots los bons que axó 'ls perdia als ager-

manats com no ho degollavan tot, y si hagués pogut portar armas fora stat pijor que son fill que es stat matador y endiabat; ha stat tostamps reclús en la ciutat pertinax. Sa muller idem mala persona, affectada, sermonadora y avalotadora.—*Present.*—I 8, X 8.

820. Simon Borrás son fill: affectatissim y gran traydor, pijor que son pare, de mala y perversa intenció, gran matador y gran ladre y gran afrontador, anava ab los matadors y ab en Francesch Colom molt ataviat, y deshonra donas; morí reclús.—*Mort.*—IV 8, VI din.

• 821. Gabriel Sabater sastre: gran tacany y avalotador, affectat den Colom, molt mala lengo y parlava moltes cosas en favor de la germania, era dezener y anava armat molt furiós en mostres y aplechs y ha guardat á la murada, gran ladre, fonch á robar lo blat de la vinya de micer Forteza y altres casas, y tornant de dita vinya aná á la de mossen Palou y encalsá ab altres para matarlos á Pere Juan y Uguet de Palou, á Perot Rosselló, á Jaume Picornell, á mossen Serralta, á Miquel Pellicer de Manacor y altres y prenguerenne alguns y portarenlos en ciutat presos: ha stat tostamps reclús pertinax. Sa muller idem *ut dicitur.*—*Present.*—VI 8.

822. Juan Massot hortolá: conseller y affectat den Colom, molt mal, gran sermonador y avalotador, anava armat en mostres y aplechs y perseguia los bons de lengo y afavoria los agermanats, gran ladre qui anava robant los mascarats; ha stat tostamps reclús en la ciutat pertinax.—*Present.*—Son fill idem, gran avalotador y ladre y perseguidor dels bons, y anava ab los agermanats armat, y fonch en lo robo de la vinya de micer Forteza y aportá sen lo blat y ordi; morí reclús en ciutat.—*Mort.*—V 8, IV din.

823. Salvador Galmés.—VII 8, VI din.

ILLA DEN BOVERA

824. Bartomeu Serra moliner: molt affectat y amich dels Coloms, anava á cassar anguiles per ells, gran sermonador y avalotador y gran ladre, y anava en los avalots armat; reclús en la ciutat, morí de peste.—*Mort.*—IX 8.

825. Juan Crespi texidor.—IV 8, VI din.

• 826. Juan Armengol brasser: molt affectat y sermonador y mala lengo, gran ladre y anava robant los horts; ha stat tostamps reclús en la

ciutat. La muller tal com lo marit.—*Present.*—IV 8, VI din.

827. Pere Lobet brasser: molt affectat, sermonador y mal vell, de mala intenció y perseguidor dels mascarats, no feya mal á ningú sino de lengo. Sa muller molt mala y sermonadora, y scassament sentia ningun colp de bombarda ja deya: «al cap den Gurrea y de sos valedors!» Han stat reclusos en la ciutat.—*Present.*—III 8, VIII din.

828. Bartomeu Nebot texidor de llana: gran sermonador y gran ignoscent, avalotador, anava armat en mostres y aplechs, y de lengo matava y degollava, y una nit stant assegut ab altres á la siquia de St. Miquel deya: «vuy mal, demá mal, ¿no valria mes degollar ho tot tostinas y que 'ns partissem los bens? pero jó 'n volria ma part que no anassen á germá major,» ha stat reclús en la ciutat pertinax. Sa muller per lo semblant tenia molt mala lengo.—*Present.*—VII 8, VI din.

• 829. Miquel Fuster traginer: affectat y agermanat, sermonador y mal parlar, no feu mal á ningú; morí ja ha molt.—*Mort.*—V 8, IV din.

830. Juan Rebassa texidor de llana (*): de germania molt affectat y gran sermonador, era dezener y anava armat en mostres y aplechs, fonch al castell de Bellver y alli nafrat en lo coll de una treta.—*Present.*

831. Marti Quetgles mesurador d' oli: de germania y á la appariencia molt affectat, anava armat en los avalots y mostres y parlava molt voluntari en favor de la germania, pero no 's sab haja fet be ni mal.—*Present.*

832. Pere Fé texidor de llana: affectat y molt voluntari en parlar en favor de la germania, anava armat en mostres y aplechs, fonch en lo del castell de Bellver y nafrat alli en la cuxa, altre diu haver ohit que fonch nafrat en Ivisca.—*Present.*

833. Guillem Rebassa parayre: affectat y sermonador, ha stat ab los agermanats, pero no 's sab que fes mal á ningú.—*Mort.*

834. Juan ó Gabriel Talladas parayre: la

(*) De aquest número fins al 839 inclusive faltan los capitols de calificació per manca una fuya en lo llibre, y sols se sab de ells per las declaracions dels testimonis ahon están continuats per categorias de presents y morts, sens especificació de las fillas que havian ni de lo que pagavan per tall ó contribució.

matexa germania, affectatissim y capitá dels desmandats, sermonador, avalotador y perseguidor dels bons, de mala y perversa intenció, gran ladre y composador, y un dels qui s'erán fets clavis y senyors de la universitat, y ab auctoritat propia y sens manament de jutje treya penyoras de casa dels mascarats per los rossechs y deutes y feyalas vendre, ha fets molts mals, era capitá de l'artellaria y feula aportar á Alcudia, y finalment es mort com á traydor per los del rey en lo camp den Colom contra aquella. Sa muller affectatissima y gran sermonadora y avalotadora, y deya quant hagueren mort son marit que degollassen als mascarats y que no perdonassen á ningú, y après de reduhida la ciutat dix encare que son marit era mort mártir á Alcudia, y segons diuen molts de Artá té molta roba de lli y desfá telas y venlas. (V. 170 y 353).—*Mort.*

835. Antoni Catalá texidor de lli: affectat y sermonador, es stat ballester y anava ab los agermanats á las mostras y guardava á la murada, y es anat defora en lo camp contra lo rey.—*Mort.*

836. Bartomeu Galí official: de germania y affectat y anava ab los agermanats.—*Mort.*

837. Bartomeu Gotarro parayre: no 's sab res.—*Mort.*

838. Joan Serra picapedrer: affectatissim en gran manera, sermonador y avalotador, y encare que vell anava armat en las mostras y avalots, cinquantener y conseller den Colom, fonch en lo del castell de Bellver, y aná ab la armada den Francesch Colom á Ivisca contra lo Sr. Visrey, y es anat contra la vila de Alcudia y es exit de fora en favor de la germania.—*Mort.*

839. Juan Cintas texidor: molt affectat y vell, y anava ab los agermanats armat volenters, gran sermonador y deya moltas bestretas.—*Mort.*

840. Bartomeu Rexach: molt agermanat, sermonador y avalotador, anava volenters armat en los avalots, y guardava las muradas, gran ladre, feu robar tota la casa an en Nicolau Tomás notari la qual ell tenia en carrech y feu hi posar en Sarriá de Manacor, aná contra lo rey, y es mort reclús en la casa del dit Nicolau Tomás pertinax.—*Mort.*—III §, VIII din.

841. Juan Strany parayre: affectat, anava armat ab los agermanats, no feya mal á ningú.—*Mort.*—XII §.

ILLA DE SANT ANTONI

842. Mestre Hieronim Alós picapedrer: molt affectat y agermanat y anava armat en mostres y aplechs y era á la derreria cinquantener, composador y morber de la germania, fonch al castell de Bellver y allí nafrat al cap, y après es stat molt affectat y ha seguida la germania.—*Present.*—VII §, VI din.

843. Maciá Rubí texidor de llana: affectat, anava volenters ab los agermanats ab armas, aná ab en Colom á Alcudia y après á Ivisca ab la armada contra lo Sr. Visrey y allí morí en favor de la germania.—*Mort.*—III §, VI din.

844. Gabriel Mut texidor de llana: molt agermanat, cinquantener, anava tostemps armat ab una cuyrassa ab en Colom y era son gran amich; ha stat tostemps reclús y pertinax en la ciutat ahont morí.—*Mort.*—VI §.

845. Jaume Vidal parayre: affectat, anava ab los agermanats en los avalots y parlava en favor de la germania, fonch en lo del castell de Bellver, y reptantlo mossen Blanch ell deya que feya be, e diuse que furtá molt en lo dit castell y aportá ho á vendre en Valencia y quant ho hagué venut tantost torná, y ha stat tostemps reclús en la ciutat pertinax fins que es mort.—*Mort.*—VI §.

846. Pere Frau abaxador: molt affectat y agermanat, gran ladre, y fonch en matar lo nebot del compte de Oliva, ha stat tostemps reclús y perseverant en la germania fins que es stat penjat. *Jam est judicatus.*—*Penjat.*—IV §, VI din.

847. Luis Pol forner.—XII §.

848. Franci Lunas sabater: gran traydor, gran ladre, gran matador y capitá dels matadors, de mala y perversa intenció, fonch en robar y matar en lo castell de Bellver y ell matá mossen Nicolau de Pax, anava tostemps armat ab en Colom y fonch en los camps contra Alcudia, y en la nit dels set ell fonch un dels set que offegaren e mataren y á ell degollaren y fonch trossejat á la porta de la presó per los bons per manament de misser Sbert.—*Mort.*—IV §, VI din.

ILLA DEN GUILLEM CALDÉS

849. Mateu Picornell major, hortolá: fonch en lo principi cinquantener, pero diuen que fonch tostemps mascarar y bon home; tenia un fill qui's deya Francesch qui fonch un poch agermanat alguns dias, y fugí après al camp y

servi al rey: son morts los dos de pesta.—*Morts*.—XIX §, VI din.

850. Antoni Coll hortolà: molt affectat, elet y cinquantener als principis anà contra Alcudia com á capitá de la gent de Sant Miquel y aquella vegada moriren á Alcudia mes de XXX homens de la sua capitania; ha stat tostemps reclús, pero es stat bó y ha hi tretas moltes donas de honor de amagat.—*Present*.—XVIII §, VIII din.

851. Pere Parets calciner: affectatissim, anava ab los avalotadors armat, gran ladre qui furtava molt bestiar, y en un colp furtá CCC ovellas de micer Forteza y de molts altres, y no las furtava sino á centenars, y venialas; mori reclús en la ciutat.—*Mort*.—IV §, VI din.

852. Gabriel Costa brasser: molt affectat y gran ladre, anava en los avalots volenters y guardava á la murada, isqué contra lo rey moltes vegadas, y ha stat tostemps reclús dins la ciutat fins que es mort pertinax.—*Mort*.—IV §, VI din.

853. Juan Calafat brasser: granment affectat y sermonador, y guardava á la murada y anava ab un dart y una lansa ab los mals, es mort reclús en la ciutat. Sa muller Sebastiana Calafata, qui es are muller de un soldat, molt agermanada y pessima y mala lengo, y quant veyá ningú home de bé ó dona, deya: «no cu-reu, cans traydors, que tots sereu degollats,» que no passava ningun mascarar per sa casa que no 'ls avalotás y amenassá's de matar; era finalment tant mala que no 's pot scriure lo que era.—*Mort, present*.—III §, VIII din.

854. Bartomeu Calafat hortolà: era dezer, pero no es stat mal home, stigué tostemps reclús en la ciutat; diuen empero los testimonis que era molt affectat y gran sermonador e instador de mal, y anava armat en mostrás y perseguia los bons y anava ab en Rafal y ab en Cerdá fahent pagar la gent para trametre á Alcudia.—*Present*.—XII §.

855. Pere Alzina brasser: affectat, anava tostemps ab los agermanats y exia en los avalots y guardava la murada; es mort reclús y pertinax en la ciutat.—*Mort*.—III §, VIII din.

856. Juan Ballester brasser: molt agermanat y sermonador, anava per ciutat ab los mals tostemps armat ab una ballesta, anà á Alcudia contra lo rey y exí en tots los camps en favor de

la germania, y feuse senyor de un macho dels que prengueren del rey á Algayda; es mort en la ciutat reclús y pertinax. Sa muller idem pessima, sermonadora y molt mala lengua, y perseguia los mascarats e dix publicament que tots ells merexerian que fossen degollats que s'alegraven del mal dels agermanats.—*Mort, present*.—VI §.

857. Pere Rexach parayre: molt affectat, gran sermonador, perseguia los mascarats, acusava los bons, y anava per ciutat armat volenters ab los mals y guardava á la murada; ha stat tostemps reclús dins la ciutat y es mort ab sa pertinacia. Sa muller tal com ell molt agermanada en las obras y parlar, mala lengua y avalotadora y deya mal dels bons.—*Mort, present*.—III §, VIII din.

858. Guillem Coll texidor de llana: affectatissim y composador, sobreposat dels texidors per la germania, anava de fora ab gent per en Colom á pendre robas, forments y lana de mascarats y aportavaho açí en ciutat á vendre; ha stat tostemps reclús y es mort açí pertinax.—*Mort*.—XV §, VIII din.

859. Jaume Cantalops cinter: molt agermanat, guardava á la Seu y feya moltes sobergarias als qui aportavan á menjar als bons qui stavan dins la Seu reclusos y amagats; ha stat reclús en la ciutat fins que es mort pertinax en la germania.—*Mort*.—XII §.

860. Macià Seguer parayre: affectatissim y molt mal home, sermonador, afrontador y seguidor dels bons, gran traydor y ladre y pessim agermanat, afrontava lo dia de la Lotja als mes amichs que tenia que fossen mascarats, anava volenters armat y ab los matadors, y prenia paga dels parayres per anar detras en Colom, ha stat tostemps reclús y tantost que la ciutat se reduhi fonch dels primers qui fugiren. Sa muller idem molt mala lengua y affectada.—*Absent*.—IX §.

861. La muller de mestre Gabriel Massaguer barber: affectada y agermanada y mala lengua; lo marit es stat bó, pero ha stat reclús y era imposicioner dels encants.—*Present*.—IX §.

862. Pere Soliveras parayre: molt affectat y anava en mostrás y aplechs y tostemps armat axí de nit com de dia ab en Rafal qui era un gran traydor, fins á la derreria que fugí al camp del Visrey y ha servit allá; altres diuen sols que á la

primeria fonch dezener pero que tantost ho renuncià y après es stat bó y mascarar.—*Present*.—V 9, IV din.

863. Sebastià Crexell mesurador d'oli: molt affectat, gran sermonador y mala lengua, era gran embriach, anava armat ab los agermanats en mostras y avalots. Son fill Antoni també molt affectat y anava ab los agermanats. Pare y fill han stat tostamps reclusos en la ciutat y eran guardas y prenian sou; lo vell morí, lo Antoni es fuyt *post reductionem* e dix an en Jaume Picornell que si podia haver licencia que ell volia anar á Monserrat y de fet hi es anat y ja es tornat y vuy es en Mallorca.—*Mort, absent*.—X 9.

864. Juan Tomas Thomas parayre fill de Gabriel; genre den Bernat Janer parayre: molt affectat y voluntari en exir armat en los avalots, gran tacany, guardava á St. Miquel perque mascarats no hi entrassen, ha guardat á la murada y es exit contra lo rey per la germania; ha stat tostamps reclus dins la ciutat, y va amagat que defora sen es anat. Son pare molt mal tal com lo fill y ha fet tant y mes, es stat guarda de Sant Miquel y tenia talaya alt el campanar.—*Present*.—III 9, VIII din.

865. Antoni Gelabert brasser: affectat y agermanat, exia en los avalots armat, y ha stat tostamps reclus en la ciutat.—*Present*.—III 9.

866. Bartomeu Campamar parayre: molt affectat, gran sermonador y ladre, anava ab los matadors y desmandats, y fonch ab en Canet son sogre á matar un fill den Figuera; stigué tostamps reclus en ciutat, y es fuyt ab en Garau après de la reducció.—*Absent*.—IV 9, VI din.

ILLA DEL BORDELL

867. Juan Gomila mesurador de oli: molt affectat, gran sermonador y avalotador, y anava armat en mostres y aplechs, y anava á mesurar oli dels mascarats, y prenía sa part y vuy en dia lo convenen pel furta singularment mossen Net, anava defora y fonch ab altres á Artá y aportaren sen moltes cosas y are li demanen forment que havia fet vendre; ha stat reclus.—*Present*.—VI 9.

868. Guillem Mora tintorer: molt affectat y sermonador, anava volenters armat en los avalots, y ha guardat tostamps á la murada ab un fill seu y guanyava sou, matarenli un germá al camp; y ell morí en la ciutat reclus y pertinax. * Sa muller pijor que ell, gran affectada y mala len-

gua; perseguia los bons y deshonorava las mascaradas qui exian defora dientlos: «hont anau, bagassas? anau vos ho á fer dels soldats;» es casada ab en Jordi Fullana.—*Acort, present*.—IV 9, VI din.

869. La vidua de mestre Bernadí Ferrer: no's sab res. (*).—*Present*.

870. Guillem Cerdá ferrer: molt affectat den Colom, home molt mal y de mala lengo, fonch portalá de la porta Pintada una temporada ensemps ab son pare y era clavari de pagar la gent qui guardavan á la murada als dissaptes, perseguia los bons de lengo y animava los mals, y fonch á la vinya de misser Forteza para robar y entre altrás cosas sen aportá una spasa de un negre de misser Forteza la qual li ha tornada après que fonch reduhida la ciutat.—*Present*.

871. Mestre Rafel Cerdá ferrer: la matexa germania era y tant terrible que no's pot dir, enescador de mal y gran traydor, molt affectat an en Colom, portalá de la porta Pintada ensemps ab son fill, ha stat per guarda al castell de Bellver y tenia carrech de guardar á la murada, y feya pagar los mascarats y per ells trametía homens á Alcudia, parlava mil desastres en favor de la germania y de lengo matava y degollava quants mascarats eran, y un vespre exint per la porta Pintada un bort de mossen Anglada lo dit Cerdá y altres lo encalsaren fins als Socors, y per semblant encalsaren an Jaume Picornell y an Gabriel Modiroy y an Pere Meliá qui exian fora de la ciutat; aportásen de la vinya de misser Forteza VIII quarteras de forment para la gent que tenia en sa companyia y ha promés de pagarlas: era cap de offici, y stant en conclavi los ferrers, dix mestre Juan lo stanyer sobreposat ab lo dit Cerdá: «senyors, jó so tot sol, no tinch ningú, jó vull morir per lo rey y en defensa sua», y de aqui alsá's lo dit Cerdá y de cent traydors no'l dexá amenassantli, e de allí prengueren á cap lo dit mestre Juan fins que'l mataren.—*Present*.

872. Jaume Sastre mesurador de oli: molt affectat y perseguidor dels bons, gran sermonador y de mala lengua, y fonch quasi dels primers qui tregueren creu vermella. Té un fill qui es stat molt mal y gran tacany, y anava armat

(*) Falta en los artículos de calificación altre fuya qui comprenía desde el present fins el 880 inclusive.

en mostras y aplechs ab una scopeta; pare y fill han stat reclusos.—*Present*.

873. Arnau Genovard hortolà: molt affectat, gran traydor y sermonador, anava armat en mostras y aplechs, era mosso den Colom y may se partia de casa sua y á Alcudia donava la munió per en Colom.—*Present*.

874. La vidua Massana y son nebot: de ella no's sab res, de son nebot que era molt agermanat y anava armat en mostras y aplechs; es mort.—*Present*.

875. Pere Parets alias Butor traginer: molt affectat y avalotador, parlava molt voluntari en favor de la germania, y anava á Alcudia y per aquexas vinyas robant; no ha molt que mossen Pere Net li demanava un rocí que li havia pres de casa.—*Present*.

876. Miquel Crespi ferroveller: molt affectat, gran sermonador y avalotador, dezener de la germania, anava armat en mostras y aplechs, y exia molt furiós en los avalots.—*Present*.

877. Dos fills den Busquets lenyater: los dos molt agermanats, anavan armats en mostras y aplechs, e tantost que's seguia algun avalot exian molt furiosos.—*Present*.

878. Antoni Crexell texidor de lli: affectat á la germania y anava á las mostras volenters ab armas, y ha guardat lo castell de Bellver.—*Ab-sent*.

879. Juanot Sbert mesurador de blat: agermanat y molt affectat, vell y sermonador.—*Mort*.

880. Juan Quintana lo prom, brasser: vell descrestianat, agermanat en extrema manera, enveterat en mals dias, conseller malvat den Colom, gran sermonador, avalotador, perseguidor dels bons e inimich del rey y de Deu, traydor y dels principals de la germania, gran homeyer de volentat, instava que matassen los frares y los capellans y las donas, y era senyor del blat de la cortera de no donarne á ningun mascarar. Era pare de sis fills tots notables agermanats, grans matadors, ladres, composadors y perseguidors dels mascarats, qui anavan ab en Francesch Colom y mataren en Perot Prats qui diuen era llur compare, y lo pare ab ells y tal com ells, dels quals ne han penjats alguns. La muller tal com ells y regonexia las donas qui sen anavan fora la ciutat y tornà aprés de la reducció uns anells d'or que havian presos á unas senyoras.—*Mort*.

881. Bartomeu Mayol traginer: molt affectat

anava armat en mostras y aplechs y exia molt furiós en los avalots, guardava á la Seu, y ha stat tostemps reclus; no saben si es viu ó mort, creuse que viu.—*Present*.—V §, IV din.

882. Miquel Verger official: affectat y agermanat, ladre, matador y mal home; es penjat ó scorterat.—*Penjat*.—VI §.

883. Damià Matheu brasser.—IV §, VI din.

884. Miquel Caules corredor de coll, antes era hortolà: molt agermanat y sermonador, cinquantener, anava molt furiós ab la sua gent en mostres y aplechs, y parlava voluntari y deya mil desastres en favor de la germania, molt devot, compartia lo pa á la parroquia de Sant Miquel y no'n volia donar als que conexia que eran mascarats; ha stat reclus en la ciutat.—*Present*.—V §, IV din.

885. Domingo Alós porgador: de germania y molt affectat, anava armat en mostres y aplechs, gran sermonador y perseguia terriblement los mascarats de lengua, ha stat reclus y no's sab si es viu ó mort.—*Present*.—VI §.

886. Pere Vilar brasser: affectat anava armat ab los agermanats y ha stat reclus en la ciutat, pero no's sab res de ell ni's creu que sia stat mal.—*Present*.—IV §, VI din.

887. Juan Real vedrier: molt affectat y gran sermonador, parlava y deya mil desastres; ha stat reclus en la ciutat.—*Present*.—III §.

888. Guillem Calafat.—VI §.

889. Falanja traginer stranger: agermanat, anava á furtar bestiar y venia 'l molt car, ha stat reclus en la ciutat perseverant en mal.—*Present*.—VI §.

890. Antoni Quetglas fill de Sebastià: affectat y anava ab los agermanats y parlava en favor de la germania, anà al camp den Colom contra lo rey en gran affectió, y allí lo mataren los del rey.—*Mort*.—IV §, VI din.

891. Juan Melis tintorer y parayre: molt affectat, gran sermonador y avalotador, y dix an en Martí Roig qui era vengut stant en la barca: «que es açó? cul de tal! lo blat ha aportat en ponent, y ara ve açi á menjarnos l' ànima!» ha stat reclus en la ciutat y es mort.—*Mort*.—VII §, VI din.

892. Mateu Quintana hortolà brasser: affectatissim y gran traydor, anà al camp contra Alcudia y allí lo mataren los del rey.—*Mort*.—III §, VIII din.

893. Juan Vidal brasser.—VI §.

894. Jordi Fullana hortolà: gran agermanat, anava armat en mostres y aplechs y guardava á la murada, es stat contra la vila de Alcudia y anà hi ab Antoni Coll hortolà ab molts altres de Sant Miquel, fonch á la vinya de misser Forteza á robar lo forment, y deya: «muyra en Jaume Picornell y en Canals,» y encalsarenlos ab altres y prengueren á mossen Palou, Perot Rosselló y altres y portarenlos en ciutat en poder den Colom, y après ha tornat an en Picornell tres ducats per lo forment que sen aportà; ha stat reclus en la ciutat, are sta al rafal de mossen Puig.—*Present*.—VII §, VI din.

895. Miquel Barthomeu texidor.—IV §, VI din.

896. Antoni Serralta mesurador de forment qui era texidor de llana: affectat, anava armat en los aplechs y avalots, parlava e sermonava e ha comprat bens de mascarats.—*Present*.—VI §.

897. Gaspar Antoni Seguí texidor de lli.—III §, VIII din.

898. Juan Ballester porgador: affectat y molt voluntari en parlar en favor de la germania; anava armat ab lo poble.—*Present*.—III §, VIII din.

899. Juan Soldevila alias Gat fosser: molt affectat, anava en los avalots y aplechs y parlava mil desastres en favor de la germania, gran sermonador, mala lengua y havia gran plaher quant los del rey havian mal y alegrava 's molt dels mals y agermanats; ha stat tostemps reclus en la ciutat.—*Present*.—I §.

900. Juan Joffre manefe dels texidors: affectat, voluntari en parlar en favor de la germania, empero no feya mal á ningú: quant mataren en Juanot Sant-Martí, diu en Juan Garcia parayre que va veure lo dit Sant-Martí qui fugia y lo dit Joffre qui li anava molt prop ab la spasa tirada, empero no sab si li pegá ó no, ver es que vehé que en Garau y en Pujol qui stava prop Sant Miquel li pegavan, y lo endemà morí. Tenia un fill molt affectat lo qual anà á Ivisca ab la armada den Francesch Colom e allà morí en favor de la germania: lo vell es viu y ha stat tostemps reclus.—*Present*.—III §.

901. Miquelet Jaume traginer: gran tacany y gran ladre, anava armat en los avalots, isqué defora al camp contra lo rey ab lo seu rossí y aportava moltes vegades vituallas á Alcudia, e

fonch en lo robo de Alaró y de Binisalem y robá la casa de Bartomeu Fiol de Consell y una mula que li torná après de reduhida la ciutat per medi de moss. Ant. Reus mercader; ha stat reclus y pertinax en ciutat tostemps.—*Present*.—IV §.

902. Sebastiá Quetgles hortolà: molt affectat y gran avalotador, anava armat en mostres y aplechs, parlava molt en favor de la germania y dix un día á Sant Miquel que seria fer sacrifici á Deu que degollassen tots los mascarats, gran ladre, fonch á furta lo blat de misser Forteza, guardava á la murada, anà contra lo rey á Alcudia y torná de allí nafrat, y cridava que matassen tots los bons y que no 's tendria per content fins ne hagués degollats quatre ó sinch; ha stat reclus en la ciutat e ha guardat á la porta Pintada y ha fet grans mals.—*Present*.—VII §, VI din.

903. Bartomeu Quintana brasser: molt affectat, gran avalotador y mal home, anava ab los agermanats, isqué contra lo rey en tots los camps den Colom, y á la derreria lo mataren á Jesus los del Rey.—*Mort*.—VII §, VI din.

904. Juan Gelabert brasser: no era mal.—*Mort*.—IV §, VI din.

905. Bartomeu Ferrer brasser.—III §, VIII din.

906. Mateu Rosselló: agermanat y molt mal y molt voluntari á fer tot mal, anà contra lo rey.—*Mort*.—VII §, VI din.

907. Antoni Gual manobre: sermonador y mal parlar, empero no era home de mal, sino que 's mostrava molt affectat, es stat reclus en la ciutat tostemps.—*Present*.—IV §, VI din.

908. Juan Pasqual: agermanat, anava armat ab los mals, ha stat reclus en la ciutat y morí de peste.—*Mort*.—VI §.

909. Gabriel Salom capdeguayta: granment affectat, avalotador y sermonador y gran ladre, conseller y gran amich den Colom, molt mal home, penyorava tots los mascarats y perseguia 'ls, ajudá á enderrocar los tints den Garau y avanava sen, exia defora contra lo rey ab lo bastó, y feya matar y degollar, y era tan gran traydor com en Francesch Colom y son germà; ha stat reclus tostemps y es fuyt.—*Absent*.—X §, VI din.

910. Rafel Axaló barber: *non fuit malus*.—*Present*.—III §.

911. Pere Juan Valls texidor de llana: affectat y agermanat, y cap de offici principal de la

germania, mal home, es penjat.—*Penjat*.—III §, VIII din.

912. Pere Balaguer texidor: agermanat, anà contra lo rey á Ivissa ab en Colom y allí fonch pres ó mort en favor de la germania.—*Acort*.—VI §.

913. Bartomeu Bosch genre den Cintas: molt voluntari, gran traydor y gran ladre, gran sermonador y perseguidor dels mascarats, anava molt furiós en favor de la germania, isqué contra lo rey, fonch nafrat en Jesus y vingué para morir-se; ha stat reclus en la ciutat tostemps.—*Present*.—VI §.

914. Macià Rubert sastre qui es ara official y aporta bastó de cap de guayta: molt affectat y gran tacany, anava molt furiós en los avalots y aplechs y guardava á la Seu, era lochtinent de mestre de guayta den Entens per la germania, anava defora ab un cá gros y una scopeta contra lo rey, y volia matar y degollar un fill den Sanxo ab lo bastó de mestre de guayta, ha guardat á la murada, y robava per totas las vinyas y venia los rayms; ha stat reclus tostemps en la ciutat.—*Present*.—III §, VIII din.

915. Miquel Soler: affectat y molt voluntari, anava armat ab los agermanats, morí abans que vingúes la armada.—*Mort*.—VI §.

916. Juan Valls texidor: affectatissimo y cap de offici, gran ladre, compositor y molt mal home, y no volia dar blat á mascarats; fonch penjat.—*Penjat*.—VI §.

ILLA DEL HOSTAL DEN GARAU

917. Antoni Ferrer cardonayre: gran traydor agermanat, anava armat en mostrats y avalots, anà contra Alcudia en lo camp dels agermanats y allí lo afollaren los del rey de mans y de brassos, y après guardá á la Seu puys no podia fer armas; ha stat reclus tostemps en la ciutat.—*Present*.—IV §, VI din.

918. Miquel Orrach brasser.—V §, IV din.

919. Jordi Garau hostaler: molt affectat, deya mil desastres en favor de la germania, ver es que sta tostemps embriach; ha stat reclus en la ciutat.—*Present*.—I §, IV §.

920. Benet Canaver mariner: de germania y molt affectat, y essent en Valencia prenguerenlo ab sagrament y homenatge perque vingúes ab la armada ab la caravela que aportava, y ell

fugi trencant sagrament y vingué sen açi per aportar novats y avis de la armada.—*Present*.

921. Miquel Pons brasser: molt affectat y gran tacany, anava armat en mostrats y aplechs molt furiós, y de paraula degollava y matava tothom, feu aportar devant en Colom en Picornell per diners que deya li devia misser Forteza y lo dit Picornell ja 'ls hi havia pagats y ell tornava 'ls demanar, e per lo semblant fonch á aportarsen forment de la vinya de misser Forteza y li ha tornat II € X § porrata del dit forment; exí al camp contra lo rey y ha stat tostemps reclus.—*Present*.—III §, VIII din.

922. Miquel Boscana.—VII §, VI din.

ILLA DEN JAUME ARBÓS

923. Arnau Crespi parayre: affectat, anava armat ab los agermanats, morí molt ha dels primers que moriren de peste.—*Acort*.—IV §, VI din.

924. Pere Quintana hortolá: agermanatissimo y affectat en gran manera, mal home y gran ladre y matador, anava volenters en los avalots, isqué contra lo rey moltes vegadas, y á Jesus lo mataren los del rey.—*Acort*.—IV §, VI din.

925. Rafel Aulet parayre: affectat y agermanat, anà sen á Manacor ja ha molt y allí sta.—*Present*.—IV §, VI din.

926. Gabriel Thomás Laut texidor: gran traydor y avalotador, ha stat per portallá y guarda á Sant Antoni, comprava moltes robas de mascarats y perseguía 'ls y parlava molt en favor de la germania, anava armat en mostrats y aplechs, y los matadors stavan tostemps quasi en casa sua; ha stat reclus tostemps en la ciutat.—*Present*.—VII §, VI din.

927. En Borriá texidor de llana y mesurador de forment: vell molt affectat y sermonador, y tenia molt mala lengua y no feya sino parlar mal contra los bons y en favor de la germania, y quant se tractava la reducció lo dit Borriá cridava á grans crits: «qué pau! axó voldrian ells;» ha stat tostemps reclus.—*Present*.—IV §, VI din.

928. Pere Perpinyá: molt affectat y agermanat, anava molt voluntari en favor dels qui feyan mal, morí molt primerench de peste.—*Acort*.—IV §, VI din.

929. Mestre Juan Sabater: no es stat mal.—*Present*.—III §.

930. Damià Miquel revenedor: molt affectat, y anava ab los agermanats, es mort reclús.—*Mort.*—VI §.

931. Pere Brotat brasser: molt affectat, anava armat en mostras e aplechs, parlava moltes cosas en favor de la germania, fonch pres fent feyna al Coll den Rebassa, ha servit al camp.—*Present.*—V §, IV din.

932. Guillem Scalas: agermanat y affectat, es mort reclús.—*Mort.*—XVIII §, VI din.

933. Juan Frau: agermanat y affectat, ha stat reclús en la ciutat.—*Present.*—III §, VI din.

ILLA DEL POADOR DE NA XONA

934. Vicens Salom moliner: affectat y agermanat, es exit moltes vegadas contra lo rey; es mort de peste reclús.—*Mort.*—V §, IV din.

935. Gabriel Thomàs parayre: molt affectat y molt terrible, deya gran mal de tots los bons y dels qui servian lo rey y de paraula may feya sino matar y degollar dient: «cul de tal! aquestos mascarats si no 'ls trobam per la carrera anem per llurs casas á degollarlos,» anava armat en mostras y aplechs, ha guardat á Sant Miquel y tenia talaya alt lo campanar y allí donava avisos de lo que feya lo camp del rey ab gran desitj que fos destrossat, en fi es stat molt mal. Son fill tal com ell es stat ja continuat atrás (número 864).—*Present.*—III §.

936. Jaume Roca texidor de lli: affectat y agermanat, y guardava á San Miquel al campanar, molt mal es stat.—*Mort.*—VI §.

937. Steva Gilabert barber: es stat scorterat á Alcudia per mal y tacany.—*Mort.*—IV §.

938. Guillem Lobet texidor de llana: molt affectat y mal y molt voluntari en parlar á favor de la germania, cinquantener y conseller den Colom, anava armat en los avalots ab la sua gent, gran ladre qui robava tot quant podia, tenia dos bestias y may feya sino anar robant blat, vi y oli y de Sineu sen aportà forment segons ell matex deya y que los caps de offici no 'l ni havian volgut donar sino una quartera, y anava també á robar per l'horta.—*Present.*—VI §.

939. Pere Martorell parayre: affectat y anava ab los agermanats; es mort reclús.—*Mort.*—VII §, VI din.

ILLA DEN DEU LO VOL

940. Jaume Libras revenedor: sermonador y affectat á la germania.—*Mort.*—III §, VIII din.

941. Martí Pellicer parayre: gran traydor y molt pessim, que ha fet de mal mes que no's pot scriure ab mitja ma de paper, cinquantener, gran avalotador, sermonador y molt mal parlant, gran urtador y ladre, perseguidor dels bons y conseller de mal, en fi era segon Juanot Colom y molt affectat seu, composava tots los mascarats y mascaradas de la parroquia, y anava á enderrocar los horts, tints y casas, y los matadors sempre secretetjavan se ab ell. Sa muller era molt mala, y no ha molt diu que ha menjada xexa de aquell temps.—*Mort.*—VII §, VI din.

942. Miquel Corso ferrer: affectatissim y avalotador, gran matador y gran ladre, fonch á matar lo senyor en Miquel Ferrer parayre, y era companyó den Francesch Colom y amich dels matadors que continuadament anava ab ells.—*Mort.*—VII §, VI din. (Vide núm. 150).

943. En Balaguer texidor: affectat y anava ab los agermanats; ha stat reclús dins ciutat.—*Mort.*—V §, IV din.

944. N' Oliva fill de la pintora: gran traydor y agermanat molt terrible, gran ladre y gran matador, avalotador y perseguidor dels mascarats y li han ohit á dir molt mal de ells, anava armat en mostras y aplechs y era cavaller den Colom molt furiós, diuse que fonch á matar mossen Melchior Thomas, y l'han vist per ciutat ab la spasa sangonosa, molt alegre com feya mal als bons, anava á Alcudia contra lo rey y exia al camp moltes voltas en favor de la germania, gran tacany.—*Present.*—V §.

945. Mateu Ramis parayre: es en Valencia, *non est notus.*—*Present.*—VI §.

ILLA DEN ANDREU FERRANDELL

946. Miquel Binimelis parayre: agermanat, anava á fora contra 'l rey, y fonch á Sineu com mataren lo batle y altres, finalment era mal y ladre, es mort.—*Mort.*—IV §, VI din.

947. Bartomeu Fuxá: molt agermanat y affectat, anà á Alcudia, guardava á la murada y exia contra lo rey; es mort reclús.—*Mort.*—IV §, VI din.

948. Cosme Tarragó parayre are brasser: molt affectat y gran tacany, anava molt furiós armat ab una scopeta, y perseguia los mascarats.

de lengua, guardava à la murada y es exit defora, y en fi que ha fet prou mal.—*Present*.—VI §.

949. Damià Bosch revenedor y texidor ó parayre: agermanat y affectat y gran sermonador; es mort reclús.—*Mort*.—IX §.

950. Antoni y Guillem Ventayol texidors de lli: affectats y agermanats.—*Morts*.—IV §, VI din.

951. Anticha mesurador de forment y sa muller: mals y affectats y mal dihents, y voluntaris en parlar en favor de la germania, specialment la muller sempre mal parlava del rey y dels bons.—*Presents*.—VII §.

952. Pere Pujol picapedrer: gran traydor y mal, conseller e instador de mal, gran sermonador y perseguidor dels bons, anava armat en los avalots, es stat al castell de Bellver à robar y en los camps den Colom contra Alcudia, y à qualsevol cosas de mal de matar y de robar ell primer ó segon, y un dia guardant à la porta de Sant Miquel dix vehent en Picornell parayre: «degollarlo an aquest traydor mascarar;» en fi es stat dels mes ribalts desmandats que sian stats.—*Mort*.—IV §, VI din.

953. La dona Bauzana: no 's sab res (*).—*Present*.

954. La dona Fornera vidua, mare del scolà de Sant Miquel: molt terrible y de molt mala lengua, parlava mil desastres en favor de la germania, enescadora de tot mal y perseguidora dels mascarats, y quant veyá algun mascarar deya: «bé sta, no 't mancará,» alegrava 's molt quant matavan algun de ells los agermanats, en fi se creu que si fos stat home fora stat matador.—*Present*.

955. La muller den Ferrer, are den Francesch Xorovia: molt affectada y molt terrible, de mala lengua y de mala intenció, perseguia los bons, animava los mals y deya mil desastres contra 'ls mascarats.—*Present*.

956. Pere Metje parayre: als principis era dezener de la germania y contador de la universitat y deya mil desastres de las malvestats que deya que trobava en la universitat, empero tantost sen anà en Levant y no es tornat.—*Present*.

957. Damià Serra parayre: molt affectat y home de mala lengua, anava armat en mostres y

aplechs, y fonch à l'vissa en favor de la germania.—*Present*.

958. Jaume Forner revenedor: era la matexa germania, enescador de tot mal y molt terrible de lengua, animava los mals y parlava mil desastres dient molt mal del senyor visrey, alegrava 's molt del mal que feyan los matadors qui menjavan y bevian en casa sua, y si fos stat jove fora stat pitjor que en Cosme Bonet. La muller tal com lo marit en tot y per tot y encare pitjor, los dos de molt mala y perversa intenció, y quant veyan algun mascarar deyan: «no cures, no 't mancará.»—*Present*.

959. Bartomeu Gelabert texidor de lli: molt affectat y molt terrible, matava de lengo y degollava, anava armat en mostres y aplechs, era guarda de la murada y prenia sou, y lo dia que sospengueren los drets lo veheren que aportava en la mà un tros de post de la taula dels albarans.—*Present*.

960. Galceran Simonet parayre: gran agermanat y molt voluntari, gran tacany que no 's pot dir tal com era, cinquantener y capità de Sant Miquel après mort den Rafal, de molt mala intenció y mala lengua, animava los mals à mal y perseguia los bons y deya que era fer sacrifici à Deu matar quants mascarats eran, tenia carrech de la murada de Sant Antoni fins à la porta Pintada, fonch à Bunyola ab molta gent, y aportaren à misser Sabater en ciutat; es stat composat.—*Present*.—(Tal vez sea el mismo del núm. 146.)

961. Julià Valls: de germania y molt affectat y voluntari en parlar.—*Present*.

962. Miquel Rosselló brasser: agermanat y tenia mala lengo y anava armat en mostres y aplechs, ha stat tostamps reclús.—*Present*.

963. Jordi Xemena parayre: no es conegut.—*Present*.

964. Bartomeu Leó picapedrer: molt mal y terrible, de mala lengo y de mala intenció, sermonador, compositor y enescador de tot mal, parlava mil desastres en favor de la germania, era mestre major de la murada y tostamps anava adobant y tapant forats molt diligent; té un fill molt tacany qui tenia fama de gran matador.—*Present*.

965. Pere Binimelis: affectat y sermonador, parlava en favor de la germania contra los bons, guardava à la murada y prenia sou, y anava ab los agermanats en los avalots.—*Mort*.

(*) Desde aquest punt fins à la fi dels de la parroquia de Sant Miquel faltan aximatex las fuyas de calificaciones, y sols restan las declaraciones dels testimonis.

966. Bartomeu Ozona parayre: als principis en temps den Crespi fonch clavari del poble, y era bon home y no era per á fer mal á ningú, y es stat molt mascarar, y aprés fugí á Binissalem.—*Mort.*

967. Bartomeu Coll parayre: granment affectat, trefzener, parlava en favor de la germania, aná per conseller á Alcudia, y es exit moltas vegadas á la part forana per fer moltas cosas en favor den Colom, y aportava lanas de mascarats, y fonch á Inca, y aná á fer venir mossen Pere Sant-Johan de Sineu y era cap de tots, y dispenser de la armada den Colom; es mort á la presó.—*Mort.*

968. Miquel Cladera: affectat, aná contra Alcudia en favor den Colom.—*Mort.*

969. Gabriel Gomila sabater: de germania, fonch en lo camp Garcés en favor den Colom y allí mort per los del rey.—*Mort.*

970. Gabriel Riera sastre: agermanat, anava ab armas en los avalots.—*Mort.*

971. Juan Arnau catalá: affectat y anava á robar ab los agermanats y prenia la sua part.—*Mort.*

972. Antoni Mulet traginer: affectat y anava armat ab los agermanats, pero no's sab si era home de mal.—*Mort.*

973. Bartomeu Sampsó: affectat y anava ab los agermanats en los avalots.—*Mort.*

974. Gabriel Macip texidor de lli: affectatissim, gran sermonador y avalotador y perseguidor dels bons, era cinquantener y spingarder, y stava en companyia den Colom, y fonch á las torres de Portupí contra las galeras del rey com prengueren Portupí.—*Mort.*

975. Jaume Pisá: molt agermanat y mal home y molt mal parlant contra lo rey, anava ab los agermanats en los avalots y es exit contra lo rey.—*Mort.*

976. Guillem Vinyas texidor: vell y molt mal home, affectatissim y sermonador, parlava contra lo rey, y anava en las mostrars armat volenters, y guardava lo campanar de Sant Miquel per la germania. Son criat es stat gran ladre y matador y molt agermanat.—*Mort.*

977. Juan Ribas parayre: affectatissim y sermonador y afrontador, y aná contra lo rey quant tenian siti sobre la ciutat á la Real y matarenlo los del rey prop del Portitzol.—*Mort.*

978. Luch Gelabert corredor de coll: molt

de la germania y affectatissim, gran sermonador, parlava en favor dels agermanats y grans desastres contra lo rey y contra los homens de be y faels á sa magestat, gran avalotador y molt mal home en la germania; tenia un fill molt apassionat que lo Sr. Visrey ha fet squarterar per sos demerits.—*Mort.*

979. Antoni Barceló: affectat y anava ab los agermanats.—*Mort.*

980. Pere Barceló traginer: affectat y anava armat ab los agermanats.—*Mort.*

981. Macip parayre: affectat á la germania y anava ab los agermanats.—*Mort.*

982. Antoni Nadal parayre: affectat, anava ab los agermanats y parlava en favor de la germania y contra los bons.—*Mort.*

~~~~~

Instruhit lo procés de 3 de febrer á 14 de mars de 1524. Testimonis declarants.

Jaume Picornell parayre.

Juan Garcia parayre.

Antoni Reus mercader.

Pere Forns parayre.

Geroni Torrella parayre.

PARROQUIA DE SANT NICOLAU

~~~~~

ILLA DE ANTONI TOMÁS

983. Pere Roca moliner de draps y parayre: agermanat, stava defora en lo moli, e en loch de anarsen al camp del rey quant lo Sr. Visrey vingué, sen entrá en la ciutat y allí stigué tostemps reclús; creu empero en Torres testimoni que ho diuen de un germá del dit Roca anomenat Jaume, lo qual es stat de germania, porque lo dit Pere may sen es entrat en ciutat, sino que es stat molt mascarar y de tant bona intenció com ningun mascarar que hi hagués en Mallorca, y los de la germania lo han destrohit, y ha tengut lo carrech de molre per lo camp del rey ensemps ab aquex testimoni y ha servit molt finament.—*Present.*—X 3, VI din.

984. Miquel Cintas texidor de llana: vell affectatissim, gran avalotador, composador y perseguidor de mascarats, predicava publicament de la germania per las carreras, y anava conti-

nuament armat ab una spasa y broquer y ab una alabarda, y deya que mentre tingués tros que tota la spasa rompria sobre los mascarats y que tots aquests havían de morir segons lurs diabòlicas profecias, y dix un dia al compare Gabriel Santpol que ell lo degollaria sino baxava de casa sua per anar ab ells, gran ladre y gran traydor e inimich dels bons y esca de tot mal, y acusava 'ls porque 'ls matassen; tenia dos ó tres fills, lo un es viu y present, l' altre es fuyt y lo altre es mort, tots pitjors que ell y stavan en companyia den Colom y guardavan la murada, y anavan tostemps ab los matadors, y lo un dels gran matador.—*Mort, fuyt*.—VI §.

985. Juan Sard.—III §.

986. Miquel Puyeta: affectat y agermanat, té procés, sta á la presó.—*Present*.—IV §, VI din.

987. Juanot Candia parayre: agermanat, anava en mostrats y aplechs ab una scopeta al coll, no feya mal á ningú, y essent reduhida la ciutat sen aná á Ivissa e après es tornat.—*Present*.—VI §.

988. Gaspar Duran forner: molt affectat, conseller den Juanot Colom y anava continuament ab ell, y tots los mals y assenyaladament en Colom li deyan *lo germá Duran*, y dominava tant com ningú dels principals, anava armat en mostrats, e isqué fora contra lo rey, y feu fer un forat á la murada al costat de la porta Plegadissa para tirar una bombarda al camp del rey, y aná ab l' embaxada á las galeras de D. Juan de Velasco per la germania.—*Present*.—VII §, VI din.

989. Antoni Tortrellà parayre: molt affectat y afavoria molt los agermanats y anava ab ells armat, guardava la murada y ha stat tostemps reclús en la ciutat contra lo rey.—*Present*.—VII §, VI din.

990. Bartomeu Planas sabater: affectatissim y gran sermonador y avalotador, instador de mal y perseguidor dels bons, y cascun dia anava an en Colom á portarli lagoterias de mascarats, era guarda del morbo y anava volenters en los avalots ab armas y sermonava de la quitació, y la nit matexa que offegaren los set, dix an en Sanxo: «no us alegreu que la quitació no cessará y tots havem de morir per ella;» morí reclús.—*Mort*.—IV §, VI din.

ILLA DE MISSE MALFERIT

991. Antoni Font fuster: molt affectat y sermonador de la germania, era dezener y anava armat en mostrats y aplechs, y lo dia de la Lonja amenassava als notaris dientlos que eran grans mascarats traydors, ha compradas molts robas de mascarats, y reptantlo porque las comprava respós dient que mes ho amava axí que comprar lenyam.—*Present*.—II §, VIII §.

992. Lo gendre den Salvador Llaneras abaxador: gran agermanat, guardava á la murada y anava volenters en mostrats y aplechs, té molta roba de mascarats, y es mort reclús dins la ciutat en favor de la germania.—*Mort*.—IV §.

993. Miquel Ferrer fuster: vell enveterat affectatissim, gran sermonador de mala lengo, instador de mal y avalotador y perseguidor de mascarats, anava armat ab en Colom; y tots sos fills molt agermanats y pitjors que ell, lo menor matador, y lo notari gran affectat, y tots guardavan la murada y eran capitans y principals de la porta Pintada; moriren tots reclusos en la ciutat, salvo lo fill notari qui es absent, y la muller del dit Miquel idem molt agermanada y mala lengo.—*Mort*.—IX §.

994. Jaume Sabater sastre: molt affectat y gran sermonador en favor de la germania, anava armat en mostrats y aplechs, y volia gran mal als bons, y quant lo Sr. Visrey stava sobre la ciutat que ell sentia algun colp de bombarda, tot se alegrava e deya: «la frexura frita volria menjar den Gurrea».—*Present*.—IV §.

995. Perot Sabater forner qui sta en lo recó á las spatlas den Bertran: affectatissim y sermonador en favor de la germania, y anava volenters armat en mostrats y avalots, parlava molt terriblement y deya deu mil desastres, no volia vendre pa als mascarats, y ha stat tostemps reclús.—*Present*.—VIII §.

996. Glaudo Salvat botiguer: affectatissim y gran sermonador y avalotador, inimich y perseguidor dels bons, cinquantener y anava tostemps armat en blanch al costat den Colom y prenia sou de ell, gran ladre, partia pa als agermanats y anava per las casas prenint forment, amenassava als mascarats y feya tot mal, guardava á la murada e isqué contra lo rey; ha stat á la presó, es exit exellat.—*Present*.—I §, X §.

997. Bernat Lodrà parayre: affectat e ager-

manat, e fonch lo un dels compradors del Segell per la germania, es mort reclús en la ciutat.—*Mort.*—II ⑥, II ③.

ILLA DE SANT BARTHOMEU

• 998. Andreu Ferrer notari: la matexa germania y affectatissim, scrivá del poble y tan mal com en Geroni Ferrer, gran ladre y tenia los matadors y mals homens en casa, anava molt volenters en los avalots y aportava una scopeta al coll parada, gran sermonador y avalotador, gran traydor e inimich del rey y de mascarats, guardava á la murada y prenía sou; ja té procés y es stat exellat del regne.—*Absent, exellat.*—XV ③.

• 999. Nicolau Bibiloni parayre: dels primers y mes principals affectats, gran traydor y composador y perseguidor dels bons, sermonador per la carrera publicament en favor de la germania, y partidori de pa entre 'ls agermanats, era cinquantener y anava devant en Colom armat sermonant altas veus, dient «germans, ara es hora» essent sitiada la ciutat, y quant passava de nit ab la cinquantena fahent ronda devant la casa den Colom deya cridant: «mossen Colom, manau res? açí som nosaltres,» y feya anar tots los de la sua cinquantena primer que 'ls altres per forza contra lo rey ab avalot y cridant, finalment es stat un altre Colom; morí reclús en la ciutat. Tenia dos fills tals com ell mateix.—*Mort.*—II ⑥, XVII ③.

1000. Miquel Cortés botiguer: affectat y parlar molt voluntari, composador, dezener den Colom y anava armat ab los mals, clavari de la germania, y feu pagar an en Jaume Picornell per misser Forteza quatre lliuras y feu li un albará dient: «jó Miquel Cortés un dels clavaris de la sancta germania» &c. y feyan pagar ell y en Nicolau Bibiloni cascun mes mitj ducat á la muller den Torres parayre après que aquest sen fonch anat, y diu fra Quintana que lo dia del dijous larder deya lo dit Cortés que traguessen lo Corpus de la sglesia y que hi posassen foch.—*Present.*—II ⑥, II ③.

1001. Mestre Geroni Valenciá abaxador: affectatissim, gran sermonador y avalotador, anava volenters armat per la ciutat ab los mals, guarda de la Seu e de la Sala, molt apassionat den Colom y deya: «mossen Colom ha vist que jo so ja cansat de anar, per ço me ha donat la

Sala perque repose;» y un dia essent cercada la ciutat per lo Sr. Visrey, dix publicament lo dit Valenciá: «cul de tal! qué 's creuen aquestos que 'ns donem; per lo cap de tal! si 'ns sabiam menjar los cavalls per fam, no 'ns donavem á tan ruin gent,» e assó dix venint ab en Colom prop la porta Plegadissa, e isqué contra lo rey en lo camp.—*Present.*—VI ③.

• 1002. Cristofol Sant Just abaxador, gendre de mestre Galmés picapedrer, sta devant la casa den Galiana: granment affectat y grandissim sermonador, anava armat ab los mals en mostras y aplechs, y era mal home.—*Present.*—VI ③.

ILLA DE MISSER FORTEZA

1003. Jaume Sbert mercader, pare de misser Sbert: granment affectat y conseller de mal, y embaxador per la germania ab salari, gran sermonador y parlava molts desastres en favor de la germania y deya que lo que lo poble feya era ben fet, y un dia deya parlant ab en Talladas «mirau, jo us mostraré cosas á la Sala que us ne spantareu,» e lo dit Talladas lavors dix cridant: «cul de tal! si ni havia set ó vuyt tals com vos, la cosa iria bé;» y fora lo regne parlava tostemps lo dit Sbert en favor de la germania.—*Absent.*—XV ③.

1004. Sebastiá Blanquer abaxador: affectatissim, ladre y mal home, composador y sermonador, era cinquantener y anava armat ab los mals y perseguia los bons ab una spasa de dos mans, donava pa entre 'ls agermanats y quant los bons lin demanavan deya «anau, que no 'n donam á mascarats;» ja s'ha scrit á la parroquia de Santa Eularia (n. 384).—*Present.*—XII ③.

1005. Berenguer Arcís sastre: molt affectat als principis y aportá de Valencia un jupó de brocadello fals y unas calsas talladas folradas del brocat y açó para fer moure los menestrals de assí, y anava axí armat en mostras y aplechs y era dezener; y après aná al castell de Bellver, quant degollaren la gent del dit castell, ab una destraleta á la corretja; e lo dia de la Lotja anava ab una pica en la mà, e dixli mestre Cardona: «hont anau, que no hi ha res?» y essent passat un poch avall dix lo dit Arcís als altres qui eran allí: «cul de tal! perquè no degollam aquest traydor mascarat?» e après de haver scanyat los set dix á la casa dels sastres, present mestre Cardona, que tots los del seu offici eran traydors

que dexavan matar sos germans; y lo dia que aportaren las letras del rey ab en Perot Puig dix publicament que totas las letras eran falsas, dient lo dit Puig «Deu nos mantenga en lo stament en que stam ara;» après lo dit Arcis sen fugí al camp.—*Present*.—IV §.

1006. Jordi Grech botiguer: granment affectat, anà sen de la ciutat en Pollensa abatut, y venint en Pollensa en ajuda dels agermanats lo mataren los del rey.—*Mort*.—XII §.

1007. Miquel Morro sastre: diu se que 's mostrava molt affectat e parlava moltes cosas en favor de la germania y anava tostemps ab en Colom y en mostras y aplechs y tenia carrech de pastar lo pá per la gent qui anava ab lo dit Colom y donarne als pagesos, era ronda ó donava lo nom als qui guardavan á la murada, comprava robas de mascarats y ha tornats dos salamons de misser Forteza que havia comprats al encant; no feya mal á ningú, sino que ho feya tot per forza porque no 'l matassen segons se creu.—*Present*.—I §, XIII §.

1008. Pau Valeriola barreter: molt affectat, y anava ab los agermanats en mostras ab una spasa de dos mans y parlava en favor de la germania, pero no era mal home. Un fill seu grandàs lo major, molt affectat, y lo dia de la Lonja volia matar á Geroni Seguals qui s' era emparat de la porta; es mort lo dit son fill.—*Present*.—VII §, VI din.

1009. Juan Oliver apotecari: affectatissim, lo principal conmovedor, cap y principi de la germania y causa de tots nostres mals y traballs, molt gran traydor e inimich dels bons y gran sermonador, y ell fonch lo basis de la quitació y qui la comensá á moure, y era conseller y embaxador del poble; y essent venguda assí la armada, lo dit Oliver, en Francesch Colom, en Juan Domenech y en Juan Binimelis tots quatre tractaren de metzinar totas las ayguas allí hont bevia los de la armada del rey y treballaren á fer ho, e lo lochtinent del inquisidor doná avis á la gent de la armada, có es al Sr. Visrey; e un dia dix en presencia den Sanxo á sos secassos estant ab plaher: «digau ¿no us recordau com anarem al carrer de las Mans y á tal part abans de alsarse lo poble, y lo que jo us diguí, y com se es seguit? tot, tot vingué de Deu;» es mort reclus.—*Mort*.—II §, XII §, VI din.

1010. Martí Gorchs sabater: gran sermona-

dor y affectatissim, gran desmandat y avalotador, tostemps anava ab en Colom y tostemps parlava de matar mascarats y anava armat en los avalots, es anat en la cort ab lo jurat en Colom y ab los altres embaxadors per la germania.—*Absent*.—IX §.

1011. Mestre Juan Bordancio calceter francés: molt agermanat, gran sermonador y avalotador, anava armat ab los mals e isqué contra lo rey ab una ballesta al coll, y morí en lo camp dels agermanats que 'l mataren los del rey.—*Mort*.—VI §.

1012. Antoni Vila botiguer: affectatissim, sermonador y avalotador, gran ladre y compositor, anava per ciutat armat ab los Coloms e isqué tostemps contra lo rey en favor de la germania, era capitá dels de Andraig, anava per ciutat robant de nits per las casas dels mascarats, y ha robada roba de casa de misser Forteza, y ell y en Perot Andreu corder robaren la roba de mestre Cardona sastre de la cambra de fra Geroni de Sant Dòmingo armats ab ballestas paradas e entraren dins lo monastir, e torná al dit Cardona un diamant e demanant li aquell l'altra roba dix li que agraphis á Deu com no l'havian degollat: es fuyt com á traydor; sa muller idem.—*Absent, fuyt*.—I §, VI §.

1013. En Roig botiguer sogre del dit Vila: vell molt affectat y gran sermonador qui parlava mil desastres en favor de la germania, y anava á vendre la roba que son gendre comprava ó furtava de mascarats, y quant li demanavan olanda para comprar ell deya no podia haver sino telas de lansols y robas de mascarats, y feya camisas dels lansols que furtava y venialas. Sa filla muller del dit Vila agermanada y affectada tal com son marit.—*Present*.—IV §.

ILLA DE LAS HORAS

1014. Mestre Antoni Alemany apotecari: aportá la bossa de las composicions dos ó tres dias pero per forza, y es stat après gran mascarats.—*Present*.—V §, V §.

1015. Mestre Antoni Florit sabater: aportava idem la bossa de las composicions y seya á la taula de la quitació ab en Juanot Saragossa, y rebia los diners de la tatxa de St. Nicolau, y á la muller den Torres absent feu li pagar XXXIII § per la quitació dient li que havian tatxat molt poch los bens de son marit, y partia lo forment

à la quartera ab en Jordà com á sobreposat dels sabaters y anava en las mostrás, pero encare que fos de germania era home de bona intenció.—*Present.*—I 6, XIII 3.

1016. Gabriel Domingo calceter: affectatissim y gran sermonador y avalotador, y molt voluntari en anar armat á las mostrás y avalots y en parlar per la germania, y era lochtinent per lo sogre qui era lochtinent de cinquantener per en Pasqual Rosselló, y perseguia los bons y feya anar tothom á fer ronda; feu se senyor de la casa de misser Forteza y passá hi sos fills y muller com si fos sua; y un dia havent aportadas letras del rey nostre senyor un tal Pere Alguer porque 's reduhis la terra, dix lo dit Domingo en presencia den Sanxo picapedrer: «dats me aqueixas letras, que jo men torcaré lo cul.»—*Present.*—V 3, IV din.

1017. Juan Busa sastre: molt affectat y agermanat, composador, ladre, desverjador y violador de donas y donzellas, matador y gran traydor, feya la pólvora contra lo rey y lo salnitre, y dix á un de las galeras que digués al Sr. Visrey que lo seu sastre feya lo salnitre y guardava en Colom; fonch penjat.—*Penjat.*—I 6, VII 3.

1018. Nicolau Ripoll parayre: gran sermonador y terriblement affectat, anava volenters en los avalots ab armas y feu se guarda de mar en loch den Torres parayre; anà en Valencia als principis ab en Juanot Colom y aportaren tabals y alabardas banderas y atambors y la forma del que feya la germania en Valencia y com se regirian; e un dia essent ell guarda de mar per la germania arribá la nau de mossen Pax, y ell garrantse al castell de Bellver qui tenia la bandera del rey alt á la torre mestra, dix: «ó de na bandera, tostamps stareu aquí? per lo cap de tal, no hi stareu molt,» y no passaren vuyt dias que 's seguí lo del castell de Bellver; y volent sen anar de la terra en Jacme Picornell, ell lo prés á Portopi y aportá 'l devant en Colom e allí 'l cuydaren matar, y perseguia los bons; y tostamps ha perseverat en la germania, reclús en la ciutat.—*Present.*—IX 3.

1019. Mestre Staci calceter francés: affectatissim y de mala intenció, e fonch elet de Muro e instador para robar y pendre las robas dels mascarats lanas blats y altras cosas, y compo-sava ell y en Miquel Seguí y Martí Roger sastre, y après vingué en la ciutat, anava volenters en

los avalots ab armas, y ha tostamps perseverat y ha stat reclús; ha stat en presó y es fora la terra exellat.—*Absent.*—I 6, III 3, VIII din.

1020. Bernat ó Bartomeu Figuera rellotger: als principis affectatissim y gran sermonador y avalotador, dezener, y anava volenters en mostrás ab en Vich y partia lo pa per la germania, y afrontá á misser Forteza lo dia del dijous larder, y la mitjana festa de Cincogesma havent elegit lo Sr. Visrey per sobreposat an Sanxo picapedrer lo dit Figuera ab molts altres armats ab gran avalot vingueren al castell dient que mascarats no podian regir y volgueren matar lo regent, y lo Figuera en presencia del dit Sanxo y de miser Sbert y de mossen Miquel de Veri allí dins lo castell posá la lansa als pits de misser Roca dihent li que no havia feta justicia de la mort de son pare; fonch en lo camp de la germania contra la vila de Alcudia; après se reduhí, e la nit dels set feu be sa part en favor de la justicia; ha stat reclús.—*Present.*—X 3.

1021. Rafel Lobet sastre: affectatissim, anava tostamps armat ab una scopeta al coll ab en Colom y los altres avalotadors, guardava á la murada ab una spingarda y ballesta, y isqué contra lo rey al camp de la germania; mori reclús en la ciutat après de ser reduhida la terra.—*Mort.*—IV 3, VI din.

ILLA DE MOSSEN FRANCESCH DE CAULELLAS

1022. Guillem Mir sastre: molt agermanat, anava ab los mals en mostrás y tostamps ab las armas á la squena, isqué molts vegadas contra lo rey y en tots los camps contra la vila de Alcudia, y anà á Ivissa ab la fusta dels pescadors, y ha stat tostamps reclús per la germania ab gran affecció.—*Present.*—VI 3.

1023. Pere Sard sabater qui stava en la casa dels sabaters: affectatissim, gran sermonador y avalotador, anava volenters armat en las mostrás y aplechs, guardava á la murada y á la Seu, y ha stat tostamps reclús en la ciutat; es mort de peste.—*Mort.*—V 3.

ILLA DE MOSSEN ALBERTÍ DAMEYO

1024. Bernat Joffre parayre: granment affectat y sermonador, y anava volenters en las mostrás y sonava una guitarra, e dix un dia que si avalot se movia ja sabia ell hont aniria; ha tostamps perseverat en la germania, y es mort de peste reclús.—*Mort.*—IX 3.

ILLA DE MOSSEN JUANOT DE PAX

1025. Mestre Lorens Massaguer texidor de llana, mestre de sgrima: affectatissim y principal de la germania, cinquantener y capitá de St. Nicolau, elet y sindich del poble y morber, gran sermonador y avalotador; fonch lo primer home qui comensá á robar las casas dels homens de bé que robá lo blat de la casa de mossen Cullellas, y treya armas de las casas de mascarats, e anava defora la ciutat á composarlos ab squadró de gent; e prestá docent ducats an en Crespi para donar á menjar als pagesos qui venian de las vilas para mesclarse y adherir ab los menestrals y ell mateix los donava á menjar; y quant levaren los drets anava justant ab una spasa de duas mans y trencava ab en Botifoch las mesuras, y aprés es anat per capitá á Porreras y á Sineu, y movia grans avalots, y perque las donas cridavan los comensá á cridar: «bagassas, no u dich á las bonas sino á las ruinas,» y feu treure un crucifix y feu comensar á cridar pau, y los qui anaven ab ell pegaren an en Conoll moltas coltelladas; feu correr la vila á la filla den Miquel Flor muller den Seguí sastre qui stava á la Plassa Nova, y lansi la spasi ó punyal en mitj Cort e dix que si hi havia algú qui digués que ell no ho havia fet be que se mataria ab ell; posava homens á la presó ab autoritat propia, e signantment an en Bernat Cloquell texidor qui li dix en quin nom y potestat ley posava, y lo dit Massaguer dix: «no som jó rey?» y lo dit Cloquell se descalsá las sabatas y agenollá's y dixli: «sacra magestat, açi ets arribada?» y lo Massaguer dixli: «no cureu, que jo us faré passar las fantasias,» y feuli metre una cadena al coll: es mort reclús, son germá es hereu.—*Mort.*—III 6, XV 3.

1026. Antoni Tomàs cobribanquer: molt affectat als principis, sermonador y afrontador, parlava molt en favor de la quitació y anava volenters en las mostrás, y moltas vegadas quant se tractava en la casa dels parayres alguna cosa en favor del rey ell se amotinava ab los dolents y agermanats, guardava á la murada y á la sala; aprés se mascarà, y es mort reclús en la ciutat.—*Mort.*—VI 3, VIII din.

1027. Na Trobada dona enamorada de la Adobaria: molt agermanada y gran sermonadora, y deya publicament que ja havian penitenciat lo

Visrey don Miquel de Gurrea y que tenia sentencia de cremar, dihentli cá fill de cá jueu; y tenia un fill qui es á la presó (altre diu que es en galera), molt mal y gran traydor, qui aná contra lo rey en favor de la germania y fonch pres en Inca per lo Sr. Visrey y aportarenlo á la Real y fonch llibert, y aprés fugi y reclós se en la ciutat, y aportá sen un sclau ab ell y á la porta Pintada lo degollaren los agermanats; y quant sa mare sabé que li hagueren pres lo fill, dix publicament que mes haguera amat que granola lo hagués mort que com en Gurrea cá fill de cá lo havia pres.—*Present.*—III 3.

1028. Antoni Ladó barber ó cirurgiá: affectatissim, gran sermonador y avalotador y mal parlant contra lo Sr. Visrey, conseller del secret y barber den Colom y de tots los matadors, es anat per cirurgiá en lo camp de Alcudia y en tots los camps en favor de la germania y servia ab gran affectió; es mort reclús en la ciutat. La mare de ell y la muller y la filla totas agermanadas y affectadas, y á la finestra sermonavan en favor de la germania dient mil desastres.—*Mort.*—IX 3.

1029. La muller de Juan Fiol parayre: agermanada y affectada, tenia blats de agermanats y no'n volia donar á mascarar ningú, sermonava de la germania, y quant la reptavan deya que ella ho feya perque la tinguessen per agermanada; té tots los bens del marit. *Non est nota.*—*Present.*—XII 3.

1030. Andreu Ballester fuster: affectatissim, y sermonava en favor de la germania, y anava armat en mostrás y aplechs y feu se gipó de vellut y feu cadena d'or á sa muller y gesserant, pero ell no es bó á res, comprava moltas robas de mascarats, feu fer pitxer y tassas de argent y sta molt rich, que ha guanyat molt en aquesta germania. ha stat reclús tostemps en la ciutat; y sa muller pitjor que ell, y deyan los dos gran mal del Visrey y que mal morbo se metés en las galeras y que donassen á través, y ella deya al Sr. Visrey lo diabló.—*Present.*—III 6, X 3.

1031. Antoni Domenech parayre: granment affectat y gran sermonador; de molt mala lengua, era molt vell y orat y encare aportava spasa de dos mans y una de una má cinta tot plegat, y las aportava el dia que sospengueren en Rosselló parayre (232) de sobreposat, y anava de molt bona gana ab los mals en las mostrás y quant hi

havia algun avalot tantost exia, y après que li hagueren mort los del rey un seu fill en Ivissa (V. 1105) ell deya: «córregan los carrers de sanch de aquests traydors mascarats y lavors seré content.» Sa muller idem molt mala lengua y agermanada, y era parenta den Colom.—*Mort*, *present*.—III 6, VII 3, VI din.

1032. Martí Domenech sabater: affectatissim y mal home de perversa intenció, gran sermonador y avalotador, mala lengua y scandalós tot en favor de la germania, anava volenters en las mostrars armat y guardava á la Seu y á la murada. Sa muller y fills y tota sa casa idem y pitjors que ell, moriren tots reclusos de peste.—*Mort*.—III 3.

1033. Hipolit tapiner: affectatissim, sermonador y avalotador y de mala intenció, acusava los mascarats y descubria tots los amagatays que podia perquè ho robassen tot, y signanter lo de moss. Nicolau Dameto: morí reclús.—*Mort*.—IV 3.

ILLA DE ANTONI DOMENECH

1034. Gabriel Ferragut.—VII 3, VI din.

1035. Miquel Sampol notari: fonch elet procurador fiscal per la germania y embaxador á Barcelona per aportar aci misser Ubach regent, pero era molt bo y de molt bona intenció y gran mascarar en favor del rey, afavoridor dels bons e inimich dels agermanats, y ha treballat moltes vegadas que la terra fos treta de má de traydors y reduhida y posada en repós, y se dolia de tant mals que 's feyan y sen congoxava y complanyia ab en Sanxo y ab en Lodrá moltes vegadas se secretetjava, y la nit dels set que oflegaren lo dit Sampol feu be la sua part, y dix en Barcelona en presència de Antoni Torres parayre y de molts altres que si tenia personas fiadas ell apunyalaria en Colom, y quant vingué de Barcelona ab lo Sr. Regent los de la germania lo volgueren matar porque deya la veritat, só es que lo que ells feyan desplaíia á sa magestat y que 's reduhissen á la obediencia del rey, y treballá á fer molts concerts per matar los Coloms y sab ho en Sanxo picapedrer qui era un dels qui tenian lo concert ab ell, y un dia trobantse á Santa Eulalia ab en Lodrá dixli que moltes vegadas havia passat perill que no 'l matassen porque los deya la veritat y que no obstant ell per axó no cessaria de fer lo que posqués sols que la terra se reduhis

encare que 'l matassen, y encare que tingués deu vidas totas deu las posaria y de fet las volia perdre, axí com feu que á la fi lo mataren per mascarar los agermanats.—*Mort*.—XV 3.

ILLA DE MOSSEN BERNAT DE BROSSA

1036. Mossen Bernat de Brossa: aportá lo panó per la germania contra lo Sr. Visrey en Pollensa y en la Pobla, y fonch lochtinent de governador per lo poble; té procés, sta á la presó.—*Present á la presó*.—V 6, XII 3, VI din.

1037. Maciá Galmés sabater: agermanat y simple, anava armat en mostrars y aplechs molt furios, aná á Ivissa á sou ab la armada y fonch pres y posat en galera, y are sta afermansat per lo procurador reyal.—*Present*.—VII 3, VI din.

1038. Pere Borrás sabater: era cinquanteener, pero no feya mal á ningú y donava entenciment que tot ho feya per forsa, y era molt bo y de molt bona intenció y se dolia molt de tant mal que 's feya, y ha restaurada la vida á molts y assenyaladament an en Sanxo picapedrer, y era un dels qui tenian lo concert ab en Sampol porque la terra se reduhis.—*Present*.—XII 3.

1039. Jaume Carbonell sastre: affectatissim y de mala y perversa intenció, gran sermonador y gran avalotador, conseller den Colom, y anava tostemps devant ell sus are ab ballesta parada sus are ab scopeta, y dix an en Ripoll official: «per lo cap de tal! si armada hich vé, noy hich restará colla de mascarar que tots los degollarem,» y devant la porta den Carles sabater deya á molts dels agermanats: «cul de tal! qué speram de degollarho tot frares y capellans y mascarats? no s' hi pot errar;» anava á robar 'ab un berganti y perseguia los mascarats y volia tirar ab spingarda á mestre Mas sastre essent mascarar, y anantsen en Picornell parayre ab la calavera den Reteny ab la qual lo Sr. inquisidor sen anava, vench lo dit Carbonell en companyia den Francesch Blanch y dix «perqué dexavan anar mascarats?» y de fet encalsá en Capdebou para pendre 'l; isqué de fora contra lo rey, y ha stat reclús en la ciutat, y après de la reducció donarenli assi bastó de official y es fuyt ab lo bastó y tot.—*Absent*.—IX 3.

1040. Francesch Blanch botiguer: molt affectat y agermanat, gran lladre y matador y violador de donas, gran traydor; ja es squarterat.

—*Scorteral*.—(V. 344.) Sa muller molt agermanada y sermonadora tal com son marit, gran lladria, tot ho tenia, molt mala dona.—*Present*.

—II ⑥, II ③.

1041. Perot Fiol apotecari: affectat y agermanat, fonch un dels tretze, aportava la bossa de las composicions, conseller dels Coloms y anava ab ells ab una spasa de dos mans y convidava 'ls cada setmana; já es composat.—*Present*.—III ⑥.

1042. Domingo Pizá sabater.—VI ③.

ILLA DEN BERNAT FERRAGUT

1043. Perot Puig calceter: sindich y principal de la germania, aportava la bossa de la composició, perseguia los mascarats e dix publicament que Deu los mantengués en lo stament en que stavan y que no conexian rey ni roch; es penjat.—*Penjat*.—Sa muller idem gran affectada y agermanada, e dix a mestre Cardona que bé anava tot si los lorers que havian posats per la quitació metian rels; es morta.—*Morta*.—IV ⑥, X ③.

1044. Juan Conrador botiguer: affectatissim y gran sermonador y avalotador, cinquantener, sindich del poble, y conseller y gran amich den Colom, aportava la bossa de las composicions que en Colom feya y composava los bons, y era sargent y administrava y arreglava los agermanats en las ordenansas, y metia y treya molts homens de la presó ab auctoritat propia; y quant foren vengudas las lètras del rey e tramesas á la part forana, dix lo dit Conrador á mossen Pere de Pachs al castell de Bellver en presencia den Sanxo: «cül de tal! letras falsas han portadas! já haurán recapte los notaris y los altres qui las han intimadas;» y un dia tenint consell los agermanats del offici dels botiguers en Sant Antoni de Viana, dix an els altres que l'any qui vendria ell seria tretzé y que comenaria la cinquantena á algú dells y que tots haurian bé per ell: après lo mataren los agermanats.—*Mort*.—I ⑥, XV ③.

1045. Juan Carreras calceter: agermanat en los principis y gran sermonador, dezener, anava armat en companyia den Jaume Carbonell qui es fuyt, y perseguia los bons, fonch en llevar los bastons dels officials reyalis á la plassa de Cort, y guardá al castell de Felanitx contra lo rey, e

isque en los camps de la germania; après fugi an el camp del rey, y es mort açi en la ciutat de peste.—*Mort*.—VI ③.

1046. Pere Sabater forner.—IV ③, VI din.

ILLA DEN PERE CERDÁ

1047. Pere Cerdá mercader: la matexa germania y affectatissim, sermonador y conseller de guerra y perseguidor dels mascarats, inductor y seductor de mal, y en quantas cosas hagués á fer en Colom prenia consell del dit Cerdá; parlava sempre en favor de la germania, y deya al mitj de Cort que era molt bona y que traballasen á mantenirla y que ell era para donarhi la mitat de la sanch del cós, y mes deya que los homens de be havian fetas mil malvestats en la sala induhint los pobles per alló á tot mal, e un dia dix á mossen Pere de Pax que lo poble feya be del que feya y que si ho volia saber que prengués una spasa y una rodella y que 's mesclás ab ells y sabria ho; y après que 's seguí lo del castell de Bellver, dix que havian fet molt be de matar los del castell, que puy's lo poble era senyor de la terra havia esser senyor de las fortallesas, y un dia venint en Lodrá mercader de unas suas terras que té prop l' hostalet de mossen Sant Johan, lo cridá lo dit Cerdá qui tenia cera stesa en dit hostalet e aquí dix grans desastres, que sino haguessen fet los de la germania lo del castell de Bellver y matar los qui eran dedins, lo poble era perdut, perque en lo dit castell se pactava una gran malvestat y axó era cap y guarda dels traydors, y en Lodrá respós que en lo castell no hi havian trobat sino anyells de pa, e lo Cerdá lo afrontá molt terriblement que aquell se penedí del que havia dit tement que no 'l fes matar tant lo vehé mal inclinat, y dix mes lo dit Cerdá que no passarian huyt dias que tota Cathalunya se alsaria ab la germania y que no havian de dexar home de bé en lo mon y que los menestrals havian de senyoretjar; mes avant tenint los de la germania un consell á Sant Francesch en que determenavan que trametessen una embaxada al Sr. Visrey en Ivisca perque vingúes y que firmassen letras en blanch als embaxadors, lo dit Cerdá dix que tots eran perduts puy's se fiavan en paper blanch e feu revocar tot lo consell; après aná á Alcudia y á Solter per embaxador dels agermanats, y ha stat reclus en la ciutat.—*Present*.—VI ⑥, XV ③.

murada y comandava la sua gent y feya mil desastres amenassant als bons, e dix que seria mercé abatre las casas dels bons, y mes deya: «mirau, puys que diuen que tots havem esser squarterats jo faré are mes mal que may;» morí reclus. Sa muller molt agermanada, sermonadora y avalotadora, y are après de la reducció ha dit à Gregori Forner reptantla perque era mala que no volia star à regla de la justicia: «mirau, si us haguessen mort à vos are no parlariau;» es casada ab un pagès.—*Mort, present.*—VII §, VI din.

1093. Jaume Seguí parayre: agermanat als principis, dezener y anava armat en las mostres y guardava la murada y fonch un dels compradors del sagell per la germania, diu se que après es stat mascarar; stigué tostamps reclus dins la ciutat fins que es mort, e après de la reducció li ha dat lo Sr. Visrey bastó de capdeguayta.—*Mort.*—XVIII §.

1094. Gabriel Melià parayre: affectat als principis y cinquantener, stigué ab los agermanats la mitat del temps que durà la germania, fonch elet, empero lo han tingut alguns per mascarar y quant lo demanavan para tenir consell à Sant Francesch ell se feya amagar y dir que no hi era; après sen anà ó fugí en Sicilia y ha aportat forment al camp del rey.—*Present.*—II §, VIII §.

1095. Dos fills den Juan Fuster: lo pare era bo y ells molt agermanats y avalotadors y molt mals, los dos guardavan à la Seu y regonexian totas las donas ells mes que los altres y feyan moltes sobras als mascarats, y anavan ab en Gallur matador que han scorterat; y lo un dells isqué defora contra lo rey y mataren lo los del rey; l'altre fill que 's deya Pere guardava à la murada y morí de peste reclus. Tenian en casa una dona qui 's deya Coloma, qui era neboda del dit Juan Fuster y era vinguda de Selva, e dix an en Colom qui passava per sa casa ab ells: «mos germans, vajan tots abax, no ni rest ningú de aquests traydors» dientho dels qui eran ab lo rey. Lo pare dels dits es taxat II §, XII §, VI din.—*Morts.*

1096. Dos fills de madó Ladona: molt affectats y agermanats y mals homens, y guardavan à la Seu y al castell ab ballestas paradas y eran tots de la germania; lo un es mort, y lo altre es en Barcelona; la mare era bona.—*Mort, absent.*—III §.

1097. Ramon Cerdà parayre: affectatíssim y gran sermonador y avalotador, y matador y conseller de mal y perseguidor de mascarats, y anava ataviat y volenters armat en las mostres, y en casa sua menjavan alguns matadors; y un dia los matadors encalsavan en March de la Sra. Sant-Juana que mataren, y ell dix los «allà va» y mostrà 'ls per hont anava; isqué fora contra lo rey, y aportà letras à Pollensa per la germania perque 's levassen, y tostamps es stat mal, y es mort reclus en la ciutat. Sa muller idem molt affectada y menjava ab los matadors y 'ls aparellava de menjar.—*Mort.*—X §.

ILLA DE GABRIEL BALAGUER

1098. Mestre Albertí calceter: molt affectat y sermonador, y anava armat en mostres y aplechs, y un dia dient en Sancho picapedrer an en Ferrer notari gendre den Soriano: «ó com me dol! que han mort en Bernat Perera vostre cunyat,» e lo dit Ferrer dix «callau que no 'l han errat,» e era allí lo dit Albertí e dix: «callau que no han errat à ningú dels qui matan, que axí miran aquestos los que matan, com mira la Inquisició en los que pren y crema;» ha stat tostamps reclus en la ciutat.—*Present.*—X §.

1099. Juan Sastre mariner: molt affectat y anava armat ab los agermanats, y en un avalot que feren los assaunadors isqué un negre del cabiscol ab una lansa, y lo dit Juan vehentlo dixli: «cà fill de cà, encare ets restat? tostamps hich haurà rels dels gentils homens?» y pegà li de coltelladas devant lo cabiscol qui stava à la finestra.—*Absent.*—VII §, VIII din.

1100. Juanot Çaragossa ferrer: affectatíssim y principal de la germania, gran sermonador y avalotador, conseller den Colom y morber per la germania, era cinquantener y anava volenters en tots los avalots ab armas, donador de pá, composador y bosser y seya à la taula de la quitació, y finalment un gran traydor; aportà moltes armas de Viscaya en lo temps de la germania, y feya pólvora per los agermanats, y enderrocà los horts y las parets ab la sua cinquantena, y dix: «mirau quina armada han feta! bé hi porán star que no farán may res,» y anà per embaxador elet per los Coloms à las galeras de don Juan de Velasco e dix: «mirau, si en Gurrea hich entra jo men aniré, y mirau, jo faré spingardas qui ma-

tarán tants com ne vindrán y bastarán fins á Jesus;» es mort reclús en la ciutat.—*Mort.*—I 6, X 3.

1101. Juan de Mallorca mariner.—III 3, VIII din.

1102. Juanot Gil fill de mestre Juanot spin-garder: affectatissim y gran avalotador y mal home, y anava tostemps á las mostrás ab una scopeta, y lo dia del dijous larder feu diabluras á Cort contra lo visrey ab una spasa y rodella, y fonch á portar á mossen Pere Sant Johan de la Bastida, y volia matar un fill den Gaspar Roig, y lo dia que anaren á la casa den Barceló ell entre 'ls altres enderrocava la casa ab un may, y tostemps ha perseverat ab los mals fins á la derreria que es fuyt.—*Absent.*—XV 3.

1103. Miquel Planas fuster, genre den Orrach y criat den Bartomeu Pol fuster: grament affectat y gran avalotador y sermonador, gran ladre y matador, anava armat ab los mals y guardava la murada ab una scopeta; y quant lo regent fonch vingut en Ivissa, ell dix en mitj del seu carrer que si en Colom volia pendre consell de ell que ell metria alguns homens armats per passos y que tots los correus que trametria lo dit magnífich regent que ell los degollaria; es fuyt après de la reducció.—*Absent.*—V 3.

1104. Bartomeu Pol fuster: affectatissim, gran sermonador y profeta y allegava profecias diabólicas, anava volenters en los avalots y mostrás e isqué contra lo rey en favor de la germania, aná á Alcudia en favor den Colom y feu las escalas para pujar á la murada y un enginy para pendre la vila; mori reclús açi en la ciutat.—*Mort.*—II 6, IV 3.

1105. Antoni Domenech parayre fill del n. 1031: affectatissim, sobreposat dels parayres y principal de la germania, conseller y sermonador, fonch lo principal qui sospengué lo senyor visrey, fonch en lo del castell de Bellver y robá molt y pres robas dels que mataren y venint dix «ja es fet, ja es pres tot» y aportava un gran balum sota la capa; feu suspendre de sobreposat en Rosselló porque no volia adherir ab ell; aná dels principals ab en Francesch Colom á Ivissa contra lo rey y allà lo mataren que mori devall una olivera anantsen nafrat, y cans menjarenlo.—*Mort.*—XV 3, VIII din.

ILLA DEN GRASSET

1106. Francesch Gonyalons sastre: gran agermanat y grandissim sermonador y avalotador, molt mal home, conseller den Colom, gran ladre y gran traydor, anava volenters ab armas en las mostrás, perseguia los mascarats y deya desastres del visrey y que may hich havia de haver rey, e no era menester que los sastres diguessen res, y fonch en lo del castell de Bellver; ha stat tostemps reclús, es fuyt.—*Absent.*—XIII 3, VI din.

1107. Sebastiá Exida sastre: molt agermanat y molt ab los mals, anava en los avalots volenters, guardava á la casa de misser Batista, es mort reclús y tostemps ha perseverat en la germania.—*Mort.*—V 3.

ILLA DEN RIUDEMENYA

1108. Gabriel Alguer barreter: affectat y anava ab en Colom y en las mostrás armat, pero no feya mal á ningú y es stat bona persona y no 's curava de be ni de mal de ningú, sino que feya sa feyna. Son fill idem y mori de peste, feu compare en Juanot Colom; lo pare es viu.—*Present.*—VI 3.

1109. Mestre Galceran Casellas sucrer: affectat y principal de la germania y fonch lo principi de ella, gran conseller, y ell mogué tot lo poble segons se diu; ja ha stat á la presó y han lo composat.—*Present.*—VII 6, V 3.

1110. Pere Bagur sabater: (vide núms. 9, 13, 17, 78) ¿huyó ó formó parte de la embajada á la corte con Guill.^o Colom, Martin Gorchs y otros? fonch lo un dels set principals qui comogueren lo poble y foren trets de la presó, y fonch lo un dels tretze, y ell es lo basis de la germania y lo principal qui feu suspendre lo Sr. Visrey, y capitá contra Alcudia y capitá de la fusta dels pescadors per lo poble y ell comen-dava y feu cremar lo berganti den Torres, y es stat embaxador y ha fet mail mals, gran sermonador, avalotador, traydor, rebel·le, perseguidor de mascarats, inimich del rey y dels bons, y merex star al costat den Colom.—*Absent.*—I 6, X 3.

1111. Juan Gorgoll barreter: gran affectat y molt furios en la germania, ladre y gran traydor y perseguidor del mascarats, anava armat en mostrás y aplechs y acompañava 's sempre ab

en Colom y ab en Pasqual Rosselló; fonch en lo del castell de Bellver, y après que hagueren scanyats los set ell instava que matassen los bons y feya tot mal; isqué en los camps de la germania axí contra la vila de Alcudia com encare contra lo Sr. Visrey.—*Present*.—III §, VIII din.

1112. Pasqual Rosselló barreter: gran agermanat y lo un dels set qui principiaren la germania y foren trets per forsa de la presó per lo poble; fonch lo inductor y capitá dels qui debellaren lo castell de Bellver y mogué y aportá allí la gent, y mataren y robaren ell y los altres, y après que foren degollats los de dit castell, feu se capitá y castellá; gran perseguidor de mascarats, gran traydor y rebel·le é inimich del rey, compositor de la parroquia de St. Nicolau, sindich, conseller pessim de tot mal, y posava ab autoritat propia homens dins la presó y treya 'ls, y totas las letras que venian fora lo regne ell las desclouhia, y feya exir la gent contra lo rey ab punta de lansa, finalment era un altre Colom y pitjor que ell; morí reclús en la ciutat.—*Mort*.—XV §, VIII din.

1113. Onofre Rosselló parayre: gran desmandat, capitá de la muntanya de Puigpunyent, y ab molta gent anava robant per la part forana y cercant mascarats y composant tots los homens y donas de honor de la dita muntanya, y tenia fama que ab la sua gent matava y degollava defora, y après dels set que offegaren vingué ab gran multitut á valer an en Colom; sta defora en casa den Rafel Puig.—*Present*.—X §.

1114. Arnau Garriga barreter: affectatissim, gran ladre y avalotador y sermonador, gran amich den Colom y anava tostemps ab ell armat, y en mostras molt volenters; isqué de fora contra lo rey y allí lo mataren, altre diu que morí reclús en la ciutat.—*Mort*.—IV §, VI din.

1115. Bernat Barceló forner: molt affectat y forner den Colom y á ell li donava prou pá y bon recapte y als altres bons feya morir de fam, gran sermonador y avalotador, y deya moltes cosas en favor de la germania, y de paraula matava y degollava quants mascarats eran, anava armat en mostras y aplechs, y diuse que fonch en lo camp dels agermanats contra Alcudia.—*Present*.—VI §.

1116. Pere Figuerola barreter: vell molt affectat y lochtinent den Pasqual Rosselló son nebot, cinquantener, partididor de pá y sermonador,

no feya mal á ningú; morí reclús en ciutat.—*Mort*.—III §.

1117. Bartomeu Ramis: molt agermanat y sermonador, gran ladre y matador, y tostemps anava ab la scopeta al coll y guardava com á portalá á la porta Pintada, y tostemps ha guardada la muller de misser Forteza y guardavala quant la mataren, y tostemps es stat molt affectat y mal del primer dia fins al derrer.—*Present á la presó*.—IX §.

1118. Pere Roca barreter: affectatissim y gran sermonador y avalotador, alabarder den Colom y alferiz dels barreterers, en los avalots era dels primers qui exían ab armas, y parlava tostemps en favor de la germania; isqué contra lo rey en lo camp y morí reclús en la ciutat.—*Mort*.—IX §.

1119. En Pou barreter qui sta en las casas den Ramis: molt affectat, anava armat en mostras y aplechs é tantost que 's seguia algun avalot exía molt furiós, isqué contra lo rey en lo camp e fonch prés á la destrossa del Rafal Garcés, y après fonch libertat per los del rey y tret de la presó y torná sen dins la ciutat, y açí ha stat tostemps adherint á la germania ab una scopeta al coll.—*Present*.—VIII §.

1120. Juan Puig barreter: molt gran traydor agermanat de mala e perversa intenció, sermonador y gran ladre, parlava molt voluntari y anava en mostras y aplechs y alegrava 's molt quant aportavan algun cap de mascarat y deya que altrement no 's podia fer sens que primer no 'ls degollassen tots, y tenia 'l en Colom á la sala per capitá sots color de guardar la taula de la moneda que tenia á la universitat y deya que degollassen tots los que los jurats havían posats á la dita taula ó que 'ls ne traguessen. Y son fill Perot Puig tal com lo pare, gran ladre y avalotador, venia forment á la quartera, y de nits anava á robar las casas dels mascarats que aportava las mans plenas de anells que havia furtat de prou valor, y de la terrada de la sala de la universitat tirava ab scopeta als qui eran al campanar de la Seu y diuse que matá un home en dit campanar y ell matex sen avanava; es stat tostemps mal, y es fuyt are derrerament. Y la muller del dit Juan Puig gran agermanada, y deya á la muller den Rafel pintor «mal haja qui no degollará en Borreyó» dientho del Sr. Visrey, y mes deya «mal haja en Gurra y los qui

adherexen ab ell;» y la muller de son fill per lo semblant molt mala, axí que tots quatre perseguian los mascarats terriblement de la lengua que 'ls bons no gosavan passar per lo carrer, porque las mullers quant los veyan passar los affrontavan dient: «degollar aquestos traydors qui venen contra si mateix.»—*Present*, fuyt.—IV 9, VI din.

1121. Guillem Ferragut portador de letras: gran affectat y sermonador y molt de la germania del principi fins á la fi, anava armat en mostres y aplechs molt furiós, aná contra lo senyor visrey á Pollensa ab en Colom y allí fonch pres y aprés scapá, y tostemp es stat reclus.—*Present*.—XVIII 9.

• 1122. Galceran Sastre procurador: molt agermanat y scrivá dels sequestres y roba dels mascarats, gran ladre, robava las casas dels bons; ha stat tostemp reclus en la ciutat y es mort á la presó. (V. el matex n. 100).—*Mort*.—VII 9, VI din.

1123. Juanot Ripoll alias Figuera ferrer: affectatíssim, anava volenters armat ab los mals, y aná ab en Francesch Colom á Ivisca contra lo Sr. Visrey y allí fonch pres y posat en galera y allí es mort; altre diu que lo mataren allí los del rey.—*Mort*.—XII 9.

1124. Bartomeu Juan fuster: molt affectat, y anava ab los mals armat en mostres y aplechs, y quant volgueren pendre lo castell de Bellver dix en mitj de Cort que ell lo pendria sens treball ab una tortuga que faria, y aná al dit castell y aprés que l' hagueren pres dix «no hi cal tortuga,» y aná á Alcudia per fer feyna de son offici en lo pontó contra lo rey, y tostemp es anat per ciutat y ha stat reclus.—*Present*.—I 9, VII 9.

1125. Cosme fuster.—VII 9, VI din.

1126. Juan Soldevila fuster.—XV 9, VIII din.

1127. Antoni Vaquer moliner gendre den Truyol carnicer: molt agermanat, sermonador y mal home, y anava volenters en mostres y avalots y amotinava 's tostemp ab los mals y affrontava á la casa dels parayres los qui eran bons, es exit contra lo rey en lo camp y es mort reclus en la ciutat.—*Mort*.—X 9.

1128. Pere Sampsó parayre: affectatíssim y gran traydor, sermonador y avalotador y perseguidor de mascarats y finalment un gran rebel·le,

anava volenters ab los mals, forsa una donzella borda, y ha stat tostemp reclus y es mort en la ciutat.—*Mort*.—VIII 9.

1129. Ramon Arguimbau texidor de llana: gran agermanat y gran traydor pitjor que en Francesch Colom, gran ladre y matador y ell era lo qui comensava á pegar als bons, fonch á matar en Bibiloni, en Pere Sabater, mestre Juan lo stanyer y lo fill den Sant Marti y molts altres, y feu resistencia á misser Sbert, aná ab la armada á Ivisca per sota capitá den Francesch Colom y allí morí que 'l mataren los del rey.—*Mort*.—X 9.—Es lo matex del núm. 178.

ILLA DEL SANT SPERIT

1130. Rafel Sbert pintor: molt affectat, sermonador y avalotador, donador de pá, compositor y gran ladre y perseguidor de mascarats, de mala y perversa intenció, cinquantener, y anava volenters ab armas en las mostres y avalots, y ha guardat á la murada y prenia sou, y parlava grans desastres en favor de la germania; cridava per las casas que traguessen lum á las finestras sino que ell ho degollaria tot, y dix que sino feyan illa entorn de la Seu que no hi hagués casas, may pendrian los mascarats qui hi staván dins; ha stat tostemp reclus en la ciutat y es fuyt aprés de la reducció. Sa muller agermanada y gran sermonadora, mala lengua y maldibent que mereix esser penjada, y deya publicament «mal haja qui no tirará una scopetada an en Borreyó ó an en Gurrea;» y deya á son marit «si vosaltres haguesseu degollat en Gurrea ans que sen anás, are no 'ns faria la guerra.»—*Absent*.—XII 9.

1131. Antoni Loscos forner: affectatíssim y cap d' offici, anava volenters armat en mostres y avalots y ab en Francesch Colom y ab los matadors, y pregá á son germá qui era dins la Seu que isqués, que ell lo faria guiar an en Colom, y son germá no ho volgué fer, es mort reclus en la ciutat tostemp ab la germania.—*Mort*.—XIII 9, VI din.

1132. Mestre Borrás calderer: affectatíssim y gran traydor y dels mals, gran sermonador y gran avalotador, perseguidor dels bons y molt affectat den Crespi; en lo principi lo dia del dijous larder feu gran mal y gran avalot y dels principals e aprés sen es avanat que ell havia trets los set de la presó, y es exit ell y son fill

prou vegadas al camp contra lo rey; y son fill era molt agermanat y derrocava las casas de mossen Pere Sant Johan y dels mascarats, y morí al camp en favor de la germania; lo pare ha perseverat tostemps fins que es mort reclús.—*Mort.*—XVIII §.

1133. Martí de la Torre: affectatissim y gran avalotador y gran traydor y molt mal home y ladre, no hi havia avalot algu' qu' ell no hi anàs, y fonch dels principals lo dia del dijous larder, era cinquantener ó dezener, y es anat contra Alcudia; aprés diuen que se mascarà, morí reclús en la ciutat de peste.—*Mort.*—XII §.

1134. Mestre Pere Casellas ferrer: de germania, molt affectat y gran traydor, parlava mil desastres en favor de la germania, y quant anava algun mascarar en casa den Torres parayre lo dit Casellas deya «los traydors mascarats com se conexen!» y no era mester que ningun mascarar ni dona de bé anàs en casa de aquell, y assenyalamet un dia vingué la muller de mossen Juan Antoni Barthomeu y posà 's á parlar ab la muller del dit Torres, e lo Casellas posà 's al mitj y dix los «oh las mascaradas!» y feu las apartar una de l'altra.—*Present.*—XII §, VI din.

1135. Jaume Domenech parayre: molt affectat en los principis y avalotador, anava ab una scopeta al coll y sermonava ab gran sabor de la germania, ha stat reclús dins la ciutat fins que es mort.—*Mort.*—VI §.

1136. Nicolau Orrach: affectat á la germania, anà contra lo rey á Ivisca ab en Francesch Colom, e allí lo mataren los del rey.—*Mort.*—III §, VIII din.

1137. Juan Biscari sastre y son fill: molt affectats, sermonador lo pare y avalotador, anavan volenters armats en las mostrats y contra lo rey, e isqueren en los camps en favor de la germania; lo fill morí en lo camp, y lo pare es mort reclús en la ciutat.—*Mort.*—IV §, IV din.

ILLA DE LA CARNECERÍA DEVAL

1138. Dionis Silvestre saboner: gran affectat y gran sermonador y avalotador, feya coblas de la germania y legia las per ciutat y las venia; anava volenters en mostrats y tenia en casa los matadors; ha stat reclús en la ciutat fins que es mort. La muller y fillas idem.—*Mort.*—XIII §, VI din.

1139. Lorens Sitjas calceter: molt affectat y avalotador y desmandat, y anava armat ab los matadors, y anà á Ivisca contra lo senyor Visrey y allí fonch nafrat, y tornà aci, y ha stat tostemps ferm en la germania, diu se que morí de la nafra.—*Mort.*—XVIII §, VIII din.

1140. Juan Picornell traginer: molt agermanat, sermonador y avalotador y gran bravetador, molt affectat den Colom, exia volenters armat ab los mals, y anava á cavall ab lo rossí y jugá á la sortilla, perseguia y acusava los mascarats; ha stat tostemps reclús fins que es mort de peste.—*Mort.*—V §, IV din.

1141. Martí Borrell texidor de llana: affectatissim y gran sermonador y avalotador, guarda den Colom y anava ab los matadors, y parlava molts cosas, y exia volenters ab armas en mostrats y avalots; es mort reclús en la ciutat perseverant en la germania.—*Mort.*—VI §.

1142. Gabriel Sagrera picapedrer y manefe del offici dels picapedrers: gran traydor, gran ladre y molt mal home, sermonador y avalotador, gran perseguidor y acusador dels mascarats, anava armat en mostrats y aplechs molt furios y era guarda del portal de Sancta Catharina, anava á enderrocar casas per manament den Colom, y acusava la roba dels mascarats y anava robant las armas de aquests, fonch un dels qui pegaren an en Sancho picapedrer y li robaren la casa, y fonch també en casa den Febrer texidor de lana para prende li las armas y assenyalamet li pres una scopeta; ha stat tostemps reclús, y volia fugir ab en Colom en la nau den Bruy y havia lo fet payoler.—*Present.*—III §.

1143. Francesch Ferrer parayre: molt affectat, y anava armat en mostrats y aplechs, y era guarda de la muller de misser Forteza; y un dia demanantli en Gregori Forner que s'havia conclós en Sant Francesch, dix que havian delliberat que tots los mascarats anassen en terra; ha stat tostemps reclús en la ciutat.—*Present.*—IV §, VI din.

1144. Gaspar Valls moliner: affectat, guardava á la murada y no prenia sou, altre empero diu que guanyava sou de scopeter, no era mal home; es mort reclús en la ciutat.—*Mort.*—XIII §.

1145. Nicolau Riera parayre: molt affectat, sermonador y avalotador, y anava molt alegrement en mostrats y avalots ab armas y tostemps

se amotinava ab los mals contra los bons. guardava á la murada y prenia sou ell y son germà qui sta ab mossen Nicolau Spanyol, e isqueren al camp contra lo rey, y lo dit Nicolau fonch en afrontar á Portopi al Sr. Visrey ab lo Tort gendre de misser Forteza quant anà ajudar an en Botí; han stat los dos germans reclusos en la ciutat, lo Nicolau es mort, l'altre es viu.—*Mort, present.*—VI §.

1146. Macià Vaquer parayre: molt affectat, gran sermonador y gran avalotador, perseguidor dels bons y capità dels mals y tostemps anava ab ells molt volenters ab armas en las mostrass y avalots, fonch un dels qui corregueren á Portopi quant lo Sr. Visrey hi anà per en Jordi Botí y affrontà á sa spectable senyoria y ell matex sen avanava, y deya que lo primer que degollaria seria son sogre; ha stat tostemps pertinax y ha perseverat en la germania fins al darrer dia, es fuyt.—*Absent.*—X §.

ILLA DE MESTRE ANTONI SALVADOR

1147. Mestre Antoni Salvador texidor de llana: gran agermanat, sermonador e ladre, deya mil desastres, era cinquantener y anava armat en mostrass y aplechs, feya 's capità de la porta Plegadissa en loch den Oriol, enderrocava las parets dels horts e los tints, y aportava sen á cremar las bigas d' aquests, y treya las robass de las casas dels mascarats. Sa muller idem affectada y sermonadora de molt mala lengua y gran legista, parlava moltas cosas en favor de la germania, y un fill seu agermanat qui guardava á la murada.—*Present.*—XIII §, VI din.

• 1148. Juan Sunyer notari son gendre: affectat, y parlava en favor de la germania y guardava á la murada, y tostemps ha guanyat sou de la germania; ha stat reclus en la ciutat fins que es mort de peste.—*Mort.*—XII §.

1149. Pere Catany trencador de pedra: molt affectat y sermonador, y dix que havia haguda nova del rey que tots los qui no adheririan ab lo poble fossen traydors y anava ho sermonant publicament, isqué contra lo rey en favor den Colom, y han lo mort los del rey en campanya á la Pobla; es hereu un fill seu xiquet.—*Mort.*—I §, XVII §, VI din.

1150. Pere Juan parayre are empero portador de letras: affectat y gran sermonador, parlava moltas cosas en favor de la germania, y

deya mil desastres y excitava la gent á mal y de paraula degollava y matava quants mascarats eran, y anava ab una ballesta parada en las mostrass y algunas vegadas parlant ab en Colom, y dix que era rahó que anás lo panó real ab mossen Brossa contra lo camp del rey en Pollensa essent allí lo Sr. Visrey; ha stat tostemps reclus en la ciutat, pero no feya mal á ningú.—*Present.*—IX §.

1151. Bartomeu Luch moliner: molt affectat, sermonador y avalotador, anava ab los agermanats, y essent vingut lo Sr. Visrey ell sen entrà en ciutat, e apres fugí y anà al camp del rey voluntariament y stigué tres ó quatre dias allí, y fugí altra volta y vingué sen açí en la ciutat ab grans avalots que no tenian los del Sr. Visrey que menjar ni pólvora ni res y que era labores de sortir y de pegar contra ells si volian; ha stat tostemps reclus en la ciutat. Sa muller y sas fillas molt agermanadas y assenyadament tenia una filla la qual deya que may podia menjar sens que no sentís sonar lo atambor.—*Present.*—X §.

ILLA DEN BERNAT ORIOL

1152. Bernat Oriol parayre: affectatissim, sermonador y avalotador, composador y perseguidor de mascarats, capità de Sant Nicolau y lochtinent den Francesch Colom, e cada mati era en casa del dit Colom per aportarli novass y darli rahó y si volia res, y abans era la segona persona den Juan Crespi instador, anava volenters armat en los avalots, era capità de la porta Plegadissa y aportava un fill seu ab una scopeta y guardava á la murada y deya que havian de cremar en Borreyo dientho de la senyoria y que per axó guardava ell á la dita porta, y feya parlar als de la murada tostemps que diguessen mal del Sr. Visrey y de la sua gent y com mes mal ne deyan ell mes folgava, deya que tots los mascarats farian mala fi, feu enderrocav tots los horts de la part de la dita porta y feya aportar bigass dels tints y cremava ho tot; morí reclus.—*Mort.*—I §.

• 1153. Antoni Juan parayre: molt affectat y sermonador, y als principis era gran amich den Crespi, guardava á la murada y prenia sou, y anava á tirar aygua y venia la per necessitat; tostemps ha stat reclus en la ciutat, no feu mal á ningú.—*Present.*—XII §.

1154. Juanot Oriol parayre nebot den Bernat Oriol: molt affectat, anava armat en mostras y aplechs, ha guardat á la murada á sou, y prenía lenyam dels tints para cremar y perxas, es exit contra lo rey ab scopeta en los camps, fonch ab altres á robar una casa qui sta prop la torre de mossen Nicolau y á la filla de madó Ana qui sta prop la casa den Juanot Vidal ensempe ab en Rafel Jaume y altres y acoltellejaren la dona y partirense trenta ducats y unas perlas y anells, y ha encalsat en Bernat Busquet qui es gendre de mestre Pere Marti para matarlo; ha stat tostemp reclús, té ara la botiga den Oriol.—*Present*.—X §.

1155. Juan Oriol parayre marit de na Coloma Vich: molt affectat y anava en las mostras volenters y guardava á la murada á sou y furtava lenyam dels tints; ha stat tostemp reclús dins la ciutat fins que es mort de peste.—*Mort*.—IV §, VI din.

1156. Gabriel Mercer major, parayre: molt affectat y sermonador, gran traydor y molt mal, tostemp acusava los mascarats dient mal de ells perque 'ls fessen dan en llurs casas, y deya que tots los qui no adheririan ab la germania que era bó matarlos, e dix un dia an en Juan Crespi que morissen tots abans que no afluxassen en res, anava armat en mostras y aplechs y á guardas y á rondas y tantost que hi havia algun avalot sortia ab armas, y un dia dix al carrer den Sancho «senyors, no hajau por de res que lo rey no es sino un home», e essent vinguda l'armada dix an en Francesch Colom y an en Juanot: «senyors, mirau bó seria que no donassem vituallas ni menjar als de la Seu que jo he vist un dels qui tenia un gran rollo de metxa; ha stat tostemp reclús en la ciutat.—*Present*.—II §, II §.

1157. Pere Juan Mercer son fill parayre: affectat y sermonador, anava ab los agermanats en mostras y comprava roba de mascarats; ha stat reclús tostemp fins que es mort de peste.—*Mort*.—X §.

1158. Gabriel Mercer menor forner: grument affectat, sermonador y avalotador, anava volenters armat en mostras y aplechs y ab los matadors, y de paraula degollava y matava quants mascarats eran, ha guardat á la murada y prenía sou, es anat contra lo rey ab una scopeta al camp de Alcudia, y ha stat tostemp reclús en la ciutat.—*Present*.—VI §.

1159. Pere Neguera carder: molt affectat, gran ladre, gran sermonador y avalotador y molt voluntari en parlar en favor de la germania, anava armat en mostras y aplechs molt furiós, ha stat per guarda á la casa de la universitat y á la murada y prenía sou, y quant exian á pelear defora los agermanats contra lo rey y aportavan ningun cap ell feya gran alegría; ha stat tostemp reclús perseverant en sa mala afecció.—*Present*.—III §.

1160. Bartomeu Juyol parayre: affectatissim y gran sermonador y avalotador, tot de la germania, era vell y contava lo insult den Ballester, y aconsellava que fessen mal, no podia per vellesa portar armas; ha stat tostemp reclús fins que es mort.—*Mort*.—IV §, VIII din.

1161. Guillem Campamar parayre: affectat y gran sermonador, y parlava contra los bons y en favor de la germania y anava volenters en las mostras; mori reclús.—*Mort*.—IV §.

1162. Juan Crespi parayre: instador, y principal dels set, y cap dels tretze, y principi y cap de la conmovió del poble, fonament de la germania y causa de tots nostres mals, gran traydor e inimich del rey, feu suspendre lo Sr. Visrey, y feya cridas en nom propi per tota la terra sots pena de la vida, y tenia usurpadas totas las jurisdiccions, y posava homens á la presó y treya 'ls ab autoritat propia, y commogué tota la part forana ab letras firmadas per ell y feu alzar tot lo poble; aprés lo matá en Francesch Colom en la torre del castell, y ell y son germá foren instadors. La muller del dit Crespi tal com son marit.—*Mort*.—VI §.

Instruït lo procés de 9 á 21 de dezembre de 1523. Testimonis declarants.

Guillem Carles sabater.

Pere Sanxo picapedrer.

Geroni Torrella parayre.

Jaume Picornell parayre.

Miquel Lodrà mercader.

Jaume Febrer texidor de llana.

Antoni Torres parayre.

A		Arbona Franc. reven. y		Barceló Bart. sabater.	
		paray.	339	Barceló Bern. tex. de llana.	684
Abram Gab. tex. lla.	280	Arbós Pasqual sabater.	405	Barceló Bern. forner	1115
Abrinas Nic. apotecari.	773	Arús Bereng. ^r sastre	1005	Barceló Guill. picapedrer.	272
Adorn Andreu ballester.	204	Arguimbau Ramon tex. lla.	178	Barceló Juan pescador	683
Adrover Ant. brasser.	688		1129	Barceló Pere traginer.	980
Adrover Miq. ¹ paray.	687	Arionya Alonso blanquer.	188	Baró Antoni parayre	561
Agost Vicent tintorer.	635	Armant Pere pescador	557	Baró Juan parayre	539
Aguiló Juanot pelleter	163	Armengol Ant. picaped.	296	Bartomeu Miquel brasser.	666
Alber misser Jordi Miq. ¹	129	Armengol Bart. paray.	650	Bartomeu Miquel.	768
Alberti Jaume sastre	333	Armengol Juan brasser	826	Bartomeu Miquel texidor.	895
Alberti moss. Pere Juan	18	Armengol Miq. ¹ paray.	1082	Basset Felip apotecari.	70 bis
Alberti N. calceter	1098	Armengol Poncet pagès.	442	Basset Vicent forner	337
Alcover Bern. boter.	482	Armengol Vicent.	741	Bauzá Gabriel barquer	492
Alemanys mest. Ant. apotec.	1014	Armengol gendre de madó		Bauzá la dona	953
Alforgens Pere paray.	694	Ribota	1083	Belill Bart. parayre.	431
Alguer Ant. blanquer.	186	Arnau Juan català	971	Bellver Antoni	657
Alguer Gabr. barreter.	1108	Arnau Rafel flassader.	78	Benejam Feliu oficial.	736
Alguer Juan blanquer.	50	Artal Juan mariner	606	Benejam Juan tintorer	637
Alguer Miq. ¹ blanquer	181	Artes Pere sabater.	706	Benet Antoni Juan barber.	518
Alguer Pere blanquer.	51	Aulet Rafel parayre.	925	Bennasser fills den Jaume	
Alós Domingo porgador.	885	Avellà Juan sabater.	82	hostaler	202
Alós Geroni picaped.	842	Avellà Pere parayre.	233	Berenguer Jaume vedrier.	807
Alorda Guill. sabater.	348	Aversó Damià del plà pagès	439	Berga mossen Nicolau de.	5
Alsamora Martí carnic.	143	Axaló Rafel barber	910	Bertran serrador	77
Alsamora Mateu sastre	375	Axartell Franc. portador		Bertran Miq. ¹ manobre.	744
Alsamora Miq. ¹ tragin.	634	de letras.	158	Binimelis Ant. blanquer.	159
Alvarado Diego capeller.	398			Binimelis Bern. masser	
Alvarado Pedro de.	614	B		dels consols	25
Alzina Miq. ¹ calceter	1063	Babiloni Gabriel pagès	440	Binimelis Bern. aseunador.	26
Alzina Pere brasser.	855	Babiloni Gabriel tex. llana	801	Binimelis Miq. ¹ parayre.	946
Alzina Pere sabater.	1087	Babiloni Nicol. parayre.	999	Binimelis Pere	965
Alzina Raf. ¹ marin. (la mu-		Bagur Franc. calceter.	409	Bioscas Benet parayre.	623
ller den).	562	Bagur Pere sabater.	1110	Bisanyas Ant. Ju. paray.	179
Amberch Juan libreter	510	Balaguer Juan cirurg.	174	Bisbal Juan tex. de lli.	574
Amer Ant. argenter.	452	Balaguer Pere texidor.	912	Bischi Juan mariner	476
Amer Antonina.	524	Balaguer N. texidor.	943	Bischi Juan sastre.	1137
Ametler Juan guixer.	19	Ballester Andreu fuster.	1030	Bischi Salvador sastre.	1070
Andreu Perot corder	325	Ballester Bart. manyà.	428	Blanch Franc. botiguer.	1040
Andreu Pere sabater	1058	Ballester Juan boter.	494	Blanch Miq. ¹ tex. de llana.	778
Anglada Antelma.	24	Ballester Juan tex. llana.	679	Blanch Pere sabater.	546
Anglada Juan revenedor.	377	Ballester Juan brasser.	856	Blanquer Cristofol paray.	783
Anglès Pere tragin.	597	Ballester Juan porgador.	898	Blanquer Sebast. paray. y	384
Antich Jaume pescad.	668	Ballester Simó sastre.	711	abaxador	1004
Antich Baldrach Pere tex.		Barbará Jau. ferr. ó me-		Boga Andreu baster.	212
de llana ó gerrer.	270	nescal	208	Bogellas alias Damià Agusti	
Anticha mesurad. de blat.	951	Barbará Jaume stanyer	429	ferrer.	460
Antonina sastressa.	696	Barceló Andreu picaped.	194	Bogellas alias Damià Aloy	
Aragall Onof. Man. ¹ barb.	484	Barceló Antoni.	979	ferrer.	459
Arbolí Jaume boter.	480			Bogellas Damià major ferr.	458

Bogellas alias Damià Raf.¹
 ferrer. 473
 Bojosa Bartomeu 583
 Bolitxer Raf.¹ forner. 22
 Bonet Cosme mariner. 489
 Bonet Juan ferrer. 142
 Bonet Leonard asseunador. 68
 Bonet Pere sastre francés. 376
 Bonnin Perot sastre. . . . . 9^e
 Bordanclo Juan calcet. fran. 1011
 Bordoy Julià brasser. 647
 Bordoy Pere parayre 772
 Borges mariner. 616
 Borrás Antoni parayre. 819
 Borrás Simon son fill. 820
 Borrás Nicol. brasser 645
 Borrás Pere sabater 1038
 Borrás calderer 1132
 Borrell Martí tex. de lla. 1141
 Borrià Silvestre brasser 765
 Borrià tex. lla. y mesur. blat. 927
 Bosch Baptista mariner 477
 Bosch Bartomeu 913
 Bosch Damià reven.^r y par. 949
 Bosch Franc.^h parayre 114
 Bosch Lorens brasser. 686
 Bosch Miq.¹ fuster 236
 Bosch Pere conrador 32
 Boschana Ant. moliner de
 draps y parayre. 552
 Boschana Miq.¹ parayre. 578
 Boschana Miq.¹. 922
 Bou Antoni parayre. 513
 Boy Miq.¹ cotamaller. 288
 Boy Tomás traginer. 111
 Bramona Juan. 11
 Brossa mossen Bernat. 1036
 Brotat Pere brasser. 931
 Broto Juan tex. de lli. 126
 Brunet Miq.¹ texidor 238
 Bruxa Miquel corder 563
 Bruy (la muller patró Gab.¹) 17
 Buades Gab.¹ blanquer. 189
 Burguera Ant. pescador. 531
 Burguera Bernadí forner 200
 Burguera Pere tex. de lli 715
 Burguera brasser 675
 Burgués Ant. traginer. 693
 Burguet mossen Arnau 97
 Burguny Guillem. 612

Busa Juan sastre. 1017
 Busquets lenyater (dos fills den) 778

C

Cabanellas Ju. tex. de llan. 721
 Calafat Bart. hortolá 854
 Calafat Guillem. 888
 Calafat Juan corredor. 223
 Calafat Juan brasser. 853
 Calafati mariner. 586
 Calderó Juan pescador 580
 Callari Bart. mariner 598
 Calvo Antoni tex. de lli. 8
 Camaró Mateu blanquer 34
 Campamar Bart. paray. 866
 Campamar Guill. paray. 1161
 Canals Pere bastax 472
 Canaver Benet mariner. 920
 Candia Juanot parayre 987
 Canongessas (las) del Call. 14
 Canoves Miq.¹ parayre 35
 Cantallops Jaume cinter. 859
 Canyellas Ant. spaser. 359
 Canyellas Ant. picapedrer. 729
 Canyellas Nicol. stanyer 421
 Capella Antoni parayre. 501
 Capella Miq.¹ taverner 397
 Carbó Antoni. 703
 Carbonell Antoni. 512
 Carbonell Guill. blanquer. 187
 Carbonell Jaume sastre. 1039
 Carbonell pagés 445
 Cardona Antoni tex. de lli. 299
 Cardona Rafel sabater. 347
 Carrió Jaume texidor. 62
 Carrió Jaume brasser. 76
 Carrió Juan sabater. 1048
 Carreras Juan calceter. 1045
 Casado Bart. cinter. 342
 Casas novas Andreu paray. 237
 Casas novas Ant. reven.^{dor} 206
 Casas novas Miq.¹ reven.^{dor} 112
 Casellas mestre Galceran
 sucrer 1109
 Casellas Juan sabater 413
 Casellas Pere ferrer. 1134
 Castell Martí paray. y rev. 354
 Castell Sebastià pescador 593
 Castellà Ant. mariner. 522

Castellana la dona y en
 Ferragut 813
 Castelló Antoni calderer 420
 Castelló Francesch brasser 577
 Castelló Jaume vergueta 58
 Castelló Steva vergueta. 285
 Catalá Ant. texidor de lli. 835
 Catalá Guillem picaped. 550
 Catalá Jaume picaped. 558
 Catalá Miquel mariner 618
 Catany Gabriel. 622
 Catany Pere trencador de
 pedra. 1149
 Catlar Juan mesurador d'oli 298
 Catlara Sra. Francina. 164
 Caules Miq. corre.^{dor} de coll. 884
 Cerdà Antoni barber 462
 Cerdà Gab.¹ al.^s Margoy tint. 632
 Cerdà Guillem ferrer 870
 Cerdà Miq.¹ abaxador y par. 389
 Cerdà Miq.¹ brasser. 782
 Cerdà Miquel barreter 1078
 Cerdà Pere mercader. 1047
 Cerdà Rafel ferrer. 871
 Cerdà Ramon parayre. 1097
 Cifre Juan oller 391
 Cifre Pere trag.^r de garrot. 56
 Cinch claus Bart. paray. 611
 Cintas Juan texidor. 839
 Cintas Miq.¹ tex. de llana. 984
 Cladera Ant. atzembler. 639
 Cladera Miquel. 968
 Colell Antoni porgador. 234
 Colell Bernat. mesur. d'oli 217
 Colell Damià parayre. 248
 Coll Antoni hortolá. 850
 Coll Bart. forner 201
 Coll Bart. parayre. 967
 Coll Guill. tex. de llana. 858
 Coll Mateu sastre. 430
 Coll Tomás parayre. 136
 Coll Vicent sabater. 1049
 Colom Antoni parayre 576
 Colom Juanot barreter 1069
 Comellas Mateu tex. llana. 735
 Company Ant. parayre 791
 Company Jaume sabater 317
 Company Jaume parayre 722
 Conrador Juan botiguer. 1044
 Conrador Pere botiguer. 388

Cordonover Ant. paray. . . 37
 Corso Miquel ferrer. . . . 150
 Corso Miquel ferrer. . . . 942
 Cortal Cristof. blanquer. . . 44
 Cortés Miq.¹ botiguer. . . 1000
 Cosme fuster. 1125
 Costa Gabriel brasser. . . 852
 Costa Perot barber 4
 Crespi Arnau parayre. . . 923
 Crespi Juan texidor 825
 Crespi Juan parayre. . . . 1162
 Crespi Miq.¹ ferroveller. . . 876
 Crespi Pere libreter. . . . 151
 Crespi alias Squerrer, Pere
 tex.^r de llana. 733
 Crespi Rafel capeller . . . 353
 Crespi fill de la vidua. . . . 71
 Crexell Ant. tex.^r de lli. . . 878
 Crexell Sebast. mesur. d'oli 863
 Cubech Gabriel mariner. . . 468
 Cucala Geroni fuster. . . . 514
 Custurer Bernat fuster . . 435

D

Dalmau Pere barber. . . . 148
 Danús lo hereu. 104
 Danús Damià tex.^r de llan. 728
 Danús Juan parayre. . . . 131
 Darder Juan parayre . . . 707
 Delmer Juanot notari . . . 724
 Diego Jaume forner. . . . 278
 Dino Steva (de) tintorer. . . 613
 Domenech Ant. asseun.^r . . 137
 Domenech Ant. parayre . 1031
 Domenech Antoni paray. 1105
 Domenech Gab.¹ asseun.^r 135
 Domenech Jaume paray. . 1135
 Domenech Juan paray. . . . 2
 Domenech Juan asseun.^r . . 134
 Domenech Martí sabater . 1032
 Domenech Tomás asseun.^r . 28
 Domeneguí Ju. pesc. ó mar. 573
 Domingo Gab.¹ calceter. . 1016
 Donat Nicolau sabater. . . 548
 Donat Rafel argenter . . . 549
 Duran Gaspar forner . . . 988
 Dureta Ant. mesur.^r d'oli. 226

E

Enclusa Miq.¹ mercader. . . 475
 Entens Juan picapedrer. . . 599
 Eufrasina vidua de Ant. Coll 255
 Exida Sebast. sastre. . . . 1107

F

Fabregues Ju. tex.^r de lla. . 59
 Falaguera Juana. 463
 Falauja traginer stanyer. . . 889
 Falcó Francesch. 393
 Falcó Rafel tex.^r de lla. . 1053
 Falques Pere sabater . . . 88
 Farfan Juan traginer. . . . 80
 Farfan Juan. 495
 Fé Pere texidor de llana. . 832
 Febrer Rafel tex.^r de llana. 793
 Febus pescador de canya . 302
 Felip Antoni barber. . . . 427
 Felip Franc. mariner . . . 603
 Femenia Andreu paray. . . 588
 Femenia Guill. brasser . . 789
 Femenia Juan tex.^r de lli . 281
 Ferrá Andreu picapedrer . 113
 Ferrá Juan forner y paray. 396
 Ferragut Ant. spaser . . . 362
 Ferragut Gabriel 1034
 Ferragut Guill. port.^r de letr. 1121
 Ferragut Jaume hortolá. . . 794
 Ferragut Luch pescador. . . 415
 Ferrando Bartomeu. . . . 651
 Ferrando brasser 697
 Ferrer Andreu ferrer. . . . 141
 Ferrer Andreu notari . . . 998
 Ferrer de St. Jordi Antoni. 75
 Ferrer Antoni apotecari. . . 205
 Ferrer Ant. cardonayre . . 917
 Ferrer Aparici paray. . . . 664
 Ferrer Bart. brasser. . . . 905
 Ferrer Bernadí (la muller de) 869
 Ferrer Franc. sabater y
 descarregador. 465
 Ferrer Franc. sabater . . . 474
 Ferrer Franc. paray. . . . 1143
 Ferrer Geroni notari . . . 260
 Ferrer Juan marin. 547
 Ferrer Miq.¹ fuster 997
 Ferrer Pere y Damià forners 712

Ferrer Rafel carnic. . . . 374
 Ferrer Sebast. pescad. . . 416
 Ferrer Sebast. paray. . . . 1085
 Ferrer alias Joffre vidua. . 534
 Ferrer (la vidua den) are
 muller den Xorovia . . . 955
 Figuera Ant. hortolá y
 parayre. 253
 Figuera Bern. relloj. . . 1020
 Figuera Gab. ferr. manyeffl. 291
 Figuera Juan ferrer 83
 Figuera fosser. 262
 Figuerola Pere barret.^r . . 1116
 Fiol Ant. asseun.^r 48
 Fiol Ant. brasser 803
 Fiol Bern. tex.^r de lla. . . 725
 Fiol Juan teuler. 265
 Fiol Ju. paray. (la muller de) 1029
 Fiol Miq.¹ sab. y tint. . . 752
 Fiol Pere corr.^r y trompeta 551
 Fiol Perot apotecari. . . . 1041
 Florit mtre. Ant. sabat. . 1015
 Foguet Bart. sastre 219
 Fonoll Gab.¹ tex. de llana. 747
 Font Antoni fuster 991
 Font Guill. vell, fust. . . . 197
 Font Guill. fill, fust. . . . 225
 Font Pere paray. 1090
 Fornari Raf. tex. lla. . . . 269
 Forner Jaume marin.^r . . . 808
 Forner Jaume reven.^r . . . 958
 Forner Rafel sabat.^r . . . 213
 Forner vidua mare del
 scolá de St. Miq.¹ 954
 Forns Julià specier 710
 Forns Mateu tex.^r lla. . . 685
 Forns Miq.¹ sabater. . . . 1076
 Forteza Bart. calceter. . . 766
 Forteza Francisco forn.^r . 627
 Forteza alias Belluga Jau. 182
 Frances Juan brasser . . . 797
 Frances Pere serrador. . . 258
 Frau Ant. ferr. ó menesc. . 89
 Frau Ant. brodador. . . . 152
 Frau Franc.^h mariner. . . 591
 Frau Juan. 933
 Frau Miq.¹ tex.^r lli 283
 Frau Pere corredor. . . . 169
 Frau Pere abaxador. . . . 846
 Frigola Pere paray. . . . 1055

Fullana Jordi hortolà . . . 894
Fullana Juan parayre . . . 743
Fuster Juan (dos fills den). 1095
Fuster Miq.¹ traginer . . . 829
Fuxà Bartomeu 947

G

Gabriel mestre vedrier . . . 806
Gali Bart. official. 836
Galiana Bernat paray. . . . 149
Galiana Jaume notari . . . 755
Galiana Miq.¹ tex.^r de lli . 757
Gall Antoni parayre. 289
Gallard Ant. pescador. . . . 605
Galmés alias Gall Juan tex. 628
Galmés Macià sabater. . . 1037
Galmés Salvador 823
Gamundi Raf.¹ conrador . 451
Garau Ant. picapedrer. . . . 168
Garau Ant. parayre. 1081
Garau Baptista paray. . . . 167
Garau Baptista picap. . . . 190
Garau Cosme fuster. 1075
Garau Franc.^h parayre. . . . 52
Garau Franc.^h sabater. . . . 64
Garau Franc.^h spunyat fill
de Miq.¹ 370
Garau Jaume corr. de coll. 670
Garau Jordi hostaler 919
Garau Miquel calceter. . . . 230
Garau Miq.¹ botig.^r y paray. 369
Garau Miq.¹ fill de Jaume. 671
Garau Onofre parayre. . . . 776
Garbí Francesch pescad. . . 543
Garbí Pere mariner. 604
Garbina Marca 610
García Agustí. 653
García Geroni picapedr. . . 295
García Geroni boter. 488
García Juanot boter. 487
García Miq.¹ boter 479
Gari Steva tex.^r de lli. . . . 716
Garriga Arnau barret.^r . . 1114
Garriga Blay flassader. . . . 245
Garriga argenter 364
Gastó Antoni corder 144
Gelabert Ant. brasser. . . . 865
Gelabert Bart. tex.^r de lli. 959
Gelabert Juan brasser. . . . 904

Gelabert Lluch corr. de coll 978
Gelabert Pau sucrer. 515
Gelabert Steva barber. . . . 937
Genís Tomás pintor 771
Genovard Ant. sabater . . . 145
Genovard Arnau hortolà . . 873
Genovard Guill. paray. . . 640
Genovard Pere paray. . . . 130
Genovès Antoni 507
Genovès Benet mariner. . . 602
Genovès Domingo mariner 564
Genovès Leonard mariner. 589
Gibert Antoni brasser. . . . 677
Gibert Pere portador letras 275
Gibertas esparteras 94
Gil Juanot spingarder. . . 1102
Gil Miquel tex.^r de llana. . 30
Gil traginer. 61
Girard Rafel mercader. . . 218
Gomila Gab.¹ sabater. . . . 969
Gomila Juan mes.^r d'oli . 867
Gomila Rafel pagés. 441
Gomis Miq.¹ picapedrer. . 192
Gonsalvo (mestre) pintor. 709
Gonyalons Franc. sastre 1106
Gorchs Martí sabater . . . 1010
Gorgoll Juan pescador . . . 478
Gorgoll Juan barreter. . . 1111
Gotarro Bartom. paray. . . 837
Granollachs Juanot mercad. 690
Grech Guill. mariner. . . . 467
Grech Jordi mariner. 584
Grech Jordi botiguer . . . 1006
Grimalt Mateu paray. . . . 195
Gual Ant. de moss. Castell 115
Gual Ant. manobre. 907
Gual misser Juanot 717
Gual Juanot son fill. 718
Gual Macià par. fill de Guill. 101
Gual Vicent sabater. . . . 1050
Guasp Jaume parayre. . . . 795
Guells Antoni parayre. . . . 674
Guells Nicolau tex.^r de lli. 382
Guells Nicolau argenter. . 383

H

Hipolit tapiner 1033

I

Isern Bernat parayre . . . 669
Isern Juan vedrier. 811
Isern Sebastià picapedr. . 335

J

Jacomí Miquel 738
Jacomina la dona. 737
Janer Jordi parayre. 742
Janer Nicolau corredor. . . 414
Janer Pere pescador. 600
Janer Pere parayre 740
Jaume Antoni 702
Jaume Bernadí boter 493
Jaume Blay traginer 774
Jaume Franc. sabater. . . . 1051
Jaume Gabriel cirurgià . . 426
Jaume Juan carnicer 351
Jaume Lucià parayre 183
Jaume Miquel carboner. . . 572
Jaume Miquelet traginer . 901
Joanni boter 491
Joffre Bernat boter. 485
Joffre Bernat parayre. . . 1024
Joffre Ju. manyefle dels
texidors. 900
Jordà Miquel sabater . . . 379
Jordi Martí parayre. 698
Juan Antoni sabater 412
Juan Antoni parayre 1153
Juan Bartomeu fuster. . . . 1124
Juan Felip (lo fill den) sab. 313
Juan Gabriel parayre. . . . 723
Juan Jordi parayre. 775
Juan Lorens fuster 107
Juan Pere menorquí tex. lli 713
Juan Pere paray. y port.^r
de letras. 1150
Juan Sebast. picapedr. . . 818
Juana mull. de mtre. Pere
tintorer. 626
Julià Bartom. sabater. . . . 315
Julià Guill. tex.^r de llana. 790
Julià Miq.¹ especieró apotec. 1060
Julià Rafel brasser 799
Julià (mestre) sastre . . . 570
Juliano ballester 615
Juneda Bart. tex.^r de lli . 648
Juyol Bartomeu parayre . 1160

L

Labrés Miq. ¹ hortolà . . .	392	Mager Juan paray. y tex. ^r	726	Mestre Guillem.	505
Ladó Juan	10	Major Miq. ¹ sabater. . . .	311	mestre . . . fuster. . . .	198
Ladó Juan brasser.	261	Mallorca Juan (de) marin. .	1101	Metje Pere parayre. . . .	956
Ladó Juan parayre	714	Malonda Juan parayre. . .	241	Milà Juan mariner	620
Ladó Ant. barber ó cirur. .	1028	Manresa Juan tex. ^r de lli .	530	Minguello Pere tex. ^r de lli.	84
Ladona (dos fills de madó)	1096	Marango Miq. ¹ mest. d' axa	538	Miquel Bart. boter paray.	1079
Laneras Antoni fuster. . .	125	Marcilla Tomás mariner .	545	Miquel Damià revened. .	930
Laneras Bart. al. ^a Barri forn. ^r	503	Marcó Bernadi tragin. . .	565	Miquel Pere paray. ó host. ^r	207
Laneras Gregori apuntador	521	Marimon Ant. brasser. . .	751	Mir Antoni spaser.	341
Laneras Salvador (logendre		Marsa Luch picapedr . . .	229	Mir Bartom. parayre . . .	1086
den) abaxador	992	Marsal serrador.	556	Mir Felip forner	401
Leó Bartomeu picapedrer .	964	Martí Juan	6	Mir Guillem sastre	1022
Leó Juan mesurador d' oli. .	119	Martí (mestre) spaser . . .	798	Mir Pere parayre.	40
Leonard picapedrer	165	Martorell Pere paray. . .	939	Mir Pere parayre.	1089
Leonard (mestre) barber. .	456	Mas Juan sabater	69	Mir Rafel sabater.	407
Libras Jaume revenedor. .	940	Mas Mateu sastre	408	Mir pagés	447
Linás Juan fuster	788	Mas mest. Pere sastre. . .	1062	Mira Jaumeta.	222
Linás Juan mariner	796	Mascaró Martí reven. ^r . .	106	Mirambell lo fill den Miquel	
Liperot Bart. mariner. . .	595	Massaguer (la muller den		paray.	13
Literas Juan mest. d' axa .	544	Gabriel barber).	861	Mirambell Miq. ¹ paray. .	155
Liula Francisco bastax . .	497	Massaguer mestre Lorens		Miret Gab. tex. ^r de lli . .	662
Lobet Guill. tex. ^r de lla. .	938	tex. ^r de llana.	1025	Miró Juanot argenter. . .	434
Lobet Martí corder	308	Massana vidua y son nebot.	874	Molinas Perot spardenyer.	93
Lobet Pere brasser	827	Massanet Bart. calderer. .	419	Molins Cosme apotecari .	433
Lobet Perot tex. de llana. .	777	Massot Ant. hortolà. . . .	822	Molins Miq. ¹ tex. ^r de lli .	767
Lobet Rafel sastre.	1021	Massot Raf. texidor. . . .	120	Moll Ant. tex. ^r de llana .	756
Lodrá Bart. texidor. . . .	161	Massot Raf. tex. ^r de lla. .	128	Moll Jordi host. ^r y tex. lla.	95
Lodrá Bernat parayre. . .	997	Matas Jordi forner	559	Moll Miquel parayre. . .	739
Lombardo Francesch (Jua-		Matas vidua.	244	Moll Pere paray. tunyiner	386
na muller den)	1064	Mateu Bern. parayre . . .	678	Monech Jaume parayre. .	336
Lombardo Jordi parayre. .	1056	Mateu Damià brasser . . .	883	Monjo Gabriel parayre . .	665
Lompart Juan pescador . .	533	Mateu Juan parayre. . . .	175	Monjo Pere parayre . . .	387
Longues Juan pescador . .	532	Matos Jaume Juan sabat. .	324	Monsó Juan sombrerer . .	224
Lòps Miquel sabater. . . .	381	Matos Jaume pescador . .	567	Monyos Alonso tex. ^r de lli	705
Lorens bastax.	504	Matos Juan pescador . . .	568	Mora Antoni parayre. . .	779
Loret Mateu mariner . . .	469	Maura Juan moliner. . . .	123	Mora Guill. tintorer . . .	868
Loscós Antoni forner . . .	1131	Mayol Bartom. gerrer. . .	268	Mora Jaume pescador . .	590
Loscós Pau botiguer. . . .	366	Mayol Bartom. traginer. .	881	Moragues Bart. tintorer .	624
Luch Bartom. moliner . .	1151	Mayol Pere mariner. . . .	481	Morell Pere barber	500
Lull Domingo botig. ^r y par.	203	Melià Antoni parayre. . .	1088	Morey Rafel baster. . . .	306
Lunas Franci sabater . . .	848	Melià Gabriel parayre. . .	1094	Morro Antoni mest. d' axa.	587

M

Macip Gab. tex. ^r de lli . . .	974	Menescal Ant. guanter . .	425	Morro Antoni mest. d' axa.	587
Macip parayre.	981	Menescal Juan guanter . .	410	Morro Bartom. forner . .	745
Macip sabater.	1052	Menorquimtre. Bern. sabat.	508	Morro Juan mariner . . .	542
Macipa Gabriela.	160	Mercader Antoni barreter.	1068	Morro Mateu alias Mitja-	
		Mercer Gabriel apotecari .	79	frexura.	304
		Mercer Gab. major paray.	1156	Morro Miquel sastre . . .	1007
		Mercer Gab. menor forner.	1158	Morrut Gabriel pesc. ó marin.	585
		Mercer Pere Juan paray. .	1157	Morrut Perico pescador. .	608
				Moyà Antoni sabater. . .	316
				Moyà Juan mariner. . . .	536

Moyà Miq.¹ sabater. . . . 330
Mulet Antoni traginer. . . 972
Mulet Gabriel sabater. . . 319
Mulet Gabriel calafat . . . 596
Mulet Juan candeler . . . 216
Mulet Luis barber. . . . 301
Mulet Pere brasser 273
Mulet Pere carnicer. . . . 338
Muntaner Juan ferrer. . . 105
Muntaner Miquel banyer. 418
Mut Gabriel tex.^r de llana 844

N

Nacie Juan blanquer. . . . 170
Nadal Antoni parayre . . . 60
Nadal Antoni parayre. . . 770
Nadal Antoni parayre. . . 982
Nadal Gabriel al.^s Mesquida 373
Nadal Jaume brasser . . . 750
Nadal Jaume brasser . . . 786
Nadal Pere serrador. . . . 400
Nadal Pere mercader . . . 1072
Nava Cristofol blanquer. . 45
Nava Juan blanquer. . . . 171
Nava Juan sabater. . . . 215
Navarro Franc. scrivent. . 329
Navarro Pere scrivent. . . 154
Navarro Pedro sastre . . . 404
Navarrès mencionat n.º 696.
Nebot Bartom. tex.^r de lla. 828
Nicolau Antoni porgador. 210
Nicolau Simon botiguer. . . 99
Noguera Galceran sabater. 328
Noguera Pere carder . . . 1159
Noguere Juan parayre . . 1091

O

Obrador Miquel forner . . 172
Obrador (nebot del dit). . 173
Oliva la pintora. 509
Oliva fill de la pintora . . 944
Olivar Bartomeu sastre . . 378
Olivar Gabriel traginer . . . 66
Oliver Antoni blanquer. . . 53
Oliver Antoni brasser. . . 256
Oliver Jaumè carnicer. . . 372
Oliver Juan apotecari. . . 1009
Oliver Miq.¹ manyfl. dels sastres 153

Oliver Miquel vedrier. . . 810
Oliver Pere alias Botifoch. 221
Oliver Sebastià forner. . . 759
Orell Juan parayre y son
fill Antoni sastre. . . . 700
Oriol Bernat parayre . . . 1152
Oriol Juan parayre . . . 1155
Oriol Juanot parayre. . . 1154
Oriol Sebastià parayre . . 720
Orlando Baptista forner. . 1061
Orrach Miquel brasser . . 918
Orrach Nicolau. 1136
Orrach Pere pagès 436
Ozona Bartomeu parayre. 966
Ozona Miquel guixer. . . 1092

P

Padró Ant. parayre. . . . 692
Pagès Bartom. notari. . . 571
Palou Juan hostaler. . . . 502
Panadés Benet parayre . . 661
Parets Pere calciner. . . . 851
Parets Pere Butor tragin. 875
Pasqual Juan 908
Pasqual Mateu tex.^r de lli. 719
Pasqual Perot parayre. . . 644
Pastor Bartom. parayre. . 250
Paulo mariner. 592
Pax Nicolau brasser. . . . 43
Pedro Perot trag.^r de garrot 55
Pedros Gaspar cirurgia . . 307
Pelegrí Guillem parayre. . 701
Pella Perot cirurgia. . . . 156
Pellicer Baptista texidor. . 259
Pellicer Jaume seller . . . 344
Pellicer Martí parayre. . . 941
Pellicer Pere forner. . . . 140
Pere Guillem brasser. . . 769
Perera Bernat notari . . . 235
Periz Tomás sastre 511
Perons la dona 39
Perpinyà Pere 928
Petit Pere parayre 814
Pi Miquel mariner 601
Picard Francesch tex.^r de lli 734
Picornell Juan traginer . . 1140
Picornell Mateu hortolà . . 849
Picornell Pere saig dels
consols. 252

Pieras Damià gerrer . . . 276
Pieras Geroni pescador. . 525
Piquer Josef candeler. . . 231
Piquer Juana. 609
Piquer Mateu sabat. . . . 1059
Piris Gabriel sastre. . . . 102
Pisà Domingo sabat. . . . 1042
Pisà Jaume. 975
Pisà Julià par. y reven. . 355
Planas Bartom. sabat. . . 990
Planas Miquel parayre . . . 86
Planas Miquel fuster . . . 1103
Pol Bartomeu fuster . . . 1104
Pol Luis forner. 847
Pomar Franci marin. . . . 485
Pons Berenguer baster . . . 92
Pons Franc. Navarrès mo-
liner. 116
Pons Juan Navarrès . . . 133
Pons Juan manobre . . . 191
Pons Miquel brasser . . . 921
Pons Pere hostaler. . . . 292
Pons Pere sabater 403
Pons Rafel traginer. . . . 727
Pont Gabriel parayre. . . . 87
Pont Pere parayre 242
Porcell Jaume corder. . . 309
Pou Antoni tex.^r de lla. . . 65
Pou Antoni texidor. . . . 196
Pou Jaume major sab. . . 318
Pou Jaume menor sab. . . 320
Pou Sebast. picapedr. . . 159
Pou barreter. 1119
Prats Benet mercad. . . . 541
Prats Luis cotamaller. . . 365
Prats Miquel hostaler . . . 247
Prats Miquel sabat. . . . 526
Prexana Ant. brasser. . . . 800
Prexana Pere carnic. . . . 371
Puig Bartom. pescad. . . . 519
Puig Bernat tintorer y
par. 625
Puig Juan barreter 1120
Puig Juanot fuster 108
Puig Perot calceter. . . . 1043
Pujol Ant. pagès. 446
Pujol Juan pagès. 450
Pujol Juan parayre. . . . 760
Pujol Pere spaser. 363
Pujol Pere picaped. . . . 952

Puyet arrendador pagès. . . 449
 Puyeta Miquel 986

Q

Quetgles Ant. fill de Seb. 890
 Quetgles Marti mes.^r d'oli 831
 Quetgles Sebast. hortolà . 902
 Quintana Bart. brasser . . 903
 Quintana Guill. hortolà . . 780
 Quintana Juan blanquer. . 138
 Quintana Ju. lo prom, brass. 880
 Quintana Mateu hortolà . . 892
 Quintana Pere hortolà . . 924

R

Rafal Antoni corredor. . . 817
 Rafal Gab.^l Cadernera tex.
   de llana 646
 Rafal Miquel menescal . . . 815
 Ramis Bartomeu barr. . . 1117
 Ramis Mateu parayre. . . 945
 Ramon Juan picapedr. . . 746
 Real Juan vedrier. 887
 Rebassa Guill. parayre . . 833
 Rebassa Juan tex.^r lla. . . 830
 Rebassa Leonart sastre . . 367
 Rebassa Nicolau 249
 Rebassa Steva. 754
 Remolar Pere fuster. . . . 1057
 Requena Geroni sastre . . 1066
 Reteny Sebastià mariner . 619
 Reure Bernadí serrador . . 569
 Reus Mateu brasser. . . . 118
 Reus Mateu teuler. 816
 Reus Miquel de Algaida. . 282
 Reyas Bartom. parayre . . 91
 Reyas Mateu baster. . . . 81
 Rexach Bartomeu. 840
 Rexach Juan forner. . . . } 23
   704
 Rexach Pere parayre . . . 857
 Ribas Jaume parayre . . . 239
 Ribas Juan parayre 977
 Ribas Miquel carnicer. . . 346
 Ribas Perot molin.^r de draps 699
 Riera Antoni barquer. . . 506
 Riera Bernat sabater . . . 432
 Riera Antoni sabater . . . 1073

Riera Gabriel sastre. . . . 970
 Riera Miquel apotecari . . 520
 Riera Nicolau parayre . . 214
 Riera Nicolau paray. . . . 1145
 Ripoll Bartom. texidor. . . 781
 Ripoll Gabriel parayre . . 490
 Ripoll Juan brasser. . . . 287
 Ripoll Juanot Figuera ferr. 1123
 Ripoll Nicolau parayre. . 1018
 Ripoll Rafel sombreroer. . 360
 Riusech Bernadí 682
 Roca Antoni parayre . . . 46
 Roca Hipolit sastre. . . . 147
 Roca Jaume corredor. . . 352
 Roca Jaume 642
 Roca Jaume tex.^r de lli. . 936
 Roca Pere trag.^y mes.^r d'oli 70
 Roca Pere forner. 73
 Roca Pere pescador. . . . 649
 Roca Pere mol.^r de draps
   y parayre 983
 Roca Pere barreter. . . . 1118
 Roca Sebastià parayre . . 654
 Rodas Pere hostaler . . . 209
 Roig Antoni brasser . . . 764
 Roig Bart. tex.^r de llana . 263
 Roig Bernadí brasser . . . 284
 Roig botiguer 1113
 Roija la dona. 528
 Romaguera Jaume notari. 228
 Ros Francesch mariner. . 417
 Rosselló Bartom. parayre. 232
 Rosselló Catalina. 72
 Rosselló Juan sastre . . . 1065
 Rosselló Mateu. 906
 Rosselló Miquel brasser. . 962
 Rosselló Onofre parayre . 1113
 Rosselló Pasqual barreter. 1112
 Rosselló Pere barreter . . 406
 Rossinyol Antoni forner . 121
 Rostit Jaume mariner. . . 554
 Rotger Andreu mariner. . 621
 Rubert Arnau (la muller den) 656
 Rubert Macià sastre, are
   oficial. 914
 Rubi Macià tex.^r de llana. 843
 Rubi Salvador parayre . . 676
 Rubi Vicent tex.^r de llana. 54
 Rupià Antoni tex.^r de llana 12

S

Sabata Bartom. brasser. . 41
 Sabater Gabriel sastre . . 821
 Sabater Jaume brasser . . 730
 Sabater Jaume sastre . . . 994
 Sabater Juan 575
 Sabater Juan tex.^r de lli . 673
 Sabater mestre Juan . . . 929
 Sabater Miquel. 579
 Sabater Pau brasser. . . . 731
 Sabater Pere forner. . . . 1046
 Sabater Perot forner . . . 995
 Sacarés Pere hortolà . . . 124
 Sagrera Bernat parayre. . 749
 Sagrera Gabriel picapedrer 1142
 Sagrera Miquel picapedrer 63
 Sala Gabriel pagès 437
 Sala Gabriel pagès 438
 Sala Guillem traginer. . . 29
 Sala Juanot parayre . . . 655
 Sala Rafel brasser. 761
 Sala orb (la muller den). . 67
 Salom Antoni 257
 Salom Antoni moliner . . 444
 Salom Bartomeu pagès. . 443
 Salom Gab.^l capdeguayta. 909
 Salom Sebastià moliner . 334
 Salom Vicens mariner . . 934
 Salord Andreu fuster . . . 470
 Salord Juanot fuster . . . 471
 Salvà Miquel brasser . . . 802
 Salvà Pere port.^r de letras 279
 Salvador Ant. tex.^r de lla. 1147
 Salvat Glaudo botiguer. . 996
 Salzet Bart. host.^r y trag.^r 199
 Salzet Juan parayre. . . . 193
 Salzet Ramon brasser. . . 792
 Sampol Miquel notari . . 1035
 Sampsó Andreu capeller . 220
 Sampsó Bartomeu 973
 Sampsó Pere parayre. . . 1128
 Sancho Salvador vergueta. 294
 Sans Pere fuster 57
 Sant-Juan Juan forner. . . 663
 Sant-Just Cristof. abaxador 1002
 Sant-Just Pere brasser. . . 633
 Sant-Marti Gabriel' picap.^r 277
 Sant-Remo mariner. . . . 537
 Sard Antoni picapedrer. . 380

[illegible]

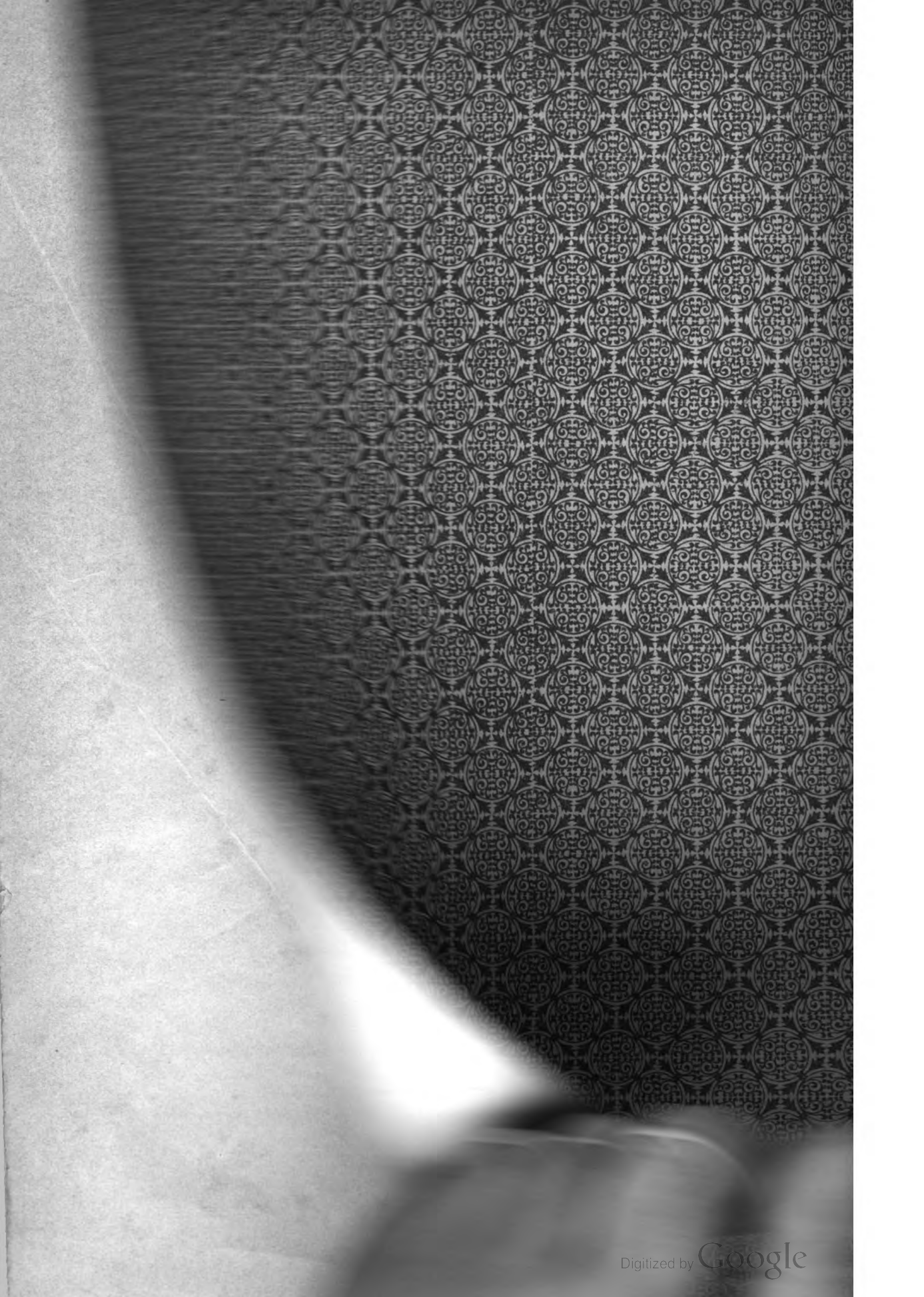

BIBLIOTECA CENTRAL

A.96-42
-1261-

INSTITUT
D'ESTUDIS CATAL

BIBLIOTECA DE CATAL

Núm. 5392

Armari

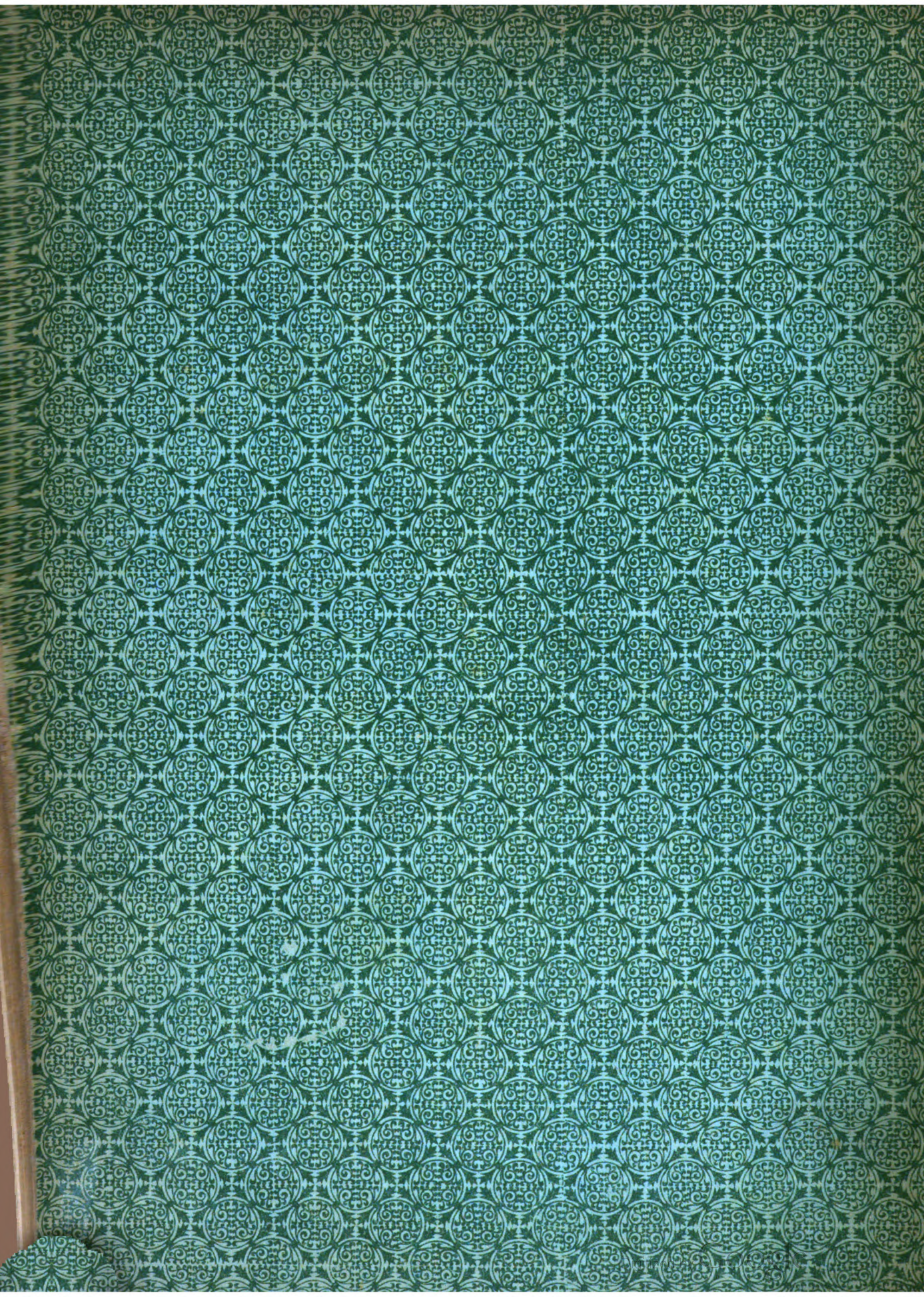
Google

BIBLIOTECA DE CATALUNYA

1001933965

BIBLIOTECA CENTRAL

A. 96-4º
-1261-

140
INSTITUT
D'ESTUDIS CATALANS

BIBLIOTECA DE CATALUNYA

Núm. 53929

Armari

Prestatge

BIBLIOTECA DE CATALUNYA

1001933965

